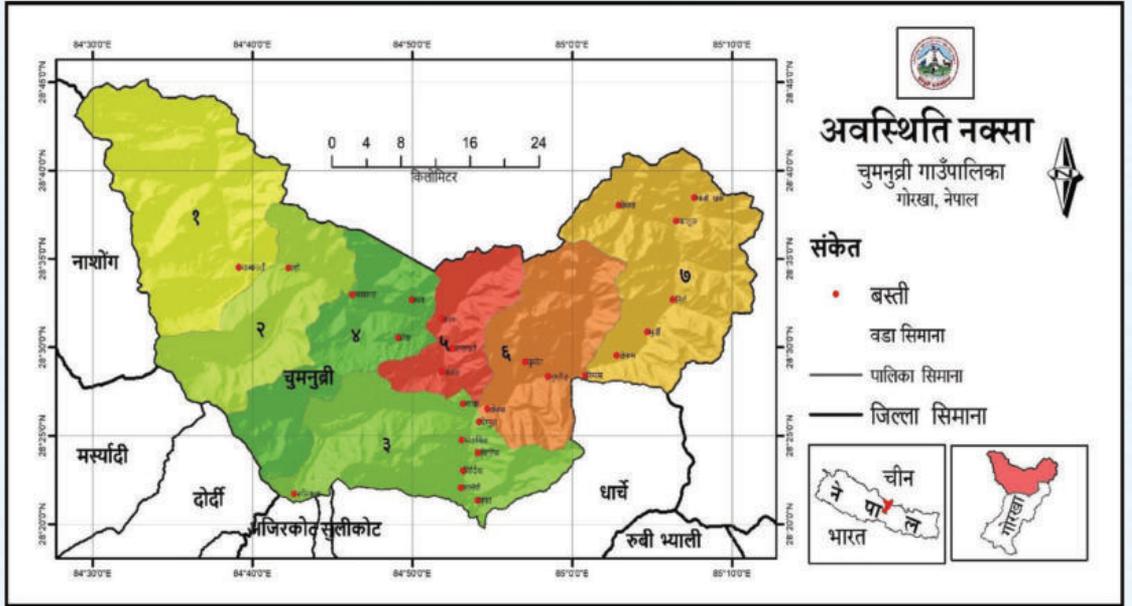

“दिगो विकास, अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुब्री”

चुमनुब्री गाउँपालिका पार्श्वचित्र २०८२ र वार्षिक कार्यक्रम आ.व. २०८२/८३

चुमनुब्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सिर्दिवास, गोरखा
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

चुमनुव्री गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सिर्दिवास, गोरखा

गण्डकी प्रदेश, नेपाल ।

अध्यक्ष : निमा लामा (९८४१२०५३८७)

उपाध्यक्ष : लक्ष्मी गुरूङ (९८६२३८०८०५)

प्र. प्र. अ. : मनोज लामिछाने (९८५६००४०४६)

Website: <https://chumanuwrimun.gov.np>

Email: chumanuwrimun@gmail.com

© चुमनुव्री गाउँपालिका

नेपाल

सङ्घीय नेपालको प्रादेशिक सीमाङ्कन

राष्ट्रिय गान

सयौं थुंगा फूलका हामी एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका मेची-महाकाली ।

प्रकृतिका कोटि-कोटि सम्पदाको आँचल
वीरहरूका रगतले स्वतन्त्र र अटल ।

ज्ञानभूमि शान्तिभूमि तराई पहाड हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल ।

बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो जय जय नेपाल ।

"दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुव्री"

"दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुव्री"

चुमनुव्री गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सिर्दिवास, गोरखा

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या : ०८१/०८२

चलानी नं. :

शुभकामना

नेपालको संविधानले राज्यशक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहको संरचनाबाट हुने व्यवस्था गरी छुट्टाछुट्टै एवम् साझा अधिकारहरू निर्धारण गर्दै स्थानीय तहलाई अधिकार सहित साधन श्रोतको सुनिश्चितता प्रदान गरेको छ । यस्तो संवैधानिक व्यवस्थाहरूबाट स्थानीय सरकारलाई जनताको नजिक पुर्याई शक्ति र श्रोतमाथि नागरिकको पहुँच स्थापित गर्दै विकास तथा सेवा प्रवाहमा स्थानीय सहभागिता एवं स्वामित्व कायम हुने अवस्थाको स्पष्ट कानुनी आधार तयार भएको छ । यसबाट जनतालाई वास्तविक रूपमै सार्वभौमसत्ता सम्पन्न तुल्याई शासनमा उनीहरूको अर्थपूर्ण सहभागिताको सुनिश्चितता प्रदान गर्दै लोकतन्त्रलाई स्थानीय तहदेखि नै संस्थागत र मजबुत बनाउने अवसर प्राप्त भएको छ । उल्लिखित संवैधानिक व्यवस्थाहरूबाट स्थानीय तहहरू अब कार्यमूलक स्थानीय सरकारको रूपमा स्थापित हुन सक्ने स्पष्ट आधारहरू खडा भएका छन् ।

गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण भन्ने बित्तिकै त्यस क्षेत्रभित्रको वास्तविक अवस्थाको विस्तृत विवरण हो जसलाई तथ्याङ्कीय, भाषागत वा अन्य आवश्यकता अनुसारका ढाँचामा राखिन्छ । स्थानीय तहको रूपमा स्थापित चुमनुव्री गाउँपालिका आम जनताको पहिलो सरकारको रूपमा क्रियाशिल रहने तह भएकाले यस क्षेत्र भित्रका सूचना तथा अन्य विवरणहरू दुरुस्त राख्नु गाउँपालिकाको पहिलो दायित्व हुन जान्छ । कुनै पनि स्थानीय तहको क्षेत्रफल, जनसङ्ख्या लगायत सेवा सुविधाहरूको अवस्था, भौतिक पूर्वाधारहरूको अवस्था, विगतमा पूरा गरेका सामाजिक उत्तरदायित्वका अवस्था लगायत अन्य विवरणहरूको सङ्कलन नै वस्तुस्थिति विवरण हो, जुन एउटा पूर्वनिश्चित ढाँचामा तयार गरिन्छ । अझ यसलाई विस्तृत रूपमा भन्नु पर्दा सेवा केन्द्रहरूको अवस्था, स्थान, सडक पहुँचको अवस्था, शैक्षिक संस्थाहरूको अवस्थिति र तिनिहरूले पुर्याउने सुविधा, सम्भाव्यता आदि यावत कुराहरू वस्तुस्थिति विवरण भित्र सङ्कलन गरिने कुराहरू हुन् । यसरी तयार भएको यो वस्तुस्थिति विवरणले हामी गाउँपालिका स्वयंलाई आगामी दिनमा योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नमा ठूलो मद्दत पुग्नेछ । यसैगरी अध्ययन अनुसन्धानकर्ता, विद्यार्थी लगायत अन्य जो कोहीलाई पनि गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइने अध्यावधिक तथ्याङ्क नै आधिकारिक तथ्याङ्क हुने भएकाले यो वस्तुस्थिति विवरण सबैलाई उपयोगी हुन सक्छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा यो वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने सिलसिलामा चुमनुव्री गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, कर्मचारी परिवार, प्रतिनिधिज्यूहरू, वडा कार्यालयहरू लगायत जिल्ला स्थित विभिन्न विषयगत कार्यालयहरूमा पुगी आवश्यक विवरण सङ्कलन गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउने र समग्र वस्तुस्थिति विवरण तयार गरी यस गाउँपालिकामा बुझाउने अस्पिसियस इन्भाइरोमेन्टल कन्सल्ट प्रा. लि. का अध्यक्ष तथा अन्य कर्मचारीहरूलाई वहाँहरूको मेहनतको कदर गर्दै सबैमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

निमा लामा
अध्यक्ष

"दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुव्री"

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सिर्दिवास, गोरखा

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या : ०८१/०८२

चलानी नं. :

मन्तव्य

जनताको आधारभूत आवश्यकताको पहिचान गरी उपलब्ध श्रोत र साधनको उपयोग गर्दै विकासको प्रतिफल सन्तुलित रूपमा वितरण गर्नको लागि योजनाहरूको तर्जुमा र सञ्चालन गर्ने आवश्यक जिम्मेवारी र अधिकार स्थानीय तहहरूले पाएको परिप्रेक्षमा विकास निर्माणको आधार, सहभागीतामूलक योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन पक्ष अग्रपंतिमा रहन्छन् । यसको लागि तथ्याङ्क र सूचना प्रणाली नै मूल मेरुदण्ड भएकोले र सत्य तथ्य सूचनाका सङ्कलन एवं विश्लेषणको आधारमा बनाइएका योजनाहरूले नै वास्तविक रूपमा स्थायित्व लिन सक्ने हुँदा सहि सूचना र तथ्याङ्कलाई पहिलो आधारको रूपमा मध्यनजर राखी गाउँपालिकाको सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक, भौगोलिक, शैक्षिक, धार्मिक, जनसाङ्ख्यिक एवं पर्यटकीय क्षेत्र सँग सम्बन्धित तथ्यबारे विवरणहरू तयार पारि चुमनुव्री गाउँपालिका वस्तुस्थिति विवरण २०८२ तयार गरिएको छ । यो वस्तुस्थिति विवरण घरधुरी सर्वेक्षण, वस्ती सर्वेक्षण हुँदै बडा स्तरको सूचना सङ्कलन र संस्थागत सर्वेक्षण तथा गाउँपालिका स्तरीय वस्तुस्थितिको अध्ययन अनुसन्धानबाट तयारी गरिएको हो ।

समयको गति र सन्दर्भसँगै सूचना र तथ्याङ्कहरू निरन्तर परिवर्तन हुँदै जाने भएकोले प्रस्तुत विवरणमा समेटिएका सबै तथ्याङ्क, सूचना र विषय वस्तुहरू पर्याप्त नहुन सक्छ । यद्यपि पर्याप्त अनुसन्धान सहितको यो विवरणले अनेकतामा एकताको विशिष्टता बोकेको यो गाउँपालिकाको वर्तमान अवस्थालाई प्रस्ट झल्काउने छ । चुमनुव्री गाउँपालिकाको बारेमा चासो राखे, सबै पक्ष एवं निकाय, विद्यार्थी तथा अनुसन्धानकर्ताहरू र देश प्रदेशका सम्पूर्ण शुभचिन्तकहरूलाई समेत आवश्यक पर्ने सूचना एवं तथ्याङ्कहरूको उपलब्धतामा यो विवरणले भरमग्दुर सहयोग पुर्याउने छ । यस विवरणलाई समय सापेक्षिक, परिष्कृत बनाउँदै लैजाने क्रममा, विज्ञ पाठक तथा शुभचिन्तक, संघ-संस्था र कार्यालयहरूको रचनात्मक सहयोग एवं सुझावहरूको आधारमा आगामी वर्षका अद्यावधिक विवरणहरूमा समेटिनेछ । यो विवरण राज्य पुनर्संरचना पश्चातको पहिलो तयारी भएको हुनाले, यसले गाउँपालिकाको हिजो, आज र भोलिको अवस्थाको बारेमा पुलको रूपमा काम गर्दै यो चुमनुव्री गाउँपालिकाको इतिहासको साक्षी हुनेछ भन्ने विश्वास गर्दछु ।

धन्यवाद !

लक्ष्मी गुरुङ
उपाध्यक्ष

"दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुत्री"

चुमनुत्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सिर्दिबास, गोरखा

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या : ०८१/०८२

चलानी नं. :

मन्तव्य

कुनै पनि योजनाहरू तर्जुमा गर्नको लागि तथ्याङ्कहरूको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । विना तथ्याङ्क योजना तर्जुमा गर्नु भनेको अँध्यारोमा हिँड्नु सरह हुन्छ । यस चुमनुत्री गाउँपालिकाको लागि विभिन्न आवधिक/गुरु योजना, क्षेत्रगत/वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमालाई यथार्थ र वस्तुगत बनाउनको लागि गाउँपालिकाभित्रका तथ्याङ्क समेटिएको प्रोफाइलको आवश्यकता महसुस भइरहेकै हो । तर विविध कारणले समयमा नै यो कार्य पूरा हुन सकेको थिएन । ठीलै भए पनि यो कार्य सम्पन्न हुन गइरहेको सन्दर्भमा मलाई खुसी लागेको छ । यस पालिका भित्रका भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा मानवीय विविध पक्षहरूको तथ्याङ्कीय विश्लेषण सहित तयार गरिएको यस प्रोफाइलको बहुपक्षीय उपयोग हुनेछ, भन्नेमा विश्वास लिन सकिन्छ ।

यस चुमनुत्री गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच "दिगो विकास, अनुपम संस्कृति - उन्नत पर्यटन, समृद्ध चुमनुत्री" लाई साकार पार्नको लागि योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमनलाई व्यवस्थित सूचनाका आधारमा एकीकृत, सहभागीतामूलक र प्रभावकारी बनाउँदै लक्षित नतिजामूलक बनाउन निर्णयकर्तालाई सहज हुनेछ । साथै विकास प्रदायक संस्थाहरूलाई समेत अध्ययन अनुसन्धानमा आधार प्रदान गर्न समेत यसले सहयोग पुर्याउने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा, यस चुमनुत्री गाउँपालिका प्रोफाइल तयार गर्ने क्रममा अमूल्य राय, सुझाव, सल्लाह प्रदान गर्नु हुने गाउँपालिका जनप्रतिनिधिज्यूहरू, प्रत्यक्ष, परोक्ष रूपमा संलग्न कर्मचारी मित्रहरू, विभिन्न समस्याका बावजुद मिहिनेतपूर्वक प्रोफाइल तयार गर्ने संस्था तथा प्रतिनिधि सबै प्रति हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । साथै यस प्रोफाइलको स्तरवृद्धिको लागि अध्ययन, चिन्तन, मनन गरी भएका गल्ती कमजोरी औँल्याई रचनात्मक सुझाव, सल्लाह दिनु हुनेछ भन्ने अपेक्षा समेत गर्दछु ।

मनोज लामिछाने
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूची

चुमनुव्री गाउँपालिका पाश्र्वचित्र २०८२

१-१२७

वार्षिक कार्यक्रम आ.व. २०८२/८३

१२८-२१३

परिच्छेद १: परिचय

- १.१ पृष्ठभूमि
- १.२ उद्देश्य
- १.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू
- १.४ तयारीका चरण

परिच्छेद २: चुमनुव्री गाउँपालिकाको चिनारी

- २.१ चुमनुव्री गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय
- २.२ भौगोलिक अवस्थित
 - २.२.१ भू-उपयोग
 - २.२.२ हावापानी
 - २.२.३ भिरालोपन
 - २.२.४ जमिनको मोहोडा
- २.३ प्राकृतिक तथा आर्थिक विकासका स्रोतहरू

परिच्छेद ३: पारिवारिक विवरण तथा जनसङ्ख्याको अवस्था

- ३.१ जनसांख्यिक स्थिति
 - ३.१.१ वडागत जनसङ्ख्या विवरण
 - ३.१.२ लैङ्गिक आधारमा जनसङ्ख्या विवरण
 - ३.१.३ उमेर समूहका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण
 - ३.१.४ घरमूलीका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण
 - ३.१.५ हालको बसोबासका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण
 - ३.१.६ नागरिकता प्राप्तिका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

परिच्छेद ४: सामाजिक विकासको अवस्था

- ४.१ शिक्षा
 - ४.१.१ शैक्षिक योग्यताका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण
 - ४.१.२ साक्षरताका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण
 - ४.१.३ चुमनुव्री गाउँपालिकामा सञ्चालित विद्यालयको अवस्था विश्लेषण
 - ४.१.४ चुमनुव्री गाउँपालिकामा सञ्चालित विद्यालयको भर्ना दर निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धि दरको अवस्था विश्लेषण
 - ४.१.५ चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षक विवरण
 - ४.१.६ चुमनुव्री गाउँपालिकामा सञ्चालित विद्यालयमा वर्गीकृत विद्यार्थी अवस्था विश्लेषण
 - ४.१.७ चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान बाल मैत्री शिक्षा सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
 - ४.१.८ चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान भौतिक सुविधाको अवस्था विश्लेषण
- ४.२ स्वास्थ्य
 - ४.२.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा खानेपानीको स्रोतमा पहुँच सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
 - ४.२.२ चुमनुव्री गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थामा स्रोत साधनको अवस्था विश्लेषण

- ४.२.३ चुमनुत्री गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको अवस्था विश्लेषण
- ४.२.४ चुमनुत्री गाउँपालिकामा खोप तथा पोषण सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
- ४.२.५ चुमनुत्री गाउँपालिकामा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
- ४.२.६ चुमनुत्री गाउँपालिकामा रोगको प्रकोप तथा उपचारको अवस्था विश्लेषण
- ४.२.७ चुमनुत्री गाउँपालिकामा शिशु स्वास्थ्य तथा परिवार नियोजन सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
- ४.२.८ चुमनुत्री गाउँपालिकामा व्यक्तिगत स्वास्थ्य सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
- ४.२.९ चुमनुत्री गाउँपालिकामा स्वास्थ्य बिमा सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
- ४.२.१० चुमनुत्री गाउँपालिकामा स्वास्थ्य पहुँचको अवस्था विश्लेषण
- ४.२.११ गत वर्षमा परिवारका सदस्य मृत्यु भएको घरपरिवार सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
- ४.३ खानेपानी तथा सरसफाई
 - ४.३.१ चुमनुत्री गाउँपालिकामा खानेपानीको स्रोतमा पहुँच सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
 - ४.३.२ चुमनुत्री गाउँपालिकामा खानेपानी शुद्धीकरण अभ्यास सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
 - ४.३.३ चुमनुत्री गाउँपालिकामा शौचालय प्रयोग सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण
 - ४.४ धार्मिक तथा सांस्कृतिक अवस्था
 - ४.४.१ जातजातिको आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विश्लेषण
 - ४.४.२ धार्मिक आस्थाको आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विश्लेषण
 - ४.४.३ मातृभाषाको आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विश्लेषण
 - ४.४.४ चुमनुत्री गाउँपालिकामा मनाइने मुख्य चाडपर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विश्लेषण
- ४.५ लैङ्गिक समनता तथा समावेशीकरण
 - ४.५.१ घरमूलीको लिङ्गका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ४.५.२ चुमनुत्री गाउँपालिकामा अपाङ्गताको अवस्था सम्बन्धी विश्लेषण
 - ४.५.३ घर व्यवहार सम्बन्धी निर्णयकर्ताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ४.५.४ घरायसी काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ४.५.५ सार्वजनिक काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ४.५.६ घर बाहिरको काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
- ४.६ युवा तथा खेलकुद
 - ४.६.१ खेल मैदान पार्क पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विश्लेषण
 - ४.६.४ चुमनुत्री गाउँपालिकामा दर्ता भएका क्लबहरूको विश्लेषण

परिच्छेद ५: आर्थिक विकासको अवस्था

- ५.१ कृषि क्षेत्रको अवस्था
 - ५.१.१ चुमनुत्री गाउँपालिकाको माटोको प्रकार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.१.२ चुमनुत्री गाउँपालिकाको पारिवारिक स्वामित्वको जग्गा सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.१.३ आफैं खेती गर्ने आधारमा पारिवारिक स्वामित्वको जग्गा सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.१.४ आफ्नो जग्गामा अरूलाई खेती गरेको सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.१.५ चुमनुत्री गाउँपालिकाको अरूको स्वामित्वमा खेतीपातीका लागि प्रयोग भएको जग्गा सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.१.६ पारिवारिक स्वामित्वको चरन तथा पशुपालनमा प्रयोग भएको जग्गा सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.१.७ चुमनुत्री गाउँपालिकाको भू क्षमता सम्बन्धी विश्लेषण
- ५.२ सिँचाइ सुविधाको अवस्था
 - ५.२.१ सिँचाइको स्रोत उपयोगका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.२.२ बाह्रै महिना सिँचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

- ५.२.३ सिँचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
- ५.२.४ सिँचाइ उपलब्ध भएको क्षेत्रफलका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
- ५.३ पर्यटन तथा सँस्कृति
- ५.४ उद्योग, व्यापार, व्यवसाय तथा आपूर्ति
 - ५.४.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा सीपमूलक तालिम प्राप्त व्यक्ति सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.४.२ मौरीपालन व्यवसायका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.४.३ मौरीको घर सङ्ख्याका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
- ५.५ श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा
 - ५.५.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा स्थानीय सङ्घ संस्थामा आवद्धता सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.५.२ करेसावारी उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
- ५.६ सहकारी तथा वित्तीय अवस्था
 - ५.६.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा वित्तीय संस्थामा खाता सञ्चालन सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.६.२ चुमनुव्री गाउँपालिकामा घरायसी काममा बैंक खाता सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.६.३ चुमनुव्री गाउँपालिकामा औसत पारिवारिक वार्षिक खर्च तथा आम्दानी सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.६.४ चुमनुव्री गाउँपालिकामा औसत पारिवारिक वार्षिक आम्दानी सम्बन्धी विश्लेषण
 - ५.६.५ चुमनुव्री गाउँपालिकामा औसत पारिवारिक वार्षिक खर्च सम्बन्धी विश्लेषण

परिच्छेद ६: पूर्वाधार विकासको अवस्था

- ६.१ बस्ती, आवास, भवन तथा सार्वजनिक निर्माण
 - ६.१.१ घरको स्वामित्वका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.१.२ घर बनेको अवधिका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.१.३ घर भाडामा लगाएको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.१.४ गाउँपालिकाका सरकारी भवन सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.१.५ गाउँपालिकाका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन सम्बन्धी विश्लेषण
- ६.२ सडक तथा पुल निर्माण
 - ६.२.१ गाउँपालिकाका सडक मार्ग सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.२.२ गाउँपालिकाका पैदल मार्ग सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.२.३ गाउँपालिकाका पुलहरू सम्बन्धी विश्लेषण
- ६.३ जलस्रोत, विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा
 - ६.३.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा लघु जल विद्युत सञ्चालन सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.३.२ खाना पकाउने मुख्य इन्धनको प्रयोग सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.३.३ खाना पकाउने अतिरिक्त इन्धनको प्रयोग सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.३.४ खाना पकाउने चुल्होको प्रयोग सम्बन्धी विश्लेषण
 - ६.३.५ उज्यालोका लागि प्रयोग हुने इन्धन सम्बन्धी विश्लेषण
- ६.४ सञ्चार तथा सूचना प्रविधि
 - ६.४.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा घरमा प्रयोग भएका यन्त्र उपकरण सम्बन्धी विश्लेषण

परिच्छेद ७: वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापनको अवस्था

- ७.१ वन तथा जैविक विविधता
 - ७.१.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा पाइने वनस्पति सम्बन्धी विश्लेषण
 - ७.१.२ चुमनुव्री गाउँपालिकामा पाइने वन्यजन्तु सम्बन्धी विश्लेषण
 - ७.१.३ जलाधार विश्लेषण

७.१.४ भू-पद्धति विक्षेपण

- ७.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता
- ७.२.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा प्राकृतिक प्रकोपको जोखिम सम्बन्धी विक्षेपण
- ७.२.२ चुमनुव्री गाउँपालिकामा जोखिमयुक्त स्थानमा बसोबास गरेका परिवार सम्बन्धी विक्षेपण
- ७.२.३ चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपद्बाट मानवीय क्षति सम्बन्धी विक्षेपण
- ७.२.४ चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय सम्बन्धी विक्षेपण
- ७.२.५ चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपद्को असर सम्बन्धी विक्षेपण
- ७.२.६ चुमनुव्री गाउँपालिकामा जोखिम पहिचान तथा क्षमता विक्षेपण

परिच्छेद ८: संस्थागत विकास तथा सुशासनको अवस्था

- ८.१ स्थानीय नीति, ऐन तथा कार्यविधिहरू
- ८.२ सङ्गठनात्मक विकास
- ८.३ स्रोत परिचालन
- ८.४ योजना व्यवस्थापन

अनुसूचीहरू

अनुसूची —१: वडागत उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण

तालिका सूची

- तालिका १: चुमनुव्री गाउँपालिकाको वडा विभाजन
- तालिका २: प्रशासनिक तथा भौगोलिक परिचय
- तालिका ३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भूउपयोग स्थिति
- तालिका ४: चुमनुव्री गाउँपालिकाको ढलोट विवरण
- तालिका ५: चुमनुव्री गाउँपालिकाको धरातलीय मोहोडाको अवस्था
- तालिका ६: चुमनुव्री गाउँपालिकाको तुलनात्मक जनसङ्ख्या विवरण
- तालिका ७: चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसाङ्ख्यिक विवरण
- तालिका ८: लिङ्गको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
- तालिका ९: उमेर समूहको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
- तालिका १०: घरमूलीको उमेरका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
- तालिका ११: चुमनुव्री गाउँपालिकामा बसोबासको अवस्था
- तालिका १२: नागरिकता प्राप्तिको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
- तालिका १३: चुमनुव्री गाउँपालिकामा साक्षरता अवस्था
- तालिका १४: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूको विवरण
- तालिका १५: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान भर्ना दर निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धि दरको विवरण
- तालिका १६: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान शिक्षक विवरण
- तालिका १७: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान वर्गीकृत विद्यार्थी विवरण
- तालिका १८: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान बाल मैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण
- तालिका १९: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान भौतिक सुविधाको विवरण
- तालिका २०: चुमनुव्री गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्था विवरण
- तालिका २१: चुमनुव्री गाउँपालिकामा कार्यरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

तालिका २२: चुमनुत्री गाउँपालिकामा खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण
तालिका २३: चुमनुत्री गाउँपालिकाको सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण
तालिका २४: चुमनुत्री गाउँपालिकाका रोगको प्रकोप तथा उपचारको अवस्था (गत वर्षको)
तालिका २५: चुमनुत्री गाउँपालिकामा शिशु स्वास्थ्य तथा परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण
तालिका २६: स्वास्थ्य अवस्थाको आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
तालिका २७: विमामा संलग्नताको आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
तालिका २८: नजिकको स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समयका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका २९: गत वर्षमा परिवारको सदस्यको मृत्यु भएको चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ३०: खानेपानीको स्रोतमा पहुँचका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ३१: खानेपानीको शुद्धीकरण अभ्यासका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ३२: शौचालय प्रयोगका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ३३: जातजातिको आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
तालिका ३४: धार्मिक आस्थाको आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
तालिका ३५: मातृभाषाको आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
तालिका ३६: चुमनुत्री गाउँपालिकामा मनाइने मुख्य चाडपर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण
तालिका ३७: घरमूलीको लिङ्गका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ३८: चुमनुत्री गाउँपालिकामा अपाङ्गताको अवस्था
तालिका ३९: घर व्यवहार सम्बन्धी निर्णयकर्ताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ४०: घरायसी काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ४१: सार्वजनिक काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ४२: घर बाहिरको काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ४३: खेल मैदान पार्क पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण
तालिका ४४: चुमनुत्री गाउँपालिकामा दर्ता भएका क्लबहरूको विवरण
तालिका ४५: चुमनुत्री गाउँपालिकाको माटोको प्रकार
तालिका ४६: पारिवारिक स्वामित्वको जग्गा (रोपनी)का आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ४७: पारिवारिक स्वामित्वको जग्गामा आफैं खेती गर्ने आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ४८: आफ्नो जग्गामा अरूलाई खेती गर्न दिने आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ४९: अरूको स्वामित्वको जग्गा खेतीपातीका लागि प्रयोग भएको आधारमा घरपरिवार विवरण
तालिका ५०: पारिवारिक स्वामित्वको चरन तथा पशुपालनमा प्रयोग भएको जग्गा
तालिका ५१: चुमनुत्री गाउँपालिकाको भू क्षमताको प्रकार
तालिका ५२: सिँचाइको स्रोत उपयोगका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ५३: बाह्रै महिना सिँचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ५४: सिँचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ५५: सिँचाइ उपलब्ध भएको क्षेत्रफलका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ५६: चुमनुत्री गाउँपालिकाका पर्यटकीय महत्त्वका प्रमुख गुम्बाहरू
तालिका ५७: चुमनुत्री गाउँपालिकामा सीपमूलक तालिम लिएको अवस्था
तालिका ५८: मौरीपालन व्यवसायका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ५९: मौरीको घार सङ्ख्याका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ६०: स्थानीय सङ्घ संस्थामा आबद्धताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
तालिका ६१: करेसावारी उपलब्धताका आधारमा चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

तालिका ६२: वित्तीय संस्थामा खाता सञ्चालन रहेको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण
तालिका ६३: घरायसी काममा बढी बैक खाता प्रयोग हुने आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ६४: औसत पारिवारिक वार्षिक खर्च तथा आम्दानीका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ६५: औसत पारिवारिक शीर्षकगत वार्षिक आम्दानीका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ६६: औसत पारिवारिक शीर्षकगत वार्षिक खर्चका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ६७: घरको स्वामित्वका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ६८: घर बनेको अवधिका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ६९: घर भाडामा लगाएको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ७०: गाउँपालिकाका सरकारी भवनको विवरण
तालिका ७१: गाउँपालिकाका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनको विवरण
तालिका ७२: गाउँपालिकाका सडक मार्गको विवरण
तालिका ७३: गाउँपालिकाका पैदल मार्गको विवरण
तालिका ७४: चुमनुव्री गाउँपालिकाका पुलहरूको विवरण
तालिका ७५: चुमनुव्री गाउँपालिकामा लघु जल विद्युत सञ्चालनको विवरण
तालिका ७६: खाना पकाउने मुख्य इन्धनको प्रयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ७७: खाना पकाउने अतिरिक्त इन्धनको प्रयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ७८: खाना पकाउने चुल्होको प्रयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ७९: उज्यालोका लागि प्रयोग हुने इन्धनका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ८०: घरमा प्रयोग भएका यन्त्र उपकरणका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ८१: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू पद्धति विवरण
तालिका ८२: प्राकृतिक प्रकोपको जोखिमका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ८३: चुमनुव्री गाउँपालिकामा जोखिमयुक्त स्थानमा बसोबास गरेका परिवारको विवरण
तालिका ८४: चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपदबाट मानवीय क्षति (विगत ५ वर्षको) विवरण
तालिका ८५: चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिना)
तालिका ८६: चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपदको असर विवरण
तालिका ८७: चुमनुव्री गाउँपालिकामा जोखिम पहिचान तथा क्षमता विश्लेषण
तालिका ८८: गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यहरूको विवरण
तालिका ८९: चुमनुव्री गाउँपालिकाको दरबन्दी तेरीज
तालिका ९०: चुमनुव्री गाउँपालिकाका सङ्घीय तथा प्रदेश कार्यालय तथा निकायहरू
तालिका ९१: चुमनुव्री गाउँपालिकामा सेवारत कर्मचारीको विवरण
तालिका ९२: चुमनुव्री गाउँपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको विवरण
तालिका ९३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको विवरण
तालिका ९४: चुमनुव्री गाउँपालिकाको राजस्व परामर्श समितिको विवरण
तालिका ९५: चुमनुव्री गाउँपालिकाको लेखा समितिको विवरण
तालिका ९६: चुमनुव्री गाउँपालिकाको विगत वर्षहरूको आय विवरण
तालिका ९७: गाउँपालिकाको करदाता लिष्टमा समावेश भएको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण
तालिका ९८: चुमनुव्री गाउँपालिकाको आर्थिक विकास समितिको विवरण
तालिका ९९: चुमनुव्री गाउँपालिकाको सामाजिक विकास समितिको विवरण
तालिका १००: चुमनुव्री गाउँपालिकाको लेखा समितिको विवरण
तालिका १०१: चुमनुव्री गाउँपालिकाको विधायन समितिको विवरण

तालिका १०२: चुमनुव्री गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास समितिको विवरण
तालिका १०३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको गाउँ सभाको विवरण
तालिका १०४: उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. १
तालिका १०५: उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. २
तालिका १०६: उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. ३
तालिका १०७: उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. ४
तालिका १०८: उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. ५
तालिका १०९: उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. ६
तालिका ११०: उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. ७

चित्र सूची

चित्र १: चुमनुव्री गाउँपालिकाको अवस्थिति नक्सा
चित्र २: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू उपयोग नक्सा
चित्र ३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको जलवायु नक्सा
चित्र ४: चुमनुव्री गाउँपालिकाको ढलोट नक्सा
चित्र ५: चुमनुव्री गाउँपालिकाको मोहोडा नक्सा
चित्र ६: चुमनुव्री गाउँपालिकाको जानसाङ्ख्यिक विवरण
चित्र ७: चुमनुव्री गाउँपालिकाको सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाको अवस्थिति नक्सा
चित्र ८: चुमनुव्री गाउँपालिकाको माटोको प्रकारको जिआइएस नक्सा
चित्र ९: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू क्षमता सम्बन्धी जिआइएस नक्सा
चित्र १०: चुमनुव्री गाउँपालिकाका प्रमुख पर्यटकीय पदमार्गको जिआइएस नक्सा
चित्र ११: चुमनुव्री गाउँपालिकाको वनस्पति नक्सा
चित्र १२: चुमनुव्री गाउँपालिकाका नदी तथा खोलाको अवस्थिति नक्सा
चित्र १३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू-पद्धति नक्सा

नीति तथा कार्यक्रम, बजेट वक्तव्य तथा वार्षिक स्विकृत कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम
आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को बजेट वक्तव्य
वार्षिक कार्यक्रम २०८२।८३
विनियोजन ऐन, २०८२
आर्थिक ऐन, २०८२
आय व्ययको विवरण २०८१।८२
तस्बिरहरू

परिच्छेद १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानद्वारा व्यवस्थित नेपाल राज्यको पुनःसंरचना अनुसार सम्पूर्ण नेपाल सात प्रदेश, र ७५३ स्थानीय तहका सरकार संविधानप्रदत्त अधिकारसहित क्रियाशिल छन् । नेपालको इतिहासमा पहिलोपल्ट स्थानीय सरकार वास्तवमै अधिकार सम्पन्न सरकारका रूपमा रहेको छ र यो अधिकारसँगै नतिजामूलक कार्यसम्पादन गर्नु पर्ने दायित्व पनि जोडिएको छ । यो दायित्व पूरा गर्न स्थानीय सरकारलाई आ-आफ्ना पालिकामा सञ्चालन गर्ने उपयुक्त र प्रभावकारी विकास योजना तर्जुमा गर्नु अपरिहार्य हुन आउँछ । वस्तुगत यथार्थमा आधारित विकास योजना मात्र उपयुक्त र प्रभावकारी हुन सक्छ । यही परिप्रेक्षमा वस्तुस्थिति विवरणलाई हेर्नु पर्दछ ।

यस वस्तुस्थिति विवरणमा समेटिने विषय तथा तथ्याङ्कहरूका आधारमा कुन क्षेत्रमा गाउँपालिकाको अवस्था कस्तो छ ? के कस्ता समस्या रहेका छन् ? विकासका के कस्ता चुनौती तथा सम्भावना रहेका छन् ? भन्ने जस्ता विषयमा जानकारी हुने भएकाले साथै यसले गाउँपालिकाको समग्र वस्तुस्थिति झल्काउने हुनाले यसमा समेटिएको तथ्याङ्कका आधारमा बनाइने योजना बढी यथार्थपरक हुने अपेक्षा गरिन्छ । त्यस्तै, यसकै आधारमा गाउँपालिकामा खास अवधिमा कुन क्षेत्रमा कति प्रगति हासिल हुन सक्यो भन्ने पनि हेर्न सकिन्छ । यसका अतिरिक्त, गाउँपालिकाका बारेमा अध्ययन गर्न चाहने वा यहाँ कार्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहने जोसुकैका लागि पनि यो उपयोगी हुने गर्दछ ।

नेपालको गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने एक हिमाली जिल्लाको रूपमा परिचित गोरखा जिल्लाको उत्तरी भेगमा अवस्थित चुमनुव्री गाउँपालिका धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय हिसाबले एक महत्त्वपूर्ण स्थान हो सौन्दर्यताले भरिपूर्ण यस गाउँपालिका प्राकृतिक सम्पदाले सम्पन्न मात्र नभएर विभिन्न जातजाति, धार्मिक एकताको धरोहरका रूपमा समेत परिचित छ ।

चुमनुव्री गाउँपालिका ऐतिहासिक र पर्यटकीय हिसाबले मात्र नभई गाउँपालिका भित्र रहेका स्थानीय श्रोत तथा साधनको उपलब्धताले समेत निकै महत्त्वपूर्ण रहेको छ । श्रोत साधनको उपलब्धता र स्थानीयवासीको जीवनस्तरको आधारमा हेर्ने हो भने यो गाउँपालिका अझै पनि निकै पिछडिएकाको सूचीमा पर्दछ । स्थायी रूपमा बसोबास गर्ने परिवारको सङ्ख्या ६५०८ रहेको छ । यस गाउँपालिका श्रोत र साधन उपलब्धताको तुलनामा यहाँ बसोबास गर्ने जनताको सामाजिक, आर्थिक र अन्य सेवाहरूको पहुँचका हिसाबले निकै कमजोर अवस्था रहेको छ ।

राज्यको नयाँ संरचना अनुसार स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात् यस गाउँपालिकाका अध्यक्ष लगायत सम्पूर्ण निर्वाचित प्रतिनिधिहरूले स्थानीयवासीको समृद्धिलाई प्राथमिकता दिएको पाइन्छ । तदनुसार गाउँपालिकाका प्रतिनिधिहरूको

प्रारम्भिक कार्य आफ्ना गाउँपालिका भित्रको वस्तुस्थिति साथै अवस्थाबारे विस्तृत विवरण तयार गर्नु रहेकाले अस्पिसियस इन्भाइरोमेन्टल कन्सल्ट प्रा. लि. लोकन्थली भक्तपुरको प्राविधिक सहयोगमा यस कार्य सम्पन्न गरिएको हो। यस विवरणबाट प्राप्त हुने विस्तृत तथ्याङ्कले यस गाउँपालिकाको वार्षिक तथा आवधिक पञ्चवर्षीय योजना तयार गर्नलाई समेत मुख्य आधार तयार भएको छ। सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्ग दर्शनको आलवा थप सूचनाहरू सङ्कलन तथा व्यवस्थित गर्नको लागि गाउँपालिकाले तयार गरेको प्रतिवेदनमा मात्र सीमित नभै गतिशील प्रोफाइल प्रणालीको विकास गरिएको छ। जसले गर्दा गतिशील प्रोफाइलबाट सूचनामा विश्वस्त र पहुँचमा समेत सबैको वृद्धि हुनेछ।

१.२ उद्देश्य

गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण निर्माणबाट आवश्यकता अनुसारका सूचना एकीकृत हुने गर्दछन्। यिनीहरूको उद्देश्य एकातर्फ स्थानीय तहलाई चाहिने सूचना सङ्ग्रह गर्नु हो भने अर्कोतर्फ सूचनाको हकलाई सुनिश्चित गर्नु पनि हो। वस्तुस्थिति विवरण तयार गरी वेबसाइटमा राखेको खण्डमा देश विदेशमा बस्ने जो कोहीले पनि आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाको सूचना प्राप्त गर्न सक्छन्। चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण निर्माण कार्यका मुख्य उद्देश्यहरू निम्नअनुसार छन्:

- ⇒ गाउँपालिकाको वास्तविक सूचना सङ्कलन गरी सेवा प्रवाहलाई चुस्तदुरुस्त बनाउन मद्दत गर्नु,
- ⇒ गाउँपालिकाका तथ्याङ्कहरू आवश्यकता अनुसार सम्बद्ध निकायलाई उपलब्ध गराउनु,
- ⇒ स्रोत, साधन र सीपको पहिचान गरी त्यसको सदुपयोग गर्न तथा सम्भावित जोखिमहरूबाट बच्ने उपायहरूको खोजी गर्नु,
- ⇒ योजना छनौटपछि प्राथमिकता निर्धारणका लागि आधार तयार पार्नु,
- ⇒ स्थानीय विकासका लागि नवीन सोच र चिन्तनको सम्भावनाका लागि मार्ग प्रशस्त गर्नु,
- ⇒ आवश्यक हुने निकाय र व्यक्तिलाई छिटो र छरितो ढङ्गमा सूचना उपलब्ध गराउनु,
- ⇒ स्थानीय आवश्यकता पहिचान गरी गैरसरकारी संस्था वा दातृ निकायहरू समक्ष सहयोगको अपिल गर्नु,
- ⇒ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनलाई पारदर्शी तुल्याउनु,
- ⇒ गाउँपालिकाका तर्फबाट पारदर्शिता, जबाफदेहीता र तटस्थतालाई न्यूनतम मूल्याङ्कनको आधार बनाउन र त्यस अनुसार आवश्यकताको सम्बोधन गर्न सहयोग पुऱ्याउनु,
- ⇒ भविष्यमा कर, पञ्जीकरण तथा अन्य सिफारिसहरूलाई वेब बेस बनाएर नागरिक मैत्री सेवा प्रवाह गर्ने तर्फ मार्ग निर्देश गर्नु,
- ⇒ वस्तुस्थिति विवरणमा नागरिकको सहज पहुँच स्थापित गर्नु,

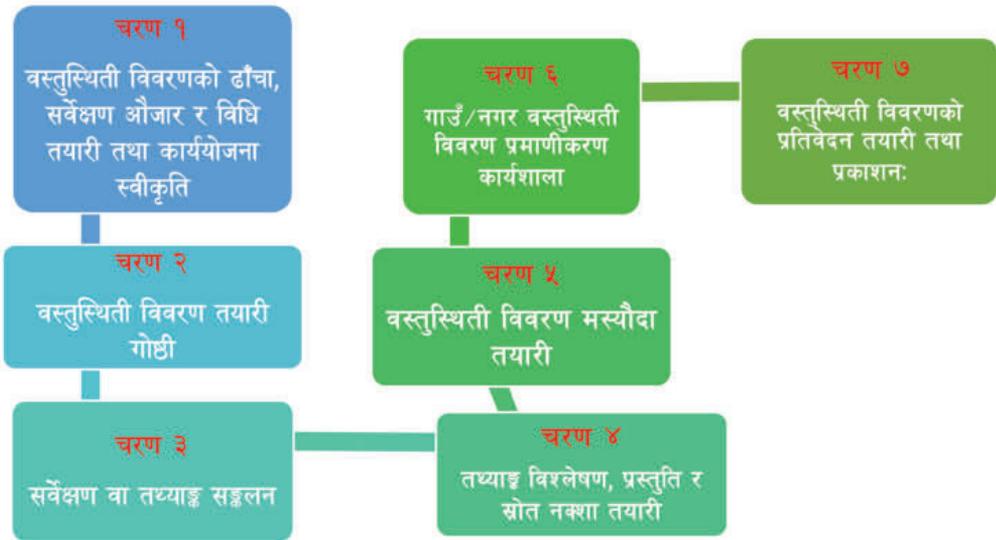
- १. गाउँपालिकाको वास्तविक र सही सूचना सङ्कलन तथा व्यवस्थापन गर्न मद्दत पुग्ने ।
- २. गाउँपालिकाभित्रका स्रोत, साधन र क्षमताको पहिचान भई तिनहरूको सदुपयोग गर्न तथा सम्भावित जोखिमहरूबाट बच्ने उपायहरूको खोजी गर्न सकिने ।
- ३. गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, प्राकृतिक, जनसाङ्ख्यिक, शैक्षिक र मानवीय जीवनका हरेक पक्षहरूका बारेमा जानकारी प्राप्त हुने हुनाले सञ्चालित कार्यक्रमको समीक्षा गरी सुधार,

समायोजन वा परिवर्तन गर्न र नयाँ योजना तर्जुमाका लागि पृष्ठपोषण प्राप्त हुने ।

सूचनाबाट विभिन्न निकाय तथा व्यक्तिहरूसँग सम्बन्ध बढाउन सहज हुने हुनाले आपसी सहयोगको वातावरण निर्माण हुने ।

१.४ तयारीका चरण

चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण चरणबद्ध, व्यवस्थित र सहभागीतामूलक रूपमा तयार गर्ने क्रममा देहाय अनुसारका सात चरणहरूमा कार्य सम्पन्न गरिएको छः

चुमनुत्री गाउँपालिकाको घरधुरी सर्वेक्षण २०८१ सालमा सङ्कलित तथ्याङ्क अनुसार यस पालिकामा जम्मा १८०२ घरपरिवार रहेका छन् । २०६८ को जनगणना अनुसार यो सङ्ख्या १९४९ थियो भने २०७८ को जनगणना अनुसार यो सङ्ख्या २०६८ रहेको थियो । चुमनुत्री गाउँपालिकाको कुल जनसङ्ख्या ६५०८ रहेको छ । वडागत रूपमा हेर्दा वडा नं ३ मा सबैभन्दा बढी २८०९ र वडा नं १ मा सबैभन्दा कम ४४५ जनाको बसोबास रहेको छ । कुल जनसङ्ख्यामध्ये ३४१८ जना (५२.५२%) पुरुष र ३०९० जना (४७.४८%) महिला रहेका छन् । हालको जनसङ्ख्या अनुसार लैङ्गिक अनुपात (पुरुष-महिला अनुपात) ९०.४० रहेको देखिन्छ । कुल जनसङ्ख्याको दुई-तिहाइ (६६.६७ प्रतिशत) जनता आर्थिक रूपले सक्रिय (१५ देखि ५९ वर्ष) उमेर समूहभित्र पर्दछन् । चार वर्षमुनिका बालबालिका १०.२ प्रतिशत, ५ देखि ९ वर्षभित्रका ७.७७ प्रतिशत, ९ देखि १४ वर्षसम्मका ५.३८ प्रतिशत रहेका छन् ।

तालिका २: प्रशासनिक तथा भौगोलिक परिचय

नाम	चुमनुत्री गाउँपालिका
स्थापना	वि. सं. २०७३ असार २५ गते
केन्द्र	साबिक सिर्दिवास गा.वि.स.को कार्यालय
जिल्ला	गोरखा
प्रदेश	गण्डकी
वडा सङ्ख्या	७
भौगोलिक अवस्थिति	२८ ^० ३३' देखि २८ ^० ७५' उत्तरी अक्षांस र ८४ ^० ४८' देखि ८५ ^० १९' पूर्वी देशान्तर
भौगोलिक उचाइ	समुद्री सतहबाट १२३९ मिटरदेखि ८१६३ मिटरसम्म
क्षेत्रफल	१६४९ वर्ग कि.मि.
सिमाना	पूर्व: चीन तथा धार्चे गाउँपालिका उत्तर: चीन पश्चिम: मनाङ र लमजुङ जिल्ला दक्षिण: अजिरकोट गाउँपालिका, बारपाक सुलीकोट गाउँपालिका र धार्चे गाउँपालिका
घरधुरी	१८०२
जनसङ्ख्या	६५०८
हावापानी	समशितोष्ण, शीतोष्ण, अल्पाइन र टुण्ड्रा
प्रमुख जातजाति	चुम्वा, नुत्री, गुरुङ, घले

२.२ भौगोलिक अवस्थिति

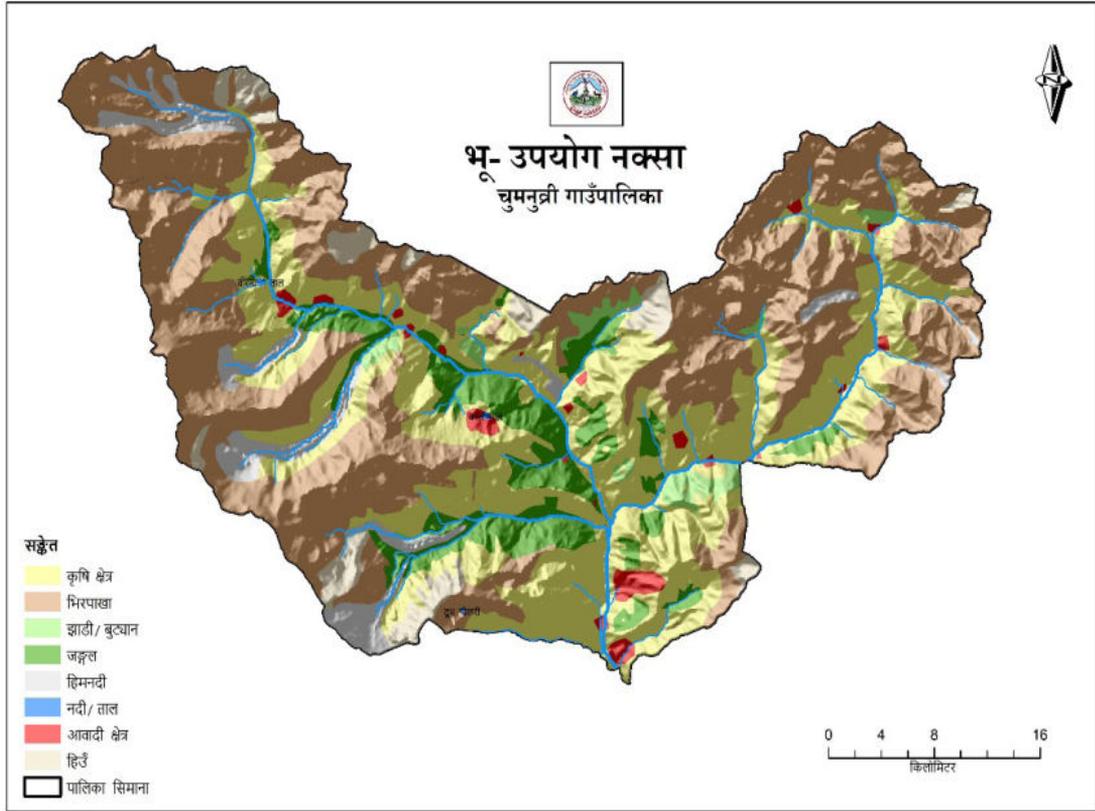
चुमनुव्री गाउँपालिका २८^०३३' देखि २८^०७५' उत्तरी अक्षांश र ८४^०४८' देखि ८५^०१९' पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित छ। कुल क्षेत्रफल १६४९ वर्ग कि.मि. रहेको यो गाउँपालिका समुद्री सतहबाट १२३९ मिटरदेखि ८१६३ मिटरसम्म फैलिएको छ।

२.२.१ भू-उपयोग

चुमनुव्री गाउँपालिकाको कूल १६४९ वर्ग कि. मि. क्षेत्रफल मध्ये सबैभन्दा बढी भीर पाखा क्षेत्र ४०.६ प्रतिशत (६७० वर्ग कि. मि.) रहेको छ भने २६.१ प्रतिशत (४३१ वर्ग कि. मि.) क्षेत्र खेतीयोग्य जमिन रहेको छ। करिब १८ प्रतिशत हरियाली क्षेत्र रहेको यस पालिकामा ९.७ प्रतिशत (१६० वर्ग कि. मि.) वन जङ्गल क्षेत्र, ८.२ प्रतिशत (१३६ वर्ग कि. मि.) झाडी क्षेत्र, ५.० प्रतिशत (८२ वर्ग कि. मि.) आवादी क्षेत्र, ४.३ प्रतिशत (७१ वर्ग कि. मि.) हिउँले ढाकेको क्षेत्र, ४.० प्रतिशत (१६० वर्ग कि. मि.) हिमनदीले ओगटेको क्षेत्र र २.० प्रतिशत (३३ वर्ग कि. मि.) नदी तथा पोखरीले ओगटेको छ।

तालिका ३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भूउपयोग स्थिति

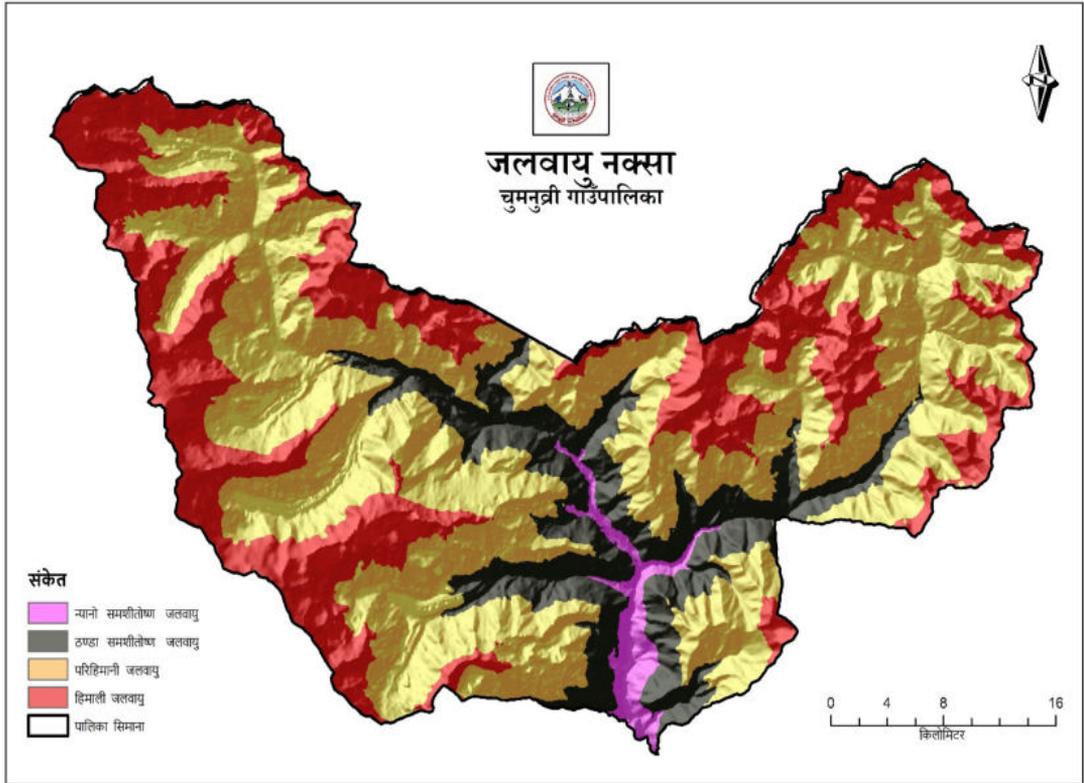
वडा नं.	भू-उपयोग प्रकार (क्षेत्रफल वर्ग कि मि)									
	कृषि	भीरपाखा	नदी/ ताल	झाडी	जङ्गल	हिमनदी	आवादी	हिउँ	जम्मा	प्रतिशत
१	37	194	4	35	25	13	12	22	342	20.7
	10.8%	56.7%	1.2%	10.2%	7.3%	3.8%	3.5%	6.4%	100%	
२	39	83	6	22	18	12	10	10	200	12.1
	19.5%	41.5%	3.0%	11.0%	9.0%	6.0%	5.0%	5.0%	100%	
३	94	57	8	5	38	11	34	11	258	15.6
	36.4%	22.1%	3.1%	1.9%	14.7%	4.3%	13.2%	4.3%	100%	
४	43	101	3	9	23	7	6	12	204	12.4
	21.1%	49.5%	1.5%	4.4%	11.3%	3.4%	2.9%	5.9%	100%	
५	45	19	4	17	24	1	5	6	121	7.3
	37.2%	15.7%	3.3%	14.0%	19.8%	0.8%	4.1%	5.0%	100%	
६	87	44	5	39	21	0	9	2	207	12.6
	42.0%	21.3%	2.4%	18.8%	10.1%	0.0%	4.3%	1.0%	100%	
७	86	172	3	9	11	22	6	8	317	19.2
	27.1	54.3%	0.9%	2.8%	3.5%	6.9%	1.9%	2.5%	100%	
जम्मा	431	670	33	136	160	66	82	71	1649	100.0
	26.1%	40.6%	2.0%	8.2%	9.7%	4.0%	5.0%	4.3%	100%	

चित्र २: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू उपयोग नक्सा

२.२.२ हावापानी

यस गाउँपालिका समुद्री सतहबाट १२३९ मिटर देखि ८१६३ मिटर सम्म फैलिएका कारण यहाँ शम शीतोष्ण, शीतोष्ण, सब अल्पाइन (परीहिमाली), र अल्पाइन (हिमाली) गरी पाँच प्रकारको हावापानी पाइन्छ । यहाँको तापक्रम गर्मी मौसममा ३१ देखि ३४ डिग्री र जाडोयाममा ८ देखि १३ डिग्रीको हाराहारीमा रहन्छ । जाडो याममा हिमपात र असिना सामान्यता रहन्छ भने जुन देखि सेप्टेम्बर सम्म मनसुनको प्रभाव रहन्छ । यस समयमा औसत वर्षा १९०० मि.मि. जति पर्दछ ।

चित्र ३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको जलवायु नक्सा

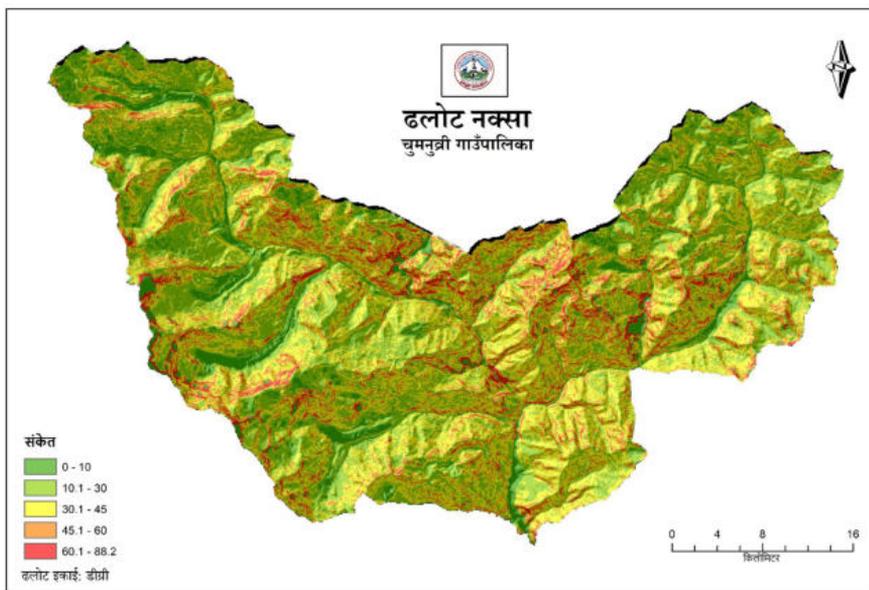
२.२.३ भिरालोपन

चुमनुव्री गाउँपालिकाको धरातलीय स्वरूपको विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी ३८.९ प्रतिशत (६४१.२५ वर्ग कि मि) क्षेत्रफल ३० देखि ४५ डिग्री भिरालोपनमा रहेको देखिन्छ र सामान्यतया यस्तो जमिन खेती र बसोबासका लागि अयोग्य मानिन्छ भने जमिन खेती र बसोबासका लागि योग्य जमिन ७.९९ प्रतिशत (१३१.७१ वर्ग कि मि) मात्र रहेको छ। यद्यपि चरन र सामान्य खेती तथा बसोबासका लागि प्रयोग हुन सक्ने ३६.२१ प्रतिशत (५९७.०१ वर्ग कि मि) क्षेत्रफल १० देखि ३० डिग्री भिरालोपनमा रहेको देखिन्छ।

तालिका ४: चुमनुव्री गाउँपालिकाको ढलोट विवरण

ढलोटको प्रकार	क्षेत्रफल	प्रतिशत
0-10	131.7176	7.99
10-30	597.0123	36.21
30-45	641.2509	38.90

ढलोटको प्रकार	क्षेत्रफल	प्रतिशत
45-60	235.712	14.30
60-88.24	42.95715	2.61
जम्मा	1648.65	100.00

चित्र ४: चुमनुव्री गाउँपालिकाको ढलोट नक्सा

२.२.४ जमिनको मोहोडा

मोहोडाका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको सबैभन्दा बढी क्षेत्रफल १५.३९ प्रतिशत (२५३.६८ वर्ग कि मि) दक्षिण दिशामा फर्केको देखिन्छ भने १३.७१ प्रतिशत दक्षिण-पूर्व, १३.०७ प्रतिशत उत्तर-पूर्व तर्फ, १०.९४ प्रतिशत पूर्व तर्फ, १०.७४ प्रतिशत दक्षिण-पश्चिम तर्फ र १०.६४ प्रतिशत उत्तर-पश्चिम तर्फ फर्केको छ।

तालिका ५: चुमनुव्री गाउँपालिकाको धरातलीय मोहोडाको अवस्था

दिशा	क्षेत्रफल	प्रतिशत
समथर	30.77	1.87
उत्तर	134.84	8.18
उत्तर पूर्व	215.49	13.07
पूर्व	180.43	10.94
दक्षिण पूर्व	226.10	13.71

पानसिं सम्म टूयाक खोलने काम सकिएको छ भने क्रमशः चीनको सिमानासम्म नै टूयाक खोलने प्रयास सुरु भएको छ । केही ठूला खानेपानी, सिँचाई, विद्यालयका आयोजनाहरू र व्यक्तिगत आवासहरू समेत निर्माणाधीन अवस्थामा छन् । दर्जन बढी ठूला जलविद्युत आयोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन भएको तथा कतिपयको डी.पि.आर. समेत भइ निर्माण कार्य सुरु हुँदै गर्दा गाउँपालिकाले करिब १००० मेगावाटको ऊर्जा उत्पादनमा राष्ट्रिय प्रतिष्ठा कायम गर्दै गाउँपालिकाको समग्र विकासमा नयाँ आयाम थप्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

यो गाउँपालिकाकै सबैभन्दा होचो भूमि १२३९ मिटरदेखि ८१६३ मिटर अग्लो मनासलु हिमालका कारण विश्वकै आठौँ उच्च स्थानको गरिमा प्राप्त गरेकोले यहाँको हावापानी तथा जमिनमा विविधता पाइन्छ । साथै गाउँपालिकामा उच्च हिमाली हावापानी भएकाले आलु, गहुँ, मकै, कोदो, उवा आदि मात्र उत्पादन हुने गरेको छ । गाउँपालिकाको माथिल्लो भेगमा याक, चौर्री तथा भेडा पालन व्यवसाय नै आम्र्दानीको स्रोत रहेको छ । चुमनुव्री गाउँपालिका पर्यटकीय हिसाबले विश्वकै प्रसिद्ध पदयात्रा गन्तव्यका रूपमा परिचित छ ।

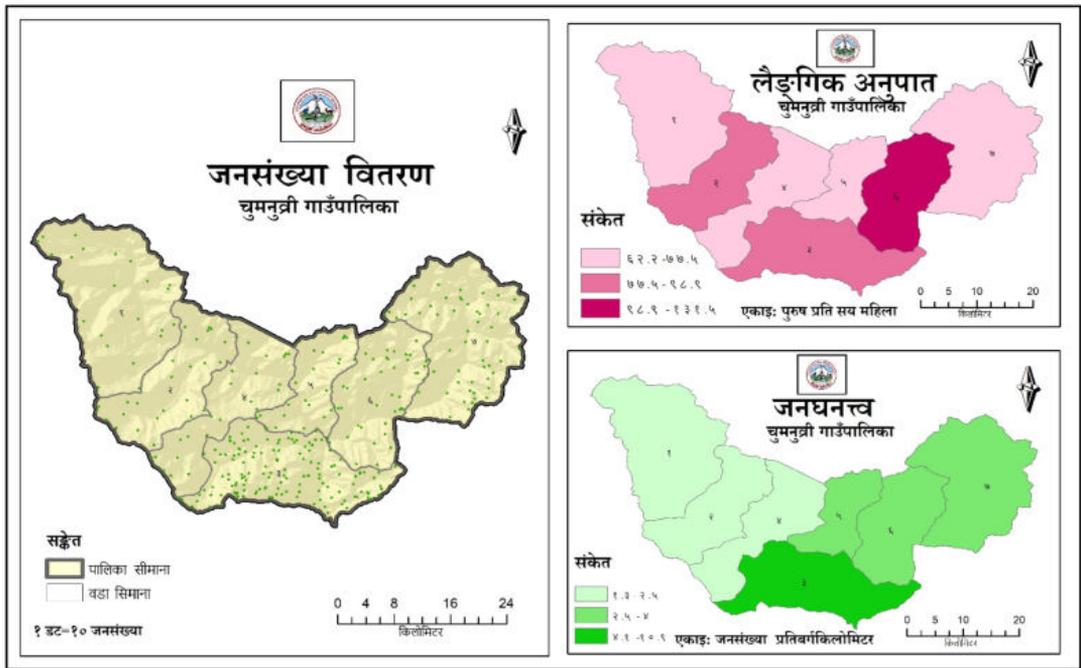
चुमनुव्री गाउँपालिकामा अवस्थित चुम उपत्यकालाई 'हिंसामुक्त क्षेत्र' (अहिंसाको क्षेत्र) घोषणा गरिएको छ, जहाँ जनावरहरूको हत्यामाथि कडा प्रतिबन्ध छ । यस क्षेत्रमा १०० वर्षभन्दा बढी समयदेखि कुनै पनि जनावरको हत्या नगरिएको विश्वास गरिन्छ । चुम उपत्यकाको यो अहिंसाको परम्परा लामो समयदेखि चलिआएको छ र यसको जरा यस क्षेत्रको गहिरो बौद्ध परम्परामा गाडिएको छ । बौद्ध धर्मले सबै जीवित प्राणीहरूप्रति करुणा र अहिंसाको सिद्धान्तलाई जोड दिन्छ । चुम उपत्यकाका बहुसङ्ख्यक बासिन्दाहरू बौद्ध धर्म मान्छन्, यसले गर्दा उनीहरूको जीवनशैली र सांस्कृतिक मूल्यमान्यतामा बौद्ध शिक्षाको गहिरो प्रभाव परेको छ । उत्तरी गोरखामा अवस्थित यस दुर्गम क्षेत्रको बाहिरी संसारसँग सन् १९९८ भन्दा पहिले लामो समयसम्म सम्पर्क थिएन । यसले गर्दा यहाँको मौलिक सांस्कृतिक परम्परा र मूल्यमान्यताहरू सुरक्षित रहन पाए । चुमबा, न्हुब्रीबा र कुटाडबा जस्ता स्थानीय भाषाहरू बोल्ने यस क्षेत्रका बासिन्दाहरूले आफ्नो परम्परालाई पुस्ता-पुस्तासम्म हस्तान्तरण गर्दै आएका छन् ।

जनावरहरूको हत्यामाथिको प्रतिबन्ध केवल धार्मिक विश्वासमा आधारित मात्र नभई यसले स्थानीय पारिस्थितिक प्रणालीको संरक्षणमा पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । यसले वन्यजन्तु र मानिसबीचको सद्भावपूर्ण सम्बन्धलाई बढावा दिएको छ । चुम उपत्यकाका मठहरू, माने पर्खालहरू र चैत्यहरू जस्ता प्राचीन संरचनाहरूले यस क्षेत्रको समृद्ध सांस्कृतिक र आध्यात्मिक सम्पदालाई झल्काउँछ । यस परम्पराले चुम उपत्यकालाई नेपालको एक अद्वितीय गन्तव्य बनाएको छ, जहाँ आगन्तुकहरूले शान्त वातावरण, गहिरो आध्यात्मिक अनुभव र प्रकृतिको सम्मान गर्ने समुदायको जीवनशैलीको अनुभव गर्न सक्छन् । यो "हिंसामुक्त क्षेत्र" केवल एक भौगोलिक स्थान मात्र नभई यो अहिंसाको एक जीवित उदाहरण हो, जसले शताब्दीयौँदेखि आफ्नो मौलिकता कायम राखेको छ ।

परिच्छेद ३: पारिवारिक विवरण तथा जनसङ्ख्याको अवस्था

३.१ जनसांख्यिक स्थिति

जनसङ्ख्या राज्यको अनिवार्य सर्त हो। जनसङ्ख्या र विकासको बीच अन्त्योन्याश्रित सम्बन्ध रहेको हुन्छ। गाउँपालिकाको हरेक विकास जनताको लागि हो भने यसको विकासको स्रोत पनि जनता नै हुन। सार्वजनिक प्रशासनको मूल आधार पनि जनता नै हुन्। शासनको मूल केन्द्रमा नागरिक नै रहेका हुन्छन्। अतः जनसङ्ख्या विवरणले राज्यका क्रियाकलापलाई दिशा निर्देशको आधार उपलब्ध गराउँछ। चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या २०६८ सालको जनगणनामा ६,९२३ रहेकोमा २०७८ मा घटेर ५,९३२ मा झरेको देखिन्छ। तर २०८१ सालको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार जनसङ्ख्या पुनः वृद्धि भई ६,५०८ पुगेको छ। २०७८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार नेपालको कुल जनसङ्ख्या २,९१,९२,४८० रहेकोमा, चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या ५,९३२ मात्र रहेको छ, जुन कुल जनसङ्ख्याको ०.०२% भन्दा पनि कम हिस्सा हो।

चित्र ६: चुमनुव्री गाउँपालिकाको जानसाङ्ख्यिक विवरण

चुमनुव्री गाउँपालिकामा २०८१ सालको घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार कुल १,८०२ घरपरिवार रहेको छ, जसमा औसत परिवार आकार ३.६१ देखिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा औसत परिवार आकार ४.३६ थियो, जसको तुलनामा चुमनुव्रीको औसत परिवार आकार कम छ, जसले गर्दा सानो परिवार संरचनाको सङ्केत गर्छ।

लैङ्गिक अनुपात (पुरुष प्रति १०० महिला) ९०.४० रहेको छ, जुन राष्ट्रिय औसत (९४.२) भन्दा पनि कम छ। यसले यहाँ महिला जनसङ्ख्या थोरै बढी रहेको जनाउँछ।

जनघनत्व (प्रति वर्ग किलोमिटरमा बसोबास गर्ने व्यक्तिको सङ्ख्या) ३.९५ देखिएको छ, जुन राष्ट्रिय औसत १९९ भन्दा निकै कम हो। यसले चुमनुव्रीको भौगोलिक क्षेत्र धेरै फैलिएको र जनसङ्ख्या विरलै छरिएको देखाउँछ।

३.१.१ वडागत जनसङ्ख्या विवरण

वडागत रूपमा हेर्दा, सबैभन्दा धेरै जनसङ्ख्या वडा नं. ३ मा देखिन्छ, जसको २०७८ मा जनसङ्ख्या २३२१ थियो (३९.१३%) र २०८१ मा २८०९ (४३.१६%) पुगेको छ। दोस्रो ठूलो जनसङ्ख्या वडा नं. ७ मा छ, जसको जनसङ्ख्या २०७८ मा ८१२ (१३.६९%) बाट १००३ (१५.४१%) मा वृद्धि भएको छ। सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वडा नं. १ मा रहेको छ, जसको सङ्ख्या क्रमशः घट्दो क्रममा रहेको देखिन्छ (२०७८ मा ५२५ बाट २०८१ मा ४४५)। यो तथ्यले देखाउँछ कि गाउँपालिकाभित्र जनसङ्ख्याको वितरण असमान रहेको छ र वडा नं. ३, ६ र ७ जनसङ्ख्याका हिसाबले अपेक्षाकृत घना छन्।

तालिका ६ : चुमनुव्री गाउँपालिकाको तुलनात्मक जनसङ्ख्या विवरण

वडा नं.	राष्ट्रिय जनगणना २०६८		राष्ट्रिय जनगणना २०७८				घरधुरी सर्वेक्षण २०८१			
	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत
1	604	8.72	227	298	525	8.85	186	259	445	6.84
2	711	10.27	245	269	514	8.66	237	267	504	7.74
3	2510	36.26	1105	1216	2321	39.13	1397	1412	2809	43.16
4	575	8.31	237	236	473	7.97	179	268	447	6.87
5	612	8.84	226	256	482	8.13	178	286	464	7.13
6	928	13.40	413	392	805	13.57	475	361	836	12.85
7	983	14.20	392	420	812	13.69	438	565	1003	15.41
जम्मा	6923	100	2845	3087	5932	100	3090	3418	6508	100

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

वडागत विश्लेषण अनुसार, सबैभन्दा बढी जनघनत्व वडा नं. ३ मा १०.८९ छ, जहाँ जनसङ्ख्या पनि धेरै छ भने सबैभन्दा कम जनघनत्व वडा नं. १ मा १.३० छ, जसले भूगोल वा बसोबासयोग्यताको अभाव देखाउँछ।

लिङ्ग	वडा नं							कूल जनसङ्ख्या	प्रतिशत
	1	2	3	4	5	6	7		
प्रतिशत	6.84	7.74	43.16	6.87	7.13	12.85	15.41	100	

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

३.१.३ उमेर समूहका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

उमेर समूहको आधारमा जनसङ्ख्यालाई विश्लेषण गर्दा, सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या ०-४ वर्ष उमेर समूहमा (११.०१%) र ५-९ वर्ष उमेर समूहमा (८.३६%) रहेको छ, जसले पालिकाको जनसङ्ख्यामा बालबालिकाको हिस्सा उच्च रहेको देखाउँछ। चुमनुव्री गाउँपालिकाको कुल जनसङ्ख्या ६,५०८ जनालाई उमेर समूह अनुसार वर्गीकरण गर्दा, ०-४ वर्षका बालबालिका: ११.०१% (११६ जना), ५-९ वर्षका बालबालिका: १३.२५% (८६२ जना), १५-२४ वर्षका किशोर/युवा: १२.७२% (८२९ जना), २५-५९ वर्षका कार्यशिल उमेर समूह: करिब ४८% जति जनसङ्ख्या छ भने ६० वर्षमाथिका वृद्धजन: झण्डै १७.०१% (११८४ जना) रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको वृद्धजन जनसङ्ख्या (६० वर्षमाथि) करिब १०.२१% छ, जुनको तुलनामा चुमनुव्रीमा वृद्धजनको अनुपात उल्लेखनीय रूपमा बढी देखिन्छ। तथ्याङ्कका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकामा बालबालिका र वृद्धजनको अनुपात उच्च छ, जसले निर्भर जनसङ्ख्याको अनुपात बढी भएको सङ्केत गर्दछ। कार्यशिल जनसङ्ख्या घट्टो अवस्थामा देखिन्छ, जुन भविष्यमा श्रमशक्ति, उत्पादनशीलता र सेवा प्रवाहमा असर पार्नसक्ने सम्भावना छ। वृद्धजनको सङ्ख्या उच्च भएकाले स्वास्थ्य, सामाजिक सुरक्षा र देखभाल प्रणालीमा ध्यान दिन आवश्यक छ।

तालिका ९: उमेर समूहको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

उमेर समूह	कूल जनसङ्ख्या		पुरुष		महिला	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
00-04 वर्ष	716	11.01	367	11.88	349	10.20
05-09 वर्ष	544	8.36	278	9.00	266	7.77
10-14 वर्ष	318	4.89	134	4.34	184	5.38
15-19 वर्ष	369	5.66	173	5.59	196	5.73
20-24 वर्ष	460	7.06	218	7.06	242	7.09
25-29 वर्ष	510	7.84	254	8.22	256	7.48
30-34 वर्ष	517	7.94	253	8.19	264	7.71
35-39 वर्ष	457	7.03	200	6.47	257	7.52

उमेर समूह	कूल जनसङ्ख्या		पुरुष		महिला	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
40-44 वर्ष	486	7.47	237	7.66	249	7.29
45-49 वर्ष	409	6.29	191	6.19	218	6.38
50-54 वर्ष	425	6.52	196	6.33	229	6.71
55-59 वर्ष	324	4.97	140	4.53	184	5.38
60-64 वर्ष	349	5.36	164	5.31	185	5.41
65-69 वर्ष	214	3.29	103	3.34	111	3.24
70-74 वर्ष	224	3.44	111	3.59	113	3.30
75-79 वर्ष	116	1.79	41	1.34	75	2.20
80-84 वर्ष	43	0.66	21	0.67	22	0.65
85-89 वर्ष	20	0.30	6	0.19	14	0.42
90-94 वर्ष	4	0.07	2	0.07	2	0.06
95+ वर्ष	3	0.05	1	0.04	2	0.06
जम्मा	6508	100	3090	47.48	3418	52.52

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

३.१.४ घरमूलीका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

गाउँपालिकाका घरमूलीहरूको उमेर संरचनाले कार्यशिल जनसङ्ख्याको बहुलता र वृद्धजनको उच्च अनुपात देखाउँछ। प्रमुख उमेर समूह ४०-४९ वर्ष (क्रमशः ४०-४४ वर्षमा ११.४९% र ४५-४९ वर्षमा ११.८२%) रहेको छ जसले अर्थतन्त्रको मुख्य आधार बल कार्यरत छ भन्ने सङ्केत दिन्छ। यसको विपरीत, १९ वर्ष मुनिका युवा घरमूली निकै कम (०.६१% मात्र) छन्, जसले युवा पुस्ताको पलायन वा निर्णयमा हस्तक्षेपको कमी जस्ता सामाजिक चुनौतीहरू झल्काउँछ। सबभन्दा चिन्ताजनक विषय भनेको ६० वर्ष माथिका घरमूलीको उच्च प्रतिशत (२५.२९% वा ४५६ परिवार) हो जुन राष्ट्रिय औसत (१०.२१%) भन्दा धेरै बढी छ र वृद्ध जनसङ्ख्या वृद्धिका कारण सामाजिक सुरक्षा, स्वास्थ्य सेवा र आर्थिक निर्भरतामा चुनौती उत्पन्न गर्न सक्छ।

तालिका १०: घरमूलीको उमेरका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

घरमूलीको उमेर	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
17-19	11	0.61
20-24	31	1.72
25-29	143	7.94

घरमूलीको उमेर	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
30-34	171	9.49
35-39	203	11.27
40-44	207	11.49
45-49	213	11.82
50-54	187	10.38
55-59	169	9.38
60-64	161	8.93
65-69	130	7.21
70-74	100	5.55
75+	76	4.22
जम्मा	1802	100.00

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

३.१.५ हालको बसोबासका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

बसोबासको अवस्था हेर्दा ५१.७२% जनसङ्ख्या सधैं घरमै बस्ने देखिन्छ भने २५.२२% प्रायः घर बाहिर बस्ने, ३.०२% सधैं बाहिर बस्ने तथा बाँकी २०.०४% प्रायः घरमै बस्ने देखिन्छन्। यसले देखाउँछ कि एक चौथाइभन्दा बढी जनसङ्ख्या बाह्य आवासमा आश्रित छन् वा प्रवासमा छन्।

तालिका ११: चुमनुव्री गाउँपालिकामा बसोबासको अवस्था

बसोबासको अवस्था	पुरुष	महिला	जम्मा
प्रायजसो घर बाहिर बस्ने	28.44%	22.34%	25.22%
प्रायजसो घरमै बस्ने	19.19%	20.80%	20.04%
सधैं घर बाहिर बस्ने	4.00%	2.15%	3.02%
सधैं घरमै बस्ने	48.38%	54.71%	51.72%
जम्मा	100.00%	100.00%	100.00%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

३.१.६ नागरिकता प्राप्तिका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

चुमनुव्री गाउँपालिकामा नागरिकता प्राप्त व्यक्तिको अनुपात औसतमा ७०.३३% रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको नागरिकता प्राप्त दर करिब ९५% रहेको पाइएको छ। त्यसको तुलनामा चुमनुव्रीमा नागरिकताको पहुँच निकै कम देखिन्छ। वडागत विवरणमा, सबैभन्दा कम नागरिकता भएको वडा नं. २ हो, जहाँ केवल ६२% जनसङ्ख्याले

मात्र नागरिकता पाएका छन्। सबैभन्दा बढी नागरिकता भएको वडा नं. ६ हो, जहाँ ९९.५२% जनसङ्ख्याले नागरिकता लिएका छन्। लैङ्गिक आधारमा हेर्दा, पुरुषको नागरिकता दर ६१.६७% देखि ९९.१६% सम्म छ भने महिलाको नागरिकता दर ६०.००% देखि १००% सम्म रहेको छ। यो विवरणले भूगोल, पहुँच, शिक्षा तथा जनचेतनाको असर नागरिकता प्राप्तिमा परेको स्पष्ट देखाउँछ। विशेष गरी महिला र जनजाति समुदायमा नागरिकता प्राप्त गर्न चुनौती रहेको देखिन्छ।

तालिका १२: नागरिकता प्राप्तिको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

वडा नं	नागरिकता भएको	छ	छैन
1	पुरुष	61.67%	38.33%
	महिला	77.73%	22.27%
	जम्मा	71.17%	28.83%
2	पुरुष	64.00%	36.00%
	महिला	60.00%	40.00%
	जम्मा	62.00%	38.00%
3	पुरुष	61.58%	38.42%
	महिला	63.47%	36.53%
	जम्मा	62.59%	37.41%
4	पुरुष	65.50%	34.50%
	महिला	76.03%	23.97%
	जम्मा	71.66%	28.34%
5	पुरुष	62.50%	37.50%
	महिला	70.28%	29.72%
	जम्मा	67.32%	32.68%
6	पुरुष	99.16%	0.84%
	महिला	100.00%	0.00%
	जम्मा	99.52%	0.48%
7	पुरुष	68.72%	31.28%
	महिला	68.19%	31.81%
	जम्मा	68.20%	31.80%
जम्मा		70.33%	29.67%

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

परिच्छेद ४: सामाजिक विकासको अवस्था

मानव पुँजीले आर्थिक सामाजिक रूपान्तरण र आर्थिक विकासमा बहुआयामिक योगदान प्रदान गर्दछ। सामूहिक ज्ञान, सीप र क्षमता तथा स्वास्थ्य जनशक्तिबाट मानव पुँजी निर्माण हुन्छ। स्वास्थ्य, शिक्षा र खेलकुद क्षेत्रमा गरिने लगानीले आर्थिक वृद्धि र सामाजिक कल्याणलाई बढवा दिन्छ। नेपालको संविधानले मौलिक हक तथा राज्यका नीतिहरू मार्फत स्वास्थ्य, शिक्षा तथा मानव जीवनका समग्र पक्षलाई समेटेी मानव पुँजी निर्माणका लागि मार्गदर्शन गरेको छ।

स्वास्थ्यले मानवको जीवनभरि उत्पादकत्व र श्रम शक्ति सहभागितालाई प्रभाव पार्छ। मानव पुँजी निर्माणको चक्रले वर्तमान पुस्ता मात्र नभई भावी पुस्ताका लागि पनि बलियो आधार तयार गर्दछ। स्वस्थ आमा बाबुले बच्चाहरूको लागि पोषण र स्वास्थ्य वातावरण प्रदान गर्दछन्। जनसङ्ख्याको स्वास्थ्य स्थितिले दीर्घकालीन आर्थिक समृद्धि र सामाजिक-आर्थिक रूपान्तरणमा महत्त्वपूर्ण योगदान दिन्छ। यस सन्दर्भमा सर्वसुलभ तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवासहितको प्रणाली सुनिश्चित गर्नु आवश्यक छ।

सामाजिक विकास समग्र विकासको गतिशील आयाम हो भने आर्थिक विकासको महत्त्वपूर्ण आधार पनि हो। यस अन्तर्गत शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा बालबालिका, दलित र उत्पीडित वर्ग, आदिवासी जनजाति, अपाङ्ग, ज्येष्ठ नागरिक र अल्पसङ्ख्यक, युवा तथा खेलकुद र खानेपानी तथा सरसफाइ समेटिएको छ। सामाजिक विकासको क्षेत्रमा स्थानीय सरकारको कार्यक्षेत्रहरूमा आधारभूत तथा माध्यामिक शिक्षा, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा, खानेपानी तथा सरसफाइ तथा सामाजिक विकासका अन्य पक्षहरू रहेका छन्। सामाजिक विकासको प्रगतिले दिगो विकासको चार वटा लक्ष्य, जस अन्तर्गत लक्ष्य –३ (स्वस्थ र समुन्नत समाज), लक्ष्य –४ (गुण स्तरीय शिक्षा), लक्ष्य – ५ (लैङ्गिक समानता) र लक्ष्य – ६ (स्वच्छ पानी तथा सरसफाइ) सँग सम्बन्धित छ। गाउँपालिकाबासीको पहुँचमा गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानीको सुनिश्चितता गर्ने र न्याय पूर्ण समाजको निर्माण गर्ने उद्देश्य रहेको छ। यस गाउँपालिकाले विगतमा सञ्चालन गर्दै आएका सफल सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित अभ्यासहरूलाई निरन्तरता दिँदै यस आवधिक योजना अनुसार आगामी दिनमा सामाजिक विकास अन्तर्गत रहेको अन्य विषयगत क्षेत्रहरूलाई अगाडी बढाइनेछ।

नेपालको संविधानले सामाजिक न्याय, समावेशी प्रतिनिधित्व, आधारभूत स्वास्थ्य तथा शिक्षामा पहुँच सहित भाषा तथा संस्कृति संरक्षणको हकलाई प्रत्याभूत गरेको छ। सामाजिक विकास दिगो विकासका तीन आयाम मध्ये एक हो। यस क्षेत्र गत योजनाले शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाइ, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेश करण, युवा तथा खेलकुद, कला तथा संस्कृति जस्ता उपक्षेत्रलाई समेटेको छ।

४.१ शिक्षा

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार मातृभाषामा शिक्षा प्रदान, पाठ्यक्रम तथा सामाग्री विकास, प्राविधिक शिक्षा प्रदान, सहकारी विद्यालय स्थापना एवं विद्यालयहरूको नक्साङ्कन, समायोजन, शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण गर्ने लगायतका कार्यहरूका लागि नीति, कानून, योजना, कार्यान्वयन, नियमन तथा अनुगमन मूल्याङ्कन गर्ने जस्ता जिम्मेवारीहरू स्थानीय सरकारको कार्यक्षेत्र भित्र राखिएको छ ।

नेपालमा शिक्षा विकास देशको सामाजिक, आर्थिक, र मानव पूँजी विकासका लागि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण छ । तथापि, यस क्षेत्रमा धेरै सवालहरू र चुनौतीहरू छन् । नेपालमा शिक्षा विकासको विद्यमान अवस्था विश्लेषण गर्दा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्क अनुसार कूल साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत रहेकोमा पुरुष साक्षरता दर ८३.६ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । करिब ९८ प्रतिशत विद्यालय जाने उमेरका बालबालिका प्राथमिक शिक्षाको पहुँचमा रहेकोमा करिब ७५ प्रतिशत को मात्र माध्यमिक शिक्षामा पहुँचमा रहेको तथा उच्च शिक्षामा करिब २५ प्रतिशत मात्र अध्ययनरत रहेको विभिन्न तथ्याङ्कले देखाउँछ ।

नेपालमा ३५,००० भन्दा बढी विद्यालयहरू (सरकारी र निजी) ले आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा प्रदान गर्न प्रतक्ष्य योगदान गरिरहेका छन् भने १,५०० बढी कलेजहरू (सरकारी र निजी) ले उच्च शिक्षा प्रदान गर्न प्रतक्ष्य योगदान गरिरहेका छन् र करिब एक दर्जन विश्वविद्यालयहरू शिक्षा विकासको हिस्सेदार रहेका छन् । शिक्षक विद्यार्थीको अनुपात हेर्दा प्राथमिक शिक्षामा करिब १:३० (एक शिक्षक बराबरी ३० विद्यार्थी) र माध्यमिक शिक्षामा करिब १:४० (एक शिक्षक बराबरी ४० विद्यार्थी) रहेको देखिन्छ ।

करिब ६३ प्रतिशत मात्र साक्षर रहेको चुमनुव्री गाउँपालिकामा कूल २४ वटा सामुदायिक विद्यालय छन् भने ३ वटामा मात्र माध्यमिक शिक्षा प्रदान गरिन्छ ।

४.१.१ शैक्षिक योग्यताका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

शैक्षिक तह अनुसार, उच्च माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) वा प्रवीणता प्रमाण तहसम्म पढेका व्यक्तिको प्रतिशत १०.४३% मात्र छ भने, स्नातक र स्नातकोत्तर तह अध्ययन गरेका क्रमशः १.५% र ०.०९% मात्र छन् । यसले उच्च शिक्षामा पहुँच निकै न्यून रहेको देखाउँछ । प्राथमिक तह (१-५) सम्म पढेका व्यक्तिहरूको हिस्सा २२.१७% रहेको छ ।

तालिक १३ : शैक्षिक योग्यताको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

शैक्षिक योग्यता	पुरुष		महिला		जम्मा	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
निरक्षर	776	28.50	1387	45.19	2163	37.34
प्रौढ कक्षा पढेको	168	6.17	283	9.22	451	7.79

शैक्षिक योग्यता	पुरुष		महिला		जम्मा	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
प्राथमिक तह (१-५)	711	26.11	573	18.67	1284	22.17
माध्यमिक तह (८-१०)	359	13.18	316	10.30	675	11.65
निम्न माध्यमिक तह (६-७)	256	9.40	266	8.67	522	9.01
उच्च माध्यमिक तह (११-१२) वा प्रवीणता प्रमाण तह	373	13.70	231	7.53	604	10.43
स्नातक तह	75	2.75	12	0.39	87	1.50
स्नातकोत्तर तह	4	0.15	1	0.03	5	0.09
पिएचडी	1	0.04	0	0.00	1	0.02
जम्मा	2723	100	3069	100	5792	100

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.१.२ साक्षरताका आधारमा जनसङ्ख्या विवरण

चुमनुव्री गाउँपालिकाको शैक्षिक अवस्था विश्लेषण गर्दा कुल जनसङ्ख्या मध्ये ३७.३४% व्यक्ति निरक्षर छन्, जसमा महिलाको निरक्षरता दर ४५.१९% र पुरुषको २८.५०% छ। साक्षर व्यक्तिको सङ्ख्या ६२.६६% मात्र छ। यसले देखाउँछ कि शिक्षा पहुँचमा लिङ्गीय असमानता विद्यमान छ, जुन गाउँपालिकाको सामाजिक-आर्थिक विकासका लागि चुनौतीपूर्ण पक्ष हो।

तालिका १३: चुमनुव्री गाउँपालिकामा साक्षरता अवस्था

साक्षरता	पुरुष		महिला		जम्मा	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
साक्षर	1947	71.50	1682	54.81	3629	62.66
निरक्षर	776	28.50	1387	45.19	2163	37.34
जम्मा	2723	100	3069	100	5792	100

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.१.३ चुमनुव्री गाउँपालिकामा सञ्चालित विद्यालयको अवस्था विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकामा कूल २४ वटा विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। पालिकाका सात वटा वडा मध्ये वडा नं. १ मा २ वटा आधारभूत विद्यालय रहेका छन् जसमा ६ जना शिक्षकले ४८ जना विद्यार्थीलाई पढाइरहेका छन् भने वडा नं. २ मा १ वटा माध्यमिक विद्यालय रहेको छ जसमा ८ जना शिक्षकले २३८ जना विद्यार्थीलाई पढाइरहेका छन्, वडा नं. ३ मा ४ वटा आधारभूत विद्यालय, १ वटा माध्यमिक विद्यालय र ३ वटा बाल-विकास केन्द्र रहेका छन् जसमा ३८

जना शिक्षकले ५५१ जना विद्यार्थीलाई पढाइरहेका छन् । त्यसैगरी वडा नं. ४ मा २ वटा आधारभूत विद्यालय रहेका छन् जसमा ८ जना शिक्षकले १२२ जना विद्यार्थीलाई पढाइरहेका छन् भने वडा नं. ५ मा ३ वटा आधारभूत विद्यालय र १ वटा माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् जसमा ७ जना शिक्षकले १४४ जना विद्यार्थीलाई पढाइरहेका छन्, वडा नं. ६ मा ३ वटा आधारभूत विद्यालय रहेका छन् जसमा ७ जना शिक्षकले ११४ जना विद्यार्थीलाई पढाइरहेका छन् र वडा नं. ७ मा ३ वटा आधारभूत विद्यालय जसमा ८ जना शिक्षकले ६३ जना विद्यार्थीलाई पढाइरहेका छन् । पालिकाका प्राय जसो विद्यालयमा विभिन्न दातृ निकाय तथा गुम्बाहरूले थप शिक्षक व्यवस्था गरेका छन् । यसरी गाउँपालिकाका कूल २४ वटा विद्यालयमा ८२ शिक्षक (सङ्घ तथा पालिकाको स्रोतमा सुविधा प्राप्त गर्ने) र विभिन्न दातृ निकाय तथा गुम्बाहरूले व्यवस्थापन गरेका थप ३० शिक्षक सहित ११२ शिक्षकले १२८० विद्यार्थीलाई दैनिक पठन पाठन क्रियाकलापमा संलग्नता जनाइरहेका देखिन्छन् ।

तालिका १४: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूको विवरण

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक संस्थागत मदरसा गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी सङ्ख्या	कार्यरत शिक्षक सङ्ख्या			शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	जम्मा विद्यार्थी		
				शिक्षक	शिक्षिका	जम्मा		छात्र	छात्रा	जम्मा
गौरीशङ्कर आधारभूत विद्यालय	१	सामुदायिक	४	४	१	५	९	१९	२४	४३
साम्दो आधारभूत विद्यालय	१	सामुदायिक	०	१		१	५	२	३	५
ल्हो माध्यमिक विद्यालय	२	सामुदायिक	५	७	१	८	३०	१२५	११३	२३८
बुद्ध माध्यमिक विद्यालय	३	सामुदायिक	१३	१२	५	१७	१९	१५३	१७०	३२३
श्रृङगा हिमाली आ.वि	३	सामुदायिक	३	३	२	५	६	१५	१७	३२
फिलिम आधारभूत विद्यालय	३	सामुदायिक	३	२	२	४	९	१९	१८	३७
सिदुङ आधारभूत विद्यालय	३	सामुदायिक	१	१	१	२	१०	१०	१०	२०
विकास आधारभूत विद्यालय	३	सामुदायिक	२	०	३	३	९	१५	११	२६
पाडसिङ आधारभूत विद्यालय	३	सामुदायिक	३	१	३	४	१५	३१	२९	६०
आगाँ बाल-विकास केन्द्र	३	गाउँपालिका द्वारा सञ्चालित	०		१	१	१९	७	१२	१९
देवल बाल-विकास केन्द्र	३	गाउँपालिका द्वारा सञ्चालित	०		१	१	२१	८	१३	२१

४.१.४ चुमनुव्री गाउँपालिकामा सञ्चालित विद्यालयको भर्ना दर निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धि दरको अवस्था विश्लेषण

तालिका १५: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान भर्ना दर निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धि दरको विवरण

विद्यालयको नाम	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			उत्तीर्ण दर		
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक
गौरीशङ्कर आधारभूत विद्यालय	९३	९०		९१	८३		१००		
ल्हो माध्यमिक विद्यालय	९४	९४	५६	९२	८७		१००	१००	९२
बुद्ध माध्यमिक विद्यालय	९१	९१	६८	८९	८४		१००	९४	४८
श्रृङगा हिमाली आ.वि	९५	९२		९३	८५		१००		
फिलिम आधारभूत विद्यालय	९१	९१		८९	८४		१००		
सिदुङ आधारभूत विद्यालय	९२	९०		९०	८३		१००		
विकास आधारभूत विद्यालय	९१	९३		८९	८६		१००		
नुव्री आधारभूत विद्यालय	९३	९४		९१	८७		१००	१००	
पाडसिङ आधारभूत विद्यालय	९५	९६		९३	८९		१००		
बुद्ध आधारभूत विद्यालय	९०	९२		८८	८५		१००		
छेकम आधारभूत विद्यालय	९०	९१		८८	८४		१००		
छुलेनिले आधारभूत विद्यालय	९२	९०		९०	८३		१००		

विद्यालयको नाम	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			उत्तीर्ण दर		
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक
प्रोक आधारभूत विद्यालय	९१	९०		८९	८३		१००		
सेराङ्गी माध्यमिक विद्यालय	९६	९२	८१	९४	८५		१००	१००	६७
सिप्चेत आधारभूत विद्यालय	९०	९३		८८	८६		१००		
चुमलिङ आधारभूत विद्यालय	९३	९१		९१	८४		१००		
सिद्ध गणेश आधारभूत विद्यालय	९४	९०		९२	८३		१००		
क्राक आधारभूत विद्यालय	९१			८९			१००		
आगाँ बाल-विकास केन्द्र	९५			९३			१००		
देवल बाल-विकास केन्द्र	९५	९६		९३	८९		१००		
गुम्बा हिमाली आधारभूत विद्यालय	९२			९०			१००		
बौद्ध हिमाली आ. वि	९१	९०		८९	८३		१००		
साम्दो आधारभूत विद्यालय							१००		
गण्डकी बाल-विकास केन्द्र	९६			९४			१००		
जम्मा	९२.७	९१.९	६८.३	९०.७	८४.९	०	१००	९८.५	६९

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा (२०८२)

४.१.५ चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षक विवरण

तालिका १६: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान शिक्षक विवरण

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	स्वीकृत दरबन्दी सङ्ख्या	कार्यरत शिक्षक सङ्ख्या		महिला शिक्षक सङ्ख्या		विषयगत शिक्षक सङ्ख्या		
		शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अङ्ग्रेजी
गौरीशङ्कर आधारभूत विद्यालय	४	४	१	०		०	०	
ल्हो माध्यमिक विद्यालय	५	७	१	१	०			
बुद्ध माध्यमिक विद्यालय	१३	१२	५	४	१	१	१	
श्रृङगा हिमाली आ.वि	३	३	२	२				
फिलिम आधारभूत विद्यालय	३	२	२	२				
सिदुङ आधारभूत विद्यालय	१	१	१	१				
विकास आधारभूत विद्यालय	२	०	३	३				
नुव्री आधारभूत विद्यालय	६	४	३	३				
पाङसिङ आधारभूत विद्यालय	३	१	३	३				
बुद्ध आधारभूत विद्यालय	३	३	१	३				
छेकम आधारभूत विद्यालय	२	२		०				
छुलेनिले आधारभूत विद्यालय	१	१	१	१				
प्रोक आधारभूत विद्यालय	१		१	१				
सेराङगी माध्यमिक विद्यालय	१	१	१	१	०	०	०	
सिपचेत आधारभूत विद्यालय	१	१	१	१				
चुमलिङ आधारभूत विद्यालय	१	२	०	०				
सिद्ध गणेश आधारभूत विद्यालय	२	२	१	१				
क्राक आधारभूत विद्यालय	०		१	१				
आगाँ बाल-विकास केन्द्र	०		१	१				
देवल बाल-विकास केन्द्र	०		१	१				
गुम्बा हिमाली आधारभूत विद्यालय	१	१	१	१				
बौद्ध हिमाली आ. वि	१	१	१	१				
साम्दो आधारभूत विद्यालय	०			०				
गण्डकी बाल-विकास केन्द्र	०		१	१				
जम्मा	५४	४८	३३	३३	१	१	१	०

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा (२०८२)

विद्यालयको नाम	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
क्राक आधारभूत विद्यालय	११	९					कक्षा ५ सम्मका सबै	कक्षा ५ सम्मका सबै
आगाँ बाल-विकास केन्द्र	७	१२					सबै	सबै
देवल बाल-विकास केन्द्र	८	१३					सबै	सबै
गुम्बा हिमाली आधारभूत विद्यालय	४	४					कक्षा ५ सम्मका सबै	कक्षा ५ सम्मका सबै
बौद्ध हिमाली आ. वि	४	४					कक्षा ५ सम्मका सबै	कक्षा ५ सम्मका सबै
साम्दो आधारभूत विद्यालय	०						सबै	सबै
गण्डकी बाल-विकास केन्द्र	६	७					सबै	सबै
जम्मा	६०९	६६६	३१	५७	०	०		

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा (२०८२)

४.१.७ चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान बाल मैत्री शिक्षा सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण

तालिका १८: चुमनुव्री गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा विद्यमान बाल मैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भए/नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भए/नभएको)	बाल क्लब गठन (भए/नभएको)	बाल मैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भए/नभएको)
गौरीशङ्कर आधारभूत विद्यालय	१	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
ल्हो माध्यमिक विद्यालय	२	भएको छ	भएको छैन	छ	छ
बुद्ध माध्यमिक विद्यालय	३	भएको छ	भएको छैन	छ	छ
श्रृङ्गा हिमाली आ.वि	३	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
फिलिम आधारभूत विद्यालय	३	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
सिदुङ आधारभूत विद्यालय	३	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
विकास आधारभूत विद्यालय	३	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भए/नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भए/नभएको)	बाल क्लब गठन (भए/नभएको)	बाल मैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भए/नभएको)
नुत्री आधारभूत विद्यालय	४	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
पाडसिङ आधारभूत विद्यालय	३	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
बुद्ध आधारभूत विद्यालय	७	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
छेकम आधारभूत विद्यालय	७	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
छुलेनिले आधारभूत विद्यालय	७	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
प्रोक आधारभूत विद्यालय	४	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
सेराङगी माध्यमिक विद्यालय	५	भएको छ	भएको छैन	छ	छ
सिप्चेत आधारभूत विद्यालय	६	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
चुमलिङ आधारभूत विद्यालय	६	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
सिद्ध गणेश आधारभूत विद्यालय	६	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
क्राक आधारभूत विद्यालय	५	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
आगाँ बाल-विकास केन्द्र	३	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
देवल बाल-विकास केन्द्र	३	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
गुम्बा हिमाली आधारभूत विद्यालय	५	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
बौद्ध हिमाली आ. वि	५	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
साम्दो आधारभूत विद्यालय	१	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ
गण्डकी बाल-विकास केन्द्र	३	भएको छ	भएको छैन	छैन	छ

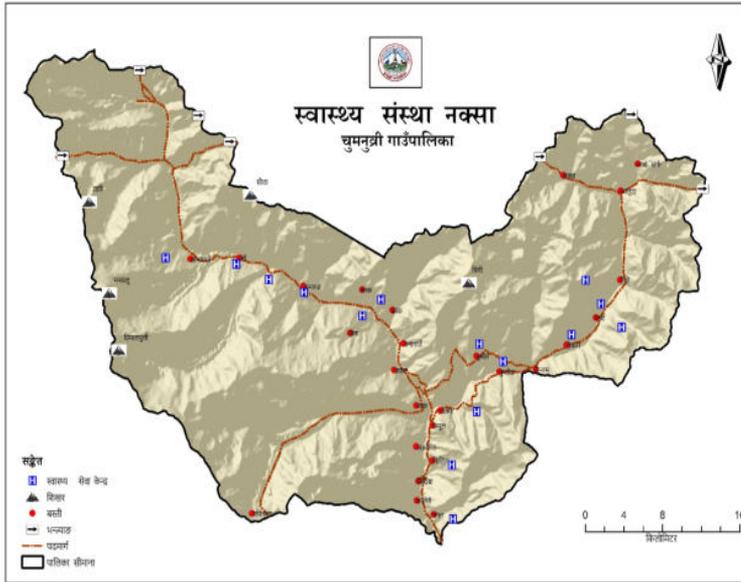
स्रोत: चुमनुत्री गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा (२०८२)

क्र. सं.	बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	भवन सङ्ख्या		कोठा सङ्ख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ/छैन)	प्रयोगशाला (छ/छैन)	डेस्क/बेञ्चको क्षमता (जना)	खेल मैदानको क्षेत्रफल (ब मी)	कम्पाउण्ड बालको किसिम	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	खानेपानीको सुविधा (छ/छैन)
		कच्ची	पक्की	कच्ची	पक्की							
10	बुद्ध आधारभूत विद्यालय		छ		१०	छैन	छैन	४	५०	बान्दल	छ	छ
11	छेकम आधारभूत विद्यालय	छ			६	छैन	छैन	४	छैन	बान्दल	छ	छ
12	छुलेनिले आधारभूत विद्यालय	छ			७	छैन	छैन	४	छैन	बान्दल	छ	छ
13	प्रोक आधारभूत विद्यालय	छ		७		छैन	छैन	४	छैन	बान्दल	छ	छ
14	सेराङ्गी माध्यमिक विद्यालय		छ		१८	छैन	छ	४	५०	तार जाली	छ	छ
15	सिज्वेत आधारभूत विद्यालय	छ			१२	छैन	छैन	४	छैन	बान्दल	छ	छ
16	चुमलिङ आधारभूत विद्यालय	छ			१२	छैन	छैन	४	छैन	बान्दल	छ	छ
17	सिद्ध गणेश आधारभूत विद्यालय	छ			१२	छैन	छैन	४	छैन	बान्दल	छ	छ
18	क्राक आधारभूत विद्यालय	छ		७		छैन	छैन	४	छैन	बान्दल	छ	छ

४.२ स्वास्थ्य

४.२.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा खानेपानीको स्रोतमा पहुँच सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिका सात वटा वडामा एक-एक वटा सहित ७ वटा स्वास्थ्य चौकी सञ्चालनमा रहेका छन् भने वडा नं. १ मा साम्दो सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ, वडा नं. २ मा स्यो सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ र ली सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ, वडा नं. ३ मा जगत सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ र न्याक सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ, वडा नं. ४ मा प्रोक सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ, वडा नं. ६ मा लोकपा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ, चुम्लिड सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ र सिप्वेत सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ तथा वडा नं. ७ मा लार सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ र निलेछुले सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ गरी जम्मा ११ सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ रहेका छन्। यसरी गाउँपालिकाका १८ वटा स्वास्थ्य संस्थामा ३५ स्वास्थ्यकर्मी सेवारत छन् जबकी सबै स्वास्थ्य संस्थाका लागि कूल ६४ कर्मचारी आवश्यक रहेको देखिन्छ। गाउँपालिकाका स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थामा विद्यमान सेवा तथा सुविधाको अवस्था देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

चित्र ७: चुमनुव्री गाउँपालिकाको सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाको अवस्थिति नक्सा

४.२.२ चुमनुव्री गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्थामा स्रोत साधनको अवस्था विश्लेषण

कुल १८ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूमध्ये ४ वटामा प्रसूति सेवा, २ वटामा बर्थिड सेन्टर र १ स्थानमा ल्याव सेवा रहेको छ। क्यान नेपाल, चाँया नेपाल लगायतका विभिन्न गैरसरकारी संस्थाहरू मार्फत स्वास्थ्य चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईमा थप १४ जना स्वास्थ्यकर्मी र ७ जना सहयोगी कर्मचारीहरू रहेका छन्। त्यसैगरी १५ ओटा गाउँघर क्लिनिक, २३ ओटा खोप क्लिनिक र ६३ जना महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका रहेका छन्।

तालिका २०: चुमनुव्री गाउँपालिकाका स्वास्थ्य संस्था विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	स्वास्थ्य संस्थाको प्रकार*	स्वास्थ्यकर्मी		शैया सङ्ख्या	सेवा तथा सुविधा (छ/छैन)										
			स्वीकृत दरबन्दी	पूर्तिको अवस्था		प्रसूति सेवा	ल्याब	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एसटिसि	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त सञ्चार सेवा	
सामगाउँ स्वास्थ्य चौकी	१	३	६	२	०	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
साम्बो सा.स्वा.ई(CAN)	१	१४	०	१		छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
लहो स्वास्थ्य चौकी	२	३	६	५		छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
स्यो सा.स्वा.ई	२	१४	०	१ (लार्के बाजार स्वा.चौबाट काजमा आएको)		छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
ली सा.स्वा.ई (CAN)	२	१४	०	१		छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
सिदिबास स्वा.चौकी	३	३	६			छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
जगत सा.स्वा.ई	३	१४	०	१ (सामगाउँ स्वा.चौबाट काजमा आएको)		छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
न्याक सा.स्वा.ई	३	१४	०	१ (लहो स्वा.चौबाट काजमा आएको)		छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
लार्के बाजार स्वास्थ्य चौकी	४	३	६	३		छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	स्वास्थ्य संस्थाको प्रकार*	स्वास्थ्यकर्मी		शैया सङ्ख्या	सेवा तथा सुविधा (छ/छैन)										
			स्वीकृत दरबन्दी	पूर्तिको अवस्था		प्रमूति सेवा	ल्याब	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन सेवा	खोप सेवा	एसटिसि	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त सञ्चार सेवा	
प्रोक सा.स्वा.ई(CAN)	४	१४	०	१		छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
बिहि स्वा.चौकी	५	३	६	५		छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
चुम्चेत स्वा.चौकी	६	३	६	६		छैन	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
लोकपा सा.स्वा.ई	६	१४	०	२(चुम्चेत बाट काजमा आएको)		छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
चुम्लिंग सा.स्वा.ई(CAN)	६	१४	०	१		छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
सिपचेत सा.स्वा.ई(CAN)	६	१४	०	१		छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
छेकम्पार स्वा.चौकी	७	३	६	३		छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
लार सा.स्वा.ई	७	१४	०	०		छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन
निलेछुले सा.स्वा.ई (CAN)	७	१४	०	१		छैन	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन

१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. निजी अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आँखा उपचार केन्द्र, ७. प्रमूति गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआईभि परीक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. सहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. निजी क्लिनिक, १६. शिक्षण अस्पताल १७. फार्मसी १८. अन्य

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा (२०८२)

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	स्वास्थ्य संस्थाको प्रकार*	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या							
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे अ	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य
बिहि स्वा.चौकी	५	स्वास्थ्य चौकी	०	०	१	०	२	१	०	
चुम्चेत स्वा.चौकी	६	स्वास्थ्य चौकी	०	०	१	०	१	१	०	
लोकपा सा.स्वा.ई	६	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	०	०	०	०	१	१	०	
चुम्लिंग सा.स्वा.ई(CAN)	६	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	०	०	१	०	०	०	०	
सिप्चेत सा.स्वा.ई(CAN)	६	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	०	०	०	०	१	०	०	
छेकम्पार स्वा. चौकी	७	स्वास्थ्य चौकी	०	०	१	०	१	१	०	
लार सा.स्वा.ई	७	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	०	०	०	०	०	०	०	
निलेछुले सा.स्वा.ई (CAN)	७	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	०	०	०	०	१	०	०	
जम्मा			०	०	९	०	१६	७	२	०

स्रोत: चुमनुत्री गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा (२०८२)

४.२.४ चुमनुत्री गाउँपालिकामा खोप तथा पोषण सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण

तालिका २२ : चुमनुत्री गाउँपालिकामा खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका सङ्ख्या			खोप लिने बालबालिका सङ्ख्या					५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनीका	२ वर्ष मुनीका	५ वर्ष मुनीका	विसिजि	पेण्टाभ्यालेन्ट 1 st	पोलियो तेस्रो	दादुरा/रुबेला 2 nd	जापानिज इन्सेफलाइटिस	वृद्धि अनुगमन गरिएका	वृद्धि अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित
१	६	१३	३९	८	१०	९	७	११	३५	०
२	५	१०	३८	७	९	१२	१७	१५	५१	०
३	२९	६१	१९५	३१	३८	३६	५९	५१	२२७	०

४	४	१०	३३	१०	१०	१६	१८	१४	५३	०
५	५	११	३३	११	१०	१५	१३	१३	५१	०
६	८	१६	६२	१२	१७	१९	२१	२२	६३	०
७	१०	२१	७५	७	१०	१८	२५	२५	८१	०
जम्मा	६७	१४२	४७५	८६	१०४	१२५	१६०	१५१	५६१	०

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा (२०८२)

४.२.५ चुमनुव्री गाउँपालिकामा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण

तालिका २३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	गत वर्षको गर्भवती/ प्रसूति भएका महिलाको सङ्ख्या	टि टि खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती सङ्ख्या	प्रसूति भएको आधारमा गर्भवती सङ्ख्या		
		टि.डी २	टि.डी २+		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	१/७	०	५	४			७
२	९/६	२	३	१	१		५
३	२१/२३	१०	२८	२२	१८		५
४	१/७	१	६	११			७
५	६/१०	३	५	०	१		९
६	९/८	२		८			८
७	१०/५	४	९	६			५
जम्मा	५७/६६	२२	५६	५२	२०		४६

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा (२०८२)

४.२.६ चुमनुव्री गाउँपालिकामा रोगको प्रकोप तथा उपचारको अवस्था विश्लेषण

तालिका २४: चुमनुव्री गाउँपालिकाका रोगको प्रकोप तथा उपचारको अवस्था (गत वर्षको)

क्र. सं.	रोगको नाम	रोगी/बिरामी सङ्ख्या	उपचार भएको सङ्ख्या	फलोअप गरिएको सङ्ख्या	रेफर गरिएको सङ्ख्या	मृत्यु भएको सङ्ख्या
१	निमोनियाँ	२२	२१	२२	१	०
२	झाडा पखाला	५५३	५५३	२३५	०	०
३	मलेरिया	०	०	०	०	०
४	कालाजर	०	०	०	०	०

गाउँपालिकाको केही भागमा (विशेषगरी दुर्गम वडाहरूमा) स्वास्थ्य सेवा पहुँचमा भौगोलिक असमानता र आपत्कालिन अवस्थामा जोखिम रहेको सङ्केत गर्छ। राष्ट्रिय तुलनामा पनि यो ४.४४% (राष्ट्रिय औसत १ घण्टाभन्दा बढी लाग्ने) भन्दा केही कम छ।

तालिका २८: नजिकको स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समयका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

नजिकको स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
३० मिनेट भित्र	१२४२	६८.९२
३० देखि ४५ मिनेट भित्र	११६	६.४४
४५ देखि ६० मिनेट भित्र	३६४	२०.२०
१ घण्टा देखि २ घण्टा	५१	२.८३
२ घण्टा माथि	२९	१.६१
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.२.११ गत वर्षमा परिवारका सदस्य मृत्यु भएको घरपरिवार सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकामा मृत्यु दर निकै न्यून रहेको छ। गत वर्षमा परिवारका सदस्यको मृत्यु भएको घरपरिवारको प्रतिशत २.७७% (५० परिवार) मात्र रहेको छ भने ९७.२३% (१,७५२ परिवार) मा कुनै मृत्यु भएको छैन। यो तथ्याङ्क राष्ट्रिय औसत (अकाल मृत्यु दर ०.५% भन्दा तल) सँग मेल खान्छ र सामान्यतया क्षेत्रको स्वास्थ्य सेवा, जीवनस्तर र जोखिम व्यवस्थापनको अपेक्षाकृत राम्रो अवस्थाको सूचक हो। तथापि, यसले व्यक्तिगत पीडा र सामाजिक प्रभावलाई नकार्दैन।

तालिका २९: गत वर्षमा परिवारको सदस्यको मृत्यु भएको चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

गत वर्षमा परिवारको सदस्यको मृत्यु भएको	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
छ	५०	२.७७
छैन	१७५२	९७.२३
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.३ खानेपानी तथा सरसफाई

४.३.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा खानेपानीको स्रोतमा पहुँच सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण

गाउँपालिकामा खानेपानीको उपलब्धतामा उल्लेख्य प्रगति देखिन्छ। जम्मा ८४.०७% (१,५१५) परिवारले घरभित्रै पाइपधारा पानी पाउँछन् भने ११.७६% (२१२) ले आँगनभित्र पाइपधारा प्रयोग गर्छन्। परम्परागत स्रोत (खोला १.००%, मूलको पानी २.५५%) मात्र सीमित छन्। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार ग्रामीण क्षेत्रमा ४३.२% घरमा पाइपधाराको पानी पुगेको छ भने चुमनुव्रीमा यो दर ९५.८३% छ जुन राष्ट्रिय औसतभन्दा धेरै उच्च उपलब्धि हो।

तालिका ३० : खानेपानीको स्रोतमा पहुँचका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

खानेपानीको स्रोत	वडा नं							घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
अन्य		६	४				१	११	०.६१
खोला/बगेर आएको पानी		३	१	१	४	३	६	१८	१.००
पाइपधारा कम्पाउण्ड बाहिर	१	५	१२६	३	३६	१०	३१	२१२	११.७६
पाइपधारा कम्पाउण्ड भित्र	१७४	१७०	५१३	१६५	१३०	१८०	१८३	१५१५	८४.०७
मूलको पानी		४	१			१८	२३	४६	२.५५
जम्मा	१७५	१८८	६४५	१६९	१७०	२११	२४४	१८०२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.३.२ चुमनुव्री गाउँपालिकामा खानेपानी शुद्धीकरण अभ्यास सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण

पानी शुद्धीकरणको अभ्यासमा चिन्ताजनक अवस्था छ। ७२.०३% (१,२९८) परिवारले पानी प्रयोग गर्नु अघि कुनै शुद्धीकरण विधि (उमाल्ने, फिल्टर गर्ने आदि) अपनाउँदैनन्। उमाल्ने विधि १७.३७% (३१३) ले मात्र प्रयोग गर्छन्। नेपालमा ३८.४% घरधुरीले पानी शुद्ध गर्छन् भन्ने राष्ट्रिय तथ्याङ्कसँग तुलना गर्दा चुमनुव्रीको अवस्था निकै पछि परेको देखिन्छ जसले सार्वजनिक स्वास्थ्यमा जोखिम सिर्जना गर्न सक्छ।

तालिका ३१: खानेपानीको शुद्धीकरण अभ्यासका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

प्रयोग गर्न अघि पानीको शुद्धीकरण	वडा नं							घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
उमाल्ने	३	७	६३	११८	८	८०	३४	३१३	१७.३७
केही पनि नगर्ने	१७१	१७१	५७९	२६	१५७	४	१९०	१२९८	७२.०३
फिल्टर गर्ने		१	१	१७			५	२४	१.३३
मन तातो बनाउने			२	६	१	१२७	१२	१४८	८.२१
सोडिस गर्ने				१				१	०.०६
उल्लेख नभएको	१	९		१	४		३	१८	१.००
जम्मा	१७५	१८८	६४५	१६९	१७०	२११	२४४	१८०२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.३.३ चुमनुव्री गाउँपालिकामा शौचालय प्रयोग सम्बन्धी अवस्था विश्लेषण

शौचालयको प्रकारमा उल्लेखनीय भिन्नता देखिन्छ। जम्मा ६६.७५% (१,२०३) परिवारले सुरक्षित ट्याङ्क सहितको साधारण शौचालय प्रयोग गर्छन् भने २३.२०% (४१८) ले फ्लस सिस्टम सहितको आधुनिक शौचालय प्रयोग गर्छन्। चिन्ताजनक पक्ष भनेको २.३८% (४३) परिवारमा शौचालय नै नहुनु हो, जसमा वडा ३ (२६ परिवार) सबैभन्दा बढी प्रभावित छ। अस्थायी कच्ची शौचालय प्रयोग गर्नेहरू ३.५५% (६४) रहेका छन्। नेपालमा सुधारिएको स्वच्छताको राष्ट्रिय कवरेज ६२% छ भने चुमनुव्रीमा सुरक्षित शौचालय (साधारण र फ्लस मिलाएर) को दर ८५.३५% छ जुन राष्ट्रिय औसत भन्दा उच्च उपलब्धि हो। तथापि, वडा नं. २ र ३ जस्ता क्षेत्रहरूमा शौचालय अभावको गम्भीर समस्या रहेको छ।

तालिका ३२: शौचालय प्रयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

शौचालयको प्रकार	वडा नं							घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
अस्थायी प्रकारको -कच्ची	४	६	९	२	४	३५	४	६४	३.५५
फ्लस भएको - सेप्टी ट्याङ्क सहित	१४	३६	२८५	६६	४		१३	४१८	२३.२०
शौचालय नभएको		१३	२६	२		१	१	४३	२.३८

शौचालयको प्रकार	वडा नं							घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
साधारण - सेप्टी ट्याङ्क नभएको		२५	३२	१	१		१३	७२	३.४०
साधारण - सेप्टी ट्याङ्क सहित	१५७	१०८	२९२	९८	१६०	१७५	२१३	१२०३	६६.७५
सामुदायिक/ सार्वजनिक			१		१			२	०.११
जम्मा	१७५	१८८	६४५	१६९	१७०	२११	२४४	१८०२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.४ धार्मिक तथा सांस्कृतिक अवस्था

४.४.१ जातजातिको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विश्लेषण

गाउँपालिकामा जनसङ्ख्याको ठूलो हिस्सा तिब्बती मूलका समुदाय (चुम्वा/नुव्री) र गुरुङ समुदायले ओगटेका छन्: जसमा चुम्वा/नुव्री: ५८.६२%, गुरुङ: ३७.९८% र अन्य जातिहरू: घले, तामाङ, विश्वकर्मा, क्षेत्री आदि गरी ३.४% मात्र छन्। राष्ट्रियस्तरमा हेर्दा यस्तो स्पष्ट जातीय एकरूपता कमै पाइन्छ। यसले चुमनुव्रीको सामाजिक-सांस्कृतिक संरचना तुलनात्मक रूपमा समरूप रहेको देखाउँछ।

तालिका ३३: जातजातिको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

जातजाति	पुरुष		महिला		जम्मा	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
चुम्वा/नुव्री	१८०५	५८.४१	२०१०	५८.८१	३८१५	५८.६२
गुरुङ	११८०	३८.१९	१२९२	३७.८०	२४७२	३७.९८
घले	५३	१.७२	५१	१.४९	१०४	१.६०
तामाङ	१६	०.५२	२१	०.६१	३७	०.५७
विश्वकर्मा	१४	०.४५	१७	०.५०	३१	०.४८
क्षेत्री	१२	०.३९	१७	०.५०	२९	०.४५
अन्य	१०	०.३२	१०	०.२९	२०	०.३१
जम्मा	३०९०	१००	३४१८	१००	६५०८	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.४.२ धार्मिक आस्थाको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकाको धार्मिक संरचना अत्यधिक बहुलतामा बौद्ध धर्ममा आधारित छ: जसमा बौद्ध धर्म: ८५.१४%, क्रिस्चियन: १३.९५%, हिन्दू: ०.७८% र अन्य धर्म: ०.१२% रहेको छ। नेपाल राष्ट्रकै सन्दर्भमा हिन्दू धर्मावलम्बीको बहुलता छ (करिब ८१%), तर चुमनुव्रीमा परम्परागत तिब्बती-बौद्ध परिपाटी हाबी देखिन्छ।

तालिका ३४: धार्मिक आस्थाको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

धर्म	पुरुष		महिला		जम्मा	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
बौद्ध	२६३१	८५.१५	२९१०	८५.१४	५५४१	८५.१४
क्रिस्चियन	४३१	१३.९५	४७७	१३.९६	९०८	१३.९५
हिन्दू	२५	०.८१	२६	०.७६	५१	०.७८
अन्य	३	०.१०	५	०.१५	८	०.१२
जम्मा	३०९०	१००	३४१८	१००	६५०८	१००

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.४.३ मातृभाषाको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विश्लेषण

गाउँपालिकामा बहुसंख्यकले तिब्बती मूलका भाषा बोल्ने गरेका छन्। गाउँपालिकामा बोलिने मातृभाषाका आधारमा सबैभन्दा बढी चुम/नुव्री भाषा: ५८.०२% र त्यसपछि गुरुङ भाषा: ३७.७४% रहेकोमा अन्य भाषा (घले, नेपाली, तामाङ आदि): ४.२४% मात्र रहेको छ। राष्ट्रियस्तरमा नेपाली भाषा प्रमुख मातृभाषा भए तापनि यहाँ मातृभाषामा तिब्बती भाषिक प्रभाव अधिक छ। यसले स्थानीय शिक्षा, सञ्चार र सेवा प्रवाहमा मातृभाषाको भूमिका गहिरो हुने सङ्केत गर्दछ।

तालिका ३५: मातृभाषाको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

मातृभाषा	पुरुष		महिला		जम्मा	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
चुम/नुव्री	१७८९	५७.९०	१९८७	५८.१३	३७७६	५८.०२
गुरुङ	११७६	३८.०६	१२८०	३७.४५	२४५६	३७.७४
घले	४९	१.५९	५१	१.४९	१००	१.५४
नेपाली	७६	२.४६	७२	२.११	१४८	२.२७
तामाङ	१२	०.३९	१६	०.४७	२८	०.४३

तालिका ३७: घरमूलीको लिङ्गका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

वडा नं	पुरुष घरमूली		महिला घरमूली		जम्मा घरपरिवार	
	सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत
1	१००	५.५५%	७५	४.१६%	१७५	९.७१%
2	१०६	५.८८%	८२	४.५५%	१८८	१०.४३%
3	४३५	२४.१४%	२१०	११.६५%	६४५	३५.७९%
4	१२०	६.६६%	४९	२.७२%	१६९	९.३८%
5	१३१	७.२७%	३९	२.१६%	१७०	९.४३%
6	१४५	८.०५%	६६	३.६६%	२११	११.७१%
7	२२७	१२.६०%	१७	०.९४%	२४४	१३.५४%
कूल	१२६४	७०.१४%	५३८	२९.८६%	१८०२	१००.००%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.५.२ चुमनुव्री गाउँपालिकामा अपाङ्गताको अवस्था सम्बन्धी विश्लेषण

अपाङ्गता अवस्थाबारे हेर्दा, आंशिक अपाङ्गता भएका १.३१% र पूर्ण अपाङ्गता भएका ०.३५% छन् भने पूर्ण असक्तहरू ०.०६% मात्र छन्। यसरी कुल जनसङ्ख्याको १.७२% अपाङ्ग भएका छन्। बाँकी ९८.२८% जना सपाङ्ग छन्। यो प्रतिशत राष्ट्रिय औसत (२%) सँग मिल्दोजुल्दो छ।

तालिका ३८: चुमनुव्री गाउँपालिकामा अपाङ्गताको अवस्था

अपाङ्गताको अवस्था	पुरुष		महिला		जम्मा	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
आंशिक अपाङ्ग	५१	१.६५%	३४	०.९९%	८५	१.३१%
पूर्ण अपाङ्ग	१२	०.३९%	११	०.३२%	२३	०.३५%
पूर्ण असक्त	२	०.०६%	२	०.०६%	४	०.०६%
सपाङ्ग	३०२५	९७.९०%	३३७१	९८.६२%	६३९६	९८.२८%
जम्मा	३०९०	१००%	३४१८	१००%	६५०८	१००%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

तालिका ४१: सार्वजनिक काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

सार्वजनिक काममा बढी संलग्नता	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
पुरुष	८६३	४७.८९
महिला	६९१	३८.३५
सामूहिक	२२०	१२.२१
उल्लेख नभएको	२८	१.५५
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.५.६ घर बाहिरको काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

गाउँपालिकामा पुरुषहरू (६०.८२%) घर बाहिरको काममा बढी संलग्न छन्, जबकी महिलाको संलग्नता २८.५२% छ । राष्ट्रिय स्तरमा पनि यही प्रवृत्ति छ, तर महिलाको आयआर्जनमा सहभागिता बढाउने नीति आवश्यक छ ।

तालिका ४२: घर बाहिरको काममा बढी संलग्नताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

घर बाहिरको काममा बढी संलग्नता	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
पुरुष	१०९६	६०.८२
महिला	५१४	२८.५२
सामूहिक	१६३	९.०५
उल्लेख नभएको	२९	१.६१
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

४.६ युवा तथा खेलकुद

४.६.१ खेल मैदान पार्क पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ४३: खेल मैदान पार्क पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग				क्षेत्रफल (वर्ग मी)	स्वामित्व (सरकारी निजी सामुदायिक पब्लिक लि वा अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/ आगन्तुक सङ्ख्या (वार्षिक)
		खेलकुद	प्रदर्शनी	मनोरञ्जन	पिकनिक				
१	सामगाउँ	फुटबल				१५००	सरकारी	छैन	
२	स्याला	फुटबल				१०००	सरकारी	छैन	
३	फिलिम	भलिबल				५००	सरकारी	छैन	
६	चुमलिङ	भलिबल				३००			
७	लार	फुटबल				७००	सरकारी	छैन	

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा (२०८२)

४.६.४ चुमनुव्री गाउँपालिकामा दर्ता भएका क्लबहरूको विश्लेषण

तालिका ४४: चुमनुव्री गाउँपालिकामा दर्ता भएका क्लबहरूको विवरण

वडा नम्बर	क्लबको नाम	ठेगाना	दर्ता भए/ नभएको	दर्ता भएको कार्यालय	स्थापना भएको वर्ष
४	प्रोक फुटबल क्लब	चुमनुव्री ४	भएको	पालिकामा	२०८१

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको शिक्षा शाखा (२०८२)

परिच्छेद ५: आर्थिक विकासको अवस्था

चुमनुत्री गाउँपालिकाको समष्टिगत विकास र समृद्धिको महत्त्वपूर्ण आधार आर्थिक क्षेत्रलाई मानिएको छ । यस क्षेत्र अन्तर्गत कृषि तथा पशु विकास, सिँचाइ, पर्यटन संस्कृति तथा सम्पादन, उद्योग, व्यापार, व्यवसाय तथा आपूर्ति र पर्यटन, सांस्कृतिक तथा सम्पदा संरक्षण र श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा लगायतका उपक्षेत्रहरू पर्दछन् । नेपालको संविधानको अनुसूची – ८ मा स्थानीय तहलाई स्थानीय बजारको व्यवस्थापन, कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, सहकारी जस्ता स्थानीय आर्थिक विकासको जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ । यी विषयहरू दिगो विकासको लक्ष्य –१ (शून्य गरिबी), लक्ष्य –२ (भोकमरीको अन्त्य) लक्ष्य – ८ (सम्मानित काम तथा आर्थिक उन्नति) र लक्ष्य –१० (असमानताको न्यूनीकरण) सँग जोडिएका छन् । यस गाउँपालिकाले आर्थिक क्षेत्रको उद्देश्य उत्पादनशील क्षेत्रको उच्चतम परिचालन गरी गुणस्तरीय उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि, रोजगारीको सृजना र पोषणमा सुधार गर्दै आर्थिक विकासको आधार तयार गर्नु भन्ने निर्धारण गरेको छ । चुमनुत्री गाउँपालिकाले आर्थिक क्षेत्रको प्रवर्द्धन र विकास गरी गाउँपालिकालाई समुन्नत गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्ने सोच बनाएको छ ।

नेपालको संविधानको धारा (३६) को उपधारा (१) मा प्रत्येक नागरिकलाई खाद्य सम्बन्धी हकको अतिरिक्त खाद्य वस्तुको अभावमा जीवन जोखिममा पर्ने अवस्थाबाट सुरक्षित हुने हक हुनेछ भनी व्यवस्था गरिएको छ । यसरी संविधानले सुनिश्चित गरेको खाद्य सुरक्षा, मर्यादित र सुरक्षित रोजगारी र आयको अधिकार कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारका साथै स्थानीय सरकारको पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । यसलाई मूर्तरूप दिन संवैधानिक व्यवस्था, सङ्घ, प्रदेश तथा स्थानीय नीति, कानून, योजना र लक्ष्यको आधारमा स्थानीय सरकारले योजनाबद्ध प्रयास गर्नु आवश्यक रहेको छ । यस गाउँपालिकाको समग्र आर्थिक विकासको अग्रणी क्षेत्र कृषि, पशु, उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय, जल विद्युत्, वन पैदावार, पर्यटन, सहकारी एवं कृषि पर्यटन आदि रहेका छन् ।

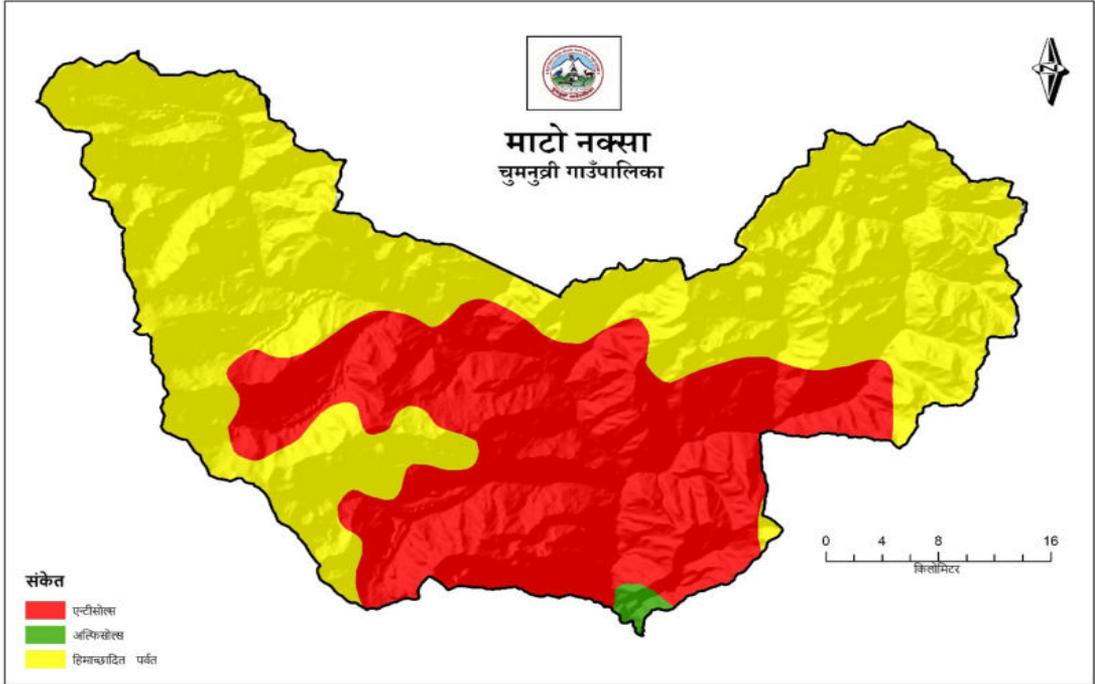
५.१ कृषि क्षेत्रको अवस्था

५.१.१ चुमनुत्री गाउँपालिकाको माटोको प्रकार सम्बन्धी विश्लेषण

माटो पृथ्वीको सतहमा बन्ने एक महत्त्वपूर्ण प्राकृतिक स्रोत हो जसले मानिस तथा बोटविस्वालाई जीवन प्रदान गरेको हुन्छ । माटो बन्न आवश्यक विभिन्न तत्त्वहरूको उपस्थितिले यस चुमनुत्री गाउँपालिकामा अमेरिकी माटो वर्गीकरण मापक (USDA Soil Taxonomy) का अनुसार एन्टीसोल्स् र एल्फिसोल्स् गरी जम्मा दुई प्रकारको माटो तथा हिमाली तथा चट्टानी पर्वतहरू पाइन्छन् । क्षेत्रफलका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी हिमाली पर्वत ५७.१ % रहेको छ भने त्यसपछि क्रमशः एन्टीसोल्स् र एल्फिसोल्स् ३९.४% र ३.५ % रहेका छन् ।

तालिका 45: चुमनुव्री गाउँपालिकाको माटोको प्रकार

माटोको प्रकार	क्षेत्रफल (वर्ग कि मि)	क्षेत्रफल (प्रतिशत)
एन्टीसोल्स	६४९.४६	३९.३९
अल्फिसोल्स	८२.४४	५.००
हिमाच्छादित पर्वत	९९६.७५	५५.६१
जम्मा	१६४८.६५	१००.००

चित्र ८ : चुमनुव्री गाउँपालिकाको माटोको प्रकारको जिआइएस नक्सा

५.१.२ चुमनुव्री गाउँपालिकाको पारिवारिक स्वामित्वको जग्गा सम्बन्धी विश्लेषण

गाउँपालिकामा जग्गाको स्वामित्वमा साना कृषकहरूको बाहुल्य छ । कुल ४६.७३% (८४२ परिवार) सँग ५ रोपनीभन्दा कम आकारको जग्गा छ, जुन राष्ट्रिय तथ्याङ्क (३९.५%) भन्दा पनि बढी हो र सीमान्त किसानको प्राधान्य देखाउँछ । मध्यम आकारको जग्गा (६-२० रोपनी) भएका परिवार ४३.७२% (७८८ परिवार) छन् भने ठूला कृषक (२१ रोपनीभन्दा बढी) ९.५५% (१७२ परिवार) मात्रै छन् । विशेषगरी ५० रोपनीभन्दा बढी जग्गा भएका परिवार २.३९% (४३ परिवार) नै छन् । यसले जमिनको वितरणमा सीमान्त किसानहरूको प्रभुत्व र धनी किसानको अल्पसंख्यकताको स्पष्ट चित्रण गर्छ, जसले आय र आर्थिक सुरक्षामा असमानता निम्त्याउन सक्छ ।

तालिका ४६: पारिवारिक स्वामित्वको जग्गा (रोपनी)का आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

पारिवारिक स्वामित्वको जग्गा (रोपनी)	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
५ रोपनी सम्म	८४२	४६.७३
६ देखि १० रोपनी सम्म	३९४	२१.८६
११ देखि २० रोपनी सम्म	३९४	२१.८६
२१ देखि ४९ रोपनी सम्म	१२९	७.१६
५० रोपनी भन्दा माथि	४३	२.३९
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.१.३ आफैं खेती गर्ने आधारमा पारिवारिक स्वामित्वको जग्गा सम्बन्धी विश्लेषण

अधिकांश परिवारहरूले सानो क्षेत्रमा नै खेती गर्छन्। कुल ६०.७१% (१,०९४ परिवार) ले ५ रोपनीभन्दा कम क्षेत्रमा खेती गरेका छन्, जुन तालिका ४७ मा उल्लिखित स्वामित्वको आकारसँग मेल खान्छ। ६-२० रोपनी सम्ममा खेती गर्ने परिवार ३०.४१% (५४८ परिवार) छन् भने २१ रोपनीभन्दा बढी क्षेत्रमा खेती गर्ने मात्र १.९४% (३५ परिवार) छन्। उल्लेखनीय विषय भनेको ६.९४% (१२५ परिवार) ले खेती गर्दै नगर्नु हो, जसले आफ्नो जग्गा परती पारेका, बेचेका वा आयको वैकल्पिक स्रोतमा निर्भर रहेका छन् भन्ने सङ्केत गर्छ। यो राष्ट्रिय औसत (८.२%) भन्दा केही कम तापनि कृषि उत्पादकतामा नकारात्मक असर पार्न सक्ने तथ्य हो।

तालिका ४७: पारिवारिक स्वामित्वको जग्गामा आफैं खेती गर्ने आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

पारिवारिक स्वामित्वको जग्गामा खेती गर्ने (रोपनी)	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
५ रोपनी सम्म	१०९४	६०.७१
६ देखि १० रोपनी सम्म	२८७	१५.९३
११ देखि २० रोपनी सम्म	२६१	१४.४८
२१ रोपनी भन्दा बढी	३५	१.९४
खेती नगर्ने	१२५	६.९४
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.१.४ आफ्नो जग्गामा अरूलाई खेती गरेको सम्बन्धी विश्लेषण

गाउँपालिकामा जग्गाको सामुदायिक उपयोग वा सहकारी खेतीको प्रवृत्ति न्यून छ। कुल ८३.०७% (१,४९७ परिवार) ले आफ्नो जग्गा अरूलाई खेती गर्न दिँदैनन्, जसले जमिनको व्यक्तिगत स्वामित्व र सीमित साझेदारीको प्रचलन देखाउँछ। १५.०९% (२७२ परिवार) ले सानो आकार (५ रोपनीभन्दा कम) जग्गा मात्र अरूलाई दिन्छन् भने १.८३% (३३ परिवार) ले ६ रोपनीभन्दा बढी जग्गा दिन्छन्। यो तथ्याङ्कले जमिन बन्धकी, बट्टादारी वा सामुदायिक खेती जस्ता प्रवृत्तिहरू क्षेत्रमा सीमित रूपमा नै प्रचलित रहेको देखाउँछ, जुन कृषि उत्पादन र सामाजिक सहयोगमा गतिशीलताको कमी झल्काउँछ।

तालिका ४८: आफ्नो जग्गामा अरूलाई खेती गर्न दिने आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

पारिवारिक स्वामित्वको जग्गा अरूलाई खेती गर्न दिने (रोपनी)	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
कसैलाई नदिएको	१४९७	८३.०७
५ रोपनी सम्म दिएको	२७२	१५.०९
६ रोपनी भन्दा बढी दिएको	३३	१.८३
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.१.५ चुमनुव्री गाउँपालिकाको अरूको स्वामित्वमा खेतीपातीका लागि प्रयोग भएको जग्गा सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकामा अरू स्वामित्वमा रहेको जग्गाको कृषि प्रयोग नगर्ने परिवारहरूको प्रतिशत (८५.०२% वा १,५३२ परिवार) उल्लेखनीय रूपमा उच्च छ। जम्मा १८०२ परिवार मध्ये मात्र ११.१५% (२०१) ले ५ रोपनीसम्म, ३.५०% (६३) ले ६-२० रोपनी र नगण्य ०.३३% (६) ले मात्र २० रोपनीभन्दा बढी अरूको जग्गा खेतीका लागि प्रयोग गरेका छन्।

तालिका ४९: अरूको स्वामित्वको जग्गा खेतीपातीका लागि प्रयोग भएको आधारमा घरपरिवार विवरण

अरू स्वामित्वमा रहेको जग्गा खेतीपातीका लागि प्रयोग भएको (रोपनी)	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
प्रयोग नभएको	१५३२	८५.०२
५ रोपनी सम्म	२०१	११.१५
६ देखि २० रोपनी सम्म	६३	३.५०
२० रोपनी भन्दा बढी	६	०.३३
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.१.६ पारिवारिक स्वामित्वको चरन तथा पशुपालनमा प्रयोग भएको जग्गा सम्बन्धी विश्लेषण

पशुपालन र चरनका लागि पारिवारिक जग्गाको उपयोगमा झन् निराशाजनक तस्वीर देखिन्छ । जम्मा १८०२ परिवार मध्ये ९५.१७% (१,७१५) ले पशुपालनका लागि जग्गा प्रयोग नगरेको तथ्याङ्कले यस क्षेत्रमा पशुधन विकासको गम्भीर अवस्था देखाउँछ । केवल ४.३८% (७९) परिवारले ५ रोपनीसम्म र ०.४४% (८) ले ६ रोपनीभन्दा बढी जग्गा पशुपालनका लागि उपयोग गरेका छन्। यसले राष्ट्रिय तथ्याङ्कसँग ठूलो अन्तर देखाउँछ किनभने नेपालमा २७.८% घरपरिवार पशुपालनसँग जोडिएका छन्, जबकी चुमनुव्रीमा यो दर ५% भन्दा कम छ ।

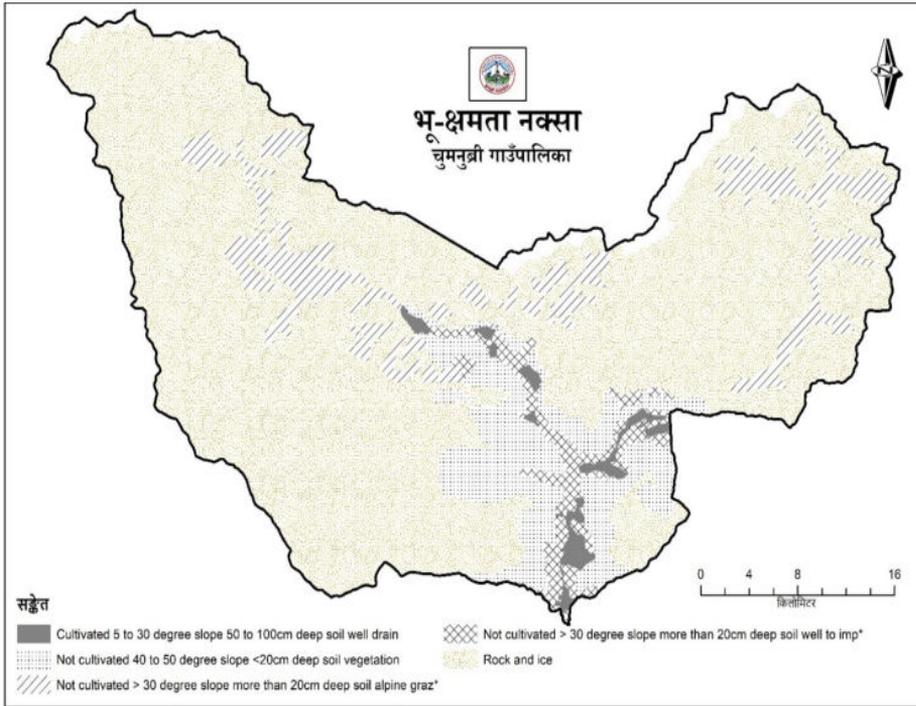
तालिका 50 : पारिवारिक स्वामित्वको चरन तथा पशुपालनमा प्रयोग भएको जग्गा

पारिवारिक स्वामित्वको चरन तथा पशुपालनमा प्रयोग भएको जग्गा (रोपनी)	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
प्रयोग नभएको	१७१५	९५.१७
५ रोपनी सम्म	७९	४.३८
६ रोपनी भन्दा माथि	८	०.४४
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.१.७ चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू क्षमता सम्बन्धी विश्लेषण

भूमि सम्पदा नक्सांकन परियोजना (१९९६) अनुसार चुमनुव्री गाउँपालिकामा जम्मा ५ वटा भू-क्षमता बर्गहरू रहेका छन् । भू क्षमता बर्गीकरण कृषि उत्पादकत्व तथा ढलोढको आधारमा गरिएको छ जसमा सबैभन्दा बढी हिस्सा ६८.२ % कृषि उत्पादकत्वको हिसाबले कम महत्त्वपूर्ण Rock and ice ले लिएको छ भने कृषि उतापादनका हिसाबले महत्त्वपूर्ण Cultivated 5 to 30 degree slope 50 to 100cm deep soil well drain ले सबैभन्दा कम जम्मा १.४% मात्र भूभाग ओगटेको छ ।

चित्र ९ : चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू क्षमता सम्बन्धी जिआइएस नक्सा

तालिका ५१: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू क्षमताको प्रकार

भू क्षमताको प्रकार	क्षेत्रफल (वर्ग कि मि)	क्षेत्रफल (प्रतिशत)
Cultivated 5 to 30 degree slope 50 to 100cm deep soil well drain	२२.७२	१.३८
Not cultivated > 30 degree slope more than 20cm deep soil alpine graz*	१५६.३१	९.४८
Not cultivated > 30 degree slope more than 20cm deep soil well to imp*	९५.७८	५.८१
Not cultivated 40 to 50 degree slope <20cm deep soil vegetation	२४९.३१	१५.१२
Rock and ice	११२४.५३	६८.२१
जम्मा	१६४८.६५	१००.००

५.२ सिँचाइ सुविधाको अवस्था

५.२.१ सिँचाइको स्रोत उपयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

सिँचाइ स्रोतको विश्लेषणले परम्परागत र आधुनिक विधिबीच ठूलो असमानता देखाउँछ। ४८ परिवारमा सिँचाइ सुविधा उपलब्ध छ भन्ने तथ्याङ्कमा, थोपा सिँचाइ (ड्रिप इरिगेसन) ६८.७५% (३३ परिवार) को साथ प्रमुख स्रोत हो। यसपछि कुलो (२५.००% वा १२ परिवार) र आकाशे पानी (४.१७% वा २ परिवार) छन्। आधुनिक प्रविधि प्लास्टिक पोखरी मात्र एक परिवारले (२.०८%) मात्र प्रयोग गरेको छ। नेपालमा सिँचित जमिनको राष्ट्रिय दर ३१.६% छ भने चुमनुव्रीमा सिँचाइ सुविधा भएको जमिन न्यून (तालिका ५५ अनुसार २.६६%) रहेकोले प्राविधिक अद्यावधिकरणको आवश्यकता देखिन्छ।

तालिका ५२: सिँचाइको स्रोत उपयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

सिँचाइको स्रोत	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
आकासे पानी	२	४.१७
कुलो	१२	२५.००
थोपा सिँचाइ	३३	६८.७५
प्लास्टिक पोखरी	१	२.०८
जम्मा	४८	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.२.२ बाह्रै महिना सिँचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

बाह्रै महिना सिँचाइ उपलब्धतामा गम्भीर असमानता रहेको छ। जम्मा ४८ परिवार मध्ये आधा (५०.००% वा २४) ले मात्र १ रोपनी जमिनमा वर्षभरि सिँचाइ पाउँछन् भने ५८.३३% (१४) ले २ रोपनीमा यो सुविधा पाउँछन्। चिन्ताजनक पक्ष भनेको १२.२०% (५ परिवार) लाई वर्षभरि कुनै पनि सिँचाइ सुविधा उपलब्ध नहुनु हो। नेपालमा सिँचित क्षेत्रको ४२% मात्रै वार्षिक सिँचाइ पाउँछन् भन्ने राष्ट्रिय तथ्याङ्कसँग यस क्षेत्रको अवस्था मेल खान्छ जसले जलवायु अनुकूल खेतीका उपायहरूको आवश्यकता देखाउँछ।

तालिका ५३: बाह्रै महिना सिँचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

बाह्रै महिना सिँचाइको उपलब्ध भएको जग्गा रोपनी	घरपरिवार सङ्ख्या	सिँचाइ उपलब्ध जम्मा रोपनी	प्रतिशत
बाह्रै महिना नभएको	5	१०	१२.२०
१	२४	२४	५०.००
२	१४	२८	५८.३३
३	३	९	१८.७५
५	१	५	१०.४२
६	१	६	१२.५०
जम्मा	४८	८२.००	१७०.८३

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.२.३ सिँचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

यस तालिकाको आँकडाले सम्पूर्ण गाउँपालिकाको सिँचाइ अभावको गम्भीर चित्र प्रस्तुत गर्दछ। जम्मा १,८०२ परिवार मध्ये ९६.२८% (१,७३५) मा सिँचाइ सुविधा नै छैन भने मात्र २.६६% (४८) परिवारले यो सुविधा भएको उल्लेख गरेका छन्। यसले नेपालको वर्षा-निर्भर कृषि प्रणालीको प्रतिबिम्ब देखाउँछ जहाँ राष्ट्रिय स्तरमा ६८.२% कृषि योग्य जमिन मनसुनमा निर्भर छ। उल्लेख नभएको १.०५% (१९ परिवार) को तथ्याङ्कले सूचना सङ्कलनमा अवरोध पनि देखाउँछ।

तालिका ५४: सिँचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

सिँचाइको उपलब्धता	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
छ	४८	२.६६
छैन	१७३५	९६.२८
उल्लेख नभएको	१९	१.०५
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.२.४ सिँचाइ उपलब्ध भएको क्षेत्रफलका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

सिँचाइ उपलब्ध जग्गाको विश्लेषणले यसको अत्यधिक सीमित प्रसार रहेको पुष्टि गर्दछ। जम्मा १,८०२ परिवार मध्ये ९७.३४% (१,७५४) ले सिँचित जमिन नभएको खुलासा गरेका छन्। सिँचित जमिन भएका परिवारहरूमा पनि यसको

आकार न्यून छः २६ परिवार (१.४४%) सँग १ रोपनी, १६ परिवार (१.७८%) सँग २ रोपनी र ३ परिवार (०.५०%) सँग मात्र ३ रोपनी सिंचित जमिन छ । यस अत्यल्प सिंचित क्षेत्रले गाउँपालिकाको कृषि उत्पादकता र आर्थिक स्थिरतामा ठूलो चुनौती रहेको सङ्केत गर्दछ ।

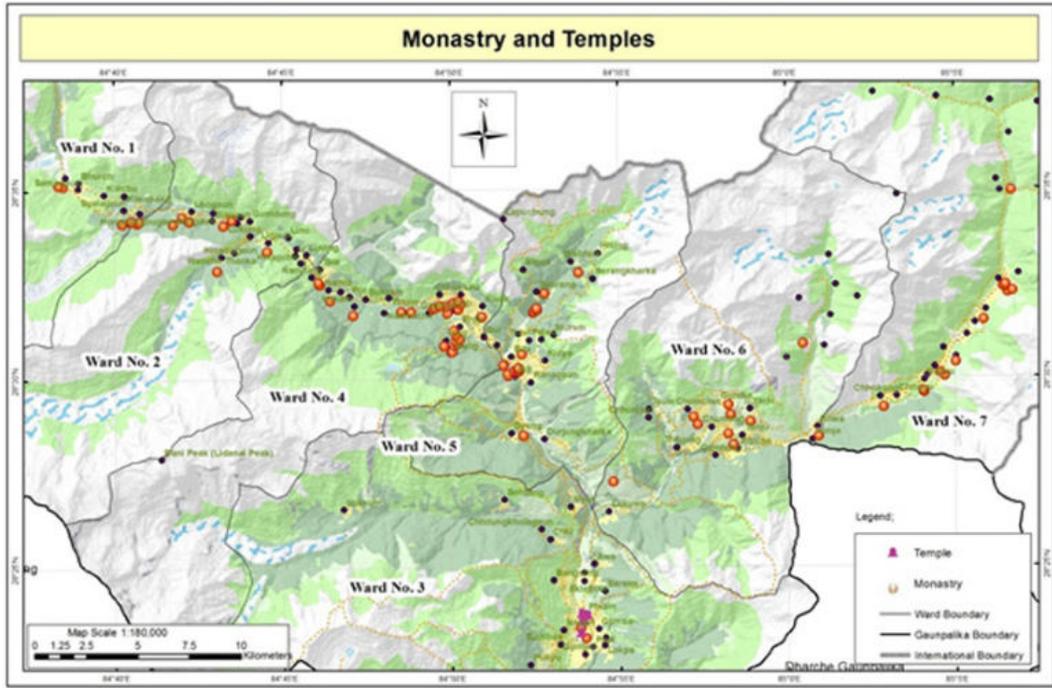
तालिका ५ : सिंचाइ उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

सिंचाइको उपलब्ध भएको जग्गा रोपनी	घरपरिवार सङ्ख्या	सिंचाइ उपलब्ध जम्मा रोपनी	प्रतिशत
१	२६	२६	१.४४
२	१६	३२	१.७८
३	३	९	०.५०
४	१	४	०.२२
५	१	५	०.२८
६	१	६	०.३३
सिंचाइ उपलब्ध नभएको	१७५४	८२	९७.३४
जम्मा	१८०२	८२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.३ पर्यटन तथा संस्कृति

चुमनुव्री गाउँपालिकाको मनसुन क्षेत्रले नेपालका अन्य धेरै भागहरूमा दुर्लभ हुँदै गइरहेको मौलिक, प्राकृतिक र सांस्कृतिक परम्पराहरूको झलक प्रदान गर्दछ । सन् १९९८ भन्दा पहिले बाहिरी संसारसँग यस क्षेत्रको लामो समयसम्मको अलगावका कारण, यहाँको प्रमुख जातीय समूह, भोटियाहरूमा अझै पनि सम्पदाको बलियो भावना रहेको छ । यस क्षेत्रमा प्राचीन गुम्बाहरू, माने पर्खालहरू, काने र चैत्यहरू सांस्कृतिक परम्पराहरू अन्वेषण गर्न चाहनेहरूका लागि लोकप्रिय आकर्षण हुन् । मनास्लु हिमाल (८,१६३ मिटर), आठौँ अग्लो चुचुरो अर्को ठूलो आकर्षण हो । अद्वितीय परिदृश्यहरू, झरनाहरू, जंगल र दुधकुण्ड, काल ताल र वीरेन्द्र ताल जस्ता तालहरूका साथै हिउँ चितुवा जस्ता विदेशी वन्यजन्तुहरूले यस क्षेत्रलाई प्रकृति र वन्यजन्तुको उत्कृष्ट अनुभव लिन चाहनेहरूका लागि अद्भुत गन्तव्य बनाएको छ । यी विशेषताहरूले यस क्षेत्रलाई लुकेका हिमाल, वन्यजन्तु र संस्कृतिहरूको अनुभव गर्न चाहने पदयात्रीहरूका लागि एक अभुतपूर्व आकर्षण बनाउँछ । यस क्षेत्रमा ट्रेकिङ पर्यटन बिस्तारै फस्टाउँदैछ र मानिसहरू चिया पसल र होटल व्यवसायमा संलग्न हुन थालेका छन् ।

पर्यटन यहाँको अर्थतन्त्रको मुख्य आधार रहेको छ। प्राकृतिक र सांस्कृतिक विविधता यहाँको पर्यटनको मुख्य आधार हो। मनासलु संरक्षणक्षेत्रमा रहेको यो गाउँपालिकामा मनासलु, श्रृङ्गी लगायतका १४ वटा हिमशृङ्खलाहरू, लार्के, ग्या र ला पास जस्ता प्रसिद्ध पदमार्ग पर्दछन्। यसका अतिरिक्त अन्य दर्शनीय स्थलहरूमा छेकम्पार, सामा जस्ता उपत्यका र काल ताल र वीरेन्द्र ताल, तीनवटा महत्वपूर्ण भरना, रहेका छन्। जैविक विविधताले सम्पन्न यस गाउँपालिकामा अति दुर्लभ खैरे भालु र हिम चितुवा, निलभेडा, थार जस्ता महत्वपूर्ण जनावर रहेका छन्।

सांस्कृतिक विविधता र धरोहर समेत यस गाउँपालिकाको विशिष्ट पहिचानको रूपमा रहेको छ। गुरुङ, चुम्बा, नुव्री, तामाङ, क्षेत्री, दलित र घले जातीको बसोबास रहेको यस गाउँपालिकामा जनजातिहरूको बाहुल्य रहेको छ। अन्तरराष्ट्रिय स्तरमा नै प्रख्यात सेराङ्गी गुम्बा, मु गुम्बा, राजेन गुम्बा, गुम्बा लुडराङ, ल्हो गुम्बा, हिनाङ गुम्बा, स्याला गुम्बा लगायत विभिन्न गुम्बाहरू यहाँ रहेका छन्। यस गाउँपालिकामा ६४ वटा प्राचीन गुम्बा छन्। अति प्राचीन महत्वपूर्ण राजेन गुम्बा, सेराङ गुम्बा समेत यस पालिका भित्र रहेका छन्। यहाँका मौलिक संस्कृति, कला र रीतिरिवाज पर्यटकीय आकर्षण र अनुसन्धानका लागि महत्वपूर्ण छन्। क्षेत्र प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाको लागि "लुकेको खजाना" को रूपमा चिनिन्छ। २०७२ सालको भूकम्पले ४८ वटा गुम्बा, ऐतिहासिक १०८ जोड्छे धारा, नागपोखरी लगायत विभिन्न पर्यटन पूर्वाधार क्षतिग्रस्त भएकोमा पुनर्निर्माणको कार्य थालनी भएको छ।

तालिका ५६: चुमनुत्री गाउँपालिकाका पर्यटकीय महत्त्वका प्रमुख गुम्बाहरू

क.सं.	वडा नं.	गुम्बाको नाम	स्थान (साबिक गा.वि.स.)	उचाइ
१	७	राजेन गुम्बा	छेकम्पार-५, राजेन टोल	३०७५ मि.
२	५	श्रृगी गुम्बा	विही-४, सेराड गाँउमा	२५५० मि.
३	१	कर्जुछिलिड गुम्बा	सामागाँउ	३६५० मि.
४	७	मु गुम्बा	छेकम्पार-९	३५१० मि.
५	६	लुडटाड गुम्बा	चुम्चेत-२, धोम्ज	३१०० मि.
६	४	नाकसा छयोलिड गुम्बा	प्रोक गा.वि.स.	२६३० मि.
७	१	पुडगेन गुम्बा	सामागाँउ-९, गाँवाला	३८२० मि.
८	७	गोडे गुम्बा	छेकम्पार-९, गोडे टोल	३१८० मि.
९	७	देरोन गुम्बा	छेकम्पार-९, देरोन गाँउ	३५०० मि.

स्रोत: चुमनुत्री गाउँपालिकाको सामाजिक विकास शाखा (२०८२)

५.४ उद्योग, व्यापार, व्यवसाय तथा आपूर्ति

देशकै एक प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकसित हुँदै गरेको चुमनुत्री गाउँपालिकामा अधिकांश व्यापार व्यवसाय पर्यटन विकाससँग जोडिएका छन्। यहाँ १०४ वटा होटल सञ्चालनमा रहेका छन् जसमध्ये आधाभन्दा बढी अर्थात ६२ वटा होटल पर्यटकीय स्तरका रहेका छन्। गाउँपालिकामा १६ वटा चिया/खाजा पसल तथा ९ वटा रेस्टुरेन्ट पनि मुख्यतया यहाँको पर्यटन उद्योगलाई प्रवर्द्धन गर्न सहयोगी भूमिकामा छन्। चुमनुत्री गाउँपालिकामा २७ वटा किराना पसल सञ्चालनमा रहेकोमा कपडा पसल ३, फेन्सी पसल २, औषधी पसल १, इलेक्ट्रिक पसल २, हार्डवेयर पसल २, फर्निचर पसल १ तथा अन्य पसल ५ समेत कूल १७२ व्यापार व्यवसाय सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ।

५.४.१ चुमनुत्री गाउँपालिकामा सीपमूलक तालिम प्राप्त व्यक्ति सम्बन्धी विश्लेषण

सीपमूलक तालिम लिनेको प्रतिशत निकै कम देखिन्छ। कुल जनसङ्ख्याको मात्र २.१४% ले सीप तालिम लिएका छन्, जसले युवा तथा कार्यशिल जनसङ्ख्यामा दक्षता अभाव रहेको सङ्केत गर्दछ। चिन्ताको एक प्रमुख क्षेत्र व्यावसायिक सीपको अभाव हो, जहाँ ९७.८६% जनसङ्ख्याले कुनै सीपमा आधारित तालिम लिएका छैनन्। यो परम्परागत क्षेत्रबाहिर जीविकोपार्जन र आर्थिक अवसरहरू सुधार गर्न एक महत्त्वपूर्ण बाधा हो।

तालिका ५७ : चुमनुव्री गाउँपालिकामा सीपमूलक तालिम लिएको अवस्था

सीपमूलक तालिम लिएका	पुरुष	महिला	जम्मा
छ	2.25%	2.04%	2.14%
छैन	97.75%	97.96%	97.86%
जम्मा	100.00%	100.00%	100.00%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.४.२ मौरीपालन व्यवसायका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकाका १८०२ परिवारमध्ये केवल ३४ (१.८९%) मात्र मौरीपालनमा संलग्न छन् भने १७४७ (९६.९५%) संलग्न छैनन्। यस्ता कम संलग्नता दरहरूबाट देखिन्छ कि कृषि तथा पशुपालन बाहेकका वैकल्पिक जीविकोपार्जन माध्यम अझै विकास हुन बाँकी छ, जुन राष्ट्रिय औसतभन्दा निकै कम हो।

तालिका ५८: मौरीपालन व्यवसायका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

मौरीपालन	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
छ	३४	१.८९
छैन	१७४७	९६.९५
उल्लेख नभएको	२१	१.१७
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.४.३ मौरीको घर सङ्ख्याका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

मौरीपालन गर्ने ३४ घरपरिवारमा जम्मा ७८ मौरीघार छन्। अधिकांशले १-२ वटा मौरीघार मात्र पालेका छन्, जसले साना स्तरमा मौरीपालन भइरहे पनि त्यसलाई व्यावसायिक बनाउने सम्भावना देखिन्छ।

तालिका ५९: मौरीको घर सङ्ख्याका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

मौरीपालनको घर सङ्ख्या	घरपरिवार सङ्ख्या	जम्मा घर सङ्ख्या
1	16	16
2	8	16
3	5	15
4	3	12
5	1	5
14	1	14
जम्मा	34	78

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.५ श्रम, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षा

५.५.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा स्थानीय सङ्घ संस्थामा आबद्धता सम्बन्धी विश्लेषण

स्थानीय संघ-संस्थामा आबद्धता हेर्दा पनि निकै न्यून दर देखिन्छ—जसमा कुल १.३८% मात्र सहभागी छन्। विशेष गरी महिलाको सहभागिता २.२९% देखिए तापनि पुरुषको मात्र ०.३६% हो। यसले देखाउँछ कि स्थानीय सामाजिक संरचनामा समावेशी सहभागिता अझै प्रोत्साहन गर्न आवश्यक छ।

तालिका ६०: स्थानीय सङ्घ संस्थामा आबद्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

स्थानीय सङ्घ संस्थामा आबद्धता	पुरुष	महिला	जम्मा
छ	०.३६%	२.२९%	१.३८%
छैन	९९.६४%	९७.७१%	९८.६२%
जम्मा	१००.००%	१००.००%	१००.००%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.५.२ करेसाबारी उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

करेसाबारीमा चुमनुव्रीले राष्ट्रिय औसतभन्दा अलिकति मात्रामा राम्रो प्रदर्शन गरेको देखिन्छ। जम्मा १,८०२ परिवार मध्ये ७६.१५% (१,३४५) ले करेसाबारी गर्छन् भने २३.००% (४४२) ले यसलाई अपनाएका छैनन्। वडागत विश्लेषणले महत्त्वपूर्ण भिन्नता देखाउँछ: वडा ३ (२१.२६% वा ४९५ परिवार) र वडा ७ (२२.८५% वा २२८ परिवार) मा करेसाबारी उच्च प्रचलनमा छ भने वडा २ (४.०७% गर्दैनन्) र वडा ६ (१०.६५% गर्दैनन्) मा यो अभ्यास न्यून छ। नेपालको ७२% घरपरिवार गृहवाटिका खेती गर्छन् भन्ने राष्ट्रिय तथ्याङ्कसँग यस क्षेत्रको ७६.१५% दर निकटको समानता देखाउँछ जसले स्थानीय खाद्य सुरक्षामा यसको सकारात्मक भूमिका देखाउँछ।

तालिका ६१: करेसाबारी उपलब्धताका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

वडा नं	करेसाबारीको विवरण							
	छ		छैन		उल्लेख नभएको		जम्मा	
	सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत	सङ्ख्या	प्रतिशत
१	१६८	२.४०%	६	०.०९%	१	०.०१%	१७५	२.५१%
२	४१	१.१७%	१४२	४.०७%	५	०.१४%	१८८	५.३८%
३	४९५	२१.२६%	१४९	६.४०%	१	०.०४%	६४५	२७.७०%
४	१६३	९.३३%	५	०.२९%	१	०.०६%	१६९	९.६८%
५	१६३	११.६७%	३	०.२१%	४	०.२९%	१७०	१२.१७%

६	८७	७.४७%	१२४	१०.६५%		०.००%	२११	१८.१२%
७	२२८	२२.८५%	१३	१.३०%	३	०.३०%	२४४	२४.४५%
जम्मा	१३४५	७६.१५%	४४२	२३.००%	१५	०.८४%	१८०२	१००.००%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.६ सहकारी तथा वित्तीय अवस्था

५.६.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा वित्तीय संस्थामा खाता सञ्चालन सम्बन्धी विश्लेषण

वित्तीय पहुँचको हिसाबले हेर्दा ३८.९६% जनसङ्ख्याको बैंक खाता छ भने ६१.०४% जनसङ्ख्या बैंकिङ पहुँचबाहिर छन्। सहकारी संस्थामा आबद्धता ४.८९% मात्र छ र अन्य वित्तीय संस्थामा खाता भएका व्यक्तिको प्रतिशत झन् कम, ०.८५% मात्र छ।

तालिका ६२: वित्तीय संस्थामा खाता सञ्चालन रहेको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको जनसङ्ख्या विवरण

बैंक खाता	पुरुष	महिला	जम्मा
छ	४०.३८%	३७.६९%	३८.९६%
छैन	५९.६२%	६२.३१%	६१.०४%
जम्मा	१००.००%	१००.००%	१००.००%
सहकारीमा आबद्धता			
छ	४.०५%	५.६५%	४.८९%
छैन	९५.९५%	९४.३५%	९५.११%
जम्मा	१००.००%	१००.००%	१००.००%
बैंक बाहेक अन्य वित्तीय संस्थामा खाता			
छ	०.७६%	०.९३%	०.८५%
छैन	९९.२४%	९९.०७%	९९.१५%
जम्मा	१००.००%	१००.००%	१००.००%

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.६.२ चुमनुव्री गाउँपालिकामा घरायसी काममा बैंक खाता सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकाका १००१ परिवार (५५.५५%) ले पुरुषमार्फत बैंक खाता प्रयोग गर्छन् भने महिलामार्फत प्रयोग गर्ने ६०४ (३३.५२%) छन्। बैंकिङ पहुँचमा महिलाको सहभागिता अझै बढाउने आवश्यकता देखिन्छ।

तालिका ६३: घरायसी काममा बढी बैंक खाता प्रयोग हुने आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

घरायसी काममा बढी बैंक खाता प्रयोग हुने	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
पुरुष	१००१	५५.५५
महिला	६०४	३३.५२
सामूहिक	१५८	८.७७
उल्लेख नभएको	३९	२.१६
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.६.३ चुमनुव्री गाउँपालिकामा औसत पारिवारिक वार्षिक खर्च तथा आम्दानी सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकाको औसत वार्षिक पारिवारिक बचत रु. ७८,११८ छ । वडा नं. १ मा सबैभन्दा उच्च बचत (रु. ३,१५,७१८) रहेको छ भने वडा नं. ६ मा न्यूनतम (रु. १,५८१) बचत छ । पारिवारिक ऋण को हिसाबले वडा नं. २ र ३ मा क्रमशः रु. ६६,३८४ र रु. ६७,९१९ ऋण छन्, जबकी वडा नं. ५ र ६ मा ऋण शून्य छन् । सम्पूर्ण गाउँपालिकामा औसत ऋण रु. ३३,३९० रहेको छ ।

तालिका ६४: औसत पारिवारिक वार्षिक खर्च तथा आम्दानीका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

वडा नं	जम्मा घरपरिवार	औसत वार्षिक पारिवारिक बचत रु.	पारिवारिक ऋण रकम रु.
१	१७५	३१५७१८	५७८
२	१८८	७१७६७	६६३८४
३	६४५	५८५६०	६७९१९
४	१६९	६७८३२	७३६३
५	१७०	४४२२९	०
६	२११	१५८१	०
७	२४४	५८२५०	१८९३५
जम्मा	१८०२	७८११८	३३३९०

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.६.४ चुमनुव्री गाउँपालिकामा औसत पारिवारिक वार्षिक आम्दानी सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकाको कुल औसत वार्षिक आम्दानी रु. २,५५,७५४ छ जुन विभिन्न स्रोतहरूबाट आएको छ। जडीबुटी सङ्कलन र बिक्री सबैभन्दा ठूलो आय स्रोत (रु. ९१,८४२) हो, विशेषगरी वडा ७ मा रु. ४,०१,४५२ र वडा १ मा रु. ३,११,५८० कमाइ हुने गरेको छ। वैदेशिक रोजगारी दोस्रो प्रमुख स्रोत (रु. ६५,७९३) हो जसमा वडा ३ ले रु. १,१९,०११ र वडा ७ ले रु. १,०५,४२५ कमाउने गरेका छन्। व्यापारबाट रु. २३,५६५ आम्दानी भएको छ भने वडा १ यस क्षेत्रमा अगाडि (रु. ८६,२१४) छ। ज्याला/मजदुरीबाट वडा ३ मा रु. ४२,११२ र वडा ६ मा रु. ३७,८८१ कमाइ हुने गरेको देखिन्छ। अन्य उल्लेखनीय स्रोतहरूमा वडा ५ को कृषिबाट रु. ४३,९७०, वडा १ को साँवा/ब्याजबाट रु. ४,०४६ र वडा २ को अन्य आम्दानीबाट रु. ५९,९०० समावेश छन्।

तालिका ६५: औसत पारिवारिक शीर्षकगत वार्षिक आम्दानीका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

अनुमानित औसत वार्षिक आम्दानी	वडा नं (आम्दानी रु. प्रति घरपरिवार)							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
कृषि उपज बिक्रीबाट	६५८४	४०४६	१७५९	५९३६	४३९७०	४५०	३९३०	७०३२
पशुपछि तथा पशुपछि उपज बिक्रीबाट	२६८८	१०००	३३६५	६२४	५८४३	२५६४	२२७१	२५४६
व्यापारबाट	८६२१४	५९९१	२२३०१	२००५४	१२७५८	२७५	१९९२७	२३५६५
उद्योग/व्यवसायबाट	३८४४	२२९४	९४९१	५७२४	०	१००	६७६२	५६११
जडीबुटी सङ्कलन तथा बिक्रीबाट	३११५८०	५१४८	५७५	३४६५	२९१	२१४६०	४०१४५२	९१८४२
साँवा/ब्याज असुलबाट	४०४६	०	१८५७४	१२९२	१७४१	०	२३	७७९८
वैदेशिक रोजगारीबाट	३३२३७	१९७२५	११९०११	७१५१	४५८	११५७१	१०५४२५	६५७९३
ज्याला/मजदुरीबाट	०	२४५	४२११२	२०३०१	९१४	३७८८१	११२५६	२४४७०
भाडा/बहालबाट	२५८६	०	७९२३	६६	२३८	५७	३२००	३३४२
अन्यबाट	४३१२१	५९९००	२०९०३	२२७२३	१४३८९	५३४६	२४२३९	२३७५५
जम्मा	४९३९०१	९८३५१	२४६०१७	८७३४०	८०६०७	७९७१०	५७८४९२	२५५७५४

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

५.६.५ चुमनुव्री गाउँपालिकामा औसत पारिवारिक वार्षिक खर्च सम्बन्धी विश्लेषण

गाउँपालिकाको कुल औसत वार्षिक पारिवारिक खर्च रु. २,७६,३६८ छ जसमा खानामा सबैभन्दा ठूलो खर्च (रु. ८०,२६०), विशेषगरी वडा १ मा रु. १,११,९३७ र वडा नं. ७ मा रु. ८९,५१७ हुने गरेको छ भने शिक्षामा वडा नं. ७ मा उच्चतम (रु. ७६,७८१) जसले गर्दा सम्पूर्ण औसत रु. ३९,१९७ पुगेको छ। त्यसैगरी औषधी/उपचारमा वडा नं. ७

मा सबैभन्दा बढी रु. ७९,१५८ खर्च, जसले समग्र औसत रु. २७,९६६ लाई प्रभावित गरेको छ भने लत्ताकपडामा वडा नं. २ (रु. ५३,१९६) र वडा ७ (रु. ७४,००२) मा उल्लेखनीय खर्च हुने गरेको देखिन्छ। वडा नं. ३ र ७ मा क्रमशः रु. ३,६६,६७४ र रु. ४,५७,४८३ को जम्मा खर्चले यी क्षेत्रहरूमा आर्थिक दबाव रहेको देखाउँछ, जबकी वडा ६ मा न्यूनतम खर्च (रु. ४५,७३६) रहेको छ। चाडपर्व र भ्रमण जस्ता गैर-आवश्यक खर्चहरू पनि वडा १ र ७ मा उच्च छन्।

तालिका ६६: औसत पारिवारिक शीर्षकगत वार्षिक खर्चका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

औसत वार्षिक खर्च	वडा नं (खर्च रु. प्रति घरपरिवार)							जम्मा
	१	२	३	४	५	६	७	
खानामा	१११९३७	८७४३१	१०१४९५	५९६१५	३९८७६	२११४७	८९५१७	८०२६०
शिक्षामा	४७४१	११३३९	५९७५२	३४१३६	१२५४२	२९७१	७६७८१	३९१९७
औषधी/उपचारमा	४७२०	२९७९	४०६९४	१३२५२	६८७५	१८१	७९१५८	२७९६६
लत्ता/कपडामा	१३१६२	५३१९६	४६६२७	१६५९४	८४५५	९९४३	७४००२	३६९४७
मर्मत/संभारमा	३२४७	७००	६९०१	१२९१५	३१२८	८०६	५७६६८	१२२७६
चाडपर्व तथा अतिथि सत्कारमा	१५३८२	३८७७	३०२८१	१०५६९	७९७०	४३१५	५१७८९	२२६७६
ऋण/ब्याज भुक्तानीमा	२४१४	६४२१	४५०२५	१५२७	६९३	१३२७	३४६९	१८६५६
भ्रमण/मनोरञ्जनमा	१९३९१	७६९९	१०६७०	३९८५	७४४०	१२५४	७४००	८६२६
कर तथा सेवा शुल्क भुक्तानीमा	१३०५	५६३०	५६३१	२६६१	२५६८	२५८७	१३९५	३७४५
दान तथा सामाजिक कार्यमा	५८२५३	१७५६	५१२७	४५६४	२६६०	२७०	३७३९	९२१३
अन्यमा	१३४८९	८८०७०	१४४६८	१६५३१	४५०६	९२९	१२५५८	१६८०६
जम्मा	२४८०४२	२६९१००	३६६६७४	१७६३५३	९६७१८	४५७३६	४५७४८३	२७६३६८

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

घरको स्वामित्व	वडा नं							जम्मा घर सङ्ख्या	जम्मा प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
भाडामा		३	१४		६		३	२६	१.४४
भोग चलनमा रहेको तर स्थायी पुर्जा नभएको			२					२	०.११
संस्थागत			२					२	०.११
साझेदारी/संयुक्त आवास			१					१	०.०६
सुकुम्बासी			२					२	०.११
जम्मा	१७५	१८८	६४५	१६९	१७०	२११	२४४	१८०२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

६.१.२ घर बनेको अवधिका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

घरहरूको उमेर विश्लेषणले दीर्घकालीन बसोबासको चित्र देखाउँछ। जम्मा १,८०२ मध्ये २८.५८% (५१५) घर २१-५० वर्ष पुराना छन् भने २१.६४% (३९०) ११-२० वर्ष र १९.४८% (३५१) घर ५० वर्षभन्दा पुराना छन्। नयाँ निर्माण दर न्यून रहेको छ - २.९४% (५३) घर मात्रै २ वर्षभन्दा कम उमेरका छन्। यसले समुदायमा पुरानो बस्तीको प्रवृत्ति र नयाँ आवास निर्माणमा ढिलाइ देखाउँछ। राष्ट्रिय स्तरमा नेपालको ३५% भवन २० वर्षभन्दा पुराना छन् भन्ने तथ्याङ्कसँग यो अवस्था मेल खान्छ।

तालिका ६८: घर बनेको अवधिका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

घर बनेको अवधि (वर्ष)	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
२ वर्ष भन्दा कम	५३	२.९४
२ देखि ५ वर्ष	१००	५.५५
६ देखि १० वर्ष	३४१	१८.९२
११ देखि २० वर्ष	३९०	२१.६४
२१ देखि ५० वर्ष	५१५	२८.५८
५१ वर्ष माथि	३५१	१९.४८
थाहा नभएको	५२	२.८९
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

६.१.३ घर भाडामा लगाएको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकामा घर भाडामा लगाउने प्रचलन न्यून रहेको छ। जम्मा ९४.५१% (१,७०३) परिवारले घर भाडामा लगाएका छैनन् भने मात्र २.६६% (४८) ले भाडामा लगाएका छन्। नेपालको ग्रामीण क्षेत्रमा भाडाको प्रचलन सामान्यतया कम हुने राष्ट्रिय प्रवृत्तिसँग यो तथ्याङ्क मेल खान्छ जहाँ केवल ५.१% घरधुरीले भाडामा बस्ने तथ्याङ्क छ।

तालिका ६९: घर भाडामा लगाएको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

घर भाडामा लगाएको	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
छ	४८	२.६६
छैन	१७०३	९४.५१
उल्लेख नभएको	५१	२.८३
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

६.१.४ गाउँपालिकाका सरकारी भवन सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ७०: गाउँपालिकाका सरकारी भवनको विवरण

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)		अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)
				जग्गा	भवन	
०१	वडा कार्यालय	सामागाउँ - खाडसर	वडा कार्यालय, वडा न ०१			राम्रो
०१	स्वास्थ्य चौकी भवन	सामागाउँ - खाडसर	स्वास्थ्य चौकी			राम्रो
०१	स्वास्थ्य चौकी भवन	साम्दो	स्वास्थ्य चौकी			ठीकै
०१	गौरी शंकर प्रा. वी.	सामागाउँ - मुसी चौर	गौरी शंकर प्रा. वी.			राम्रो
०१	साम्दो प्रा. वि.	साम्दो	साम्दो प्रा. वि.			ठीकै
२	ल्हो स्वास्थ्य चौकी	ल्हो	स्वास्थ्य चौकी			राम्रो
२	२ न. वडा कार्यालय	स्यो	वडा कार्यालय			ठीकै
२	स्यो स्वास्थ्य ईकाइ	स्यो	स्वास्थ्य चौकी			राम्रो

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोल को नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)	भवन	अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)
				जग्गा		
३	वडा भवन	फिलिम	वडा कार्यालय भवन			राम्रो
३	बुद्ध मा बि	फिलिम	बुद्ध मा बि			राम्रो
३	स्वास्थ्य चौकी	फिलिम	फिलिम स्वास्थ्य चौकी			ठीकै
४	वडा भवन	गाप	वडा कार्यालय भवन			राम्रो
४	स्वास्थ्य चौकी भवन	नामरूड	स्वास्थ्य चौकी नामरूड			जिर्ण
४	विद्यालय	गाप	श्री नुब्री आ वि			ठीकै
४	पुलिस चौकी	नामरूड	श्री प्रहरी चौकी लार्के बजार			ठीकै
५	वडा भवन	बिही	वडा कार्यालय भवन			राम्रो
५	स्वास्थ्य चौकी	बिही	बिही स्वास्थ्य चौकी			राम्रो
५	बिही गुम्बा प्रा वि	बिही	बिही गुम्बा हिमाली स्कूल			राम्रो
५	क्राक प्रा वि	क्राक	क्राक प्रा वि स्कूल			राम्रो
६	वडा कार्यालय	चुम्लिड	६ नं को वडा कार्यालय			ठीकै
६	स्वास्थ्य चौकी	चुम्चेत	चुम्चेत स्वास्थ्य चौकी			ठीकै
७	छेकम्पार स्वास्थ्य चौकी	छेकम्पार	स्वास्थ्य चौकी	१७११.२५	१०२६.७५	ठीकै
७	७ न. वडा कार्यालय	लार	वडा कार्यालय	३४२२.५	१७११.२५	राम्रो
७	लार स्वास्थ्य ईकाइ	लार	स्वास्थ्य चौकी	१९१६६	१३६९	राम्रो
७	निले स्वास्थ्य चौकी	निले	स्वास्थ्य चौकी	१७११.२५	१०२६.७५	राम्रो

स्रोत: चुमनुब्री गाउँपालिकाको प्रशासन शाखा (२०८२)

६.१.५ गाउँपालिकाका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ७१: गाउँपालिकाका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनको विवरण

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेको छ?	क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)		अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		
२	ल्हो सामुदायिक भवन	ल्हो	सामुदायिक भवन			ठीकै	३००
३	सम्दुक गुम्बा	फ्राकपा	गुम्बा			राम्रो	५००
३	फिलिम चर्च	फिलिम	चर्च			राम्रो	१००
३	पाथी चर्च	पाथी	चर्च			राम्रो	५०
५	शेराड गुम्बा	शेराड बस्ति	गुम्बा			राम्रो	३०
५	क्राक छुलिङ गुम्बा	क्राक	गुम्बा			राम्रो	६०
५	छेदेन गुम्बा		गुम्बा				६०
५	इरु गुम्बा						
५	गोल्डेन गुम्बा						
५	रित गुम्बा						
५	बिहि रेन्जोन गुम्बा	बिहि	गुम्बा				२००
६	चुम्लिङ सामुदायिक भवन	चुम्लिङ	प्रहरी चौकी चुम्चेत बसिरहेको	१ रोपनी		ठीकै	२५०
६	ताँजु सामुदायिक भवन	ताँजु	आमा समुह ताँजुको कार्यालय			ठीकै	४८

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको प्रशासन शाखा (२०८२)

६.२ सडक तथा पुल निर्माण

६.२.१ गाउँपालिकाका सडक मार्ग सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिका नेपालका सीमित अति बिकट क्षेत्र मध्येमा पर्दछ । हालसम्म चुमनुव्री गाउँपालिकाको एउटा वडामा सडकको टूट्याक खोलिएको छ । लार्के पास हुँदै तिब्बत सम्म सडक बिस्तार गर्ने क्रममा अहिले वडा नं. ३ को पाडसिड सम्म कच्ची सडकमा मौसमी यातायात पहुँच स्थापित भएको छ । नेपाली सेनाले जिम्मा लिएको लापुबेसी –लार्केपास सडक निर्माणको काम निरन्तर भइरहेको भएपनि अपेक्षाकृत हुन सकेको छैन ।

तालिका 72: गाउँपालिकाका सडक मार्गको विवरण

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने बस्तीहरू		लम्बाइ (कि. मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्राभेल, पक्की)	लाभान्वित जनसङ्ख्या
		देखि	सम्म			
3	बेनीघाट लार्केपास सडक	जगत	पाडसिड	८	कच्ची	२५००

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास शाखा (२०८२)

६.२.२ गाउँपालिकाका पैदल मार्ग सम्बन्धी विश्लेषण

विश्वकै प्रसिद्ध पदमार्गका रूपमा परिचित यो क्षेत्र वार्षिक ५० हजार भन्दा बढी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको रोजाइमा पर्दै आएको छ । गाउँपालिकामा रहेका पदमार्गहरूको स्तरोन्तनी प्रमुख चुनौतीका रूपमा रहेको छ । करिब २०० कि. मि. मुख्य पदमार्गमा वार्षिक ९८ हजार बढी मानिससँग प्रतक्ष्य सम्बन्ध रहेको गाउँपालिकाको अनुमान छ ।

तालिका ७३: गाउँपालिकाका पैदल मार्गको विवरण

वडा नम्बर	पैदल मार्गको नाम	जोडिने बस्तीहरू		लम्बाइ (कि. मि.)	लाभान्वित जनसङ्ख्या
		देखि	सम्म		
१	सामागाउँ देखि मनास्लु आधार शिविर सम्म	सामागाउँ	मनास्लु आधार	३	१४०००
१	सामागाउँ देखि पुङ्गेन गुम्बा सम्म	सामागाउँ	पुङ्गेन गुम्बा	४	१५०००
१	सामागाउँ देखि मिमि खर्क सम्म	सामागाउँ	मिमि खर्क	२	१५०००
१	सामागाउँ देखि साम्दो सम्म	सामागाउँ	साम्दो गाउँ	४	१००००
२	भर्जम स्याला मूलबाटो	भर्जम	स्याला	१५	७५०
३	सल्लेरी पाथी फिलिम	सल्लेरी	फिलिम	६	५००
३	जगत भालुवान सल्लेरी	जगत	सल्लेरी	४.५	४००

चित्र १०: चुमनुव्री गाउँपालिकाका प्रमुख पर्यटकीय पदमार्गको जिआइएस नक्सा

६.२.३ गाउँपालिकाका पुलहरू सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ७४: चुमनुव्री गाउँपालिकाका पुलहरूको विवरण

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला को नाम	जोडिने बस्तीहरू		लम्बाइ (कि. मि.)	प्रकार (झोलुङ्गे, काटे, ट्रष्ट, पक्की)	अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
१	नुम्ला खोला झोलुङ्गे पुल	नुम्ला खोला			१०० मि.	झोलुङ्गे	ठीकै	
१	बुर्जी काठे पुल	बुढी गण्डकी	सामागाउँ	बुर्जी	२०मि.	काठे	ठीकै	
१	घ्याबो खोला काठे पुल	घ्याबो खोला	सामागाउँ	साम्दो	१५ मि.	काठे	ठीकै	
१	क्योडमा काठेपुल	बुढी गण्डकी	सामागाउँ	साम्दो	२० मि.	काठे	ठीकै	
१	बाबु झोलुङ्गे पुल	झोलुङ्गे	साम्दो	धर्मशाला	५० मि.	झोलुङ्गे	ठीकै	
२	भर्जम लिलिंग पुल	बुढी गण्डकी नदी	भर्जम	भर्जम पारी	६० मि	झोलुङ्गे	ठीकै	
२	भर्जम लिमि पुल	बुढी गण्डकी नदी	भर्जम	भर्जम पारी	८० मि	झोलुङ्गे	ठीकै	
२	नाम्सांग पुल	बुढी गण्डकी नदी	लिहि	स्यो	११० मि	झोलुङ्गे	ठीकै	
२	हिनांग पुल	बुढी गण्डकी नदी	हिनांग	हिनांग गुम्बा	३० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
२	स्यो पुल	बुढी गण्डकी नदी	स्यो	स्यो पारी	७० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
२	स्याला पुल	बुढी गण्डकी नदी	ल्हो	स्याला	५०मि	झोलुङ्गे	ठीकै	
३	भालुवान	भालुखोला	जगत	भालुवान	६० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला को नाम	जोडिने बस्तीहरू		लम्बाइ (कि. मि.)	प्रकार (झोलुङ्गे, काठे, टूट्ट, पक्की)	अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
३	भालुवान	भालुखोला	भालुवान	सल्लेरी	८० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
३	सल्लेरी	बुढिगण्डकी	सल्लेरी	पाती	१२० मि	झोलुङ्गे	ठीकै	
३	फिलिम सल्लेरी	देवल खोला	फिलिम	पाती				छैन
३	फिलिम सल्लेरी	देवल खोला	फिलिम	पाती	३० मी	काठे	जीर्ण	
३	फिलिम सानो फिलिम	गुम्बाखोला	फिलिम	सानो फिलिम	३० मि	काठे	जीर्ण	
३	सानो फिलिम देवल	देवल खोला	सानो फिलिम	देवल				छैन
३	नोमाखोला	नोमाखोला	चिसापानी	चौतारा	१० मि	पक्की	राम्रो	
३	न्याकफेदी	बुढिगण्डकी	बरतुंग	न्याकफेदी	१५० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
४	बुर प्रोक	बुढिगण्डकी	बुर	प्रोक	२०० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
४	गाप छाक	बुढिगण्डकी	गाप	छाक	३०० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
४	गाप नामरूड	बुढिगण्डकी	गाप	नामरूड	६० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
५	शेराड	सेराड खोला	क्राक	शेराड	१४० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
५	बुर	विहि खोला	बिहि	बुर	१८० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	
५	पेवा खोला	पेवा खोला	पेवा	डयाड	७० मि	टूट्ट	राम्रो	
५	राना खोला	बुढिगण्डकी	डयाड	राना	७० मि	झोलुङ्गे	जीर्ण	
६	गन्धि पुल	श्यार खोला	गुम्लुड	चुम्लिड	७५ मि	झोलुङ्गे	राम्रो	२०७६
६	डाम्जा पुल	डाम्जा खोला	चुम्लिड	ताँजु	२८ मि	झोलुङ्गे	राम्रो	२०७६
६	कोन्जेर पुल	स्यार खोला	ताँजु	सिपचेत	५० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	२०७६
६	समनेरिड	सिपचेत खोला	सिपचेत	दुम्युर	४० मि	झोलुङ्गे	राम्रो	२०६९
६	दुम्चे पुल	लुडडाड खोला	सिपचेत	दुम्चे	३१ मि	झोलुङ्गे	राम्रो	२०७७

६.३ जलस्रोत, विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा

६.३.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा लघु जल विद्युत सञ्चालन सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ७५: चुमनुव्री गाउँपालिकामा लघु जल विद्युत सञ्चालनको विवरण

लघु जलविद्युतको नाम	वडा नम्बर	लघु जलविद्युत भएको टोल को नाम	उत्पादन क्षमता	अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
सामागाउँ लघु जलविद्युत योजना	१	सामागाउँ र साम्दो		ठीकै	१५०
ल्हो लघु जलविद्युत योजना	२	ल्हो		राम्रो	४५०
जगत खोला लघु जलविद्युत-१	३	जगत		ठीकै	६००
जगत खोला लघु जलविद्युत-२	३	जगत		ठीकै	४००
प्रोक जलविद्युत	४			ठीकै	०
कोया खोला जलविद्युत	५	बिही		ठीकै	४००
ड्याड राना जलविद्युत	५	राना		ठीकै	३००
चुम्लिङ चुम्चेत लघु जलविद्युत	६	चुम्लिङ	७५ कि.वा	ठीकै	१००
छेकम्पार लघु जलविद्युत योजना	७	न्याकु/लेरु	१००	राम्रो,	१२४
लार लघु जलविद्युत योजना	७	लार	१५	राम्रो,	४०
निले लघु जलविद्युत योजना	७	निले	३०	राम्रो,	१९
जम्मा					२५८३

स्रोत: चुमनुव्री गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास शाखा (२०८२)

६.३.२ खाना पकाउने मुख्य इन्धनको प्रयोग सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकामा खाना पकाउन दाउराको प्रयोग बढी रहेको छ । ८८.८५% (१,६०१) परिवारले मुख्य इन्धनको रूपमा दाउरा प्रयोग गर्छन् भने एलपी ग्याँसको प्रयोग १०.६५% (१९२) मात्रै छ ।

तालिका ७६: खाना पकाउने मुख्य इन्धनको प्रयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

खाना पकाउने मुख्य इन्धनको प्रकार	वडा नं							घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
अन्य			५					५	०.२८
एलपी ग्यास	२	७	१६८	१	५		९	१९२	१०.६५
दाउरा	१७१	१८१	४७२	१६७	१६५	२१०	२३५	१६०१	८८.८५
विद्युत	२			१		१		४	०.२२
जम्मा	१७५	१८८	६४५	१६९	१७०	२११	२४४	१८०२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

६.३.३ खाना पकाउने अतिरिक्त इन्धनको प्रयोग सम्बन्धी विश्लेषण

अतिरिक्त इन्धनमा पनि ६९.४२% (१,२५१) ले दाउरा नै प्रयोग गर्छन्। नेपालको ग्रामीण क्षेत्रमा दाउराको प्रयोग राष्ट्रिय औसत ७४.३% छ भने चुमनुव्रीमा यो दर अझ उच्च छ जसले वन विनाश र स्वास्थ्यजन्य समस्या बढाउने खतरा देखाउँछ।

तालिका ७७: खाना पकाउने अतिरिक्त इन्धनको प्रयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

खाना पकाउने अतिरिक्त इन्धनको प्रकार	वडा नं							घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
एलपी ग्याँस	१	१	१५६				२१	१७९	९.९३
एलपी ग्याँस र दाउरा		१	४३	३	०	०	३२	७९	४.३८
एलपी ग्याँस, दाउरा र विद्युत.	१	०	०	१९	०	०	४५	६५	३.६१
दाउरा	२४	१७९	४३८	११७	१६५	१९०	१३८	१२५१	६९.४२
दाउरा र मट्टितेल.	१							१	०.०६
दाउरा र विद्युत.	१४४	०	२	२८	०	२१	५	२००	११.१०
विद्युत	३			१				४	०.२२
उल्लेख नभएको	१	७	६	१	५		३	२३	१.२८
जम्मा	१७५	१८८	६४५	१६९	१७०	२११	२४४	१८०२	१००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

६.३.४ खाना पकाउने चुल्होको प्रयोग सम्बन्धी विश्लेषण

गाउँपालिकामा चुल्होको प्रयोगमा मिश्रित अवस्था छ। सुधारिएको चुल्हो ४८.३४% (८७१) को प्रयोग सबैभन्दा बढी छ भने परम्परागत माटोको चुल्हो ८.८८% (१६०) र ग्याँस चुल्हो ५.९९% (१०८) छन्। उल्लेख्य सङ्ख्यामा परिवारहरूले एकभन्दा बढी चुल्होको संयोजन प्रयोग गर्छन्। नेपालमा सुधारिएको चुल्होको प्रयोग ग्रामीण क्षेत्रमा ३२.९% छ भने चुमनुव्रीमा यो दर उच्च (४८.३४%) रहेकोले ऊर्जा सक्षम प्रविधिको अपनत्व बढ्दै गएको सङ्केत गर्दछ।

तालिका ७८: खाना पकाउने चुल्होको प्रयोगका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

चुल्होको प्रकार	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
ग्याँस चुल्हो	१०८	५.९९
ग्याँस चुल्हो र माटोको परम्परागत चुल्हो/अगेना	३	०.१७
ग्याँस चुल्हो, माटोको परम्परागत चुल्हो/अगेना र सुधारिएको चुल्हो	२	०.१२
ग्याँस चुल्हो र विद्युतीय चुल्हो	११४	६.३२
ग्याँस चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो र सुधारिएको चुल्हो	३	०.१७
ग्याँस चुल्हो र सुधारिएको चुल्हो	१७३	९.६
भूसे चुल्हो	१५७	८.७१
भूसे चुल्हो र माटोको परम्परागत चुल्हो/अगेना	२	०.१२
माटोको परम्परागत चुल्हो/अगेना	१६०	८.८८
माटोको परम्परागत चुल्हो/अगेना, ग्याँस चुल्हो र विद्युतीय चुल्हो	१	०.०६
माटोको परम्परागत चुल्हो/अगेना र सुधारिएको चुल्हो	१३८	७.६६
माटोको परम्परागत चुल्हो/अगेना, सुधारिएको चुल्हो, ग्याँस चुल्हो र विद्युतीय चुल्हो	३	०.१७
विद्युतीय चुल्हो	४८	२.६६
सुधारिएको चुल्हो	८७१	४८.३४
सुधारिएको चुल्हो, ग्याँस चुल्हो र विद्युतीय चुल्हो	१२	०.६६
सुधारिएको चुल्हो, ग्याँस चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो र स्टोभ	१	०.०६
सुधारिएको चुल्हो र भूसे चुल्हो	१	०.०६
सुधारिएको चुल्हो र विद्युतीय चुल्हो	४	०.२२
स्टोभ र भूसे चुल्हो	१	०.०६
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

तालिका ८०: घरमा प्रयोग भएका यन्त्र उपकरणका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

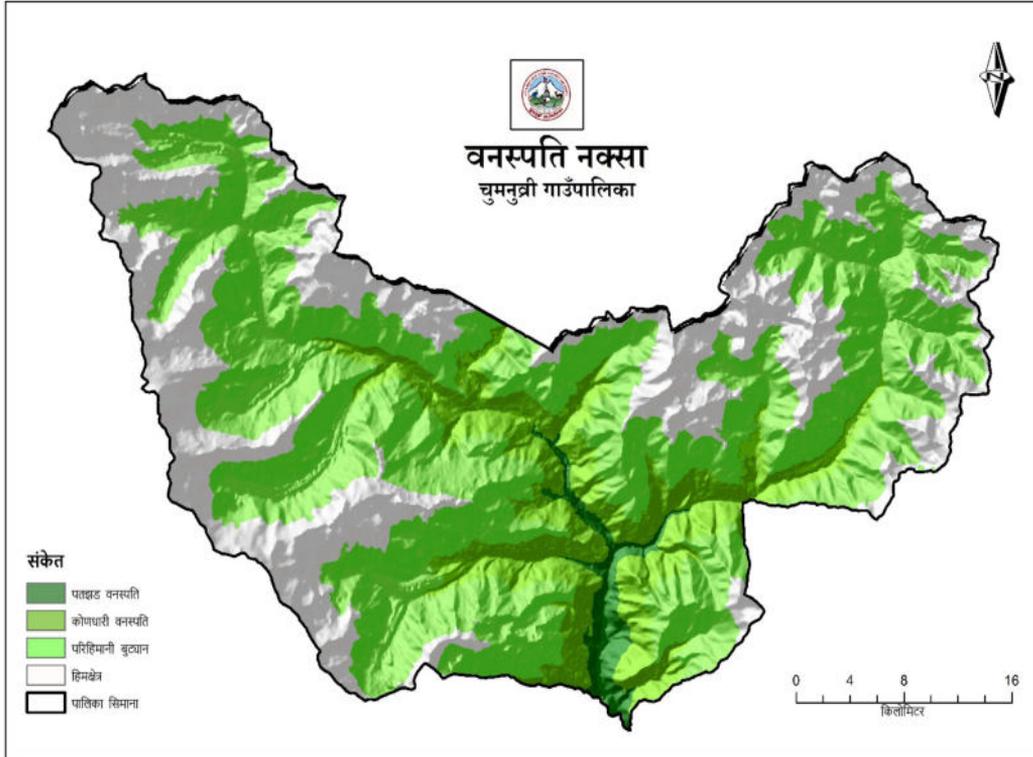
घरमा प्रयोग भएका यन्त्र उपकरण	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
स्मार्ट मोबाइल	१४८३	82.30
साधारण मोबाइल	८१६	45.28
टेलिभिजन	२८२	15.65
रेडियो	४७	2.61
मोटरसाइकल	१६	0.89
स्कुटर	४	0.22
जीप	२	0.11
ट्र्याक्टर	२	0.11
कार	३	0.17
कम्प्युटर	४	0.22
ल्यापटप	१८	1.00
फ्रिज	९०	4.99
फ्यान	४	0.22
वासिड मेसिन	६	0.33
ओभन	८	0.44
हिटर	४२	2.33
प्रिन्टर	३	0.17
मिक्सचर	३६	2.00
फिल्टर	४३	2.39
काठ काट्ने आरा	१५७	8.71

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

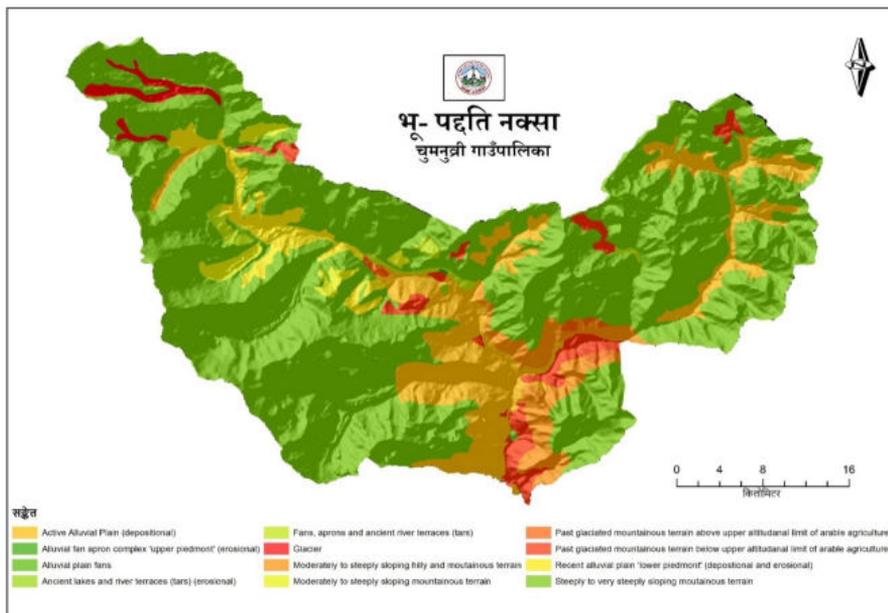
७.१ वन तथा जैविक विविधता

७.१.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा पाइने वनस्पति सम्बन्धी विश्लेषण

वनस्पति भन्नाले कुनै विशेष क्षेत्रभित्र पाइने सामूहिक बोटबिरुवा जीवनलाई जनाउँछ, जसमा रुख, झाडी, घाँस र जडीबुटीहरू समावेश हुन्छन्। यसले पारिस्थितिक सन्तुलन कायम राख्न, जैविक विविधतालाई समर्थन गर्न र मौसमलाई प्रभाव पार्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। वनस्पति जलवायु, माटो र भू-आकृतिको आधारमा फरक-फरक हुन्छ, जसले विश्वभर जंगल, घाँसेमैदान, मरुभूमि र दलदल जस्ता क्षेत्रहरू बनाउँछ। यस चुमनुव्री गाउँपालिकामा पनि हावानीको विविधता अनुरूप वनस्पतिमा विविधता पाइन्छ। समशीतोष्ण पतझड वनस्पति चुमनुव्री गाउँपालिकाको तल्लो भागमा समुद्री सातादेखि २१०० मिटर सम्मको उचाइमा पाइन्छ, त्यसैगरी कोणधारी वनस्पति ३३०० मिटर, अल्पाइन बुट्यान तथा झाडी ५००० मिटर सम्मको उचाइमा पाइन्छ भने ५००० मिटर भन्दा माथिको उचाइमा बाह्र महिना हिमाच्छदित हुने भएकाले यस क्षेत्रमा वनस्पति शून्य हुन्छ भने हिमाली काइ तथा लेउ यहाँका वनस्पति हुन्।

चित्र ११: चुमनुव्री गाउँपालिकाको वनस्पति नक्सा

चित्र १३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू-पद्धति नक्सा

तालिका ८१: चुमनुव्री गाउँपालिकाको भू पद्धति विवरण

भू पद्धति प्रकार	क्षेत्रफल (वर्ग कि मि)	क्षेत्रफल (प्रतिशत)
Active Alluvial Plain (depositional)	118.70	7.20
Alluvial fan apron complex 'upper piedmont' (erosional)	1.65	0.10
Alluvial plain fans	3.30	0.20
Ancient lakes and river terraces (tars) (erosional)	8.24	0.50
Fans, aprons and ancient river terraces (tars)	23.08	1.40
Glacier	39.57	2.40
Moderately to steeply sloping hilly and mountainous terrain	54.41	3.30
Moderately to steeply sloping mountainous terrain	54.41	3.30
Past glaciated mountainous terrain above upper altitudinal limit of arable agriculture	26.38	1.60
Past glaciated mountainous terrain below upper altitudinal limit of arable agriculture	61.00	3.70
Recent alluvial plain 'lower piedmont' (depositional and erosional)	90.68	5.50
Steeply to very steeply sloping mountainous terrain	1167.24	70.80
जम्मा	1648.65	100.00

७.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता

७.२.१ चुमनुव्री गाउँपालिकामा प्राकृतिक प्रकोपको जोखिम सम्बन्धी विश्लेषण

चुमनुव्री गाउँपालिकामा सबैभन्दा धेरै परिवार (५२४ परिवार, २९.०८%) पहिरोको जोखिममा छन्। त्यसपछि हावाहुरी (३८३ परिवार, २१.२५%) र भूकम्प (२२२ परिवार, १२.३२%) जोखिमयुक्त छन्। विपद् जोखिमबिहीन भनिएका परिवार ९८९ (५४.८८%) छन्। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालका हिमाली तथा पहाडी भूभागमा पहिरो र हावाहुरी प्रमुख जोखिमका रूपमा चिनिन्छन्, जुन चुमनुव्री गाउँपालिकामा पनि देखिएको छ।

तालिका ८२: प्राकृतिक प्रकोपको जोखिमका आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

जोखिम सम्भावना	वडा नं							घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६	७		
असिना			१	१			१५	१७	०.९४
आगलागी			१			१४३	१	१४५	८.०५
खडेरी		१	१			९६	११	१०९	६.०५
चट्याड	५		४	१		२	२३	३५	१.९४
पहिरो	२	१६	२५२	४८	१२५	५२	२८	५२४	२९.०८
बाढी		५	१४	२	२	३९	३	६५	३.६१
भूकम्प	१	१	२		१०२	१०५	११	२२२	१२.३२
हावाहुरी	४	२	३	३८	१३९	१७९	१८	३८३	२१.२५
हिमपहिरो	५		१	१०	३	१	३६	५६	३.११
अन्य		१	३	५				९	०.५०
कुनै जोखिम छैन	१७०	१७४	३७८	८०	२		१८५	९८९	५४.८८

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

७.२.२ चुमनुत्री गाउँपालिकामा जोखिमयुक्त स्थानमा बसोबास गरेका परिवार सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ८३: चुमनुत्री गाउँपालिकामा जोखिमयुक्त स्थानमा बसोबास गरेका परिवारको विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी सङ्ख्या					
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरालो	दलदल	अन्य जम्मा
१	सामागाउँ		९०	९०			
२	ल्हो	२०			२०		
३	देवल	८१					
३	पाति	७५					
४	क्वाक छाक				४०		
६	लोक्पा	५०					
७	लार		३०				
७	छुलेनिले		६०				
जम्मा		२२६	१८०	९०	६०		

७.२.३ चुमनुत्री गाउँपालिकामा विपदबाट मानवीय क्षति सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ८४: चुमनुत्री गाउँपालिकामा विपदबाट मानवीय क्षति (विगत ५ वर्षको) (विवरण)

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शीत लहर		रोग महामारी	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१									२	
२									३	
३			१						१२	
४									२	
५									२	
६		२				१			४	
७									५	
जम्मा		२	१			१			३०	

७.२.४ चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ८५: चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिना)

वडा नम्बर	विपदको अनुसार जोखिमको समय (महिना)							
	आगलागी	बाढी	पहिरो	शीत लहर	रोग महामारी	सर्पदंश	जङ्गली जनावरबाट क्षति	अन्य (चट्याड)
१	मंसिर देखि चैत	असार देखि असोज	असार देखि असोज	मंसिर देखि फागुन			सबै महिना	असार देखि असोज
२	मंसिर देखि चैत	असार देखि असोज	असार देखि असोज	मंसिर देखि फागुन				असार देखि असोज
३	मंसिर देखि चैत	असार देखि असोज	असार देखि असोज					असार देखि असोज
४	मंसिर देखि चैत	असार देखि असोज	असार देखि असोज					असार देखि असोज
५	मंसिर देखि चैत	असार देखि असोज	असार देखि असोज					असार देखि असोज
६	मंसिर देखि चैत	असार देखि असोज	असार देखि असोज					असार देखि असोज
७	मंसिर देखि चैत	असार देखि असोज	असार देखि असोज	मंसिर देखि फागुन			सबै महिना	असार देखि असोज

७.२.५ चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपदको असर सम्बन्धी विश्लेषण

तालिका ८६: चुमनुव्री गाउँपालिकामा विपदको असर विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घर गोठ		पशुपक्षी		बाली र जग्गा जमिन		अन्य क्षति	
		परिवार	क्षति रकम (रु)	परिवार	क्षति रकम (रु)	परिवार	क्षति रकम (रु)	परिवार	क्षति रकम (रु)
आगलागी	६	५	५० लाख	५	३० लाख				
	७							१	१ करोड
पहिरो	३	८१	रु १० करोड			८१	४ करोड		
	६	१				१	२५ लाख		
जङ्गली जनावरबाट क्षति	७			१०	१ करोड				

अन्य									
जम्मा		११	१० करोड ५० लाख	१५	१ करोड ३० लाख	८२	४ करोड २५ लाख	१	१ करोड

७.२.६ चुमनुव्री गाउँपालिकामा जोखिम पहिचान तथा क्षमता विश्लेषण

तालिका ८७: चुमनुव्री गाउँपालिकामा जोखिम पहिचान तथा क्षमता विश्लेषण

क. मानवीय श्रोत साधन						
क्र. सं.	संस्थाको नाम	खोज तथा उद्धार गर्न सक्ने दक्ष जनशक्ति	आगलागी नियन्त्रण गर्न सक्ने दक्ष जनशक्ति	प्राथमिक उपचार गर्न सक्ने दक्ष जनशक्ति	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	अन्य
१	चुमनुव्री गा पा	२०	१५	२५	२	
२						
३						
४						
ख. भौतिक श्रोत साधन						
क्र. सं.	उपलब्ध सामाग्री विवरण	संस्थाको नाम				
		गाउँपालिका	संस्था १	संस्था २	संस्था ३	
१	त्रिपाल	३०				
२	म्याट्रेस					
३	कम्बल ब्लाडकेट					
४	डिग्निटि किट					
५	हाइजिन किट					
६	बेबी किट					
७	इसिजि किट					
८	स्टुडेण्ट किट					
९	सेल्टर किट					
१०	फस्ट एड किट					
११	डुङ्गा					
१२	लाइफ ज्याकेट					
१३	डोरी					
१४	गैंती					
१५	सावेल					
१६	फोल्डिङ भर्याङ					
१७	फायर एक्स्टिङ्गुएसर					

१८	सिमेन्ट कटर					
१९	गल					
२०	हेल्मेट					
ग. सामाजिक श्रोत साधन						
वडा नम्बर	खुला चौर रहेको स्थान	आपतमा अटाउन सक्ने क्षमता (जना)	सेफ सेल्टरको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने भवन रहेको स्थान	आपतमा अटाउन सक्ने क्षमता (जना)	हेलिकप्टर अवतरणको स्थानहरू	अन्य
१	सामागाउँ	५००				
२	स्याला	५००				
३	फिलिम र घट्टेखोला	५००				
४	प्रोक गाउँ	५००				
५	विहि गाउँ	२००				
६	चुमलिङ र सिप्चेत	५००				
७	छेकम र लार	५००				
घ. आर्थिक श्रोत साधन						
क्र. सं.	विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन कोषको रकम					
	संस्थाको नाम	रकम रु	स्थापना वर्ष	कोषको श्रोत		
१	चुमनुव्री गाउँपालिका	३५ लाख	पालिका स्थापना सँगै	आन्तरिक स्रोत		

परिच्छेद ८: संस्थागत विकास तथा सुशासनको अवस्था

चुमनुत्री गाउँपालिकाले पहिलो र दोस्रो जननिर्वाचित पदाधिकारीको करिब सात वर्षको कार्यकालमा स्थानीय नीति, ऐन तथा सुशासनको क्षेत्रमा उल्लेख्य उपलब्धि हासिल गरेको छ। हालसम्म गाउँपालिकाद्वारा तर्जुमा गरी कार्यान्वयन भएका कानूनहरू जस्तै ऐन, नियमावली, कार्यविधि, दिग्दर्शन, निर्देशिका, विनियमावली, आधार संहिता आदि निर्माण गरिएका छन् जसमा ऐन, नीति, नियम, आचारसंहिता, निर्देशिका र कार्यविधि तथा मापदण्ड तयार भइ कार्यान्वयनको अभ्यासमा रहेका छन्। पालिकाद्वारा स्वीकृत नीति तथा कानूनको सङ्ख्या ५७ रहेका छन्। गाउँपालिकाले सेवा प्रवाह तथा विकासलाई सशक्त रूपमा सञ्चालन तथा अनुगमन गर्न गाउँ कार्यपालिकामा विभिन्न शाखाहरू स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याएको छ। ती शाखाहरूमा उद्योग विकास, पशु, कृषि, प्राविधिक, आ.ले.प, सामाजिक विकास, शिक्षा, योजना, स्वास्थ्य, प्रशासन, सूचना प्रविधि, र लेखा शाखा रहेका छन्। प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार, यस गाउँपालिकामा कर्मचारीको कुल दरबन्दी ८५ जना रहेकोमा दरबन्दी अनुसारका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति ६० प्रतिशत रहेको छ। मानव संसाधनको विकासका लागि गाउँपालिकाका विभिन्न शाखामा कार्यरत कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम तथा भ्रमणको व्यवस्था गर्ने गरिएको छ भने अन्य आम समुदायका युवा, महिला, कृषकहरूका क्षमता अभिवृद्धिका लागि लक्षित वर्गका कार्यक्रमहरूमा समेट्दै आएको छ।

सुशासन प्रवर्द्धनका लागि विधान समिति, राजस्व परामर्श समिति, विषय योजना तर्जुमा समिति तथा अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति गठन भई नीति, कानून, कार्यविधि, मापदण्ड र योजना कार्यान्वयनमा संलग्न भएका छन्। सुशासन तथा सदाचार प्रवर्द्धनको लागि सार्वजनिक सुनुवाइ गर्ने, आमदानी खर्चको सार्वजनिकीकरण गर्ने, योजनाहरूको सार्वजनिक परीक्षण गर्ने, टोल तथा बस्ती स्तरबाट योजना छनौट, ई-हाजिरीको व्यवस्था, विद्युतीय सूचना प्रणालीको विस्तार जस्ता औजारहरूको उपयोग गराउने अभ्यासहरू भएका छन्। गाउँपालिकामा शासकीय अभ्यासलाई पारदर्शी र सहभागीतामूलक बनाउन विभिन्न प्रयास गरिरहेको छ। उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने योजना कार्यान्वयन कार्यविधि २०७५, गाउँ कार्यपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि २०७५ तथा सङ्घीय सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन कार्यान्वयन जस्ता कानुनी औजार मार्फत गाउँपालिकाको विकास र सेवा प्रवाहको विधिलाई पारदर्शी र जबाफदेही र सहभागिता मूलक बनाउने प्रयास गरेको छ। पारदर्शी, जबाफदेही, उत्तरदायी र सहभागीतामूलक स्थानीय शासन र प्रतिस्पर्धी र गुणस्तरीय स्थानीय सेवा सहितको सदाचारयुक्त शासन प्रणालीलाई संस्थागत गर्न गाउँपालिका प्रयासरत छ।

समुदायलाई गाउँपालिकाले गरेका कार्यक्रमहरूको विषयमा जानकारी गराउने, गाउँपालिकाबाट प्राप्त गर्न सकिने सेवा सुविधाका विषयमा जानकारी गराउन नागरिक बडापत्र तयार गरिएको छ। सुशासन तथा पारदर्शिताका लागि यी कार्यक्रमहरूमात्र पर्याप्त नभएका कारण यस सम्बन्धी धेरै योजना तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तावित गरिएका छन्। गाउँपालिकाका वार्ड कार्यालयहरूमा जन्मदर्ता, विवाह दर्ता, मृत्युदर्ता, बसाइ सराई, अन्य विभिन्न सिफारिसहरू उपलब्ध

गराउने व्यवस्थापन मिलाइएको छ । गाउँपालिकामा कार्यपालिकाको बैठक नियमित रूपमा बस्ने गरेको छ । हाल सम्म १४ पटक गाउँ सभा सम्पन्न भइसकेको छ । गाउँपालिकाको औसत वार्षिक बरुजु १.१५ प्रतिशत र औसत वार्षिक पुँजीगत खर्च ४२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । गाउँपालिकाको आन्तरिक आय १८७०८ हजार रहेको देखिन्छ । गाउँपालिकाले १ सामाजिक परीक्षण र १ आवधिक योजना तर्जुमा गरी सकेको छ । उपलब्ध तथ्याङ्क तथा जानकारी अनुसार, गाउँपालिकाको सबै वडामा अनलाइन प्रतिवेदन प्रणाली स्थापना गरिएको छ ।

यस गाउँपालिकाले १ पटक सम्म मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार पारिसकेको छ । हालसम्म पालिका तथा वार्डको सार्वजनिक सुनुवाइ ३ पटक भएको छ । गाउँपालिकाले सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र कार्य प्रगति समीक्षा क्रमशः १२ र १४ पटक गरेको देखिन्छ । गाउँपालिकाको सेवाग्राही सन्तुष्टिको स्तर ९४ प्रतिशत देखिन्छ । जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकासको लागि २ पटक क्षमता विकास तालिम प्रदान गरिएको छ । अनलाइन सेवामा आबद्ध सुविधाको सङ्ख्या ६ रहेको छ भने सफ्टवेयरमा आधारित सेवाको सङ्ख्या ६ छ । एकै दिनमा सम्पन्न गरिने सार्वजनिक सेवाको सङ्ख्या ३५ रहेका छन् । पर्याप्त विद्युतीय तथा अन्य उपकरण भएका वडा कार्यालयहरूका सङ्ख्या ७ रहेका छन् । आवश्यकता अनुसार सवारी साधनको व्यवस्था भएका वडा कार्यालयको सङ्ख्या ० रहेको छ । आफ्नै भवनमा कार्यालय सञ्चालन भएका वडाहरूको सङ्ख्या ५ रहेको छ । गाउँपालिकामा निर्धारित समयावधि मै बजेट आउने गरेको छ । गाउँपालिकाको आन्तरिक लेखापरीक्षण र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको व्यवस्था छ । समयमा फछ्यौट भएका वार्षिक योजनाहरू १०० प्रतिशत रहेका छन् ।

सुशासनको माग तथा यस क्षेत्रमा आएका नयाँ अभ्यासलाई आत्मासाथ गरी गाउँपालिका र गाउँपालिकाबासी बीचको परस्पर विश्वास कायम हुने गरी गाउँपालिकाबासीलाई सुशासन र जनउत्तरदायी स्थानीय सरकारको अनुभूति दिलाउन हाल अघि बढेका प्रयासलाई संस्थागत गर्नु तथा थप कदम चाल्नुपर्ने आवश्यकता गाउँपालिकाले महसुस गरेको छ । सुशासनका लागि सङ्घीय तथा प्रादेशिक संवैधानिक निकाय तथा आयोगसँगको सम्पर्क र समन्वय, अभिलेख व्यवस्थापन र कार्यान्वयन, गाउँपालिकामा सार्वजनिक सेवा वितरणको न्यूनतम मापदण्ड निर्धारण र सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण तथा सेवा प्रवाहको अनुगमनको पनि व्यवस्था गर्न आवश्यक रहेको छ ।

८.१ स्थानीय नीति, ऐन तथा कार्यविधिहरू

१. चुमनुव्री गाउँपालिका खर्च मापदण्ड २०८२,
२. चुमनुव्री गाउँपालिक कोसेली घर सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०८२,
३. विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०८२,
४. होमस्टे दर्ता तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८१

५. आधारभूत तह कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणिकरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०८१
६. कर्मचारी प्रोत्साहन, फिल्ड भत्ता, पर्यटन काज तथा आवास सुविधा सम्बन्धी कार्यविधि २०८१
७. चुमनुव्री गाउँपालिको राष्ट्रपति रनिड शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन कार्यविधि २०८०
८. चुमनुव्री गाउँपालिकाको सार्वजनिक सेवा मापदण्ड २०८०
९. चुमनुव्री गाउँपालिका कार्यपालिका बैठक तथा गाउँसभा सञ्चालन खर्च व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१
१०. चुमनुव्री गाउँपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका, २०८१
११. चुमनुव्री गाउँपालिका (डोजर) जे.सि.वि(, स्काभेटर तथा यान्त्रिक उपकरण संचालन कार्यविधि, २०८०
१२. चुमनुव्री गाउँपालिका, आकस्मिक कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८१
१३. श्याग्या परम्परा संरक्षण सम्बन्धमा बनेको ऐन, २०७९
१४. आम्ची)सोवारिग्या (संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा बनेको ऐन, २०७९
१५. योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५/७६
१६. पदाधिकारीहरू आचारसहिता २०७५/७६
१७. चुमनुव्री गाउँपालिका भित्र असंगठित क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक वर्ग तथा असहायहरूलाई उपलब्ध गराइने राहत सम्बन्धि मापदण्ड २०७७/७८
१८. भवन मापदण्ड २०७६/७७
१९. योजना अनुगमन निर्देशिका २०७६/७७
२०. बजार अनुगमन निर्देशिका २०७६/७७
२१. जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र निर्देशिका २०७६/७७
२२. उर्जा विकास निर्देशिका २०७५/७६
२३. स्थानिय राजपत्र प्रकाशन कार्यविधि २०७६/७७
२४. शिक्षा क्षेत्र विकास अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७/७८
२५. व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण कार्यविधि २०७६/७७
२६. विपद् व्यवस्थापन कोष)सञ्चालन (कार्यविधि, २०७७/७८
२७. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यविधि २०७६/७७
२८. मेलमिलाप कार्य संचालन कार्यविधि २०७७/७८
२९. मर्मत सम्भार कोष संचालन कार्यविधि २०७७/७८
३०. टोल विकास संस्था संचाल कार्यविधि २०७६/७७
३१. संस्था दर्ता ऐन २०७७/७८

३२. विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरण ऐन २०७६/७७
३३. चुमनुव्री गाउँपालिकामा करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि २०७६/७७
३४. गाउँसभा संचालन कार्यविधि २०७५/७६
३५. गाउँ कार्यपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि २०७५/७६
३६. खानेपानी तथा सरसफाइ उपभोक्ता समिति दर्ता, नविकरण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७/७८
३७. कोभिड १९ कोष सञ्चालन कार्यविधि २०७७/७८
३८. करारमा शिक्षक भर्ना कार्यविधि २०७५/७६
३९. उपभोक्ता समिति गठन कार्यविधि २०७५/७६
४०. आयोजना सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७५/७६
४१. आधारभुत शिक्षा परिक्षा कार्यविधि २०७५/७६
४२. अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण कार्यविधि २०७५/७६
४३. “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि २०७५/७६
४४. चुमनुव्री गाउँपालिकाको सार्वजनिक खरिद नियमावली २०७७/७८
४५. तथ्याङ्क तथा अभिलेख व्यवस्थापन ऐन २०७७/७८
४६. जलस्रोतको सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७७/७८
४७. शिक्षा नियमावली २०७४/७५
४८. बैठक भता सम्बन्धि नियमावली २०७४/७५
४९. निर्णय वा आदेश र अधिकार पत्रको प्रमाणिकरण (कार्यविधि) नियमावली २०७४/७५
५०. कार्य सम्पादन नियमावली २०७४/७५
५१. कार्य विभाजन नियमावली २०७४/७५
५२. स्थानीय तहको विनियोजन ऐन २०७४/७५
५३. स्थानीय तहको आर्थिक ऐन २०७४/७५
५४. सहकारी ऐन २०७५/७६
५५. प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४/७५
५६. न्यायिक समिति (कार्यविधि सम्बन्धी) ऐन २०७५/७६
५७. आर्थिक कार्यविधि कानून २०७४/७५

८.२ सङ्गठनात्मक विकास

गाउँसभा गाउँपालिकाको सर्वोच्च निकायको रूपमा रहेको छ जस प्रति गाउँ कार्यपालिका उत्तरदायी हुने गर्दछ। गाउँसभा अन्तर्गत लेखा समिति, विधायन समिति तथा सुशासन समितिको व्यवस्था गरिएको छ। यसैगरी गाउँ कार्यपालिकाको प्रमुख कार्यक्षेत्र अन्तर्गत गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार विकास र वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन जस्ता कार्यहरू रहेका छन्। नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र सहयोगी निकायहरूको सहयोग र सहजीकरणमा सङ्घीय शासन प्रणाली, कानून निर्माण, विषयगत सेवा प्रवाह, योजना तर्जुमा सम्बन्धमा पदाधिकारी र कर्मचारीको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको छ।

तालिका ८८: गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यहरूको विवरण

क्र.स	नाम थर	पद	सम्पर्क नं.
१	श्री निमा लामा	अध्यक्ष	९८४१२०५३८७
२	श्री लक्ष्मी गुरुड	उपाध्यक्ष	९८६२३८०८०५
३	श्री कर्मा छेवाड लामा	वडा अध्यक्ष, वडा नं. १	९८५१२५३७७८
४	श्री मिङ्गर दोर्जे लामा	वडा अध्यक्ष, वडा नं. २	९८६२३८०३३५
५	श्री राम कुमार गुरुड	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ३	९८४६६३३४८२
६	श्री पेमा ग्यल्पो लामा	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ४	९८४३७१४१०७
७	श्री कालेन छेवाड	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ५	९८४६९३६१७३
८	श्री सरोज लामा	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ६	९८४९९४३६९३
९	श्री टसी दोर्जे लामा	वडा अध्यक्ष, वडा नं. ७	९८६०८१९६५३
१०	श्री रुवेश घले	कार्यपालिका सदस्य	९८४०८६४८८७
११	श्री गणेश विश्वकर्मा	कार्यपालिका सदस्य	९७४६०६१२२३
१२	श्री सुनाम साडमो	कार्यपालिका सदस्य	९७४२८५७४८३
१३	श्री ढोलमा लामा	कार्यपालिका सदस्य	९८४९९४४६८८
१४	श्री छिरिङ भुटी लामा	कार्यपालिका सदस्य	९७४१६६३५७३
१५	श्री मनोज लामिछाने	सदस्य सचिव	९८५६००४०४६

तालिका ८९: चुमनुत्री गाउँपालिकाको दरबन्दी तेरीज

क्र सं	सेवा	समूह	तह	पद	स्वीकृत कूल दरबन्दी	पदपूर्तिको अवस्था			तत्काल पदपूर्ति गर्नुपर्ने
						स्थायी	करार	रिक्त	
१	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	७/८औं	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१	१			

क्र. सं.	सेवा	समूह	तह	पद	स्वीकृत कूल दरबन्दी	पदपूर्तिको अवस्था			तत्काल पदपूर्ति गर्नुपर्ने
						स्थायी	करार	रिक्त	
२	स्थानीय इन्जिनियरिङ	सिभिल	७/८औं	इन्जिनियर	१			१	१
३	स्थानीय प्रशासन	शिक्षा प्रशासन	७/८औं	शिक्षा अधिकृत	१			१	१
४	स्थानीय प्रशासन	लेखा प्रशासन	७/८औं	लेखा अधिकृत	१	१			
५	स्थानीय प्रशासन	सामान्य प्रशासन	७/८औं	प्रशासकीय अधिकृत	१			१	१
६	स्थानीय प्रशासन	लेखा प्रशासन	५/६औं	आन्तरिक लेखा परीक्षक	१			१	१
७	स्थानीय प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५/६औं	वरिष्ठ प्रशासन सहायक	६	३		३	३
८	विविध		५/६औं	कम्प्युटर अपरेटर	१	१			
९	स्थानीय प्रशासन	लेखा प्रशासन	५/६औं	वरिष्ठ लेखा सहायक	१			१	१
१०	स्थानीय प्रशासन	शिक्षा प्रशासन	५/६औं	प्राविधिक सहायक	१	१			
११	स्थानीय स्वास्थ्य	हे. ई.	५/६औं	जन स्वास्थ्य निरीक्षक/ सि अ हे ब	१	१			
१२	स्थानीय इन्जिनियरिङ	सिभिल	५/६औं	सब-इन्जिनियर	४	३		१	१
१३	स्थानीय इन्जिनियरिङ	सिभिल	४ थो	असिस्टेन्ट सब-इन्जिनियर	५	४	१		
१४	विविध		४ थो	स.म. वि.नि.	१	१			
१५	स्थानीय इन्जिनियरिङ	खानेपानी तथा सरसफाई	४ थो	खा.पा.स.टे.	१	१			
१६	स्थानीय प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४ थो	सहायक	४	२		२	२
१७	स्थानीय स्वास्थ्य	हे. ई.	४ थो	अ. हे. व.	१४	३	११		
१८	स्थानीय स्वास्थ्य	हे. ई.	४ थो	अ. न. मि.	१४	१	७	६	६

क्र सं	सेवा	समूह	तह	पद	स्वीकृत कूल दरबन्दी	पदपूर्तिको अवस्था			तत्काल पदपूर्ति गर्नुपर्ने
						स्थायी	करार	रिक्त	
१९	श्रेणीविहिन			कार्यालय सहयोगी(वडा र स्वास्थ्य सहित)	२१	५	१६		
जम्मा					८०	२८	३५	१७	१७

गाउँ कार्यपालिकाको प्रमुखको रूपमा गाउँपालिका अध्यक्ष र उपप्रमुखको रूपमा गाउँपालिका उपाध्यक्ष (निर्वाचित पदाधिकारी) रहने व्यवस्था गरिएको छ । यसैगरी उपाध्यक्षले न्यायिक समितिको नेतृत्व गर्ने व्यवस्था रहि आएको छ । कार्यपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रूपमा नेपाल सरकारको निजामती सेवाको प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन समूह अन्तर्गतको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको अधिकृतलाई नेपाल सरकारले खटाउने व्यवस्था गरिएको छ । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिका अध्यक्ष प्रति उत्तरदायी रहने व्यवस्था छ भने निजले गाउँसभाको सचिवको हैसियतले समेत कार्य गर्ने भएकाले निज गाउँ सभा प्रति समेत उत्तरदायी हुनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको प्रत्यक्ष मातहतमा सामान्य उद्योग विकास, पशु, कृषि, प्राविधिक, आ.ले.प., सामाजिक विकास, शिक्षा, योजना, स्वास्थ्य, प्रशासन, सूचना प्रविधि, र लेखा शाखा र आन्तरिक लेखा परीक्षण एकाइको संस्थागत व्यवस्था गरिएको छ ।

गाउँ सभाबाट सिफारिस सङ्गठन संरचना तथा कर्मचारी दरबन्दी लागू गरी प्रशासनिक तथा विषयगत सेवा प्रवाहको व्यवस्था मिलाइएको छ । न्यायिक समिति, विधान समिति, लेखा समिति र कार्यपालिकाबाट विषयगत समितिहरू गठन भई क्रियाशिल रहेका छन् गाउँ कार्यपालिका कार्यालयमा शाखा, उपशाखा, एकाइ र सेवा केन्द्रहरू स्थापना भई सुचारु रहेका छन् । गाउँपालिकाले सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी गाउँ कार्यपालिकाका लागि नयाँ दरबन्दी सिफारिस गरेको भएपनि पूर्ण कार्यान्वयनमा भने आउन सकेको देखिँदैन । कर्मचारीले गाउँपालिकाको कामलाई चुस्त दुरुस्त बनाउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गरेको पाइन्छ ।

तालिका ९०: चुमनुव्री गाउँपालिकाका सङ्घीय तथा प्रदेश कार्यालय तथा निकायहरू

क्र. सं.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वडा नम्बर	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका	चुमनुव्री	सिर्दिवास	३	२५	
	वडा कार्यालय	सबै	सबै	१ देखि ७	२२ जना	

तालिका ११: चुमनुत्री गाउँपालिकामा सेवारत कर्मचारीको विवरण

सि न	नाम थर	पद	सङ्केत नं	रक्त समुह	मोबाइल नं	ईमेल	ठेगाना	कार्यरत शाखा वा निकाय	के
१	मनोज लामिछाने	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	२२७९८३	A+	९८५६००४०४६	manojlamichhane0518@gmail.com	बालुङ न पा १२ बालुङ		स्थायी
२	गिरिजा प्रसाद रिजाल	लेखा अधिकृत	२३५२६९	A+	९८५६००४०४५	giri159@gmail.com	कावासोती न पा १३, नवलपरासी पूर्व	आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	स्थायी
३	प्रेम गुरुङ	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	२१४७७६		९८५५५४१९८५	premgurun@siridbas3@gmail.com	चुमनुत्री ३ फिलिम	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	स्थायी
४	वेद प्रकाश ढकाल	सहायक प्रशासकीय अधिकृत	२०३४६९	B+	९८५६००४०४४	bedprakashdhakal246@gmail.com	आधिखोला ६ स्याङ्जा	योजना तथा जित्नी शाखा प्रमुख	स्थायी
५	सन्दीप रेग्मी	सहायक कम्प्युटर अधिकृत	२३९०९३		९८५६०१३३१०	regmisandeep21@gmail.com	पुल्लिबजार न. पा. - ०७, स्याङ्जा	प्रशासन तथा राजस्व शाखा प्रमुख	स्थायी
६	सन्देश अधिकारी	प्राविधिक सहायक			९८५६४०३२५५	sandesh.adhikari601@gmail.com	रपा-३, कास्की	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख	स्थायी
७	बासु देव वली	बरिष्ठ प्रशासन सहायक	१३७६११		९८४०१४११०९	basuoli9@gmail.com	बबई गाउँपालिका वडा नं २ दाङ	सामाजिक विकास शाखा तथा वडा सचिव वडा नं ६ र ७	स्थायी
८	पवन कुमार साह	सब इन्जिनियर	२४३३१७		९८१३६१८६१५	paawanumarsah799@gmail.com	Chinnamasta gzaunpalika-06	प्राविधिक शाखा प्रमुख	स्थायी
९	जानकी कटेल	सहायक महिला विकास निरीक्षक			९८६६९३१२०६	janakikatel@gmail.com	स्वामिकार्तिक खापर गाउँपालिका वार्ड न-३, बाजुरा	महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख	स्थायी
१०	कुसुम गुरुङ	एम.आई.एस.अपरेटर			९८६२३८०७४७	kusumgurun901@gmail.com	चुमनुत्री गा.पा.३ फिलिम	एम.आई.एस.शाखा प्रमुख	करार
११	लक्ष्मण गुरुङ	रोजगार संयोजक			९८६२३९०७३३	laxmangru733@gmail.com	चुमनुत्री ३ सिर्दिबास	रोजगार सेवा केन्द्र प्रमुख	करार
१२	अशोक जोशी	नायब प्राविधिक सहायक			९७६२४१२२८२	helloashok055@gmail.com	Shuklaphanta 11 Kanchanpur	कृषि विकास शाखा प्रमुख	स्थायी
१३	विशाल बि.सी	ना.प.स्वा.प्रा			९८४०९२७२०३	bishalbc205@gmail.com	जयपृथिबी नगरपालिका ०१ बझाङ	पशु सेवा शाखा प्रमुख	स्थायी
१४	रमेश ओड	उद्यम विकास सहजकर्ता			९८६६४२४६१२	hellowramesh25@gmail.com	मार्मा गाउँपालिका वडा न. ३ दार्चुला	उद्योग विकास शाखा प्रमुख	करार
१५	छोटु यादव	सब इन्जिनियर			९७६३६०७६२४	yadavchhotu4544@gmail.com	Basbariya-01, sariahi	प्राविधिक शाखा	स्थायी

३३	राजन ओली	असिस्टेन्ट सब इन्जिनियर				१ ७६ ३४५ ७४९५	rajanol1939@gmail.com	रकुम पश्चिम	वडा प्राविधिक वडा नं ७	स्थायी
३४	कामना कोइराता	हेल्थ असिस्टेन्ट				१ ८६ ४२७५ २९९	kamanakoiral139@gmail.com	Chapakot-9 syangja	सामगाउँ स्वास्थ्य चौकी प्रमुख चुमनुब्री १	स्थायी
३५	गिरी बहादुर सिजाली	हेल्थ असिस्टेन्ट	२२९६६८			१ ८६ ४२३९ ०८५	singjaligs@gmail.com	स्याङ्जा वालिङ नगरपालिका -०७	लहो स्वास्थ्य चौकी प्रमुख चुमनुब्री २	स्थायी
३६	सुदर्शन नेपाली	हेल्थ असिस्टेन्ट				१ ८४११५६३२८		आरुघाट गोरखा	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी प्रमुख चुमनुब्री ३	स्थायी
३७	निशा कुमारी यादव	हेल्थ असिस्टेन्ट				१ ७६ ३५ ४१ ७५ ६	nishaydv053@gmail.com	Mithila bihari municipality-6,sirsiya	लार्के बजार स्वास्थ्य चौकी प्रमुख चुमनुब्री ४	स्थायी
३८	चन्दन कुमार साह	अ हे ब							विहि स्वास्थ्य चौकी प्रमुख चुमनुब्री ५	स्थायी
३९	रमेश प्रसाद यादव	हेल्थ असिस्टेन्ट				१ ७६ ३६ ०६ ०९ ९	ry587075@gmail.com	Phatuwa bijaypur 05 Rautahat	चुम्बेत स्वास्थ्य चौकी प्रमुख चुमनुब्री ६	स्थायी
४०	साजिद अन्सारी	हेल्थ असिस्टेन्ट				१ ७६ ३५ ९० ७३ ८	meansarsajid786@gmail.com	Kalaia-20, Bara	छेकमपार स्वास्थ्य चौकी प्रमुख चुमनुब्री ७	स्थायी
४१	मिनु कुमारी मण्डल	अ हे ब				१ ७४४३६३३९१	mandalmeenul6@gmail.com	रामगोपाल न पा महोत्तरी	सामगाउँ स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री १	स्थायी
४२	लाक्मा डोल्मा गुरूङ	अ न मी				१ ८६ १३२२२०६	lakpadolmal@gmail.com	चुमनुब्री २ लहो	लहो स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री २	करार
४३	सुनिता विष्ट	अ न मी				१ ८६ ३३४४०९ ७	sunitabista568@gmail.com	नरहीनाथ गाउँपालिका कालीकोट	लार्के बजार स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ४	करार
४४	छिरीङ खाण्डो लामा	अ न मी				१ ८४६८४५६२५	tseringkhandolama@gmail.com	चुमनुब्री ५ विहि	विहि स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ५	करार
४५	छेतन विगी गुरूङ	अ हे ब				१ ८६ ६८५९१२५	tsendeky115@gmail.com	चुमनुब्री ५ विहि	विहि स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ५	करार
४६	कल्पना सिंह	अ न मी				१ ७४९४९०२६०	kalpanasinghthakuri97@gmail.com	कुरो गाउँपालिका जाजरकोट	चुम्बेत स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ६	करार
४७	गिरिजा प्रसाद भट्टराई	अ हे ब				१ ८६ ९२२६ ८७०	giriaprasadbhattarai749@gmail.com	नरहीनाथ गाउँपालिका कालीकोट	चुम्बेत स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ६	करार
४८	अवधेश दास	अ हे ब				१ ७४६६५५८९४५	abdesb2054das@gmail.com	हरिहरपुर गाउँपालिका सलही	छेकमपार स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ७	स्थायी
४९	पेमा डिकी	अ न मी				१ ८६ ९०९२ ८३५	dekyipema95@gmail.com	चुमनुब्री ७ छेकमपार	छेकमपार स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ७	करार

५०	सुजा गुरूड	अनमी				९८६३६९०९१३	sujagurung92@gmail.com	चुमनुब्री ३ फिलिम	लोकपा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई चुमनुब्री ६	कारर
५१	बिन्दु बुढा	अहेब				९८४९४९०२९५	birendrabudha7777@gmail.com	सिमिकोट गाउँपालिका हुम्बा	स्यो सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई चुमनुब्री २	कारर
५२	दिपक साउथ	अहेब				९८६०५३८९३२	deepaksaud8932@gmail.com	मल्लेख गाउँपालिका अछाम	न्याक सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई चुमनुब्री ३	कारर
५३	प्रिती गुरूड	अहेब				९८६७०७१००१	preetiamu2@gmail.com	चुमनुब्री ३ फिलिम	लोकपा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई चुमनुब्री ६	कारर
५४	लक्ष्मण गुरूड	अहेब				९७६६१२९८७५	laxmankarki0907@gmail.com	पालुङटार नगरपालिका गोरखा	जगत सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई चुमनुब्री ३	कारर
५५	जोशिका गुरूड	अनमी				९८४६९८४५५८	gurunigjoshika@gmail.com	चुमनुब्री ३ फिलिम	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ३	कारर
५६	सुमिना गुरूड	अहेब				९८४०२६२६१९	sumitragurunig236@gmail.com	चुमनुब्री ३ फिलिम	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ३	कारर
५७	सुज गुरूड	ल्याब टेकिनिशियन				९८४६९८४७६५	sg9819202@gmail.com	चुमनुब्री ३ फिलिम	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ३	कारर
५८	मंजय कुमार यादव	अहेब				९७४६६९९८७२	yadabmanjayakumar536@gmail.com	पकहाँ मैयपुर गाउँपालिका पर्सा	लार सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई चुमनुब्री ७	कारर
५९	सोनी गुरूड	अनमी				९८६५२१८५७१	sonigrgsonig123@gmail.com	चुमनुब्री ३ फिलिम	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ३	स्थायी
६०	अंकेश प्रसाद यादव	अहेब				९८६४८४५६१३	ankeshyadav9848445613@gmail.com	चक्रयष्टा गाउँपालिका सर्लाही	लार्क बजार स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ४	कारर
६१	मधु कुमारी चौधरी	अहेब				९८६९८८८५७३	madhukumarichaudhary8@gmail.com		सामगाउँ स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री १	कारर
६२	रोहित बहादुर आले मगर	हेभी सवारी चालक				९८४३५४०५२७		ओखलढुंगा	गाउँपालिका एसभाभेट चालक	कारर
६३	तुलबिर गुरूड	हलुका सवारी चालक				९८४२७३३६९२		चुमनुब्री ३ फिलिम	एम्बुलेन्स चालक	कारर
६४	तेजिन घ्यान्जो लामा	कार्यालय सहयोगी						चुमनुब्री १ सामगाउँ	सामगाउँ स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री १	स्थायी
६५	छिरिङ छोमो लामा	कार्यालय सहयोगी						चुमनुब्री २ ल्हो	ल्हो स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री २	कारर
६६	शार्पा घ्यान्जो लामा	कार्यालय सहयोगी						चुमनुब्री ४ गाप	लार्क बजार स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ४	स्थायी

६७	छेवाड तान्नि लामा	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ५ विहि	विहि स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ५	करार
६८	कालु गुरूड	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ३ फिलिम	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ३	स्थायी
६९	अम्बी लामा	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ६ चुम्चेत	चुम्चेत स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ६	स्थायी
७०	नामग्याल लामा	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ७ छेकमपार	छेकमपार स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ७	स्थायी
७१	सगिता लिम्बु	कार्यालय सहयोगी					९८४४०६८९६८		चुमनुब्री ३ फिलिम	चुमनुब्री गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	करार
७२	लक्ष्मी गुरूड	कार्यालय सहयोगी					९७४९३२०८७४		चुमनुब्री ३ फिलिम	चुमनुब्री गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	करार
७३	सुपना गुरूड	कार्यालय सहयोगी					९८४४९४०२८९		चुमनुब्री ३ भालुवान	चुमनुब्री गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	स्थायी
७४	ललिता गुरूड	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ३ फिलिम	चुमनुब्री गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	करार
७५	कान्छा गुरूड	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ३ फिलिम	वडा नं ३	करार
७६	धन प्रसाद गुरूड	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ३ न्याकचेत	वडा नं ३	करार
७७	सुपना गुरूड	कार्यालय सहयोगी					९८६२३८०७९३		चुमनुब्री ३ सानो फिलिम	चुमनुब्री गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	करार
७८	छिरीड ल्हामो गुरूड	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ५ विहि	वडा नं ५	करार
७९	छिरीड ढोल्डुप लामा	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री २ स्यो	वडा नं २	करार
८०	लाक्पा दोर्जे लामा	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ४ नामरूड	वडा नं ४	करार
८१	लोप्साङ लामा	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ६ चुम्चेत	वडा नं ६	करार
८२	लोप्साङ छिरीड लामा	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ७ छेकमपार	वडा नं ७	करार
८३	सोनी गुरूड	कार्यालय सहयोगी							चुमनुब्री ३ फिलिम	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी चुमनुब्री ३	करार

८.३ स्रोत परिचालन

तालिका ९२: चुमनुव्री गाउँपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको विवरण

क्र. सं.	नाम	पद	कैफियत
१	निमा लामा	संयोजक	अध्यक्ष
२	लक्ष्मी गुरुङ	सदस्य	उपाध्यक्ष
३	मिङ्ग्युर दोर्जे लामा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
४	सरोज लामा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
५	रुवेश घले	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
६	छिरिङ भुटी लामा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
७	मनोज लामिछाने	सदस्य सचिव	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

तालिका ९३: चुमनुव्री गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको विवरण

क्र. सं.	नाम	पद	कैफियत
१	लक्ष्मी गुरुङ	संयोजक	उपाध्यक्ष
२	मनोज लामिछाने	सदस्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
३	टसी दोर्जे लामा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
४	पेमा ग्यलपो लामा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
५	वेद प्रकाश ढकाल	सदस्य सचिव	योजना शाखा प्रमुख

तालिका ९४: चुमनुव्री गाउँपालिकाको राजस्व परामर्श समितिको विवरण

क्र. सं.	नाम	पद	कैफियत
१	लक्ष्मी गुरुङ	संयोजक	उपाध्यक्ष
२	मनोज लामिछाने	सदस्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
३	टसी दोर्जे लामा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
४	कुन्छोक डोल्मा लामा	सदस्य	कार्यपालिका सदस्य
५	सन्दीप रेग्मी	सदस्य सचिव	राजस्व शाखा प्रमुख

तालिका ९५: चुमनुव्री गाउँपालिकाको लेखा समितिको विवरण

क्र. सं.	पद	नाम थर	कैफियत
१	संयोजक	रुवेश घले	कार्यपालिका सदस्य
२	सदस्य	दिक्षीण डोमा लामा	गाउँसभा सदस्य
३	सदस्य सचिव	सन्दीप रेग्मी	राजस्व शाखा प्रमुख

तालिका १६: चुमनुव्री गाउँपालिकाको विगत वर्षहरूको आय विवरण

राजस्व सङ्केत	राजस्व शीर्षक	यथार्थ आय (विगत ३ वर्षको)			औसत वृद्धि दर (प्रतिशतमा)	आ. व. ०८०/८१ को यथार्थ आय	आ. व. ०८१/८२ को यथार्थ आय	आ. व. ०८२/८३ अनुमानित आय
		०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०				
	आन्तरिक राजस्व							
११३१३	सम्पत्ति कर	०	०	०	०.००	१८९६८५८	२२७६२३०	
११३१४	भूमि कर (मालपोत)	९६७५३३	६८८३०७	२६९९९६	-४४.८२	३१६१९७	३६३६२७	
११३१७	बहाल कर	२७७०२२	२९४२५०	१०३२७५	-२१.३४	०	०	
११३२२	घर जग्गा बहाल कर	०	०	०	०.००	१३३०००	१५२९५०	
११३२२	बहाल बिटौरी कर	०	०	०	०.००	५७६०००	७४८८००	
११६११	जडीबुटी तथा कवाडी कर	०	०	०	०.००	१५००००	१७३५००	
११६३१	कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोबारमा लाग्ने कर	४४५०	०	०	०.००	४८९५	६४७४	
११६९१	अन्य कर	५१४००	०	०	०.००	६५०२१	७४७७४	
१४१२९	अन्य निकायबाट प्राप्त लाभांश	०	५८०००	०	०.००	७०१८०	८०७०७	
१४१५९	अन्य स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी	०	०	१६२००	०.००	१७८२०	२३५६७	
१४२१९	अन्य सेवा मुलक तथा बिक्री	३००५०	३२४००	११७६००	२५८.८५	२२७२४०	७०८७७५	
१४२२४	परीक्षा शुल्क	०	२२७००	१९०७०	-१५.९९	२०९७७	२७७४२	
१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	०	४१२५२	२४५१००	४९४.१५	२८१८६५	३७२७६६	
१४२४२	नक्सापास दस्तुर	८७२९४	०	०	०.००	९६०२३	१९२०८७६	
१४२४३	सिफारिस दस्तुर	१६५२५०	१३०९००	२२६४५४	२६.११	२६०४२२	३४४४०८	
१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	२७८५०	११११४५	०	९९.५४	१२२२६०	१६१६८८	
१४२४९	अन्य दस्तुर	२७०००	०	०	०.००	२९७००	३९२७८	

राजस्व सङ्केत	राजस्व शीर्षक	यथार्थ आय (विगत ३ वर्षको)			औसत वृद्धि दर (प्रतिशतमा)	आ. व. ०८०/८१ को यथार्थ आय	आ. व. ०८१/८२ को यथार्थ आय	आ. व. ०८२/८३ अनुमानित आय
		०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०				
	विविध प्राप्ति							
१५१११	बेरजू फिर्ता	०	०	२९५१०		५,००००	०	
१५११२	निकास फिर्ता	०	०	०		०	०	
१५११३	अनुदान फिर्ता	०	०	०		०	०	
	जम्मा	०	०	२९५१०	०	३२४६१	०	
कुल जम्मा राजस्व तथा आय		२३५७६०७२९	२२५१५८८००	२४९१२३९९२	३.०७	२९,०९७३१०७	३३२०९३२९६	३७२६५५८२६

म.सं.प्र.कार्यक्रम नं. ४१३

स्थानिय तह
सुमनुत्री गाउँपालिका, गोरखा
 कार्यालय कोड: ८०१०४३६०६
 सुमनुत्री गाउँपालिका- मुख्य स्टोर
सम्पत्ति/जिन्सी मालसामानको वार्षिक विवरण

वार्षिक वर्ष: २०८१-०८२
 सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको प्रकार: खर्च भएर नबाने (सम्पत्ति)

क्र.सं	सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको		गत आ.व.सम्मको मौजुदा		आगु आ.व.मा आम्दानी		आगु आ.व.मा खर्च		मौजुदा बाँकी		
	संकेत नं	नाम	एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य
1	६११२११६००००१	मोटर साइकल	सित/थान	२	४४२,४१०.६१	०	०.००	०	०.००	२	४४२,४१०.६१
2	६११२११००००१	डेस्कटप कम्प्युटर	सित/थान	१४	१,०६८,४७९.००	०	०.००	०	०.००	१४	१,०६८,४७९.००
3	६११२११००००२	मोनिटर	सित/थान	२	३१,६४०.००	०	०.००	०	०.००	२	३१,६४०.००
4	६११२११००००४	सिपिबु	सित/थान	२	१४०,३४९.९९	०	०.००	०	०.००	२	१४०,३४९.९९
5	६११२११२००००१	ल्यापटप	सित/थान	२४	२,३८९,६७४.०१	१७	१,०७४,१९४.००	०	०.००	४१	३,४६४,८७०.०१
6	६११२११२००००३	स्क्रानिबल	सित/थान	२	६१,९४६.००	०	०.००	०	०.००	२	६१,९४६.००
7	६११२११६००००६	ब्यागवा बैला	सित/थान	१	४४,८०४.००	०	०.००	०	०.००	१	४४,८०४.००
8	६११२११६००००८	भिडियो क्यामरा	सित/थान	१	२३,२००.००	०	०.००	०	०.००	१	२३,२००.००
9	६११२११६००००९	गोसाइल	सित/थान	४	६९,०७२.००	०	०.००	०	०.००	४	६९,०७२.००
10	६११२११६०००३४	अन्य सुचना कम्प्युटर तथा इतरसंसार सामान	सित/थान	२	१९,२१०.००	०	०.००	०	०.००	२	१९,२१०.००
11	६११२११७००००४	Differential Global Positioning System (DGPS)	सित/थान	३	१०२,४००.००	०	०.००	०	०.००	३	१०२,४००.००
12	६११२११८००००१	प्रिन्टर	सित/थान	४२	१,४९३,४८४.०९	३	७२,४९९.७३	०	०.००	४५	१,६६६,०४४.८२
13	६११२११८००००२	Scanner	सित/थान	१	७,७००.००	०	०.००	०	०.००	१	७,७००.००

क्र.सं	सम्पत्ति तथा विपरीत मासखर्चमानको			गत आ.व.सम्मको मौज्जात			चाहु आ.व.मा आम्दानो			चाहु आ.व.मा खर्च			मौज्जात बाँकी		
	संकेत नं	नाम	एकाई	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य	परिमाण	अन्तमा मूल्य
14	६११२२१६००१८	Printer	परिमाण	०	०.००	५	१३५.८४५.२१	०	०.००	५	१३५.८४५.२१	०	०.००	५	१३५.८४५.२१
15	६११२२१६०००१	प्रोजेक्टर	परिमाण	१	६०.८४०.००	०	०.००	०	०.००	१	६०.८४०.००	०	०.००	१	६०.८४०.००
16	६११२२१६०००३	अन्य कम्प्युटर उपकरण	परिमाण	७	४१.३००.००	०	०.००	०	०.००	७	४१.३००.००	०	०.००	७	४१.३००.००
17	६११२२१६०००५	Speaker Set	परिमाण	१	३५.०३०.००	०	०.००	०	०.००	१	३५.०३०.००	०	०.००	१	३५.०३०.००
18	६११२२१६०१३४	Biometric Optical Finger Print Scanner	परिमाण	०	०.००	२०	३२७.७००.००	०	०.००	२०	३२७.७००.००	०	०.००	२०	३२७.७००.००
19	६११२२१६०००१	डिटर	परिमाण	३	९.३००.००	२०	५५.३६२.६०	०	०.००	२३	६४.६६२.६०	०	०.००	२३	६४.६६२.६०
20	६११२२१६०००८	भ्याक्युम मिक्सर	परिमाण	०	०.००	१	२३.२९९.४७	०	०.००	१	२३.२९९.४७	०	०.००	१	२३.२९९.४७
21	६११२२१६००१०	ब्याट्री(Battery BDC)	परिमाण	१०	४२५.४४०.००	०	०.००	०	०.००	१०	४२५.४४०.००	०	०.००	१०	४२५.४४०.००
22	६११२२१६००१३	सोनार प्यानल	परिमाण	१२	२४०.०००.००	०	०.००	०	०.००	१२	२४०.०००.००	०	०.००	१२	२४०.०००.००
23	६११२२१६००३७	इन्भर्टर	परिमाण	२	११८.०००.००	०	०.००	०	०.००	२	११८.०००.००	०	०.००	२	११८.०००.००
24	६११२२१६००४७	अन्य विद्युतीय उपकरण	परिमाण	६	४६.८९५.००	०	०.००	०	०.००	६	४६.८९५.००	०	०.००	६	४६.८९५.००
25	६११२२१६००४१	विद्युतीय उपकरण	परिमाण	११	३२.६००.००	०	०.००	०	०.००	११	३२.६००.००	०	०.००	११	३२.६००.००
26	६११२२१६००४०	माइक	परिमाण	०	०.००	२	५५००.००	०	०.००	२	५५००.००	०	०.००	२	५५००.००
27	६११२२१६००४६	माइक स्ट्यान्ड	परिमाण	०	०.००	१	१,५००.०१	०	०.००	१	१,५००.०१	०	०.००	१	१,५००.०१
28	६११२२१६००८५	टुनी स्पीकर	परिमाण	०	०.००	१	३८.५००.००	०	०.००	१	३८.५००.००	०	०.००	१	३८.५००.००
29	६११२२१६०००७	अन्य डेलिभरि उपकरण	परिमाण	२३	९५.९००.००	०	०.००	०	०.००	२३	९५.९००.००	०	०.००	२३	९५.९००.००
30	६११२२१६००१६	भारियर क्यालिभर	परिमाण	१	९.६०५.००	०	०.००	०	०.००	१	९.६०५.००	०	०.००	१	९.६०५.००
31	६११२२१६०००६	लेभल मेजिन	परिमाण	१	१६.५००.००	०	०.००	०	०.००	१	१६.५००.००	०	०.००	१	१६.५००.००
32	६११२२१६००४१	अन्य निर्माण सम्बन्धि उपकरण	परिमाण	१०८	१०२.४५१.४५	०	०.००	०	०.००	१०८	१०२.४५१.४५	०	०.००	१०८	१०२.४५१.४५
33	६११२२१६००४२	सु मोल्ड(Cube Mould)	परिमाण	१८	७१.१९०.००	०	०.००	०	०.००	१८	७१.१९०.००	०	०.००	१८	७१.१९०.००
34	६११२२१६०००६३	Slumocone Test Machine	परिमाण	१	९.६०५.००	०	०.००	०	०.००	१	९.६०५.००	०	०.००	१	९.६०५.००
35	६११२२१६०००७८	Abney level	परिमाण	१	१९.०००.००	०	०.००	०	०.००	१	१९.०००.००	०	०.००	१	१९.०००.००

क्र.सं.	सम्पत्ति तथा विपरीत मासगतमानको			गत आ.व.सम्मको मौज्जात			चातु आ.व.मा आम्दानी			चातु आ.व.मा खर्च			मौज्जात बाँकी	
	स्रोत नं.	नाम	एकाई	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	परिमाण	जम्मा मूल्य	जम्मा मूल्य
58	६११२२३४०००६४	एग्जिक्युटिभ चियर (Executive Chair)	विभा/थान	०	०.००	२३०	८४४,६७४.००	२३०	८४४,६७४.००	०	०.००	०	०.००	
59	६११२२३४०००६६	बामन चियर (Vaman Chair)	विभा/थान	४	११४,२६०.००	०	०.००	०	०.००	४	४५४,३६०.००	४	११४,३६०.००	
60	६११२२३४०००८१	अफिस टेबल (Office Table)	विभा/थान	१	३२,०००.००	०	०.००	०	०.००	१	०.००	१	३२,०००.००	
61	६११२२३४००११७	अफिस बेयर	विभा/थान	०	०.००	३	८९,८३४.००	३	८९,८३४.००	०	०.००	३	८९,८३४.००	
62	६११२२३९००००८	नेम लोड	विभा/थान	१७	३३,९००.००	०	०.००	०	०.००	१७	०.००	१७	३३,९००.००	
63	६११२२३९०००४२	मेजरिङ डेग	विभा/थान	०	०.००	२२	१४,४३४.८०	२२	१४,४३४.८०	०	०.००	२२	१४,४३४.८०	
64	६११२२३९००००४	माष्टेबेर	विभा/थान	१३	३९,०६४.३०	०	०.००	०	०.००	१३	०.००	१३	३९,०६४.३०	
65	६११२२४१००००१	डिपिआर	विभा/थान	८	४,४२७,२४४.४०	०	०.००	०	०.००	८	०.००	८	४,४२७,२४४.४०	
66	६११२२४३०००१४	प्रतिवेदन (Report)	विभा/थान	१	७९,४,०००.१४	०	०.००	०	०.००	१	०.००	१	७९,४,०००.१४	
67	६११२२४३०००१९	सुराङ्क	विभा/थान	१	६९०,०००.६०	०	०.००	०	०.००	१	०.००	१	६९०,०००.६०	

चुमनुव्री गाउँपालिकाका १०९६ परिवार (६०.८२%) मात्र गाउँपालिकाको करदाता सूचीमा छन्। बाँकी ३८.०१% परिवार अझै कर प्रणालीमा समावेश छैनन्, जुन स्थानीय राजस्व प्रणाली सुदृढ गर्न चुनौती हो।

तालिका १७ : गाउँपालिकाको करदाता लिष्टमा समावेश भएको आधारमा चुमनुव्री गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

गाउँपालिकाको करदाता लिष्टमा समावेश भएको	घरपरिवार सङ्ख्या	प्रतिशत
छ	१०९६	६०.८२
छैन	६८५	३८.०१
उल्लेख नभएको	२१	१.१७
जम्मा	१८०२	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

श्रोत परिचालनका लागि वार्षिक रूपमा आर्थिक ऐन तथा विनियोजन ऐन, व्यवसाय दर्ता, वर्गीकरण र नवीकरण, सम्पत्ति कर व्यवस्थापन कार्यविधि निर्माण भई कार्यान्वयन भइरहेका छन्। गत आ.व. को यथार्थ आय हेर्दा गाउँपालिकाले सङ्घ सरकारबाट वार्षिक रु. १३ करोड ५३ लाख तथा प्रदेश सरकारबाट वार्षिक रु. १ करोड ३४ लाख ८३ हजार अनुदान रकम प्राप्त गरी लगानी गर्न सफल भएको छ। गाउँपालिकाले कुल बजेट मध्ये ४२ प्रतिशत पुँजीगत र ५८ प्रतिशत चालूमा खर्च गरेको देखिन्छ।

गाउँपालिकामा नेपाल सरकार प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट र प्रदेश सरकारबाट बाँडफाँट भई आउने राजस्व र अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरणको रकम प्राप्त गर्न समन्वय र पैरवी गरी सार्वजनिक स्रोत परिचालन गर्न ध्यान दिएको छ। गाउँपालिकाले आ.व. ०८०/८१ मा आन्तरिक आयबाट रु. १९ लाख भन्दा बढी, सङ्घ सरकार र प्रदेश सरकार गरी राजस्व बाँडफाँटबाट रु. ३ करोड ८९ लाख भन्दा बढी स्रोत परिचालन गरेको छ। यस गाउँपालिकाको कुल राजस्व बजेटमा आन्तरिक स्रोतको योगदान १.६ प्रतिशतको हाराहारीमा रहेको छ।

८.४ योजना व्यवस्थापन

योजनाबद्ध विकासका लागि तथ्यगत अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण गर्दै विषयगत समस्या, चुनौती र अवसरहरूको पहिचान गर्ने र त्यसका आधारमा विषय केन्द्रित रणनीति र व्यवहारिक कार्य नीतिसहितको योजना आवश्यक पर्दछ। त्यसैले यस गाउँपालिकाले पनि नेपालको सोही योजना तथा गण्डकी प्रदेशको दोस्रो पञ्चवर्षीय योजना (तर्जुमा चरणमा रहेको) का आधारमा ती योजनाका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू प्राप्त हुने गरी आफ्नो दोस्रो पञ्चवर्षीय योजना तयार पारेको छ। योजनाहरूलाई तथ्य र प्रमाणमा आधारित र नतिजामुखी बनाउन हरेक आयोजनाको नतिजा खाका विकास गर्ने र गाउँपालिकाले कार्यान्वयन गरेको योजनाको नियमित रूपमा मूल्याङ्कन गरी उपलब्धि सार्वजनिक गर्ने व्यवस्थाको

विकास गर्न पनि आवश्यक भएको छ । राज्य पुनर्संरचना मार्फत चुमनुव्री गाउँपालिका स्थापना भएसँगै यस गाउँपालिकाले प्रचलित कानून तथा ऐन बमोजिम योजना व्यवस्थापन गरी योजनाबद्ध विकासको सुरुआत गरेको हो । गाउँपालिकाको योजना व्यवस्थापन तथा अनुगमनका लागि देहायका समितिहरू कार्यान्वयनमा रहेका छन्:

तालिका १८: चुमनुव्री गाउँपालिकाको आर्थिक विकास समितिको विवरण

क्र. सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१	संयोजक	राम कुमार गुरुड	
२	सदस्य	रूवेश घले	
३	सदस्य	छिरीड भुटी लामा	
४	सदस्य सचिव	गिरिजा प्रसाद रिजाल	

तालिका १९: चुमनुव्री गाउँपालिकाको सामाजिक विकास समितिको विवरण

क्र. सं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१	संयोजक	सरोज लामा	
२	सदस्य	गणेश विश्वकर्मा	
३	सदस्य सचिव	बासु देव वली	

तालिका १००: चुमनुव्री गाउँपालिकाको लेखा समितिको विवरण

क्र. सं.	नाम थर	पद
१	रुदेश घले	संयोजक
२	दीक्षिण डोमा लामा	सदस्य
३	सन्दिप रेग्मी	सदस्य सचिव

तालिका १०१: चुमनुव्री गाउँपालिकाको विधायन समितिको विवरण

क्र. सं.	नाम थर	पद
१	सरोज लामा	संयोजक
२	कुन्डोक डोल्मा लामा	सदस्य
३	बासुदेव वली	सदस्य सचिव

तालिका १०२: चुमनुव्री गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकास समितिको विवरण

क्र. सं.	नाम थर	पद
१	मिङ्ग्युर दोर्जे लामा	संयोजक
२	ढोलमा लामा	सदस्य
३	रूवेश घले	सदस्य
४	पवन कुमार साह	सदस्य सचिव

सि.नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
२०	सदस्य वडा नं २	पेम्बा छिरिड लामा	
२१	सदस्य वडा नं. २	लाक्पा डिकी वि.क.	
२२	सदस्य वडा नं ३	लाडमा गुरुड	
२३	सदस्य वडा नं ३	कान्छा गुरुड	
२४	सदस्य वडा नं ३	जिवन गुरुड	
२५	सदस्य वडा नं ३	फुतानी कमिनी	
२६	सदस्य वडा नं ४	फुर्प ठिले लामा	
२७	सदस्य वडा नं ५	तान्जेन नुर्पु गुरुड	
२८	सदस्य वडा नं ५	खामसुड दोर्जे	
२९	सदस्य वडा नं ६	सोनाम लामा	
३०	सदस्य वडा नं ६	ठिन्ले घ्याम्छो लामा	
३१	सदस्य वडा नं ७	छेतेन छुम्बेल लामा	
३२	सभा सचिव	मनोज लामिछाने	

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१: वडागत उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण

तालिका १०४: उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. १

उमेर समूह	कूल जनसङ्ख्या		पुरुष		महिला	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
००-०४ वर्ष	४३	९.६६	२३	१२.३७	२०	७.७२
०५-०९ वर्ष	४२	९.४४	२४	१२.९०	१८	६.९५
१०-१४ वर्ष	१९	४.२७	२	१.०८	१७	६.५६
१५-१९ वर्ष	१०	२.२५	३	१.६१	७	२.७०
२०-२४ वर्ष	२६	५.८४	६	३.२३	२०	७.७२
२५-२९ वर्ष	३६	८.०९	१९	१०.२२	१७	६.५६
३०-३४ वर्ष	४४	९.८९	२४	१२.९०	२०	७.७२
३५-३९ वर्ष	३२	७.१९	९	४.८४	२३	८.८८
४०-४४ वर्ष	३१	६.९७	१४	७.५३	१७	६.५६
४५-४९ वर्ष	३१	६.९७	११	५.९१	२०	७.७२
५०-५४ वर्ष	३५	७.८७	१८	९.६८	१७	६.५६
५५-५९ वर्ष	२२	४.९४	४	२.१५	१८	६.९५
६०-६४ वर्ष	२१	४.७२	९	४.८४	१२	४.६३
६५-६९ वर्ष	१३	२.९२	६	३.२३	७	२.७०
७०-७४ वर्ष	२१	४.७२	९	४.८४	१२	४.६३
७५-७९ वर्ष	१५	३.३७	४	२.१५	११	४.२५
८०-८४ वर्ष	२	०.४५	०	०.००	२	०.७७
८५-८९ वर्ष	२	०.४५	१	०.५४	१	०.३९
९०-९४ वर्ष	०	०.००	०	०.००	०	०.००
९५+ वर्ष	०	०.००	०	०.००	०	०.००
जम्मा	४४५	१००	१८६	४१.८०	२५९	५८.२०

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

तालिका १०५ : उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. २

उमेर समूह	कूल जनसङ्ख्या		पुरुष		महिला	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
००-०४ वर्ष	५४	१०.७१	२९	१२.२४	२५	९.३६
०५-०९ वर्ष	२८	५.५६	१४	५.९१	१४	५.२४
१०-१४ वर्ष	७	१.३९	४	१.६९	३	१.१२
१५-१९ वर्ष	८	१.५९	४	१.६९	४	१.५०
२०-२४ वर्ष	२८	५.५६	१२	५.०६	१६	५.९९
२५-२९ वर्ष	३८	७.५४	१८	७.५९	२०	७.४९
३०-३४ वर्ष	३३	६.५५	१७	७.१७	१६	५.९९
३५-३९ वर्ष	४२	८.३३	१५	६.३३	२७	१०.११
४०-४४ वर्ष	३९	७.७४	१६	६.७५	२३	८.६१
४५-४९ वर्ष	४४	८.७३	२२	९.२८	२२	८.२४
५०-५४ वर्ष	३५	६.९४	१५	६.३३	२०	७.४९
५५-५९ वर्ष	३९	७.७४	१९	८.०२	२०	७.४९
६०-६४ वर्ष	३४	६.७५	१६	६.७५	१८	६.७४
६५-६९ वर्ष	२८	५.५६	१३	५.४९	१५	५.६२
७०-७४ वर्ष	२९	५.७५	१४	५.९१	१५	५.६२
७५-७९ वर्ष	१२	२.३८	६	२.५३	६	२.२५
८०-८४ वर्ष	४	०.७९	२	०.८४	२	०.७५
८५-८९ वर्ष	२	०.४०	१	०.४२	१	०.३७
९०-९४ वर्ष	०	०.००	०	०.००	०	०.००
९५+ वर्ष	०	०.००	०	०.००	०	०.००
जम्मा	५०४	१००	२३७	४७.०२	२६७	५२.९८

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

तालिका १०६ : उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. ३

उमेर समूह	कूल जनसङ्ख्या		पुरुष		महिला	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
००-०४ वर्ष	३२०	११.३९	१६६	११.८८	१५४	१०.९१
०५-०९ वर्ष	२५४	९.०४	१३४	९.५९	१२०	८.५०
१०-१४ वर्ष	२३४	८.३३	११४	८.१६	१२०	८.५०
१५-१९ वर्ष	२३७	८.४४	११९	८.५२	११८	८.३६
२०-२४ वर्ष	२०७	७.३७	१०५	७.५२	१०२	७.२२
२५-२९ वर्ष	२०३	७.२३	९४	६.७३	१०९	७.७२
३०-३४ वर्ष	२११	७.५१	१०४	७.४४	१०७	७.५८
३५-३९ वर्ष	१९०	६.७६	८७	६.२३	१०३	७.२९
४०-४४ वर्ष	२०१	७.१६	१०७	७.६६	९४	६.६६
४५-४९ वर्ष	१५५	५.५२	७२	५.१५	८३	५.८८
५०-५४ वर्ष	१६०	५.७०	७४	५.३०	८६	६.०९
५५-५९ वर्ष	१००	३.५६	४५	३.२२	५५	३.९०
६०-६४ वर्ष	१३८	४.९१	७६	५.४४	६२	४.३९
६५-६९ वर्ष	६५	२.३१	३२	२.२९	३३	२.३४
७०-७४ वर्ष	७१	२.५३	४५	३.२२	२६	१.८४
७५-७९ वर्ष	४४	१.५७	१२	०.८६	३२	२.२७
८०-८४ वर्ष	१०	०.३६	८	०.५७	२	०.१४
८५-८९ वर्ष	३	०.११	०	०.००	३	०.२१
९०-९४ वर्ष	४	०.१४	३	०.२१	१	०.०७
९५+ वर्ष	२	०.०७	०	०.००	२	०.१४
जम्मा	२८०९	१००	१३९७	४९.७३	१४१२	५०.२७

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

तालिका १०७ : उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं .४

उमेर समूह	कूल जनसङ्ख्या		पुरुष		महिला	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
००-०४ वर्ष	४६	१०.२९	१७	९.५०	२९	१०.८२
०५-०९ वर्ष	२६	५.८२	११	६.१५	१५	५.६०
१०-१४ वर्ष	६	१.३४	३	१.६८	३	१.१२
१५-१९ वर्ष	१५	३.३६	५	२.७९	१०	३.७३
२०-२४ वर्ष	३१	६.९४	१५	८.३८	१६	५.९७
२५-२९ वर्ष	३६	८.०५	१६	८.९४	२०	७.४६
३०-३४ वर्ष	४१	९.१७	१७	९.५०	२४	८.९६
३५-३९ वर्ष	३७	८.२८	१७	९.५०	२०	७.४६
४०-४४ वर्ष	३१	६.९४	१४	७.८२	१७	६.३४
४५-४९ वर्ष	३४	७.६१	१३	७.२६	२१	७.८४
५०-५४ वर्ष	३१	६.९४	१३	७.२६	१८	६.७२
५५-५९ वर्ष	३५	७.८३	१२	६.७०	२३	८.५८
६०-६४ वर्ष	२६	५.८२	९	५.०३	१७	६.३४
६५-६९ वर्ष	१७	३.८०	७	३.९१	१०	३.७३
७०-७४ वर्ष	१९	४.२५	५	२.७९	१४	५.२२
७५-७९ वर्ष	७	१.५७	३	१.६८	४	१.४९
८०-८४ वर्ष	७	१.५७	२	१.१२	५	१.८७
८५-८९ वर्ष	२	०.४५	०	०.००	२	०.७५
९०-९४ वर्ष	०	०.००	०	०.००	०	०.००
९५+ वर्ष	०	०.००	०	०.००	०	०.००
जम्मा	४४७	१००	१७९	४०.०४	२६८	५९.९६

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

तालिका १०८ : उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. ५

उमेर समूह	कूल जनसङ्ख्या		पुरुष		महिला	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
००-०४ वर्ष	४१	८.८४	१५	८.४३	२६	९.०९
०५-०९ वर्ष	३२	६.९०	१६	८.९९	१६	५.५९
१०-१४ वर्ष	१५	३.२३	३	१.६९	१२	४.२०
१५-१९ वर्ष	३७	७.९७	१६	८.९९	२१	७.३४
२०-२४ वर्ष	२५	५.३९	१२	६.७४	१३	४.५५
२५-२९ वर्ष	३७	७.९७	१५	८.४३	२२	७.६९
३०-३४ वर्ष	४३	९.२७	१६	८.९९	२७	९.४४
३५-३९ वर्ष	५४	११.६४	१७	९.५५	३७	१२.९४
४०-४४ वर्ष	४६	९.९१	१६	८.९९	३०	१०.४९
४५-४९ वर्ष	२४	५.१७	१४	७.८७	१०	३.५०
५०-५४ वर्ष	३४	७.३३	१४	७.८७	२०	६.९९
५५-५९ वर्ष	१६	३.४५	६	३.३७	१०	३.५०
६०-६४ वर्ष	१९	४.०९	६	३.३७	१३	४.५५
६५-६९ वर्ष	१२	२.५९	४	२.२५	८	२.८०
७०-७४ वर्ष	१६	३.४५	४	२.२५	१२	४.२०
७५-७९ वर्ष	१०	२.१६	२	१.१२	८	२.८०
८०-८४ वर्ष	२	०.४३	२	१.१२	०	०.००
८५-८९ वर्ष	१	०.२२	०	०.००	१	०.३५
९०-९४ वर्ष	०	०.००	०	०.००	०	०.००
९५+ वर्ष	०	०.००	०	०.००	०	०.००
जम्मा	४६४	१००	१७८	३८.३६	२८६	६१.६४

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

तालिका ११० : उमेर समूह अनुसारको जनसङ्ख्या विवरण वडा नं. ७

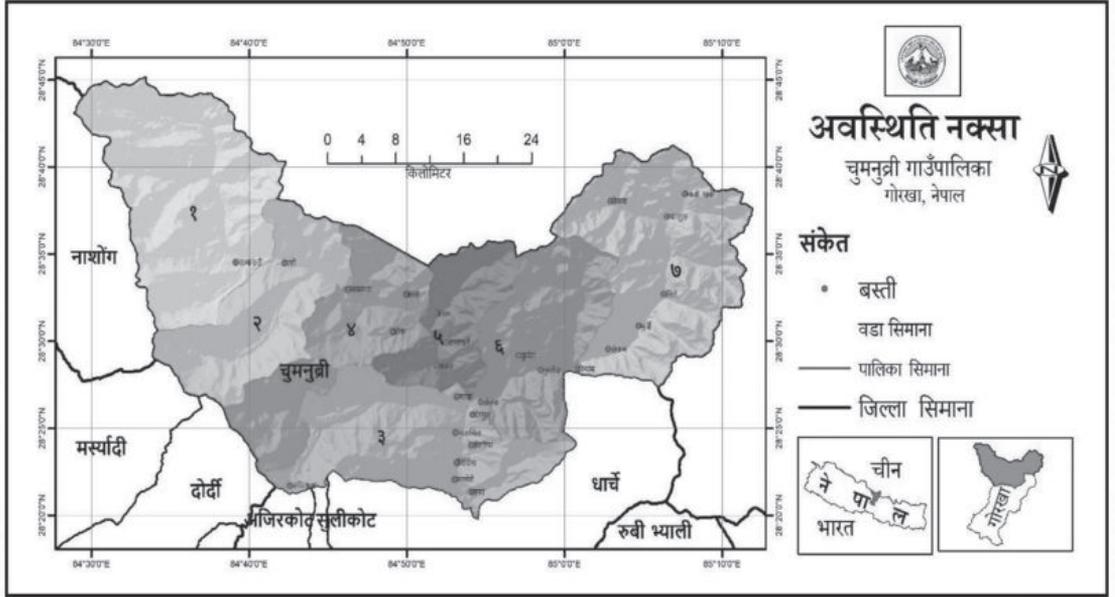
उमेर समूह	कूल जनसङ्ख्या		पुरुष		महिला	
	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत	जनसङ्ख्या	प्रतिशत
००-०४ वर्ष	१२१	१२.०६	५६	१२.७९	६५	११.५०
०५-०९ वर्ष	७३	७.२८	२३	५.२५	५०	८.८५
१०-१४ वर्ष	१७	१.६९	७	१.६०	१०	१.७७
१५-१९ वर्ष	२५	२.४९	१२	२.७४	१३	२.३०
२०-२४ वर्ष	८४	८.३७	३०	६.८५	५४	९.५६
२५-२९ वर्ष	९३	९.२७	४५	१०.२७	४८	८.५०
३०-३४ वर्ष	९८	९.७७	४६	१०.५०	५२	९.२०
३५-३९ वर्ष	५४	५.३८	२९	६.६२	२५	४.४२
४०-४४ वर्ष	७९	७.८८	३४	७.७६	४५	७.९६
४५-४९ वर्ष	६१	६.०८	२२	५.०२	३९	६.९०
५०-५४ वर्ष	६४	६.३८	२५	५.७१	३९	६.९०
५५-५९ वर्ष	६८	६.७८	३१	७.०८	३७	६.५५
६०-६४ वर्ष	५८	५.७८	२५	५.७१	३३	५.८४
६५-६९ वर्ष	४४	४.३९	२०	४.५७	२४	४.२५
७०-७४ वर्ष	३३	३.२९	१९	४.३४	१४	२.४८
७५-७९ वर्ष	१५	१.५०	८	१.८३	७	१.२४
८०-८४ वर्ष	९	०.९०	३	०.६८	६	१.०६
८५-८९ वर्ष	५	०.५०	२	०.४६	३	०.५३
९०-९४ वर्ष	१	०.१०	०	०.००	१	०.१८
९५+ वर्ष	१	०.१०	१	०.२३	०	०.००
जम्मा	१००३	१००	४३८	४३.६७	५६५	५६.३३

स्रोत: घरघुरी सर्वेक्षण २०८२ (चुमनुव्री गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण २०८२)

“दिगो विकास, अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुब्री”

चुमनुब्री गाउँपालिका वार्षिक कार्यक्रम आ.व. २०८२/८३

चुमनुब्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सिर्दिवास, गोरखा
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

अध्यक्ष श्री निमा लामाद्वारा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

चुमनुब्री गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्यू,
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,
वडा अध्यक्ष ज्यूहरु,

उपस्थित कार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरु, गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि ज्यूहरु, गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु, सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयका प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरु, नागरिक समाज, पत्रकार एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु,

१. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई सुदृढीकरण गर्दै “ दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुब्री ” को दिर्घकालीन सोचलाई सार्थक तुल्याउन यस नीति तथा कार्यक्रमले थप टेवा पुऱ्याउने विश्वास लिएको छु ।
२. यस गाउँसभालाई सम्बोधन गरिरहँदा राष्ट्रलाई निरङ्कुश शासन प्रणालीको अध्यारोबाट जनताका जनप्रतिनिधि मार्फत राज्य सञ्चालन गर्ने, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको उज्यालो युगमा पुऱ्याउने क्रममा आफ्नो ज्यानको आहुति दिने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।
३. सिमित स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गरी गाउँपालिकाको समष्टिगत विकास गर्ने स्पष्ट दृष्टिकोण र “दिगो विकास अनुपम संस्कृति उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुब्री” को दिर्घकालीन सोच सहित दोश्रो पञ्चवर्षीय आवधिक विकास योजना तयार गरी आवधिक योजनाको लक्ष्य र उद्देश्य हासिल गर्ने दिशामा अगाडी बढीरहेको छ ।
४. चुमनुब्री गाउँपालिकाको प्राथमिकता र आवश्यकताका महत्वपूर्ण विषयहरु संक्षिप्त रुपमा पेश गरेको छु ।
 - चुमनुब्री गाउँपालिकाको आफ्नै प्रशासकीय भवन निर्माणका लागि ठेक्का सम्झौता भईसकेकोमा स्थानीय पूर्वाधार विभाग, जिल्ला समन्वय समितिसँग साझेदारी गरी निर्माण कार्यलाई तिव्रताका साथ अगाडी बढाइनेछ ।
 - वेनिघाट रुइला नाका उत्तर दक्षिण लोकमार्ग यथाशिघ्र सम्पन्न गर्न बजेटमा प्राथमिकता दिन संघीय सरकारसँग आवश्यक पहल गरिनेछ ।
 - सिर्दिबास देखि चुमचेत, छेकम्पार हुँदै डुइला भन्ज्याड नाका जोड्ने उत्तर दक्षिण लोकमार्ग निर्माणको लागि सभै कार्य सम्पन्न भईसकेकोमा निर्माण कार्यका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
 - गाउँपालिका केन्द्र फिलिम बजार जोड्ने मोटेरेबल पुल निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाई सडक सञ्जालमा चुमनुब्री गाउँपालिकालाई जोडिनेछ भने बुढिगण्डकी फिलिम मोटेरेबल पुल निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

प्रकारका व्यवसायिक गतिविधिहरूलाई गाउँपालिकामा व्यवसाय दर्ता गराउन थप पहल गरिनेछ । जडिवुटी तथा पर्यटनबाट प्राप्त हुने राजस्वलाई बढावा दिनको लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय र साझेदारी गरिनेछ ।

- फोहोर व्यवस्थापन तथा सरसफाई कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन डम्पिङ साईट एवं टोलटोलमा सरसफाई सामग्री वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- चुमनुब्री गाउँपालिका भित्र सडक सञ्जालबाट प्रभावित हुने पदमार्गहरूको वैकल्पिक पदमार्ग निर्माणमा जोड दिईनेछ ।
- भेडा पालन गर्ने न्याक, पाडसिङ, न्याकचेत लगायत वडा नं ३ का अन्य ठाउँका भेडापालक कृषकलाई उन्नत जातको भेडापालनको लागि घुम्टि गोठ सामग्री वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- अथाह पर्यटकीय सम्भावना भएको चुमनुब्री गाउँपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना निर्माण गरी स्थानीय समुदायको आयआर्जन तथा यस क्षेत्रको पर्यटनसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण क्षेत्रको विकास गरिनेछ ।
- पालिकाभित्रका होटल तथा पर्यटन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिर्दिबास, विही, प्रोक, चुमचेत, छेकम्पार र ल्होमा स्याउ पकेट क्षेत्र सञ्चालन गरी आवश्यक प्राविधिक तथा आर्थिक अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । उक्त स्थानहरूबाट उत्पादित स्याउलाई मनास्लु स्याउ को रुपमा ब्राण्डिङ गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ भने स्याउ प्रशोधन गरी बजारीकरण गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- चुमनुब्री गाउँपालिका वडा नं. ३ स्थित देवल, नाकचेत, घट्टेखोला, चुमनुब्री गाउँपालिका वडा नं. ६ स्थित लोक्पा, चुमनुब्री गाउँपालिका वडा नं. ७ स्थित छुले गाउँ पहिरो नियन्त्रणको लागि केन्द्र सरकारसँग पहल गरी बस्ती स्थानान्तरण तथा पुननिर्माणको कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।
- युवाहरूलाई विदेश जानबाट रोक्न गाउँमै कृषि, व्यापार, व्यवसाय, पर्यटन, जडिबुटी, उद्योगधन्दा तथा अन्य रोजगारीका गतिविधिमा संलग्न गराइनेछ र गाउँपालिकाभित्र रहेका उद्यमीहरूको पहिचान गरी स्थानीय स्रोत र सीपमा आधारित उद्यमशिलता विकासलाई जोड दिइनेछ । उद्यम विकास कार्यक्रमलाई जीविकोपार्जन तथा स्वरोजगारसँग जोडिनेछ ।
- यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका नापी छुट भएका जग्गा दर्ता तथा अव्यस्थित बसोबासी र सुकुम्बासी समस्याको समाधान गर्न जग्गा निस्सा वितरण भईसकेकोमा संघीय सरकारसँग समन्वय गरी संरक्षण क्षेत्रमा जग्गा धनी पुर्जा वितरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताकासाथ अघि बढाइनेछ ।
- सिर्दिबास स्वास्थ्य चौकीमा छुट्टै वर्थिङ सेन्टर भवन निर्माण गरि सेवा स्तरर्रोन्नती गरिनेछ ।
- सातै वटा वडाभित्र रहेको पुरातात्विक, धार्मिक महत्वका वौद्ध गुम्बाहरूको जिर्णोद्धार तथा पुननिर्माण गरी बौद्ध शिक्षा तथा धार्मिक सांस्कृतिक पर्यटनको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

- चुम भ्यालीको चुमचेत हुँदै नुब्री भ्याली विही जोड्ने पर्यटकीय पदमार्ग निर्माण भइसकेको छ । उक्त पदमार्गलाई प्रचारप्रसार गरी पर्यटकीय आर्कषणको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- दुर्घटना तथा प्राकृतिक विपत्तिबाट मृत्यु भएका परिवारहरूलाई काजकिरिया खर्चवापत् राहत उपलब्ध गराउन, वेवारिसे लास व्यवस्थापन गर्न, गरिब तथा विपन्न व्यक्तिलाई स्वास्थ्य उपचार खर्च उपलब्ध गराउन गाउँपालिका आकस्मिक कोष स्थापना गरिनेछ ।
- गरिब तथा जेहन्दार विद्यार्थीलाई उच्च शिक्षा अध्ययनमा टेवा पुग्ने गरी छात्रावृत्ति उपलब्ध गराइनेछ ।
- आँखा स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवा तथा उपचार गाउँपालिकाबाटै प्रदान गर्न तिलगंगा आँखा प्रतिष्ठान एवं सन्दुक रूईत फाउन्डेसनसँगको सहकार्यमा चुमनुब्री गाउँपालिकामा एक ग्रामिण आँखा केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
- चुमनुब्रीको स्थानीय सेरोफेरो सहितको स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण भइसकेको हुँदा सबै सामुदायिक विद्यालयमा अध्यापन गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सुत्केरी तथा इमर्जेन्सी विरामीहरूलाई हेलिकप्टरबाट तत्काल उद्धार गर्न हाल विभिन्न तहमा अनुमति लिनुपर्ने झन्झटिलो प्रक्रिया अन्त्य गर्नको लागि हवाई उडान प्रतिबन्ध हटाउनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- संस्थागत सुत्केरी हुने दरलाई अभिवृद्धि गर्दै मातृ स्वास्थ्य तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य सुधार गर्न पोषिलो झोला कार्यक्रमलाई म्याटरनीटी वेईटिड रूम कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी अघि पछि गरी ५ दिन खाना वासको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- चुम र नुब्री तर्फका दुवै नाकाहरू वर्षेनी खुलाई द्विपक्षीय व्यापारमा सहजीकरण गराइदिन संघीय सरकारलाई कुटनीतिक पहलको लागि अनुरोध गर्दै दुई देशीय स्थानीय व्यापारलाई सहज बनाइनेछ ।
- लार्के पास गर्ने पर्यटकहरूलाई लक्षित गरी प्राथमिक स्वास्थ्य उपाचार पाउने गरी धर्मशालामा सिजनल हेल्थ क्लिनिक टिम गाउँपालिकाबाट खटाइनेछ ।
- जडिबुटी खेती गर्ने किसानहरूलाई आवश्यक ज्ञान, सिप, प्रविधि हस्तान्तरण अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्र ठूला जलविद्युत आयोजना यथाशिघ्र निर्माण सूचारु गर्न पहल गरिनेछ र त्यसमा स्थानीय जनताको शेर सुनिश्चित गराई निर्माण कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न संघीय सरकारसँग प्रसारण लाइन निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्र विभिन्न प्राकृतिक खानीहरू जस्तै सुन, तामा, सिसा, शिलाजित, ढुङ्गा, वालुवा आदिको नेपाल सरकार खानी विभागसँग समन्वय गरी सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
- नेपाल सरकार वन मन्त्रालय र मनास्लु संरक्षण क्षेत्र आयोजना (MCAP) सँग समन्वय गरी वन्यजन्तु तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका र जिल्ला प्रशासन गोरखा/इलाका प्रशासन कार्यालय सिर्दिवासको समन्वयमा नागरिकता, राष्ट्रिय परिचयपत्र लगायतका घुम्ती सेवाहरू गाउँगाउँमा प्रवाह गरिने कार्यलाई प्रथमिकताका साथ अघि बढाइने छ ।

- स्थानीय जिल्ला दररेट निर्धारण गरि जिल्ला दररेट निर्धारण समितिमा स्विकृतीका लागि पेश गरिनेछ ।
- बाहिरबाट आउने मदिरा, वियर, रक्सी आदिको व्यवस्थापन गरी स्थानीय अन्न र फलफूलबाट उत्पादित लोकल मदिराको ब्रान्डिङ गरी पर्यटकबाट आयआर्जन गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई पारदर्शी, प्रभावकारी र मितव्ययी बनाउन राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रणालीसँग आबद्ध गरी भुक्तानी बैकिङ प्रणाली (Electronic Fund Transfer) लाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयहरूमा सुरक्षित खानेपानी, शौचालय, खेलकुद मैदान र कम्पाउन्ड/घेराबार निर्माण गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकामा रहेका बेरोजगारहरूको लगत संकलनलाई थप प्रभावकारी बनाई संघीय सरकारबाट शसर्त अनुदानको युवा रोजगार कार्यक्रमका अतिरिक्त गाउँपालिकाबाट पनि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरी रोजगारी प्रदान गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- प्रसिद्ध बौद्ध धार्मिक स्थल राजेन गुम्बा, सेराङ गुम्बा, रिबुङ गुम्बा, हिनाङ गुम्बा, गुम्बा लोङडाङ, ल्हो गुम्बा, सामा गुम्बा, मुगुम्बा, चुम गुम्बा, पुरोन्फु (मिलारेपा) गुफा, छुले छोर्तेन, सर्फु स्वः उत्पत्ति स्तुपा छोर्तेनलाई वौद्ध दर्शन तथा शिक्षाको केन्द्रको रूपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- कृषि, जडिवुटी, पर्यटन, पशुपालन लगायतका आर्थिक विकासका संवाहक क्षेत्रमार्फत आर्थिक विकास तथा आयआर्जनलाई जोड दिइनेछ ।
- अति विपन्न गरिब घरपरिवार पहिचान गरी जीविकोपार्जन सुधार हुने गरी आवश्यक सिप तालिम तथा स्वरोजगारमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- महिला, बालबालिका तथा युवा सशक्तीकरण गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको विकास तथा मूलप्रवाहीकरणका लागि विशेष कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्रका राजनीतिक दल, नागरिक समाज, बुद्धिजीवीहरूसँग मित्रवत् सम्बन्ध कायम राख्दै शासन, विकास र सेवा प्रवाहमा सबै सरोकारवाला पक्षसँग सहकार्य तथा समन्वय गरिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- जैविक विविधता तथा संस्कृतिको खुला संग्रहालयको रूपमा रहेको चुमनुव्री गाउँपालिकालाई ऐतिहासिक, धार्मिक, भाषिक, सांस्कृतिक केन्द्रको रूपमा अगाडि बढाइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका वौद्ध धर्मगुरु (रिन्पोछे, खेन्पो, गेशे, लोपोन) पर्वतारोही, डाक्टर, इन्जिनियर, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शिक्षाविद्, समाजसेवी, सफल व्यवसायी, खेलाडी, कलाकार लगायतका विशिष्ट व्यक्तित्वहरूलाई निजहरूको योगदानको उच्च मुल्याङ्कन गरी समय समयमा विशेष सम्मान गरी उत्प्रेरणा जगाउने कार्य गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरूबाट SEE मा सर्वोत्कृष्ट अंक प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरूलाई विशेष सम्मान र

गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,

६. नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, संघीय सरकारको सोह्रौं आवधिक योजना, गण्डकी प्रदेश सरकारको दोस्रो पञ्चवर्षिय योजना, चुमनुब्री गाउँपालिको आवधिक दोश्रो पञ्चवर्षिय योजना, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएका मार्गनिर्देशनहरु र परिपत्रहरुलाई आधार मानी प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमले मानवीय क्षमता विकास, कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, परम्परागत रुपमा प्रयोग हुँदै आएको रैथाने वाली संरक्षण, पूर्वाधार निर्माण, उद्यमशिलता र रोजगारी बृद्धि, दिगो विकास, पर्यटन क्षेत्रको विविधिकरण तथा पर्यटनलाई आयआर्जनसँग जोड्दै, प्रभावकारी सेवा प्रवाह, लक्षित वर्गको क्षमता विकास तथा सशक्तीकरण र कानूनी शासनको प्रत्याभूतिलाई प्राथमिकता राख्दै " दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुब्री " को दिर्घकालीन सोच पुरा गर्नेतर्फ केन्द्रित छ ।

चुमनुब्री गाउँपालिकाको समृद्धि र विकासका लागि आगामी आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गर्ने प्रस्तावित क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु यहाँहरु माझ प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

क्षेत्रगत नीति तथा आधार

आर्थिक विकास क्षेत्र

कृषि

७. परम्परागत रुपमा हुदै आएको कृषि कार्यलाई व्यवसायिक तथा उत्पादनमुखी बनाउन उन्नत जात तथा वातावरण अनुकूल स्याउ, दाँते ओखर, लसुन, आलु लगायतका विरुवा तथा विउ विजन अनुदानको रुपमा उपलब्ध गराइनेछ । रैथाने बाली (सिमि, करु,कोदो, आलु र तोरी) लाई ब्राण्डिङ गरी बजार प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
८. कृषि क्षेत्रलाई आधुनिकीकरण, यान्त्रिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्दै प्रत्येक वडामा एक वडा एक उत्पादन पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
९. बालीबाट विक्रीयोग्य वस्तु तथा सामान तयार गरी कृषि पेशालाई व्यापारसँग व्यवसायीकरण गरिनेछ ।
१०. पशुपन्छी व्यवसायिक उत्पादन मार्फत स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार गर्न र प्रोत्साहन गर्नका लागि कृषि फर्म अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
११. चुमनुब्री गाउँपालिकाको कृषि प्रोफाईल तयार गरिनेछ । कृषि तथ्याङ्क सङ्कलन, किसान सूचिकरण कार्यक्रमलाई निरन्तर कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१२. कृषि उत्पादन वृद्धि गर्न माटो परिक्षण, उपचार विधि तथा मोबाईल घुमिन्त शिविरबाट माटो परिक्षणको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१३. जैविक विषादी प्रोत्साहन तथा प्राङ्गारिक मल प्लान्ट सञ्चालन गरिनेछ ।

१४. मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी उत्पादनको गुणस्तर र उत्पादकत्व वृद्धि कृषकहरूलाई तालिम सहित सुपथ मुल्यमा बिउ बेर्ना उपलब्ध गराईनेछ ।
१५. बाँझो जग्गामा खेती गर्ने कृषकलाई अनुदान प्रोत्साहन गरी खाली जमिनलाई पूर्ण उपयोगमा ल्याइनेछ। जग्गा बाँझो राख्न नपाइने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
१६. एक घर एक मौरी घर तथा व्यावसायिक मह उत्पादनका लागि मौरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१७. गाउँपालिका भित्रका सबै घरपालुवा पशुको पशु आधिकारीक रूपमा पशु बीमा गराउन बीमा प्राधिकरणसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

पर्यटन तथा संस्कृति

१८. चुमनुब्री गाउँपालिकामा विश्वको आठौं नेपालको साँतौ अग्लो मनास्लु हिमाल, नेपालकै प्रसिद्ध लार्केपास पदमार्ग लगायत विभिन्न हिमाल, चुम र नुब्री उपत्यका, ताल, मौलिक संस्कृति तथा जैविक विविधताको खुल्ला संग्रहालय भएको हुँदा यस गाउँपालिकालाई पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा विकास गर्न र " दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुब्री " को दिर्घकालिन सोचलाई साकार पार्नका लागि संघ, प्रदेश सरकार र विकास साझेदारहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी पर्यटन गुरुयोजना निर्माण गरी पर्यटन क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
१९. जैविक विविधताको खुला संग्रहालय चुम उपत्यकामा चली आएको श्याग्या परम्परालाई चिरकालसम्म कायम गरी अन्तराष्ट्रिय स्तरमा प्रचारप्रसार गरी प्रवर्द्धन गरिनेछ । यसबाट साँस्कृतिक पर्यटन लाई व्यवसायीकरण गरिनेछ ।
२०. बहुसंख्यक पर्यटकहरूको रोजाईमा पर्ने मनास्लु पदमार्ग र चुमभ्याली पदमार्गको स्तररन्ती, पुल निर्माण तथा सडकले प्रभावित भएको खण्डमा वैकल्पिक पदमार्ग निर्माणको कार्य गरिनेछ ।
२१. दुधपोखरी, रुपीनाला, कालताल, हिमचुली, पुडगिन गुम्बा, सेराड गुम्बा, मुगुम्बा, राजेन गुम्बा, रिपुड गुम्बा, गुम्बा लोडडाड, डेडोल्मा लगायतका पर्यटकीय स्थलहरूमा पदमार्गको स्थापना गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२२. गाउँपालिकाभित्र हुने सबै प्रकारका कुरीति, घरेलु हिंसा, बालबालिकामाथि हुने सबै प्रकारका हिंसा, शोषण, बालविवाह, बहुविवाह जस्ता कुप्रथाको अन्त्य गर्न वडास्तरीय सचेतना तथा समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गरी कुरीति तथा कुप्रथाको अन्त्य गरी बाल अधिकार तथा महिला अधिकार संरक्षणको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
२३. जलवायु परिवर्तनको असरले मौसमी वर्षामा कमी हुँदा यस गाउँपालिकाको विभिन्न वडामा उत्पादन हुने अन्नबालीमा परेको असरलाई मध्यनजर गर्दै असर न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यक्रम ईसिमोडसँग समन्वय गरी सञ्चालन गरिनेछ ।

कार्यलाई पुर्ण रूपमा निषेध गरिनेछ ।

४४. सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक सुधारका लागि शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको दरबन्दी मिलान, व्यवस्थापन, पुनर्वितरण एवं दरबन्दी सिर्जना विद्यालयको आवश्यकताको आधारमा गरिनेछ । एक विद्यालय एक कम्प्युटर, नियमित विद्यालय अनुगमन, शैक्षिक सामाग्री तथा पाठ्य सामाग्री वितरण तथा शिक्षकहरूलाई कम्प्युटर र लेखा तालिम लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
४५. गाउँपालिकाको सामुदायिक विद्यालयको भौतिक अवस्था, खानेपानी, शौचालय आदिको अनुगमन गरी जिर्ण रहेका पूर्वाधारहरूको निर्माणका लागि सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, र अन्य संघ संस्थाहरूलाई सहयोगका लागि पहल गरिनेछ ।
४६. चुमनुब्री गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा अध्ययनरत गरिब तथा जेहन्दार एवं आर्थिक रूपले विपन्न, वञ्चितकरण र वहिष्करणमा रहेका विद्यार्थीहरूलाई उच्च शिक्षा अध्ययनका लागि उच्च शिक्षा छात्रवृत्ति कोष स्थापना गरिनेछ ।
४७. चुमनुब्री गाउँपालिकाको स्थानीय भेषभूषा, भाषा, धर्म, संस्कृति तथा रहनसहन झल्किने स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण भईसकेको हुँदा विद्यालय शिक्षामा समावेश गराई अध्यायपनको व्यवस्था मिलाईनेछ । ।
४८. विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक तथा शिक्षक कर्मचारीको असल सम्बन्ध र सञ्चार व्यवस्थापनका लागि कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४९. गाउँपालिकाको शैक्षिक स्तर सुधार गर्न अध्ययन अवलोकन भ्रमण, क्षमता विकास तालिम, अत्याधुनिक लाईब्रेरी, ICT ल्याव, साइन्स ल्याव, बुक रहित शुक्रबार, पढ्दै- सिक्दै - कमाउँदै लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
५०. गाउँपालिकाका विद्यालयमा सञ्चालन हुने दिवा खाजा कार्यक्रममा स्थानीय उत्पादनको उपयोग गरिने नीति लिई जंकफूडको प्रयोगलाई निषेध गरिनेछ ।
५१. हिमाली आवासीय छात्रावास कोटो थपका लागि शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमा आवश्यक पहल गरिनेछ भने विद्यालयमा निकासी हुने रकमको मितव्ययी र प्रभावकारी रूपमा उपयोग गर्न नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण गरिनेछ ।

स्वास्थ्य तथा पोषण

५२. विभिन्न समयमा फैलिन सक्ने महामारी जन्य रोग तथा समस्याको समाधानको लागि आवश्यक पर्ने औषधी, किट, औजार, उपकरण खरिद तथा दुर्त प्रतिकार्य टोलीलाई सक्रिय बनाईनेछ ।
५३. स्वास्थ्य संस्थाहरूको रिपोर्टिङ कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन DHIS प्रणाली सबै स्वास्थ्य चौकीहरूमा

गाउँपालिकाबाट स्वास्थ्य संस्थामा कर्मचारी कामकाजमा खटाई सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

६५. स्वास्थ्य चौकीहरूमा भौतिक पूर्वाधारको अवस्था सुधार गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई सूचना तथा प्रविधियुक्त बनाईनेछ ।

युवा तथा खेलकुद

६६. युवा क्लवहरूलाई गाउँपालिकामा दर्ता तथा नविकरण गर्नका लागि उत्प्रेरणा जगाई क्लवहरूको संस्थागत विकासका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
६७. यूवा लक्षित सीपमुलक तालिम अन्तर्गत निगालो प्रशोधन एवं सामग्री तयार तालिम, स्याउ सुकुटी बनाउने तालिम, कुक तालिम, पर्यटक गाईड, वेकरी तथा ब्यारिष्टा तालिम जस्ता तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६८. प्रत्येक वडामा खेलकुद मैदानको निर्माण तथा गाउँपालिका स्तरमा कर्भर्डहलको निर्माण गरी खेलकुद सामग्री उपलब्ध गराउने कार्यलाई नमुनाको रूपमा अगाडी बढाउनेछ । युवाहरूलाई खेलकुद तर्फ आकर्षित गराउन वडा र गाउँपालिका तहमा तथा अन्तर विद्यालय स्तर वार्षिक रूपमा खेलकुद प्रतियोगिता तथा राष्ट्रिय रनिड शिल्ड प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।
६९. "स्वास्थ्यका लागि खेलकुद " भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै गाउँपालिकाभिन्न आगामी आर्थिक वर्षमा मनास्तु फुटबल प्रतियोगिता तथा भलिबल प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।
७०. गाउँपालिका स्तरीय उत्कृष्ट खेलाडीहरूलाई जिल्ला, प्रदेश तथा सङ्घीय स्तरमा आयोजना हुने खेलकुदमा भाग लिन लगाई उत्कृष्टता हासिल गरी पदक प्राप्त गरेमा पदक प्राप्त गर्ने खेलाडीलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
७१. राष्ट्रिय रनिड शिल्ड कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता विकास गरी उत्प्रेरणा जगाई असल जनशक्ति निर्माण गरिनेछ ।
७२. यूवा वर्गहरूमा बढ्दो दुर्व्यसनीलाई न्युनिकरण गर्न विद्यालयमा सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

७३. समावेशी नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको व्यवस्थापन र कार्यान्वयन गरी समावेशी अनुगमन र मुल्यांकन प्रणालीलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
७४. आपत्कालिन तथा अन्य विपद्जन्य व्यवस्थापन सम्बन्धी योजना/कार्यक्रममा एकल महिला, दलित, गर्भवती महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, अति गरिब आदि जस्ता वर्ग तथा समुदायको थप जोखिम न्युनीकरणको लागि पहल गरिनेछ ।
७५. अपाङ्गता परिचय पत्र, ज्येष्ठ नागरिक परिचय पत्र, एकल महिला परिचय पत्र वितरण गरी उनीहरूको मौलिक हक

- र अधिकारलाई संरक्षण र संवर्द्धन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७६. अपांगता भएका व्यक्तिहरूको जीवनयापनलाई सहज बनाउन उनीहरूलाई आवश्यक पर्ने सहायता सामग्रीको व्यवस्थापनमा विभिन्न सहयोगी व्यक्ति तथा संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य तथा सहलगानी गरिनेछ ।
७७. युवा रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाहरू सञ्चालन गर्दा न्यून जीवनस्तर भएका र आर्थिक रूपमा अति विपन्न तथा संकटमा परेका घरपरिवारलाई प्राथमिकता दिने नीतिगत व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७८. महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, एकल महिला, आदिवासी जनजाती र आर्थिक रूपमा विपन्न परिवारको पहिचान गरी क्षमता विकास, जनचेतना अभिवृद्धि, अधिकारमा आधारित तालिम लगायतका सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
७९. लैंगिक समनता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मार्फत प्राप्त सुझावलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
८०. पालिकाबाट गठन हुने समिति, उपसमितिहरूमा समानुपातिक समावेशिता कायम हुने गरी नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ ।
८१. महिलाहरूको स्वावलम्बन तथा आर्थिक रूपमा सबल गराउन, गाउँपालिका क्षेत्रभित्र महिला सशक्तिकरणका साथै महिलाहरूको समग्र पक्षको विकास गर्न महिला सशक्तिकरण तथा सीप विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
८२. चुमनुब्री गाउँपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति, २०८० लाई पूर्ण कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
८३. बालमैत्री स्थानीय नीतिको तर्जुमा गरी बालमैत्री स्थानीय तह घोषणाको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

८४. गाउँपालिका स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धी ऐन एवं कार्यविधि निर्माण गरी खानेपानी तथा सरसफाई र स्वच्छता योजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
८५. गाउँपालिका स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता समन्वय समिति र प्रत्येक वडामा वडा स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता समन्वय समिति गठन गरी खानेपानी तथा सरसफाईका कार्यहरू सोही समिति मार्फत अगाडी बढाइ प्रदुषणमुक्त चुमनुब्रीको अवधारणालाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
८६. चुमनुब्री गाउँपालिकाको खानेपानी तथा सरसफाई गुरुयोजना अनुसार खानेपानी नपुगेका बस्तीहरूमा नयाँ खानेपानी निर्माण गर्ने, मर्मत गर्नुपर्ने योजनाहरू मर्मत गर्ने कार्यका लागि संघ र प्रदेश सरकार तथा विकास साझेदारहरूसँग सहकार्य गरी एक घर एक धाराको अवधारणा अनुरूप निर्माण गरिनेछ ।

८७. विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सामुदायिक भवन, प्रसुति गृह, सरकारी कार्यालय आदिमा व्यवस्थित पानीसहितको महिला, अपाङ्ग र बालमैत्री शौचालय निर्माण गरी नियमित सरसफाईको व्यवस्था गरिनेछ ।
८८. घर टोल सफा राख्न र उत्सर्जित फोहोरको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । साथै आवश्यकताअनुसार सार्वजनिक शौचालयको निर्माण गरी समुदायलाई व्यवस्थापनको जिम्मा दिईनेछ ।
८९. खानेपानी गुणस्तर परिक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिई गुणस्तरीय मुहानबाट सबै नागरिकमा सुरक्षित खानेपानीको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
९०. फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहरमैला व्यवस्थापन नीति निर्माण गरिने छ र फोहर विसर्जन केन्द्रको स्थापना कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

पूर्वाधार विकास

९१. गाउँपालिका भित्र सञ्चालन हुने सबै पूर्वाधारका क्रियाकलापहरू स्थानीय जैविक विविधता र प्राकृतिक स्रोतहरूको संरक्षण हुने गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
९२. कुनै पनि क्षेत्रको समष्टिगत विकासको आधार संस्थागत विकास पहिलो प्राथमिकतामा हुने भएकाले गाउँपालिकाको बहुउपयोगी प्रमुख प्रशासकीय भवन निर्माणको कार्यलाई तिव्रताका साथ अगाडि बढाईनेछ ।
९३. चुमनुब्री गाउँपालिकाको पर्यटकीय, सामाजिक सांस्कृतिक महत्व लगायतका क्षेत्रगत आयोजनाहरूको योजना बैंक बनाई सबै आयोजनाहरूको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन DPR तयार गरी गौरवका आयोजनाहरूलाई बहुवर्षीय आयोजनाको रूपमा लगानी गरिनेछ । उक्त आयोजना निर्माणका लागि संघ र प्रदेश सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
९४. निर्माणाधिन वेनीघाट लार्के लोकमार्गसँग गाउँपालिका केन्द्र र सबै वडाहरूलाई जोड्ने आवश्यक पर्ने बजेटका लागि संघ, प्रदेश सरकार तथा विकास साझेदारहरूसँग आवश्यक पहल गरिनेछ ।
९५. बहुउद्देश्यीय सामुदायिक भवनहरू निर्माण गरी निर्माण भएका भवनहरूबाट बस्तीहरूमा एकिकृत सेवा प्रवाह गरिनेछ । यस्ता संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका र अपाङ्गमैत्री बनाईनेछ ।
९६. मर्मत सम्भार कोषको स्थापना गरी लाभग्राही र पालिकाको साझेदारीमा योजनाहरू मर्मत तथा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
९७. कादुरी एग्रिकल्चरल एड एशोसियन सँग सहकार्य गरी विद्युत नपुगेका ठाउँमा लघु जलविद्युत आयोजनाहरू तथा आवश्यक झोलुङ्गे पुलहरू निर्माण गरिनेछ भने लघु जलविद्युत पुग्न नसकेको ठाउँमा बैकल्पिक उर्जाको व्यवस्था गरिनेछ ।
९८. ल्याण्डलाईन सेवा विस्तार, मोबाईल नेटवर्क र इन्टरनेटको क्षमता अभिवृद्धिका लागि संघीय सरकार तथा नेपाल टेलिकम वायरलेस सेवा निर्देशनालयसँग समन्वय गरिनेछ। सुचना तथा संचार प्रविधिहरूको प्रयोगमा बढावा दिई

- प्रविधि मैत्री गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
१९. पालिकाका योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा कानून बमोजिम IEE, EIA तथा BEA परिक्षण गरिनेछ ।
 १००. चुमनुब्री गाउँपालिकाद्वारा कार्यान्वयन गर्ने विकासका योजनाहरूमा प्राविधिक दक्षता आवश्यक पर्ने सबै योजना बोलपत्र आह्वान प्रक्रियामार्फत सञ्चालन गरिने नीति लिइनेछ ।
 १०१. गाउँपालिका भित्रका खेतियोग्य जमिनको कृषि उत्पादकत्व वृद्धि गर्न कृषि सिचाई योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
 १०२. मित्रराष्ट्र चीन सरकारबाट अनुदानमा गाउँपालिकालाई प्राप्त भएको एक्सभेटर कार्यविधि अनुसार सञ्चालन गरी स्थानीय पूर्वाधार विकास र राजश्व संकलनमा परिचालन कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
 १०३. सडक यातायात गुरुयोजना तर्जुमा गर्ने, घर नक्सा पासको व्यवस्था गर्ने, सडकको क्षेत्राधिकार तोकिने छ ।

वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१०४. चुमनुब्री गाउँपालिकाभित्र अवरिल वर्षाका कारण विस्थापित भएका परिवार विशेष गरी देवल, लोकपा लगायतका स्थानीय बासिन्दाहरूको आर्थिक तथा भौतिक रूपमा पुनः स्थापना गरी दैनिक जिविकोपार्जनका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
१०५. भौगोलिक रूपमा विकट रहेको यस गाउँपालिकाका सम्पूर्ण बस्तीहरू बुढिगण्डकी नदी छेउछाउमा बसोवास रहेको अवस्थामा वर्षाको समयमा बाढी पहिरो लगायतका प्राकृतिक प्रकोपका कारणबाट धनजनको क्षति हुन नदिन तथा भूसंरक्षण र पर्यावरणको संरक्षण संवर्द्धन गर्न नदी किनारा संरक्षण तथा भुस्खलन नियन्त्रण तथा भौगर्भिक अध्ययन तथा एकिकृत नमुना बस्ती विकासका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१०६. चोरी शिकारी नियन्त्रण, जीवजन्तुहरूको संरक्षण, जलाधार क्षेत्र, पानीका श्रोतहरूको संरक्षणमा समुदायको सहभागिता बढाई दिगो जैविक विविधता संरक्षण गरिनेछ ।
१०७. विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् व्यवस्थापन कोषको रकममा वृद्धि गरिनेछ । वातावरणमैत्री स्थानीय नीति तर्जुमा गरी वातावरणीय क्षेत्र प्रवर्द्धनमा बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
१०८. चुमनुब्री गाउँपालिकालाई जलवायु, वातावरण तथा पर्यावरणीय दृष्टिकोणबाट सन्तुलन कायम गराउनको लागि वृहत वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै पहिरो तथा भू - क्षय बाट जोखिमयुक्त ठाउँहरूमा माटो सुहाउँदो वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०९. चुमनुब्री गाउँपालिकाभित्र रहेका प्राकृतिक स्रोतसाधन (ढुङ्गा, गिटी, बालुवा) को उत्खनन तथा संकलन गर्नको लागि नियमानुसार प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण तथा वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन गर्ने नीति लिइनेछ ।
११०. चुमनुब्री गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन योजना, रणनीति र कार्ययोजना, आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
१११. जलवायु परिवर्तन अनुकुलन र न्युनीकरण कार्यक्रमहरूलाई प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि जलवायु

१२२. गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण, दोश्रो आवधिक योजना, ऐन, कानून, सभाका निर्णयहरू, कार्यक्रम, योजना तथा बजेट, प्रगति प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदन, स्थानीय राजपत्र, लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र आयोजना तथा परियोजनाको विवरण वेवसाईडमा नियमित रूपमा अध्यावधिक गरिनेछ।
१२३. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको सिकाई क्षमता अभिवृद्धिका लागि अन्तर स्थानीय तह अध्ययन भ्रमणको व्यवस्था गरी सेवा प्रवाहमा थप सुधार गर्न पहल गरिनेछ।
१२४. गाउँपालिकाभित्र कार्यरत सम्पूर्ण गैरसरकारी संस्थाहरूको सूचीकरण गरी गैरसरकारी संघ संस्थाहरूबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूलाई गाउँपालिकाको स्वीकृति एवं समन्वयमा कार्यान्वयन गर्ने र वर्षमा कम्तीमा १ पटक गाउँपालिकासँग प्रगति समिक्षा गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
१२५. गाउँपालिका भित्र रहेका युवा क्लव, आमा समूह, कृषक समूह, महिला संजाल तथा बाल संजाल, जेष्ठ नागरिक संजाल र स्थानीय सामुदायिक संस्थाहरूको दर्ता गर्ने, अभिलेख राख्ने तथा नियमन गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ।
१२६. दिगो विकासको लक्ष्यको स्थानीयकरण गर्नको लागि नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले लिएका नीतिहरूको स्थानीय तहमा पनि कार्यान्वयनका लागि रणनीतिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
१२७. गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाहमा सुशासन कायम गरी नागरिकको सेवामा स्थानीय सरकारको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न आवश्यक वार्षिक कार्ययोजना तथा कार्यतालिका बनाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ। राजस्व संकलन कार्यमा वडास्तरदेखि नै सुत्र अनलाईन राजस्व प्रणाली को प्रयोगलाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
१२८. यो नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सवैको सहकार्य र स्वामित्व अपरिहार्य छ। यसको सफल कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, सरकारी निकाय, राजनीतिक दलहरू, संघ संस्थाहरू, निजी तथा सहकारी क्षेत्र लगायत सवैको सद्भाव, र सहयोग हुनेमा विश्वस्त छु।

अन्त्यमा,

गाउँपालिकाको समग्र विकास र समृद्धिमा योगदान पुऱ्याउने सहकर्मी जनप्रतिनिधिहरू, समस्त चुमनुब्रीबासी, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शिक्षक, सुरक्षाकर्मी, निजी सहकारी र सामुदायिक क्षेत्र, श्रमिक वर्ग, नागरिक समाज, सामाजिक अभियन्ता, युवा क्लव, आमा समूह, आमसञ्चार लगायतका सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक धन्यवाद एवं कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु।

धन्यवाद।

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट बक्तव्य

सभामा पेश भएको: २०८२ साल असार ३ गते ।

सभाबाट पारित भएको: २०८२ साल असार १० गते ।

गाउँ सभाका अध्यक्ष ज्यू,

उपस्थित प्रमुख प्रशासकीय अधिकत ज्यू, वडा अध्यक्ष ज्यूहरु, कार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरु, सभा सदस्य ज्यूहरु, सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयका कार्यालय प्रमुख एवं प्रतिनिधिहरु, गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु, राजनीतिक पार्टीका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरु, नागरिक समाज, पत्रकार एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु,

१. नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको स्थानीय तहको निर्वाचन(२०७९ पश्चात चौथो बजेटको रुपमा आज नेपालको संविधान बमोजिम गठित स्थानीय सरकारको तर्फबाट चुमनुव्री गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट यस सम्मानित सभा समक्ष पेश गर्न गइरहेको छु ।
२. सर्वप्रथम, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको उज्यालो युगतर्फ पुर्याउने क्रममा आफ्नो अमुल्य जीवनलाई आहुती दिनुहुने ज्ञात अज्ञात सम्पूर्ण महान शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जी अर्पण गर्दछु । देश जनताको परिवर्तनका लागि विभिन्न आन्दोलनहरुमा सरिक भई घाईते भएकाहरुको सिम्र स्वास्थ्यलाभको कामनागर्दै आन्दोलनको नेतृत्व गर्ने सम्पूर्ण अग्रजहरुलाई स्मरण गर्न चाहान्छु ।
३. नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको तीन तहका सरकारवबीचको सहकारीता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै जनसहभागीता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता र कानुनी शासनको मान्यतालाई सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका माध्यमबाट सिंहदरबार गाउँमै आएको अनुभुती जनतालाई दिनुपर्ने अवसर, दायित्व र चुनौती हामीमाझ रहेको छ ।
४. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, संघीय सरकारको १६ औँ आवधिक योजना, गण्डकी प्रदेश सरकारको दोस्रो पञ्चवर्षिय आवधिक योजना, चुमनुव्री गाउँपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षिय आवधिक योजनाको लक्ष्य र उद्देश्य हासिल गर्न र “दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुव्री” को दिर्घकालिन सोचलाई पुरा गर्न, र हाल सम्म भएका उपलब्धीहरुको संस्थागत गरी जनप्रतिनिधिमुलक लोकतान्त्रिक पद्धतीबाट चुमनुव्री बासीले खोजेको सेवा, चाहेको विकास र परिकल्पना गरेको समतामुलक समाज निर्माण गर्ने पद्धतीबाट निर्देशित हुँदै समृद्ध चुमनुव्री बनाउन यो बजेट केन्द्रित गरेको छु ।
५. चुमनुव्री गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा मैले मुलतः नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन (२०७४, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारको नीति कार्यक्रम तथा चुमनुव्री गाउँपालिकाको

विनियोजन विधेयक २०८२ को सिद्धान्त र प्राथमिकता, चुमनुव्री गाउँपालिकाको आवधिक योजना, गाउँपालिकाका निर्णयहरू तथा दिगो विकासका लक्ष्य र गाउँपालिकाका अध्यक्ष ज्यू मार्फत प्रस्तुत गरिएको नीति तथा कार्यक्रमलाई आधार बनाएको छ। साथै विभिन्न क्षेत्रका सरोकारवालाहरबाट प्राप्त हुन आएका महत्वपूर्ण सुझावहरूलाई समेत बजेट निर्माण गर्दा विशेष ध्यान दिएको छ।

६. चुमनुव्री गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोत, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान तथा राजस्व बाँडफाडलाई मुल आधार मानी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ। साथै गाउँपालिकाको आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने कर तथा गैरकर राजस्व परिचालन र व्यवस्थापनलाई प्राथमिकतामा राखेको छ।
७. अनुत्पादक खर्च न्यूनीकरण गर्ने, पुँजीगत बजेटको अंश बढाउने र चालु खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने गरी बजेट प्रस्ताव गरेको छ। साथै कार्यक्रम छनौट, साधन श्रोतको बाडफाँड र विनियोजनमा देखिने दोहोरोपनलाई न्यूनीकरण गर्न प्रशासनिक तथा प्राविधिक क्षमता र श्रोत तथा विनियोजनका वीचमा सन्तुलन कायम हुने गरी श्रोत व्यवस्था गर्ने प्रवन्ध मिलाएको छ।

सभाका अध्यक्ष ज्यू, सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु। बजेटका उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन।

- शिक्षा तथा स्वास्थ्य क्षेत्रको समष्टिगत विकास गर्नु।
- गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गर्नु
- पालिकाको प्रशासकीय भवन लगायतका गुणस्तरीय र आधुनिक पूर्वाधार विकास गर्नु।
- पर्यटकीय पूर्वाधारहरूलाई गुणस्तरीय र सुरक्षित बनाउनु।
- दिगो आर्थिक वृद्धि मार्फत रोजगारी र आय वृद्धि गर्नु।
- सामाजिक न्याय र समन्तता हासिल गर्नु।
- गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवा प्रवाह मार्फत सुशासन अभिवृद्धि गर्नु।
- स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गर्नु।
- स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्नु।
- आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृति र शैक्षिक रुपमा पछाडी पारिएका एकल महिला, दलित, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र विभिन्न कारणले विस्थापित भएका व्यक्तिको अधिकार स्थापित गर्नु।

आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को बजेटमा देहायका क्षेत्रमा लगानीलाई उच्च प्राथमिकतासाथ कार्यान्वयन गरिने छ ।

- सर्वसुलभ स्वास्थ्य र गुणस्तरीय शिक्षा
- दिगो र उत्थानशील पूर्वाधार निर्माण
- बाढी पहिरो नियन्त्रण, रोकथाम तथा जोखिम वस्तीहरू स्थानान्तरण ।
- गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि ।
- कृषि, पर्यटन, उद्योग तथा बाणिज्य, सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्रको विकास मार्फत आर्थिक विकास ।
- पर्यटकीय पदमार्गको स्तररोन्नती ।
- आवश्यक ठाउँमा ढलान सहितको गोरेटो बाटो, सामुदायिक भवन, लघु तथा साना जलविद्युत, संचार क्षेत्रको विकास मार्फत पुर्वाधार विकास ।
- स्थानीय उत्पादनमा आधारित सिप विकासका कार्यहरू ।
- खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण मार्फत सामाजिक विकास ।
- वन, वातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन ।
- शासकीय क्षमताको विकास मार्फत सुशासन र सदाचार प्रवर्द्धन,
- क्रमागत, गरिबी निवारणमा टेवा पुर्याउने खालका आयोजना र श्रममा आधारित रोजगार प्रवर्द्धन ।

सभाका अध्यक्ष महोदय, सभाका सदस्य ज्यूहरू,

अब म चालु आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को आय व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- चालु आर्थिक वर्षमा ४२ करोड २० लाख ९६ हजार रुपैयाँ राजश्व परिचालन हुने अनुमान रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको संशोधित अनुमान बमोजिम नेपाल सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान वापत रु. ६ करोड ४४ लाख १५ हजार रुपैयाँ र संघ तथा प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाडबाट रु. ६ करोड ८० लाख ८१ हजार आय प्राप्त भएको छ । प्रदेश वित्तीय समानीकरण अनुदान वापत ७८ लाख १७ हजार प्राप्त भएको छ ।
- चालु आर्थिक वर्षको नेपाल सरकार शसर्त अनुदान तर्फ रु. ११ करोड ९ लाख ५४ हजार रुपैयाँ र प्रदेश सरकार सम्पुरक अनुदान तर्फ रु. ६० लाख रुपैयाँ र प्रदेश विशेष अनुदान रु ४० लाख, नेपाल सरकार विशेष अनुदान २५ लाख निकासी प्राप्त भएको छ । यसैगरी कुल आय रु ४२ करोड २० लाख ९६ हजार अनुमान गरिएकोमा हालसम्म रु ३९ करोड ३८ लाख ३६ हजार रुपैयाँ निकासी प्राप्त भएको छ । यसै गरी आन्तरीक आय अन्तर्गत ३० लाख २२ हजार अनुमान गरिएकोमा हाल सम्म १ करोड ३७ लाख १० हजार आन्तरिक आय अन्तर्गत राजश्व संकलन भएको छ भने आय र वास्तविक निकासीबीचको अन्तर रु २ करोड ८२ लाख ६० हजार रहेको छ ।

सभाका अध्यक्ष महोदय, सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को बजेट तथा कार्यक्रमका मुख्य (मुख्य विषयवस्तुहरु प्रस्तुत गर्न चाहान्छु।

- कृषि तथा पशुपक्षी विकास सम्बन्धी सेवाको पहुँच विस्तार गरी कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय गर्न चाहने कृषकलाई बीउबिजन, कृषि औजार, प्रविधि र तालिमका लागि १० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
- गाउँपालिका भित्रका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, पुरातात्विक, मौलिक र प्राकृतिक सम्पदाहरुको पहिचान, संरक्षण प्रवर्द्धन एवं प्रचार प्रसार मार्फत स्थानीय अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण आधारको रूपमा पर्यटन उद्योगको विकास गर्न, उच्च आर्थिक बृद्धि, उत्पादन रोजगारी र आयको वितरणलाई टेवा पुऱ्याउने सम्भावना बोकेको पर्यटन क्षेत्रको विकासलाई मैले जोड दिएको छु।
- आर्थिक क्रियाकलाप, रोजगारी र मुल्य अभिवृद्धिमा उद्योग व्यापार र व्यवसायको प्रमुख भूमिका हुने भएकोले गाउँपालिका भित्र रहेका वेरोजगार युवायुवती र विदेशबाट फर्किएका युवा युवतीहरुलाई स्थानीय लघु उद्योग व्यवसायलाई आधुनिक तबरले संचालन सम्बन्धि तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु। गाउँपालिकाभित्र विभिन्न प्राकृतिक विपत्तिबाट सिर्जित विविध समस्याहरुलाई समाधानका लागि गरिने तत्काल उद्धार, राहात तथा पुनस्थापन गर्न रु २० लाख विनियोजन गरेको छु।
- प्रशासनिक तथा चालू खर्चलाई यथार्थपरक तथा वस्तुनिष्ठ बनाउन चालू खर्च बजेटलाई नियन्त्रण गर्ने नीति लिएको छु।
- महामारीको रोग रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापनका लागि प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा रु २५ लाख विनियोजन गरेको छु।
- मर्मत सम्भार कोष स्थापना गरी विगतमा सञ्चालन भएका योजना तथा कार्यक्रमको मर्मत सम्भारका लागि २० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- गाउँपालिकाभित्र जनप्रतिनिधिहरुलाई स्थानियस्तरमा उत्पन्न विवाद समाधानको लागि कानूनी रूपमा सवल तथा सक्षमता पाउन कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुलाई क्षमता विकास गर्न तालिम सञ्चालनार्थ रु. १० लाख रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु।
- विगतमा गाउँपालिकामा कार्यरत पदाधिकारी तथा कर्मचारी कामको शिलशिलामा घाइते भई आपतकालिन उद्धार गर्नुपरेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिकाभित्र कार्यरत कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरु कामको शिलशिलामा घाइते भएमा आपतकालिन उद्धारका लागि रु १० लाख विनियोजन गरी निरन्तरता प्रदान गरेको छु।
- स्थानीय सेवाबाट गाउँपालिकामा सेवा गरी सेवा निवृत्त हुने कर्मचारीहरुका लागि कर्मचारी सेवा सुविधा उपलब्ध गराउन कर्मचारी सेवा निवृत्त सुविधा कोष खडा गरी २० लाख रकम विनियोजन गरेको छु।

- कर्मचारीहरूको सिकाई क्षमता अभिवृद्धि तथा पर्यटन काजको व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- मानवसेवा आश्रम लाई आर्थिक सहयोग तथा सहयता उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँटोल सरसफाई तथा फोहोर व्यवस्थापनका लागि आमा समुह तथा टोल विकास समितिलाई सरसफाई सामाग्री वितरण गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न फर्निचर व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि सामाग्री तथा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- पढ्दै सीप सिक्दै भन्ने उद्देश्यका साथ विद्यार्थी लक्षित सिप विकास तालिमका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ मा विभिन्न विषय क्षेत्रगत आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पुर्वाधार विकास, वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन, सुशासन तथा संस्थागत विकासमा अनुमानित विनियोजन भएको बजेट अनुसूचीमा समावेश गरेको छु ।
- बाल विवाह तथा बहुरविवाह जस्ता सामाजिक कुरीति तथा कुप्रथा नियन्त्रणका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- उद्यमशिलता मार्फत नयाँ उद्यमी सिर्जना गर्न संघीय सरकारको शर्शत अनुदानको अलावा गाउँपालिकाबाट समेत १८ लाख लागत साझेदारी गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका केन्द्र सञ्जालसँग जोड्नका लागि संघीय सरकारबाट १ करोड बजेट प्राप्त भएकोमा लागत साझेदारीका लागि २५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- साविकको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको संशोधन भई बजेट कटौती भई संघीय सरकारबाट ३० लाख ८८ हजार प्राप्त भएकोमा गाउँपालिकाबाट रोजगारी सिर्जनाका लागि ३० लाख ८८ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाभित्रका शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन एवं समग्र विकासका लागि योगदान पुर्याउने व्यक्ति तथा स्रष्टा सम्मानका लागि रु. ७ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- चुमनुब्री गाउँपालिका अन्तर्गतका विभिन्न पदमार्गहरूको स्तररोन्नती गरी गुणस्तरीय तथा सुरक्षित पदमार्ग निर्माणका लागि पर्यटन बोर्डसँग लागत साझेदारी गर्नका लागि ५० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- पर्यटन सम्भावना तथा पर्यटकीय गन्तव्यहरूको विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि चुमनुब्री गाउँपालिका पर्यटन गुरुयोजना निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्वास्थ्य सेवा गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि कर्मचारी क्षमता विकास, फर्निचर व्यवस्थापन, सूचना प्रविधिका

सामाग्रीहरू, स्वास्थ्य सामाग्री तथा औजारहरूको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- चुमनुब्री गाउँपालिका भित्र विभिन्न सिप विकास तालिम संचालन गर्न रु. २१ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- कर्मचारीहरू पालिकामा टिकाइराख्न कर्मचारी आवास सुविधाका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सिद्ध गणेश आधारभूत विद्यालय, सेराङ्गी गुम्बा आधारभूत विद्यालय, नुब्री आधारभूत विद्यालय र श्रङ्ग हिमाली आ वि का लागि पालिकाको तर्फबाट छात्रावास सुविधाका लागि एकमुष्ट रु. २२ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
- डढेलो नियन्त्रण तथा जलवायू अनुकुलन सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- सिद्ध गणेश आ वि छात्रावास भवन निर्माण सम्पन्न गर्नका लागि संघीय विशेष अनुदानबाट स्रोत सुनिश्चित गराई १ करोड १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- वडागत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम अनुसुचीमा समावेश गरेको छु ।

सभाका अध्यक्ष महोदय, सभाका सदस्य ज्यूहरू,

आगामी आर्थिक वर्ष २०८२।८३ को नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न जम्मा रु.४७ करोड ४० लाख ९८ हजार रूपैयाँ खर्च हुने अनुमान गरेको छु । जसमध्ये चालुतर्फ रु २८ करोड ९ लाख ५८ हजार रूपैयाँ मात्र र पुँजीगत तर्फ रु १९ करोड ३१ लाख ४० हजार मात्र हुने अनुमान गरेको छु ।

- आगामी आर्थिक वर्षको व्यय अनुमानको विवरण उपशिर्षकगत तथा खर्च शिर्षकगत गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक २०८२ सँगै पेश गरेको छु ।
- आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने श्रोत मध्ये नेपाल सरकार वित्तिय समानीकरण अनुदान रु. ८ करोड ७३ लाख रूपैयाँ, संघीय विभाज्य कोषबाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाँड रु.११ करोड ९८ लाख ८३ हजार ९ सय रूपैयाँ, शर्शत अनुदान रु. १२ करोड ४७ लाख रूपैयाँ, संघीय विशेष अनुदान १ करोड १० लाख, संघीय समपुरक अनुदान १ करोड, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तिय समानीकरण अनुदान रु.८८ लाख ७५ हजार, प्रदेश राजश्व बाँडफाँडबाट रु. ९७ लाख ९ हजार रूपैयाँ, आन्तरिक राजश्वबाट रु.१ करोड ५८ लाख ६८ हजार संकलन हुने अनुमान गरिएको , प्रदेश सरकाबाट प्राप्त हुने विशेष अनुदान ४० लाख रूपैयाँ, प्रदेश समपुरक अनुदानबाट ६० लाख रूपैयाँ बजेट प्राप्त हुने र चालु आर्थिक वर्षको असार मसान्त सम्ममा खर्च भई बाँकी रहने अल्या रकम अनुमानित रु ७ करोड ६७ लाख ६२ हजार १ सय रूपैयाँ गरी जम्मा ४७ करोड ४० लाख ९८ हजार रूपैयाँ मात्र हुने अनुमान रहेको छ ।

सभाका अध्यक्ष महोदय, सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि राजश्वका नीति प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

- स्थानीय सरकारको क्षेत्रभित्रका करको आधार फराकिलो पाउँदा आन्तरिक राजश्व संकलन, कर तथा गैर कर राजश्वको परिचालनलाई थप व्यवस्थित पाउँदा लगिनेछ।
- चुमनुव्री गाउँपालिका भित्र पदयात्राका लागि प्रवेश गर्ने विदेशी तथा तोकिएका स्वदेशी पर्यटकहरूबाट पर्यटन शुल्क लिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ।
- चुमनुव्री गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्व सुधार कार्ययोजना बमोजिम कर तथा गैर करका दरलाई प्रगतिशिल बनाई राजश्व परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- आर्थिक रूपले विपन्न, अशक्त असहाय, जेष्ठ नागरिक दलित, एकल महिलामैत्री कर प्रणालीको विकास गरिनेछ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालनमा रहेका सबै व्यापार व्यवसायहरूलाई आर्थिक कारोबारको आधारमा व्यवसाय दर्ता गर्न प्रोत्साहित गरी कर दायरा ल्याउने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- दुडूगा, गिटी, बालुवा लगायतका दहत्तर बहत्तर शुल्क, विज्ञापन कर र मनोरञ्जन कर गाउँपालिकाबाट संकलन गरी ग-४-२ बाँडफाँड खातामा जम्मा गरी ६० प्रतिशत स्थानीय तहमा राखी ४० प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा हुने कानुनी व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

सभाका अध्यक्ष महोदय, सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अन्तमा, यो बजेट तर्जुमाका लागि मार्गदर्शन गर्नुहुने गाउँपालिका अध्यक्ष, वडा अध्यक्षहरु, गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यहरु, गाउँसभाका सदस्यहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, विभिन्न राजनीतिक दल, नीजि क्षेत्र, नागरिक समाजका व्यक्तित्वहरु, संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरु तथा बुद्धिजीवी जगतबाट प्राप्त सल्लाह, सुझाव र सहयोग प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु।

दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुव्री को दिर्घकालीन सोचलाई सार्थक पार्न विविध चुनौतिहरूबीच आएको यो बजेटको सफल कार्यान्वयन गर्न सबै पक्षको अपनत्व र पूर्ण सहयोग प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु। साथै मुलुक भित्र र बाहिर रहनु भएका चुमनुव्री गाउँपालिकाको विकासको लागि चिन्ता गर्ने सबैलाई दिगो विकास अनुपम संस्कृति, उन्नत पर्यटन समृद्ध चुमनुव्री निर्माणको गाउँपालिकाको महान अभियानमा सहभागी हुन आह्वान गर्दछु।

धन्यवाद

लक्ष्मी गुरूड

उपाध्यक्ष

चुमनुब्री गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२

गाउँ सभामा पेश भएको मिति :- २०८२ असार ३ गते

गाउँ सभाबाट पास भएको मिति :- २०८२ असार १० गते

चुमनुब्री गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८२/८३ को सेवा र कार्यहरुको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: चुमनुब्री गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८२/८३ को सेवा र कार्यहरुको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वान्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२९ को उपधारा (२) बमोजिम चुमनुब्री गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :-

(क) यो ऐनको नाम "चुमनुब्री गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०८२" रहेको छ।

(ख) यो ऐन सभाले पारित गरेपछि लागु हुनेछ ।

२. आर्थिक बर्ष २०८२/८३ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार :

आर्थिक बर्ष २०८२/८३ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त चालु खर्च, पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरि जम्मा ४७,४०,९८,०००।- (अक्षरूपी सच्चालिस करोड चालिस लाख अन्ठानब्बे हजार रुपैया मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम संचित कोषबाट खर्चे गर्न सकिनेछ । जस अनुसार नेपाल सरकारबाट सशर्त अनुदान चालुतर्फ रु. १२ करोड ३७ लाख, वित्तीय समानीकरण अनुदान तर्फ ८ करोड ७३ लाख, सशर्त अनुदान पूँजीगत तर्फ १० लाख, विशेष अनुदानतर्फ १ करोड १० लाख, समपूरक अनुदान तर्फ १ करोड, राजस्व वाँडफाँडवात प्राप्त रकम ११ करोड ९८ लाख ८३ हजार ९ सय, प्रदेश सरकार समानीकरण अनुदान तर्फ ८८ लाख ७५ हजार, विशेष अनुदान तर्फ ४० लाख, समपूरक अनुदान तर्फ ६० लाख, राजस्व वाँडफाँड वापत ९७ लाख ९ हजार तथा अधिल्लो आ.व.को मौज्दात र अल्याह सहित रु ७ करोड ६७ लाख ६२ हजार १ सय रुपैयाँ (अनुमानित) र आन्तरिक स्रोतबाट १ करोड ५८ लाख ६८ हजार हुने गरी जम्मा रु ४७,४०,९८,०००।- (अक्षरूपी सच्चालिस करोड चालिस लाख अन्ठानब्बे हजार रुपैया मात्र) अनुमानित खर्च गर्न सकिने छ ।

३. विनियोजन

- (१) यस ऐनद्वारा सञ्चितकोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिईएको रकम आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त चुमनुव्री गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिने छ।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपूग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ। यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सक्नेछ। पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भूक्तानी खर्च र व्याज भूक्तानी खर्च शीर्षकमा बहेक अन्य चालु खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भूक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम व्याज भूक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन।
तर, चालु तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ।
- (३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा गाउँसभाको स्वीकृति लिनु पर्ने छ।

अनुसूची १
(दफा २ सँग सम्वन्धित)
नेपालको संविधानको धारा २२९ (२) बमोजिम
सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

क्र. सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजित खर्च	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
१	२	३ गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखा समेत	४ रू २८,०९,५८,०००।००	५ रू १९,३१,४०,०००।००	६	७ रू ४७,४०,९८,०००।००
जम्मा						रू ४७,४०,९८,०००।००

आज्ञालो
मनोज लामिछने
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

४. घर जग्गा बहाल कर:

- (१) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, कारखाना, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा बहाल अंक रकमको १० प्रतिशतका दरले बहालकर लिइनेछ । तर कुनै घरधनीले निजी निवास प्रयोजनका लागि व्यक्ति वा परिवारलाई बहालमा दिएकोमा लाग्ने बहालकर रकममा २० प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- (२) बहाल कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि भाडाको न्यूनतम दर अनुसूची (३) बमोजिम हुनेछ ।
- (३) **अनुसूची (३)** बमोजिम लगाईने बहालकर चालु आ.व.को प्रथम चौमासिक (कार्तिक मसान्त) अवधिभित्र सोही आ.व.को बहालकर अग्रिम रुपमा बुझाउनेलाई लाग्ने करमा १० प्रतिशत छुट दिइनेछ । बक्यौता कायम हुनु गएको बहालकर रकममा पहिलो वर्ष १० प्रतिशत र सोभन्दा अघिल्ला वर्षहरूको बक्यौतामा क्रमशः हरेक वर्षका लागि थप ५/५ प्रतिशतका दरले विलम्ब शुल्क लिइनेछ ।

५. व्यवसाय कर :

- (१) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यवसाय गर्ने गरी दर्ता वा ईजाजत प्राप्त गरी स्थापित उद्योग, व्यापार, व्यवसाय, सेवा र यस्तै प्रकारका जुन सुकै कारोवार गर्ने व्यक्ति वा सस्थालाई व्यवसायको प्रकृति, आर्थिक कारोवार, स्थान विशेष र लगानीका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाई असुल उपर गरिनेछ ।
- (२) गाउँपालिका क्षेत्रमा व्यवसाय गर्दै आएका तर गाउँपालिकामा व्यवसाय दर्ता नगराएका व्यवसायीहरूलाई जति सुकै वर्ष व्यवसाय गरेको भए तापनि चालु आर्थिक वर्षको पहिलो चौमासिक भित्र दर्ता गराउन आएमा पछिल्लो अवधिको बढीमा ५ वर्षको कर लिई व्यवसाय दर्ता वा नवीकरण गरिनेछ र सो अवधिमा लाग्ने जरिवानामा शतप्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- (३) **अनुसूची (४)** बमोजिम लगाईने व्यवसाय कर चालु आ.व.को असोज मसान्त भित्र बुझाउनेलाई लाग्ने करमा १० प्रतिशत छुट दिइनेछ । साथै सोही आ.व भित्र कर भुक्तान नगरी बक्यौता कायम हुन गएमा पहिलो वर्ष १० प्रतिशत र सो भन्दा अघिका वर्षहरूको बक्यौतामा क्रमशः हरेक वर्षको लागि थप ५/५ प्रतिशतका दरले बिलम्ब शुल्क लिइनेछ ।

६. जडिबुटी, कबाडी र जीवजन्तु कर :

- (१) स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११(१) र २ (घ)४ को अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार, संघीय मन्त्रालय तथा प्रदेश सरकारका प्रदेश मन्त्रालयले जारी गरेको ऐन नियम निर्देशिका तथा निर्णयहरूको अधिनमा रही विगतको स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र नियमावली २०५६ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम साविकमा जिल्ला विकास समितिले लिएको कर, दस्तुर, शुल्क, राजस्व समेतलाई मध्यनजर गरी यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उत्पादन हुने जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारहरूको

- (२) अनुमति दिदा प्रतिदिन प्रति बर्गफिट रु २.०० का दरले शुल्क लिईनेछ ।
 (३) विना अनुमति टेण्ट लगाएको पाईएमा लाग्ने शुल्क बराबर थप जरिवाना लिईनेछ ।

१४. बनपैदावार विक्री शुल्क :

- (१) गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सबै सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिबाट बन पैदावार विक्री गर्दा प्राप्त गर्ने रकममा १० प्रतिशतका दरले वनपैदावार बिक्री शुल्क लगाई असुल उपर गरिनेछ ।

१५. ट्रेकिङ र ज्याफटिङ शुल्क :

- (१) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ वा ज्याफटिङ सेवा वा व्यवसाय सञ्चालन गरे बापत अनुसूची (१२) बमोजिमको शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

१६. एक्साभेटर प्रयोग शुल्क :

- (१) एक्साभेटर प्रयोग गरेबापत अनुसूची (१३) बमोजिमको शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

१७. प्राकृतिक स्रोत साधन प्रयोग कर :

- (१) प्राकृतिक स्रोत साधन प्रयोगबापत अनुसूची (१४) बमोजिमको कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।

१८. कर छुट:

- (१) यस ऐन बमोजिम बाहेक कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमका कर छुट दिइने छैन ।

१९. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि :

- (१) यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोकेअनुसार हुनेछ ।

२०. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि :

- (१) यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोकेअनुसार हुनेछ ।

गैरकरहरु/ निःशुल्क प्रदान गरिने सेवा तथा सिफारिस

क्र.सं.	निः शुल्क प्रदान गरिने सेवा तथा सिफारिस विवरण	प्रस्तावित दर	कैफियत
१	जन्म दर्ता ३५ दिन भित्र	निःशुल्क	
२	विवाह दर्ता ३५ दिन भित्र	निःशुल्क	
३	बसाई सराई ३५ दिन भित्र	निःशुल्क	
४	सम्बन्ध बिच्छेद दर्ता ३५ दिन भित्र	निःशुल्क	
५	मृत्यु दर्ता ३५ दिन भित्र	निःशुल्क	
६	उपचार सिफारिस	निःशुल्क	

अनुसूची २
भूमिकर (मालपोत)

सि. नं.	राजश्वका क्षेत्रहरु	वर्गीकृत भूउपयोग क्षेत्र	आ.व. २०८२/८३ कोदर प्रति रोपनी रु. वार्षिक कर	पुष्ट्याई	कै.
१	मालपोत दस्तुर, भूमि कर	कृषि क्षेत्र	२० रोपनी सम्मको रु २०० सो भन्दा माथीको प्रतिरोपनी रु ३० का दरले		
२		आवासीय क्षेत्र	प्रतिरोपनी रु ८० का दरले		
३		व्यवसायिक क्षेत्र	प्रतिरोपनी रु १०० का दरले		
४		निजी वन क्षेत्र	प्रतिरोपनी रु ५० का दरले		
५		सार्वजनिक उपयोग क्षेत्र	प्रतिरोपनी रु ५० का दरले		
६		नदी ताल तथा सिमसार क्षेत्र	प्रतिरोपनी रु ५० का दरले		
७		साँस्कृतिक तथा पुरातात्विक क्षेत्र	प्रतिरोपनी रु ५० का दरले		
२ वर्ष देखि ४ वर्षसम्म कर नबुझाउनेलाई २५%, ५ वर्ष देखि ७ वर्षसम्म कर नबुझाउनेलाई ३५%, ८ वर्ष वा सोभन्दा बढीसम्म कर नबुझाउनेलाई ५०% सम्म जरिवाना लगाईनेछ ।					

अनुसूची ३

घर बहाल कर

गा.पा.क्षेत्र भित्र तपशिल बमोजिम घर बहाल कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

घर बहाल रकमको १० प्रतिशत

अनुसूची ४

व्यवसाय कर

क्र. सं.	विवरण	नयाँ दर्ता				नवीकरण				कै.
		५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाखसम्म	१०लाख देखि २० लाखसम्म	२० लाखदेखि माथी	५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाखसम्म	१०लाख देखि २० लाखसम्म	२० लाखदेखि माथी	
१	डिपार्टमेन्ट स्टोर दर्ता तथा नवीकरण	२०००	३०००	५०००	१००००	१०००	१५००	२५००	५०००	

क्र. सं.	विवरण	नयाँ दर्ता				नवीकरण				कै.
		५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाखसम्म	१०लाख देखि २० लाखसम्म	२० लाखदेखि माथी	५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाखसम्म	१०लाख देखि २० लाखसम्म	२० लाखदेखि माथी	
२	शितभण्डार तथा गोदाम घर	१५००	२५००	३५००	५०००	७५०	१२५०	१७५०	२५००	
३	अर्गानिक वस्तु विक्रि केन्द्र	५००	१०००	१५००	२०००	२५०	५००	७५०	१०००	
व्यापारिक वस्तु तथा व्यवसाय										
४	व्यवसाय दर्ता: मदिरा	२०००	३०००	५०००	१००००	१०००	१५००	२५००	५०००	
५	खुद्रा व्यवसाय (किराना)	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
६	ईलेक्ट्रोनिक सामान खरिद बिक्री व्यवसाय	१५००	३०००	४५००	६०००	७५०	१५००	२२५०	३०००	
७	फर्निचर तथा फर्निचर	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
८	सुनचाँदी तथा गहना बनाउने पसल	१५००	३०००	४५००	६०००	७५०	१५००	२२५०	३०००	
९	कपडा पसल फेन्सी स्टोर	१५००	३०००	४०००	५०००	७५०	१५००	२०००	२५००	
१०	सामान ढुवानी तथा कम्पनी ट्रान्सपोर्ट सर्भिस	२०००	३०००	५०००	१००००	१०००	१५००	२५००	५०००	
११	फोटो स्टुडियो तथा कलर ल्याब	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
१२	ब्युटिपार्लर/केश श्रृंगार	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
१३	कस्मेटिक पसल	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
१४	ड्राई क्लिन	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
१५	प्रेस हाउस	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
१६	फलफुल तथा तरकारी विक्रेता	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
१७	मार्बल पसल	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
१८	डेरी पसल	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
१९	जुत्ता चप्पल खुद्रा पसल	१५००	३०००	४०००	५०००	७५०	१५००	२०००	२५००	

क्र. सं.	विवरण	नयाँ दर्ता				नवीकरण				कै.
		५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाख सम्म	१० लाख देखि २० लाख सम्म	२० लाख देखि माथी	५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाख सम्म	१० लाख देखि २० लाख सम्म	२० लाख देखि माथी	
४०	सवारी साधन विक्रेता	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
४१	अन्य वर्गीकृत नभएका व्यवसायहरु: शिर्षक उल्लेखित नभएको	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
४२	उत्पादनमुलक उद्योग	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
४३	कृषि / पशु फर्म	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
उर्जा/लघु जलविद्युत उद्योग										
४४	१०० कि.वा. सम्म	१००००				५०००				
४५	१०० कि.वा. देखि १ मे.वा. सम्म	१५०००				७५००				
४६	१ मे.वा. देखि १० मे.वा. सम्म	२००००				१००००				
४७	१० मे.वा. देखि माथी	५००००				२५०००				
पर्यटन उद्योग										
४८	क. होमस्टे राखी व्यवसाय गर्न	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
४९	ख. होटल तथा गेष्टहाउस	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
५०	ग. होटलकर (दर्ता भएको)	१५० प्रति कोठा (कोठा संख्या वडा कार्यालयले एकिन गरी अभिलेख राख्ने)								
५१	घ. होटलकर (दर्ता नभएको)	२५० प्रति कोठा (कोठा संख्या वडा कार्यालयले एकिन गरी अभिलेख राख्ने)								
५२	घरेलु उद्योग तथा कलकारखाना	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
५३	खनिज उद्योग	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
५४	कार तथा मोटरसाईकल ट्रायल सेन्टर	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
५५	मनोरञ्जन(पव, डान्सबार, दोहरी साँझ, क्यासिनो) व्यवसाय	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	

क्र. सं.	विवरण	नयाँ दता				नवीकरण				कै.
		५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाखसम्म	१०लाख देखि २० लाखसम्म	२० लाखदेखि माथी	५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाखसम्म	१०लाख देखि २० लाखसम्म	२० लाखदेखि माथी	
५६	पिकनिक स्पट	१०००								
५७	टेलिभिजन स्टेसन	१००००				५०००				
५८	रेडियो एफ.एम.	५०००				२५००				
५९	स्विमिङ्ग पुल तथा फिटनेश सेन्टर	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
६०	योगा, जुम्बा तथा अन्य	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
६१	अन्य तालिम केन्द्रहरु	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
६२	फुटसल तथा अन्य खेलकुद	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
६३	ट्रेकिङ्ग / टुर/ ट्राभल एजेन्सी व्यवसाय	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
६४	इन्टरनेट सेवा प्रदायक	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
६५	चलचित्र प्रदर्शन घर	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
६६	पुलहाउस/स्नुकर	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
६७	साईबर तथा इन्टरनेट क्याफे	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
६८	विभिन्न किसिमका अनलाईन मिडिया तथा न्युज पोर्टलहरु	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
६९	परामर्श , ईन्जिनियरिङ्ग, कन्सल्टेन्सी तथा अन्य व्यवसायिक सेवा	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
७०	कानून व्यवसायी	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
७१	सुधार केन्द्र	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
७२	लेखापरीक्षक सूचीकरण	५००								
७३	दन्त चिकित्सक	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	

क्र. सं.	विवरण	नयाँ दर्ता				नवीकरण				कै.
		५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाख सम्म	१० लाख देखि २० लाख सम्म	२० लाख देखि माथी	५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाख सम्म	१० लाख देखि २० लाख सम्म	२० लाख देखि माथी	
७४	बिमा अभिकर्ता	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
७५	अनुवादक	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
७६	फ्लेक्स, ब्यानर ईत्यादि	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
७७	विदेशी मुद्रा सटही काउण्टर / मनी ट्रान्सफर	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
७८	धितोपत्र (शेयर) कारोबारवाला	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
७९	बिज्ञापन एजेन्सी	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
८०	बैदेशिक रोजगारसेवा	२०००	४०००	५०००	७०००	१०००	२०००	२५००	३५००	
८१	स्वदेशी रोजगार	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
८२	शैलुन / जेन्स पार्लर	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
८३	ट्युसन सेन्टर तथा अन्य ईन्स्टिच्यूट	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
८४	फार्मेसी	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
८५	सिलाई पसल	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
८६	निर्माण व्यवसायी (घ वर्ग)	११०००				५५००				
८७	निर्माण व्यवसायी (घ वर्ग) ठाउँसारी/ नामसारी/ प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि	२०००								
८८	बाणिज्य बैंक	१००००				५०००				
८९	विकास बैंक	७०००				३५००				
९०	बीमा कम्पनी	५०००				२५००				
९१	सहकारी बैंक	५०००				२५००				
९२	बचत तथा ऋण सहकारी	४०००				२०००				
९३	बहुउद्देशीय सहकारी	४०००				२०००				
९४	कृषि सहकारी	२०००				१०००				

क्र. सं.	विवरण	नयाँ दता				नवीकरण				के.
		५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाखसम्म	१०लाख देखि २० लाखसम्म	२० लाखदेखि माथी	५ लाख सम्म	५ लाख देखि १० लाखसम्म	१०लाख देखि २० लाखसम्म	२० लाखदेखि माथी	
९५	महिला सहकारी संस्था	२०००				१०००				
स्वास्थ्य तथा सेवा व्यवसाय										
९६	निजी अस्पताल	५०००	७५००	१००००	१५०००	२५००	३७५०	५०००	७५००	
९७	सामुदायिक अस्पताल	३०००	४०००	५०००	६०००	१५००	२०००	२५००	३०००	
९८	नर्सिङ्गहोम क्लिनिक	३०००	४०००	५०००	६०००	१५००	२०००	२५००	३०००	
९९	ल्याव	३०००	४०००	५०००	६०००	१५००	२०००	२५००	३०००	
१००	फिजियोथेरापी	३०००	४०००	५०००	६०००	१५००	२०००	२५००	३०००	
१०१	मिष्ठान्न पसल	१०००	२०००	३०००	५०००	५००	१०००	१५००	२५००	
शिक्षातर्फ										
१०२	शिशु स्याहार केन्द्र तथा मन्टेञ्चरी	५०००				२५००				
१०३	निजी विद्यालय	१००००				५०००				
१०४	खच्चर व्यवसाय	३०००				१५००				
१०५	सबै प्रकारका प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि	५००								
जीवजन्तु चौपाया निकासी प्रति संख्या										
१०६	भेडा/बाख्रा	५०								
१०७	घोडा/खच्चड/गाई/ गोरु तथा अन्य	१००								

वार्षिक रुपमा व्यवसाय कर निम्न अनुसार व्यवसाय कर उठाइनेछ ।

नोट:

- डिलर, एजेन्ट, डिपो सवडिलर आदिवाहेक अन्य पसल, उद्योग व्यवसायको हकमा कसैले एउटै पसलमा धेरै आईटम राखी पसल वा व्यवसाय गरेको छ भने सबै आईटममध्ये कुनै एकको मात्र कर लिइनेछ तर यसमा सबै आईटम मध्ये जुन आईटमको कर रकम बढी छ सोहीलाई कायम गरी कर असूल गरिनेछ ।

अनुसूची ५

जडीबुटी, कबाडी र जीवजन्तु कर

क्र. सं.	जडीबुटीको नाम	इकाई	आ.व. २०८२/८३ को गा.पा.को करको दर रेट
१	निरमसी	के.जी.	३०
२	जटामसी	के.जी.	४०
३	कुटकी	के.जी.	२०
४	मसिलि कालो	के.जी.	३
५	कुरिलो जरा	के.जी.	२
६	सतुवा जरा	के.जी.	७
७	पदम चाल	के.जी.	५
८	गाम डोल	के.जी.	५
९	भ्याकुर	के.जी.	७
१०	सुगन्धवाल	के.जी.	७
११	बोझो	के.जी.	२.५
१२	विष	के.जी.	५
१३	रति	के.जी.	३
१४	दरुहल्दि	के.जी.	४
१५	सुगन्ध / चोत मरुवा	के.जी.	१०
१६	कुकर तरुल / बन तरुल	के.जी.	७
१७	सेतक चिनी / कुकरदाइनो	के.जी.	२.५
१८	वनलसुन	के.जी.	१५
१९	विष फेज	के.जी.	५
२०	पिपला	के.जी.	५
२१	भुतकेश / मुसुली	के.जी.	२.५
२२	पाखानभेद	के.जी.	२.५
ख	काठको बोक्रा जाति	के.जी.	
१	अल्लो	के.जी.	२.५
२	अर्गेली	के.जी.	२.५
३	काउलो / परवन बोक्रा	के.जी.	५

क्र. सं.	जडीबुटीको नाम	इकाई	आ.व. २०८२/८३ को गा.पा.को करको दर रेट
४	दारको बोक्रा	के.जी.	५
५	लोक्ता	के.जी.	२.५
६	काफल	के.जी.	५०
७	दालचिनी / सिन्कौली	के.जी.	३.५
८	भोजपत्र	के.जी.	८
१०	नीम	के.जी.	२
११	सल्ला	के.जी.	१
१२	दतिवन	के.जी.	५
१३	मसुली सेतो	के.जी.	२
ग	पात जाति	के.जी.	
१	लौठ सल्ला	के.जी.	१०
२	धसिगरे / मसिनो पटपटे	के.जी.	२.५
३	तेजपात	के.जी.	१
४	तालिस पत्र	के.जी.	२
५	सुनपाती	के.जी.	२
६	घ्युकुमारी	के.जी.	२
घ	फूल वा विज जाति		
१	टिम्मुर	के.जी.	४
२	अमला	के.जी.	१
३	रतिफल	के.जी.	२
४	बरो	के.जी.	१
५	हरो	के.जी.	१
६	बनकरेला	के.जी.	०.५
७	इन्द्रायणी विया	के.जी.	५
८	अलैंची	के.जी.	२
९	नागवेली झ्याउ	के.जी.	५
१०	हलहले	के.जी.	१

क्र. सं.	जडीबुटीको नाम	इकाई	आ.व. २०८२/८३ को गा.पा.को करको दर रेट
११	टटलो	के.जी.	१
ड	फूल वा भुवा जाति	के.जी.	
१	जयन्ती फूल दोण पुष्प	के.जी.	१
२	नागेश्वर / नारेश्वर	के.जी.	२
३	बुकी	के.जी.	१
४	गुराँस फूल	के.जी.	१
च	विरुवा जाति	के.जी.	
१	चिराइतो	के.जी.	७
२	पाषणभेद पाखनभेद	के.जी.	२.५
३	अमलवेद / पदमचाल	के.जी.	५
४	मजिठो	के.जी.	५
५	इयाउ	के.जी.	७
६	गुच्चि च्याउ	के.जी.	१५०
७	जिवन्ती / सुनगाभा	के.जी.	१
८	निगालो	के.जी.	५०
९	च्याउ साधारण	के.जी.	१
१०	एक्ले विर	के.जी.	२
११	यासाँगुम्बा	के.जी.	१००००
१२	रिड्डाफल	के.जी.	१
१३	बज्रयन्ती	के.जी.	१
१४	रुद्राक्षफल	के.जी.	४
१५	गुर्जा लहरा / गुजार गानो	के.जी.	२
१६	सिलाजित गुड्ची	के.जी.	२५
१७	खयर	के.जी.	१५०
छ	बोक्रा जातिहरु	के.जी.	
१	लोक्ता / अग्रेली	के.जी.	२
२	ओखर	के.जी.	२

क्र. सं.	जडीबुटीको नाम	इकाई	आ.व. २०८२/८३ को गा.पा.को करको दर रेट
३	काफल	के.जी.	२०
४	चुत्रो	के.जी.	४
५	धुपी	के.जी.	१२
६	दालचिनी / तेजपात	के.जी.	३
७	काउलो	के.जी.	७
८	भोजपत्र	के.जी.	१०
९	अँगोरी	के.जी.	२
ज	अन्य रेजिन	के.जी.	
१	सालको खोटो	के.जी.	३
२	साल धुप	के.जी.	५
३	मह (भिर मह)	के.जी.	५
४	गुड्चा (गुचा)	के.जी.	२.५
५	सल्लाको खोटो	के.जी.	३
६	भृङ्गराज	के.जी.	१५०
७	दुकुरे फूल	के.जी.	५०
८	तितेपाती	के.जी.	१
९	कवाडी सबै किसिमको सामग्री सानो गाडी	प्रतिटिप	५००
१०	कवाडी सबै किसिमको सामग्री ठुला गाडी	प्रतिटिप	१०००

अन्य जडिबुटी सिफारिसमा बन नियमावली, २०७९ को अनुसूची ७ बमोजिमको रकमको ५०% जडिबुटी कर लिईनेछ ।

अनुसूची ६
सवारी साधन कर

सि.नं.	व्यवसायको नाम	आगामी आ.व. को स्वीकृत
१	बस, ट्रक, लोरी र अन्य हेभी गाडी	११००
२	भाडाका कार, जिप, भ्यान र ट्रेयाक्टर	६००
३	भाडाका मिनिबस, मिनि ट्रक	८००
४	निजी कार, मिनि बस, ट्रक	४००
५	स्कुटर, मोटरसाइकल तथा अन्य सवारी	२००
६	व्यवसायिक हेलिकप्टर ल्यान्डिङ शुल्क (प्रति टिप)	रु.१०००

गाउँपालिका अन्तर्गत ढुवानीको रुपमा प्रयोग हुने खच्चरहरुमा प्रति खच्चर प्रति टिप रु ५ का दरले शुल्क लिईनेछ ।
दुई घण्टा वा सो भन्दा बढी सार्वजनिक स्थानमा खच्चरको समूह छोडेमा त्यस्तो प्रति समूहलाई रु ५० शुल्क लिईनेछ ।

अनुसूची ७
विज्ञापन कर

गापा क्षेत्र भित्र तपशिल बमोजिम विज्ञापन कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।

- क) सववोर्ड प्रति वर्गफिट रु. ५५
- ख) होडिगवोर्ड प्रति वर्गफिट रु. ७५
- ग) ग्लो साईनवोर्ड प्रति वर्गफिट रु. ९०
- घ) भित्तेलेखन, सटर पेन्टिंग प्रतिवर्गफिट रु २०
- ङ) सार्वजनिक स्थलमा ब्यानर राखेबापत प्रति हप्ता रु.१२०
- च) पोलबोर्ड प्रति गोटा प्रति वर्ष रु. १०००
- छ) डिजिटल बोर्ड प्रति वर्गफिट रु. २००

अनुसूची ८
बहाल बिटौरी शुल्क

सि.न.	राजश्वका क्षेत्रहरु	निर्धारित शुल्क
१	बहाल बिटौरी शुल्क	होलसेल पसल, १० कोठा भन्दा बढी भएको होटल र निजी विद्यालय रु. ३०००, मध्यम स्तरको पसल, ५ देखि १० कोठा भएको होटल रु २०००/-, सामान्य पसल, सामान्य होटल, व्यक्तिगत आवास लगायत अन्य रु १५०० /-
२	बहाल बिटौरी शुल्क	कच्ची घर रु. ५००/- १ तले ढलान घर रु. १०००/- २ तले ढलान घर रु. १५००/- सोभन्दा माथिको ढलान घर रु. २०००/-

अनुसूची ९
पार्किङ शुल्क

गापा क्षेत्र भित्र तपशिल बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाईने र असुल गरिने छ ।

- कुनै पनि सवारी साधनले निजी स्वामित्वमा रहेको स्थानमा पार्किङ्ग गरेको अवस्था बाहेक गाँउपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक स्थानहरु सडकको छेउ आदि स्थानमा १५ मिनेट भन्दा बढी समयको लागि पार्किङ्ग गरेमा तपशिल बमोजिमको पार्किङ शुल्क लिईनेछ ।

सि.न.	राजश्वका क्षेत्रहरु	प्रस्तावित दर (प्रति पटक)	पुष्ट्याई	कैफियत
१	पार्किङ शुल्क	निजी तथा भाडाका ट्रक,बस रु. ३० मिनी बस, टिप्पर रु. २० जीप, ट्याक्टर रु. १० मोटरसाइकल स्कुटर रु. ५		

क्र.स	सेवाशुल्क दस्तुर	प्रस्तावित दर आ.व. २०८२/८३
३३	चारकिल्ला प्रमाणितको मरुवा सरुवा नामसारी अंशबण्डा/घरजग्गा सिफारिस	५००
३४	खानेपानी/विद्युत जडान, नामसारी, ठाउँसारी सिफारिस	२००
३५	कुकाठ कटान सिफारिस गरेको (प्रति रुख)	५००
३६	व्यवसाय दर्ता /सञ्चालन/ नाम/ठेगाना परिवर्तन सिफारिस	५००
३७	हाईड्रोपावर सिफारिस	१००००
३८	निजी स्तरका शैक्षिक संस्था स्थापना अनुमति	१०००
३९	पालिका स्तरीय लब्धाक पत्र (मार्कसिट) प्रतिलिपि दस्तुर	२००
४०	न्यायिक समितिमा निवेदनदस्तुर न्यायीक समितिमा प्रतिउत्तर दस्तुर	२००
४१	समूह/आमा समूह/कृषक समूह/क्लब/ समिति दर्ता तथा नविकरण सिफारिस	३००
४२	सार्वजनिक मठ, मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद, पाटी र चर्च गै.स.संस्था, सहकारी, क्लब सिफारिस(पालिकामा दर्ता हुने)	५००
४३	सार्वजनिक मठ, मन्दिर, गुम्बा, मस्जिद, पाटी र चर्च गै.स. संस्था, सहकारी, क्लब सिफारिस(अन्यमा दर्ता हुने)	२०००
४४	गै.स.स. दर्ता शुल्क	२०००
४५	गै.स.स. नवीकरण शुल्क	१०००
४६	संस्थाहरु INGO वार्षिक (अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.) सिफारिस	१००००
४७	नक्सा पास दस्तुर (प्रति वर्गफिट) १००० वर्गफिट सम्म	७
४८	नक्सा पास दस्तुर (प्रति वर्गफिट) १००० वर्गफिट भन्दा बढी	८

क्र.स	सेवाशुल्क दस्तुर	प्रस्तावित दर आ.व. २०८२/८३
४९	नक्सा पास पर्खाल प्रति रनिड फिट	१
निर्माण भईसकेका घरहरुको हकमा अभिलेखीकरण शुल्क		
५०	कच्ची घर	५००
५१	पक्की घर प्रति वर्गफिट	४
५२	घर नक्सा नामसारी	२०००
५३	योजना सम्पन्न सिफारिस (संघ, प्रदेश, स्थानीय तह)	१०००
५४	अन्य सामान्य सबै प्रकारका सिफारिस	५००
५५	झैझगडा मेलमिलाप निवेदन दर्ता शुल्क	५०
५६	परीक्षा आवेदन शुल्क (श्रेणीविहिन देखि सहायक स्तर वा सोसरह)	५००
५७	परीक्षा आवेदन शुल्क (अधिकृतस्तर वा सोसरह)	१०००
५८	जीवित रहेको सिफारिस	१०००
५९	जग्गा दर्ता सिफारिस	५००
६०	घर बाटो सिफारिस(बाटो भएको)	५००
६१	घर बाटो सिफारिस(बाटो नभएको)	२००
६२	जग्गाधनी पूर्जा हराएको सिफारिस	५००
६३	अपुताली सिफारिस	५००
६४	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	१०००
६५	कार्यक्रम सञ्चालन अनुमति दस्तुर	२०००
६६	हल भाडा प्रतिदिन	१०००
६७	सूचिकृत (फर्म)	५००

मूल्यांकन दस्तुर

विवरण	प्रस्तावित दस्तुर आ.व. २०८२/८३
आम्दानी प्रमाणित	
कुल आम्दानीको	०.५%
सम्पत्ति मूल्यांकन	
कुल सम्पत्तिको	०.३%

सरसफाई शुल्क वार्षिक रुपमा निम्न अनुसार हुने छ ।

सि.न.	राजस्वका क्षेत्रहरु	प्रस्तावित दर(आ.व. २०८२/८३)
१	आवासीय घर २ तल्ला सम्म	१००
२	आवासीय घर २ तल्ला माथी	१५०
३	होटल ,लज सहितको व्यवसायिक	१०००
४	खाजा पसल	३००
५	मासु पसल	३००
६	सैलुन	१००
७	तरकारी फलफूल	२००
८	पान पसल	२००
९	माछा पसल	१००
१०	किराना होलसेल पसल	४००
११	किराना खुद्रा पसल	१००
१२	फेन्सी ,मोबाईल ,साईबर ,कपडा ,घडी पसल ,चुरा धागो	१००
१३	सुन पसल	१००
१४	स्कूल ,क्याम्पस निजी	३००
१५	कार्यालय निजी ,संघसंस्था	४००
१६	उद्योग ठुलो व्यावसायिक	१०००
१७	उद्योग घरेलु ,साना छाला जुत्ता ,झोला	२००
१८	मिल	५००
१९	फर्निचर उद्योग	४००
२०	बस ,माइक्रो काउन्टर	२००
२१	हस्पिटल तथा स्वास्थ्य संस्था(निजी)	५००
२२	एग्रो भेट	५००
२३	कुखुरा फार्म ठुलो ५०० भन्दा बढि	६००

सि.न.	राजस्वका क्षेत्रहरु	प्रस्तावित दर(आ.व. २०८२/८३)
२४	कुखुरा फार्म सानो ५०० भन्दा कम	३००
२५	हार्डवेयर , भाडापसल	३००
२६	स्टेशनरी पासल	१००
२७	कापी उद्योग , छापाखाना	५००
२८	मोटर वर्कशप	१०००
२९	साईकल, मोटरसाईकल वर्कशप	५००
३०	मोटर , मोटरसाईकल शोरुम	३००
३१	टायर रिसोलिड	५००
३२	बैंक	५००
३३	सहकारी संस्था	३००
३४	टेलरिड पासल	२००
३५	इट्टा विक्रि केन्द्र , भट्टा	२००
३६	पेट्रोल पम्प	३००
३७	मदिरा पासल	३००
३८	टिभि , इलेक्टिक तथा मर्मत पासल	४००
३९	हस्तकला , आर्टस , फ्लेक्स	२००
४०	सिनेमा हल , पार्टी प्यालेस , क्याटरिड	१०००
४१	डेरी	२००
४२	व्युटी पार्लर	२००
४३	सिलाई मेसिन पासल तथा मर्मत	२००
४४	कुखुरा बाहेक कृषि फर्म	१००
४५	अन्य	२०

सार्वजनिक शौचालय- निजी क्षेत्रसँग साझेदारी माध्यमबाट शुल्क निर्धारण गरी संचालन गर्ने ।

अनुसूची १२

ट्रेकिङ्ग ज्याफिटिङ्ग शुल्क

ट्रेकिङ्ग र ज्याफिटिङ्ग शुल्क चुमनुब्री गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयबमोजिम हुनेछ ।

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

आय व्ययको विवरण

आय					व्यय				
शीर्षक	प्रस्तावित आय	वास्तविक आय	आम्दानी(%)	मौज्दात	शीर्षक	बाषिर्क बजेट	खर्च	खर्च(%)	मौज्दात
संघीय सरकार	२०,१८,२६,०००.००	१६,८७,१३,८८६.२१	८३.५९	३,३१,१२,११३.७९	चालु	२५,८२,२५,४००.००	१८,३६,०१,६५९.८२	७१.०९	७,४६,२३,७४८.१८
१३३११ समानिकरण अनुदान	७,०२,००,०००.००	६,४४,१५,५२०.००	९१.७६	५७,८४,४८०.००	२११११ पारिश्रमिक कर्मचारी	९,७७,७९,०००.००	७,८४,९६,६७८.०८	८०.२९	१,९२,७४,३२१.९२
१३३१२ शसर्त अनुदान चालु	१२,५६,२६,०००.००	१०,१७,८१,८२१.२१	८१.०२	२,३८,४४,१७८.७९	२१११२ पारिश्रमिक पदाधिकारी	८२,००,०००.००	७५,०१,५००.००	९१.४८	६,९८,५००.००
१३३१३ शसर्त अनुदान पुँजीगत	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००	१००	०.००	२११२१ पोशाक	२४,३६,०००.००	२०,३९,०००.००	८३.३७	४,०५,०००.००
१३३१५ विशेष अनुदान पुँजीगत	५०,००,०००.००	१५,१६,५४५.००	३०.३३	३४,८३,४५५.००	२११३१ स्थानीय भत्ता	३१,१७,०००.००	१८,५८,३४४.००	५९.६२	१२,५८,६५६.००
प्रदेश सरकार	१,७८,१७,०००.००	१,२८,२५,१२०.००	७१.९८	४९,९१,८८०.००	२११३२ महँगी भत्ता	७,००,०००.००	४,५९,९२९.००	६५.७	२,४०,७७१.००
१३३११ समानिकरण अनुदान	७८,१७,०००.००	७८,१७,०००.००	१००	०.००	२११३३ फिन्ड भत्ता	१०,४०,०००.००	८,३४,०००.००	८०.१९	२,०६,०००.००
१३३१५ विशेष अनुदान पुँजीगत	४०,००,०००.००	४०,००,०००.००	१००	०.००	२११३४ कर्मचारीको बैठक भत्ता	५,००,०००.००	४,६२,०००.००	९२.४	३८,०००.००
राजस्व बाडफाड	९,६९,३०,०००.००	९,१६,०६,६९९.१६	९४.५१	५३,२३,३०८.८४	२११३५ कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	५,००,०००.००	२,२२,११५.५०	४४.४४	२,७७,८८४.५०
११४११ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	६,९०,०७,८६७.००	५,१८,५६,८९९.१९	८५	१९,५०,९६७.८१	२११३६ अन्य भत्ता	३,५०,०००.००	१,७७,३०६.००	५०.६६	१,७२,६९४.००
११४२१ बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्त-शुल्क	२,२१,९२,१३३.२०	२,७६,९१,११२.९३	१२४.७८	(५४,९८,९७९.९३)	२११४१ पदाधिकारी बैठक भत्ता	५,००,०००.००	१,२३,०००.००	२४.६	३,७७,०००.००
११४५६ बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	१,३७,३०,०००.००	१,२०,५८,६७९.०४	८७.८३	१६,७१,३२०.९६	२११११ पानी तथा बिजुली	२,००,०००.००	१,९४,९१५.००	५७.४६	८५,०८५.००
अन्तरिक श्रौत	१०,९९,९२,४००.००	१४,३४,३८,३०५.४४	१३०.४१	(३,३४,४५,९०५.४४)	२११२२ संचार महसुल	२०,००,०००.००	१३,९२,०२८.००	६९.५९	६,०७,९७२.००
११३१४ भूमिकर/मालपोत	५०,०००.००	२,९२,३६९.५२	५८४.७४	(२,४२,३६९.५२)	२१२१२ इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२०,००,०००.००	१,५५,९०७.००	७.८	१८,४४,०९३.००
११३१७ वहाल कर	१,५०,०००.००	३,२५,४९६.९४	२१७	(१,७५,४९६.९४)	२१२२३ सवारी साधन मर्मत खर्च	२०,००,०००.००	१०,०४,८०२.००	५०.२४	९,९५,१९८.००
१४११२ पदयात्रा शुल्क	४०,०००.००	१,१७,९१,२००.००	२९४.७८	(१,१७,५१,२००.००)	२१२१४ बिमा तथा नवीकरण खर्च	६,००,०००.००	१,३५,५१४.००	२२.५९	४,६४,४८६.००
					२१२२१ मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	५,००,०००.००	३,७९,९१८.००	७५.८४	१,२०,८०२.००
					२१२३१ निर्मित सार्वजनिक सम्यतिको मर्मत सम्भार खर्च	५,००,०००.००	०.००	०	५,००,०००.००
					२१३११ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	४४,३४,०००.००	३६,६७,६१९.५३	८२.७२	७,६६,३८०.४७
					२१३१३ पुस्तक तथा सामग्री खर्च	१८,७७,०००.००	५,७६,७२९.००	३०.७३	१३,००,२७१.००
					२१३१५ पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२४,००,०००.००	२१,९५,७५१.२०	९१.४९	२,०४,२४८.८०
					२१४१२ सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	१५,००,०००.००	०.००	०	१५,००,०००.००
					२१४१३ करार सेवा शुल्क	८०,००,०००.००	६७,८४,२३७.००	८४.८	१२,१५,७६३.००
					२१५११ कर्मचारी तालिम खर्च	२०,००,०००.००	४,४९,१७९.००	२२.०६	१५,५८,८२१.००
					२१५१२ सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	२४,००,०००.००	८,८७,४७०.००	३६.९७	१५,१२,५३०.००
					२१५१२ कार्यक्रम खर्च	५,५२,९३,०००.००	३,०४,४८,४८९.७६	५५.७७	२,४८,४४,५१८.२४
					२१५१९ विविध कार्यक्रम खर्च	१३,००,०००.००	४,७९,०६८.००	३६.२४	८,२८,९३२.००
					२१६११ अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	१४,५९,०००.००	६,६६,९७२.००	४५.९७	७,८४,०२८.००
					२१६१२ ध्रमण खर्च	४३,००,०००.००	३२,९०,९४०.००	७४.६७	१०,८९,०६०.००
					२१६१३ विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको ध्रमण खर्च	५,००,०००.००	०.००	०	५,००,०००.००
					२१७११ विविध खर्च	६९,००,०००.००	३९,८६,४८०.००	५७.७८	२९,१३,५२०.००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

आय व्ययको विवरण

आ.व. : २०८१/८२ अवधी : २०८१/०४/०१-२०८२/०३/३२

आय					व्यय				
१४२१३ अन्विक्रीबाट प्राप्त रकम	१२,००,०००.००	०.००	०	१२,००,०००.००	२२७२१ सभा सञ्चालन खर्च	१५,००,०००.००	१०,६६,३००.००	७१.०९	४,३३,७००.००
१४२२१ न्यायिक दस्तुर	२०,०००.००	०.००	०	२०,०००.००	२५३११ शैक्षिक संस्थाहरूलाई सहायता	१२,००,०००.००	११,००,०००.००	९१.६७	१,००,०००.००
१४२२४ परीक्षा शुल्क	१०,०००.००	१३,०००.००	१३०	(३,०००.००)	२५३१५ अन्य सस्था सहायता	३,००,०००.००	६५,०००.००	२१.६७	२,३५,०००.००
१४२४३ सिफारिश दस्तुर	७,८८,४००.००	२,८६,९६५.००	३६.४	५,०१,४३५.००	२७११२ अन्य सामाजिक सुरक्षा	२०,००,०००.००	४,३८,०००.००	२१.९	१५,६२,०००.००
१४२४४ व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	३५,०००.००	१,३२,१००.००	३७७.४३	(९७,१००.००)	२७२१२ उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	२,२३,५४,०००.००	२,०७,७६,६००.००	९२.९४	१५,७७,४००.००
१४२४९ अन्य दस्तुर	५०,०००.००	४,२९,५४५.००	८५९.०९	(३,७९,५४५.००)	२७२१३ औषधीखरिद खर्च	१७,२९,०००.००	११,४०,१५९.७५	६५.९४	५,८८,८४०.२५
१४२५३ व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२,१४,५००.००	६९,६५०.००	३२.४७	१,४४,८५०.००	२७२१९ अन्य सामाजिक सहायता	७,००,०००.००	६,७२,२३३.००	९६.०३	२७,७६७.००
१४३१३ सदरस्थाहा	५,०००.००	०.००	०	५,०००.००	२८१४१ जग्गाको भाडा	६०,०००.००	६०,०००.००	१००	०.००
१४५२९ अन्य राजस्व	२,००,०००.००	१,०९,५१०.००	५४.७६	९०,४९०.००	२८१४२ घरभाडा	१५,००,०००.००	१३,७१,२००.००	९१.४१	१,२८,८००.००
१४६११ व्यवसाय कर	२,४९,५००.००	१,००,६५५.००	४०.३४	१,४८,८४५.००	२९१४३ सवारी साधन तथा मोशिनर ओजार भाडा	२२,००,०००.००	२१,७९,६००.००	९९.०७	२०,४००.००
१५१११ बेरूजू	१०,०००.००	२,४८,५५६.००	२४८५.५६	(२,३८,५५६.००)	२९१११ भेपरी आउने चालु खर्च	१३,४००.००	०.००	०	१३,४००.००
३२१२२ बैंक मौज्दात	१०,६९,७०,०००.००	१२,९६,३९,२५७.९८	१२१.१९	(२,२६,६९,२५७.९८)	पूँजीगत	१६,८३,४०,०००.००	८,९९,९४,१७३.४७	५३.४६	७,८३,४५६,८२६.५३
जम्मा	४२,६५,६५,४००.००	४९,६५,८४,००२.८१	९७.६६	९९,८१,३९७.९९	३१११३ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	६३,००,०००.००	४५,२६,७२४.००	७१.८४	१७,७३,२७६.००
					३११२१ सवारी साधन	१,३०,००,०००.००	९०,९९,०००.००	६९.९८	३९,०१,०००.००
					३११२२ मोशिनरी तथा ओजार	४०,००,०००.००	१८,६९,५३४.००	४६.७४	२१,३०,४६६.००
					३११२३ फर्निचर तथा फिक्चर्स	४०,००,०००.००	३३,९०,५८९.००	८४.७६	६,०९,४११.००
					३११३५ पूँजीगत परामर्श खर्च	५०,००,०००.००	२२,०५,७२४.६८	४४.११	२७,९४,२७५.३२
					३११५१ सडक तथा पूल निर्माण	३,९६,००,०००.००	२,५८,३२,८२९.०२	६५.२३	१,३७,६७१,१७८.९८
					३११५४ तटबन्ध तथा बाँधनिर्माण	१०,००,०००.००	०.००	०	१०,००,०००.००
					३११५६ खानेपानी संरचना निर्माण	१,१६,५०,०००.००	९०,८४,७८४.९०	७७.९८	२५,६५,२१५.१०
					३११५८ सरसफाई संरचना निर्माण	३१,४०,०००.००	२३,१३,५७७.००	७३.६८	८,२६,४२३.००
					३११५९ अन्य सार्वजनिक निर्माण	७,९१,५०,०००.००	३,३३,७४,७५०.८७	४२.१७	४,५७,७५,२४९.१३
					३११६१ निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	१५,००,०००.००	२,९६,६६८.००	१९.७८	१२,०३,३३२.००
					३१५११ भेपरी आउने पूँजीगत	०.००	०.००	०	०.००
					जम्मा	४२,६५,६५,४००.००	२७,३५,९५,८२५.२९	६४.१३	१५,२९,६९,५७४.७१

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
८०४३६५०४१०१ चुमनुव्री गाउँपालिका										
१	४९८.२२.१.६०	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,००,००	०	०.००	१,००,००
२	४९८.२२.१.६०	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१,००,००	०	०.००	१,००,००
३	४९८.२२.१.२१	पारिश्रमिक पदाधिकारी	२१११२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	७८,००	०	०.००	७८,००
४	४९८.२२.१.२७	पोशाक	२११२१	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
५	४९८.२२.१.४३	स्थानीय भत्ता	२११३१	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	२५,००	०	०.००	२५,००
६	४९८.२२.१.७	महंगी भत्ता	२११३२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००
७	४९८.२२.१.३	कर्मचारी फिल्ड भत्ता	२११३३	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	२२,००	०	०.००	२२,००
८	४९८.२२.१.४९	कर्मचारीको बैठक भत्ता	२११३४	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
९	४९८.२२.१.४२	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	२११३५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१२,००	०	०.००	१२,००
१०	४९८.२२.१.२२	पर्यटन काज (कर्मचारी)	२११३५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
११	४९८.२२.१.२०	अन्य भत्ता	२११३९	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
१२	४९८.२२.१.१६	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२११४१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१३	४९८.२२.१.१६	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२११४१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
१४	४९८.२२.१.११	आकस्मिक कोष	२१२१४	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
१५	४९८.२२.१.४८	कर्मचारी सेवा निवृत्त सुविधा कोष	२१२१४	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००
१६	४९८.२२.१.४७	कर्मचारी आवास सुविधा	२१२१९	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१७	४९८.२२.१.२	पानी तथा बिजुली	२२१११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	०	०.००	३,००
१८	४९८.२२.१.२३	संचार महसुल (ईन्टरनेट सेवा समेत)	२२११२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१९	४९८.२२.१.२३	संचार महसुल (ईन्टरनेट सेवा समेत)	२२११२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
२०	४९८.२२.१.१	इन्धन (पदाधिकारी)	२२२११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
२१	४९८.२२.१.४५	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	२२२१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
२२	४९८.२२.१.५८	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
२३	४९८.२२.१.५८	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
२४	४९८.२२.१.४	बिमा तथा नवीकरण खर्च	२२२१४	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	६,००	०	०.००	६,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट बिनियोजन

क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष्य	इकाई	विनियोजन	खर्च (%)	मौज्दात
२५	४९८.२२.१.१४	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	२२२२१	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
२६	४९८.२२.१.३७	मर्मत सम्भार कोष	२२२३१	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	२०,००	० ०.००	२०,००
२७	४९८.२२.१.८	ग्याविन खरिद	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
२८	४९८.२२.१.१०	विपद् राहत सामग्री व्यवस्थापन	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
२९	४९८.२२.१.१३	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२५,००	० ०.००	२५,००
३०	४९८.२२.१.१३	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२२३११	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
३१	४९८.२२.१.३१	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	२२३१३	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
३२	४९८.२२.१.५०	चुमनुव्री साँस्कृतिक तथा पर्यटकीय गन्तव्य विनारी पुस्तक	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	७,००	० ०.००	७,००
३३	४९८.२२.१.३६	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
३४	४९८.२२.१.३६	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
३५	४९८.२२.१.२६	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	२२४१२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
३६	४९८.२२.१.१८	करार सेवा शुल्क	२२४१३	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	९०,००	० ०.००	९०,००
३७	४९८.२२.१.५२	लेखापरिक्षण शुल्क (प्रारम्भिक बाल विकास र स्वास्थ्य चौकी)	२२४१९	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१,००	० ०.००	१,००
३८	४९८.२२.१.५	तालिम खर्च	२२५११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
३९	४९८.२२.१.९	मनास्लु दिवस मनाउने कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२५,००	० ०.००	२५,००
४०	४९८.२२.१.५७	कार्यालय सामग्री तथा विविध ढुवानी	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
४१	४९८.२२.१.५७	कार्यालय सामग्री तथा विविध ढुवानी	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
४२	४९८.२२.१.३८	विभिन्न कार्यक्रमका गाउँपालिकाको लागत साझेदारी	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२०,००	० ०.००	२०,००
४३	४९८.२२.१.२८	चुम साँस्कृतिक डकुमेन्ट्री निर्माण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	२,००	० ०.००	२,००
४४	४९८.२२.१.५१	स्रष्टा तथा विशिष्ट योगदान कार्यको सम्मान तथा पुरस्कार	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	७,००	० ०.००	७,००
४५	४९८.२२.१.५५	पर्यटन गुरुयोजना	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१३,५०	० ०.००	१३,५०
४६	४९८.२२.१.१२	रोजगारी सृजना	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,८८	० ०.००	१०,८८
४७	४९८.२२.१.१२	रोजगारी सृजना	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२०,००	० ०.००	२०,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
४८	४९८.२२.१.४४	मेलमिलाप कर्ता पुनर्ताजिकी तालिम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	७,००	०	०.००	७,००
४९	४९८.२२.१.३२	उपभोक्ता समिति अभिमुखिकरण कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
५०	४९८.२२.१.१७	मनास्लु फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	७,००	०	०.००	७,००
५१	४९८.२२.१.४१	पालिकास्तरीय भलिबल प्रतियोगिता आयोजना	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	३,००	०	०.००	३,००
५२	४९८.२२.१.४०	लैससास / सामाजिक लेखापरिक्षण	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
५३	४९८.२२.१.४६	मनास्लु 3D मोडल निर्माण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
५४	४९८.२२.१.५६	प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२५,००	०	०.००	२५,००
५५	४९८.२२.१.६	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम/ विभिन्न समिक्षा कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४०	०	०.००	४०
५६	४९८.२२.१.६	सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम/ विभिन्न समिक्षा कार्यक्रम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	९,६०	०	०.००	९,६०
५७	४९८.२२.१.३९	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
५८	४९८.२२.१.२५	भ्रमण खर्च	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
५९	४९८.२२.१.२५	भ्रमण खर्च	२२६१२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
६०	४९८.२२.१.२५	भ्रमण खर्च	२२६१२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
६१	४९८.२२.१.२४	विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	२२६१३	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
६२	४९८.२२.१.५९	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	२२६१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	७,००	०	०.००	७,००
६३	४९८.२२.१.२९	विविध खर्च	२२७११	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१७,००	०	०.००	१७,००
६४	४९८.२२.१.१५	कार्यपालिका/सभा संचालन खर्च	२२७२१	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
६५	४९८.२२.१.३०	मानवसेवा आश्रम सहयोग	२५३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
६६	४९८.२२.१.३५	कर्मचारी तथा पदाधिकारी आपतकालिन राहत/उद्धार	२७१११	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
६७	४९८.२२.१.१९	उद्धार, राहत, पुनःस्थापना खर्च	२७२१२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
६८	४९८.२२.१.५३	विभिन्न संघ संस्था सहायता	२७२१९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
६९	४९८.२२.१.३३	जग्गाको भाडा	२८१४१	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	६०	०	०.००	६०
७०	४९८.२२.१.५४	घरभाडा	२८१४२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
७१	४९८.२२.१.३४	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	२८१४३	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष्य	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
७२	४९८.२२.१.३४	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	२८१४३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
७३	४९८.२२.१.७३	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी बर्धिङ सेन्टर भवन निर्माण	३१११२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००
७४	४९८.२२.१.७०	ईन्जिनियरिङ सामग्री व्यवस्थापन	३११२२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
७५	४९८.२२.१.७१	मेशिनरी तथा औजार	३११२२	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	२४,२५	०	०.००	२४,२५
७६	४९८.२२.१.७१	मेशिनरी तथा औजार	३११२२	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,७५	०	०.००	१०,७५
७७	४९८.२२.१.६१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२६,४२	०	०.००	२६,४२
७८	४९८.२२.१.६१	फर्निचर तथा फिक्चर्स	३११२३	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	८,५७	०	०.००	८,५७
७९	४९८.२२.१.६३	झोलुङ्गे पुल निर्माण	३११५१	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	१२,००	०	०.००	१२,००
८०	४९८.२२.१.६८	पाडसिङ छिह्रै हुँदै उदेजुङ नेडोल्मा पर्यटकिय पदमार्ग निर्माण म्याद थप	३११५१	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	५३,००	०	०.००	५३,००
८१	४९८.२२.१.६६	फिलिम लार्केपास पदमार्ग स्तरोन्नती लागत साझेदारी	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	३०,००	०	०.००	३०,००
८२	४९८.२२.१.६६	फिलिम लार्केपास पदमार्ग स्तरोन्नती लागत साझेदारी	३११५१	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	३०,००	०	०.००	३०,००
८३	४९८.२२.१.६९	मनास्लु सर्किट पदमार्ग सुधार STP लागत साझेदारी	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२५,००	०	०.००	२५,००
८४	४९८.२२.१.६९	मनास्लु सर्किट पदमार्ग सुधार STP लागत साझेदारी	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२५,००	०	०.००	२५,००
८५	४९८.२२.१.७४	झोलुङ्गे पुल सेवा शुल्क लागत साझेदारी	३११५९	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
८६	४९८.२२.१.६५	बुढीगण्डकी फिलिमबजार मोटर बाटो निर्माण तथा स्तरोन्नती लागत साझेदारी	३११५९	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२५,००	०	०.००	२५,००
८७	४९८.२२.१.७२	सिद्ध गणेश छात्रावास निर्माण योजना म्याद थप	३११५९	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	३०,००	०	०.००	३०,००
८८	४९८.२२.१.६२	गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१,२६,६०	०	०.००	१,२६,६०
८९	४९८.२२.१.६२	गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण	३११५९	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	७३,४०	०	०.००	७३,४०
९०	४९८.२२.१.६४	पूँजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	३११७२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष्य	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
९१	४९८.२२.१.६७	सडक गुरूयोजना निर्माण	३११७२	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१२,००	०	०.००	१२,००
८०४३६५०४१०२ चुमनुव्री गाउँपालिका - उद्यम विकास शाखा										
९२	४९८.२२.१.१९५	स्याउ सुकुटी तालिम	२२५२२	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
९३	४९८.२२.१.१९९	कफि तालिम	२२५२२	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	६,००	०	०.००	६,००
९४	४९८.२२.१.१९७	निगालो सामग्री निर्माण तालिम	२२५२२	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	६,००	०	०.००	६,००
९५	४९८.२२.१.१९८	पर्यटक गाईड तालिम	२२५२२	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
९६	४९८.२२.१.१९८	पर्यटक गाईड तालिम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
९७	४९८.२२.१.१९६	नयाँ उद्यमी सिर्जना (मेडपा मोड्युल)	२२५२२	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००
८०४३६५०४१०३ महिला बालबालिका शाखा										
९८	४९८.२२.१.१७९	नारी दिवस कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,००	०	०.००	१,००
९९	४९८.२२.१.१८०	विद्यालय बालबालिका सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
१००	४९८.२२.१.१८१	लैंगिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,००	०	०.००	१,००
१०१	४९८.२२.१.१७७	विद्यालय अतिरिक्त कार्यक्रम संचालन	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,५०	०	०.००	१,५०
१०२	४९८.२२.१.१७८	एकल महिला जिविकोपार्जन कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
८०४३६५०४१०४ सामाजिक विकास शाखा										
१०३	४९८.२२.१.१९४	खेलकुद सामग्री वितरण	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	०	०.००	३,००
१०४	४९८.२२.१.१९०	नेतृत्व विकास तथा आधारभूत भाषणकला तालिम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	६,००	०	०.००	६,००
१०५	४९८.२२.१.१८९	जलवायु अनुकूलन तथा डट्टेलो नियन्त्रण सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
१०६	४९८.२२.१.१९२	चुम श्याग्या संरक्षण सचेतना तथा संरक्षण कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१०७	४९८.२२.१.१८४	होमस्टे व्यवस्थापन तथा पाक कला तालिम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
१०८	४९८.२२.१.१९१	धुमती सेवा प्रवाह	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
१०९	४९८.२२.१.१८६	सरसफाई सामग्री खरिद तथा वितरण	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
११०	४९८.२२.१.१८२	विभिन्न दिवस मनाउने कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट बिनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१२७	४९८.२२.१.९२	स्योगाउँ पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१२८	४९८.२२.१.९५	रिबुम गुम्बा बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१२९	४९८.२२.१.८५	स्याला देखि गुम्बा जाने बाटो पिसिसि निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
१३०	४९८.२२.१.९६	ल्लो मुल बाटो सोलार बत्ति जडान	३११५३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
१३१	४९८.२२.१.८६	ल्लो स्वास्थ्य चौकी शौचालय निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	६,००	०	०.००	६,००
१३२	४९८.२२.१.९४	ल्लो काग्युर गुम्बा हल निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१९,५०	०	०.००	१९,५०
१३३	४९८.२२.१.९३	ल्लो गुम्बा किचेन निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१३४	४९८.२२.१.८७	स्यो घेरावार निर्माण योजना	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१३५	४९८.२२.१.९०	ल्लो धारा तथा नाली मर्मत	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
१३६	४९८.२२.१.८८	याचड खेतबारी घेरावार निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
१३७	४९८.२२.१.९७	नाक्सा छोईलिङ गुम्बा घेरावार निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
१३८	४९८.२२.१.९१	भर्जम खेलकुद मैदान ग्याविन बक्स निर्माण योजना	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
८०४३६५०४२०३ चुमनुव्री गाउँपालिकावडा नं.३										
१३९	४९८.२२.१.९८	वडा कार्यालय संचालन खर्च (मसलन्द समेत)	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
१४०	४९८.२२.१.१०२	वडा नं ३ का स्वास्थ्य चौकी मर्मत सम्भार	३१११३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	३,००	०	०.००	३,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अथवा : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१४१	४९८.२२.१.११५	गुम्बा देखी फुप्चेत दोरोड सम्म बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
१४२	४९८.२२.१.१२५	फिलिम चौकी देखी नाक्यार पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
१४३	४९८.२२.१.१२७	पाडसिङ स्वास्थ्य चौकी पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	९,००	०	०.००	९,००
१४४	४९८.२२.१.१२८	क्युवाङ देखी सरस्यु जाने ढल सहित पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
१४५	४९८.२२.१.१२३	घुट्टेखोला देखी सडक सम्म ग्याबिन जाली सहित पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
१४६	४९८.२२.१.१२४	सिर्दिवास गाउँ देखी मुल सडकसम्म पिसिसि रेलिङ सहित बाटो प्रतिक्षालय निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	७,००	०	०.००	७,००
१४७	४९८.२२.१.१२०	लारीगाङ देखी दाँकु रेलिङसहितको पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१४८	४९८.२२.१.११२	सिलिङमा कुवा व्यवस्थापन योजना	३११५६	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१,५०	०	०.००	१,५०
१४९	४९८.२२.१.१२३	चिसापानी डम्पिङ साईट निर्माण	३११५८	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१,८०	०	०.००	१,८०
१५०	४९८.२२.१.१०८	देवल डम्पिङ साईट निर्माण	३११५८	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१,८०	०	०.००	१,८०
१५१	४९८.२२.१.१२२	सानो फिलिम पिसिसि बाटो निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	७,००	०	०.००	७,००
१५२	४९८.२२.१.१२६	मल्लगम खानेपानी तथा शौचालय निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१९,५०	०	०.००	१९,५०
१५३	४९८.२२.१.१०६	देवल गोरेटो तथा पिसिसि बाटो निर्माण क्रमागत	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
१५४	४९८.२२.१.१०५	चुमनुव्री गाउँपालिका प्रवेश गेट निर्माण योजना क्रमागत	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००
१५५	४९८.२२.१.११६	पाती विद्यालय मर्मत तथा घेराबार निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण	१	N/A	७,००	०	०.००	७,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
				अनुदान						
१५६	४९८.२२.१.१२१	फिलिम मिलको भुस राख्ने घर निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१,८०	०	०.००	१,८०
१५७	४९८.२२.१.१०१	फ्राक्पा गाउँ पिसिसि बाटो निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	३,५०	०	०.००	३,५०
१५८	४९८.२२.१.१००	फुप्येत चौतारा देखि आँगा बाटो पिसिसि, खानेपानी तथा प्रतिकालय निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००
१५९	४९८.२२.१.११७	फिलिम चर्च खानेपानी तथा शौचालय निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
१६०	४९८.२२.१.१११	साम्दुक छोईलिङ्ग गुम्बा कम्पाउन्ड तथा पर्खाल निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१६,००	०	०.००	१६,००
१६१	४९८.२२.१.१०७	ने डोल्मा शौचालय सहितको भान्साघर निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००
१६२	४९८.२२.१.११४	दाग्बु घुम्टिगोठ शौचालय सहित निर्माण योजना	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१६३	४९८.२२.१.१०३	पाङसिङ गुम्बा लामा बस्ने घर निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	०	०.००	२०,००
१६४	४९८.२२.१.११०	वडा कार्यालयमा मिनि पार्क निर्माण योजना	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
१६५	४९८.२२.१.११९	सर्स्यु पिस मण्डली भवन निर्माण क्रमागत	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	०	०.००	८,००
१६६	४९८.२२.१.१०४	वडा नं ३ का विद्यालय मर्मत सम्भार	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	९,००	०	०.००	९,००
१६७	४९८.२२.१.११८	जगत चर्च किचन डाईनिङ निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
१६८	४९८.२२.१.१०९	साम्दुक छोईलिङ्ग गुम्बा किचेन निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
१६९	४९८.२२.१.११९	सर्स्यु सामुदायिक भवन मर्मत योजना	३११६१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१							रु. हजारमा			
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष्य	इकाई	विनियोजन	खर्च (%)	मौज्दात	
८०४३६५०४२०४ चुमनुव्री गाउँपालिकावडा नं.४										
१७०	४९८.२२.१.१२९	<u>वडा कार्यालय संचालन खर्च (मसलन्द समेत)</u>	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	४,००	० ०.००	४,००	
१७१	४९८.२२.१.१३२	<u>क्राक टासी छोलिङ गुम्बा जस्ता छाउने योजना</u>	३१११३	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००	
१७२	४९८.२२.१.१३८	<u>नामरूङ ताला तारबार योजना</u>	३११३१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१७,००	० ०.००	१७,००	
१७३	४९८.२२.१.१३७	<u>गाप देखी लेमेर जाने पिसिसि बाटो निर्माण</u>	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	७,००	० ०.००	७,००	
१७४	४९८.२२.१.१३४	<u>क्राक माङगाङ गुम्बा किचेन निर्माण तथा फर्निचर व्यवस्थापन योजना</u>	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१५,००	० ०.००	१५,००	
१७५	४९८.२२.१.१३५	<u>क्राक काने निर्माण योजना</u>	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	० ०.००	२०,००	
१७६	४९८.२२.१.१३३	<u>पालरी गुम्बाको किचेन निर्माण तथा फर्निचर व्यवस्थापन योजना</u>	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	० ०.००	२०,००	
१७७	४९८.२२.१.१३०	<u>क्राक क्राक सामुदायिक स्वास्थ्य चौकी निर्माण क्रमागत</u>	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००	
१७८	४९८.२२.१.१३१	<u>छोकाङ गुम्बा आँगन, पर्खाल तथा भुईँ ढलान योजना</u>	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	० ०.००	८,००	
१७९	४९८.२२.१.१३६	<u>नामरूङ गुम्बा आँगन ढुगाँ छाप्ने योजना</u>	३११६१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	६,००	० ०.००	६,००	
८०४३६५०४२०५ चुमनुव्री गाउँपालिकावडा नं.५										
१८०	४९८.२२.१.१३९	<u>वडा कार्यालय संचालन खर्च मसलन्द समेत</u>	२२५२२	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	४,००	० ०.००	४,००	
१८१	४९८.२२.१.१४३	<u>क्युतुर देखि खारजु सम्म पिसिसि बाटो</u>	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	९,००	० ०.००	९,००	
१८२	४९८.२२.१.१५०	<u>लाङबाङ देखि सेराङ गुम्बा जाने पि सि सि बाटो निर्माण</u>	३११५१	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००	
१८३	४९८.२२.१.१५०	<u>लाङबाङ देखि सेराङ गुम्बा जाने पि सि सि बाटो निर्माण</u>	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००	
१८४	४९८.२२.१.१४८	<u>विहि हल्लुङ पिसिसि बाटो क्रमागत</u>	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	० ०.००	४,००	
१८५	४९८.२२.१.१४७	<u>स्याङगोपा देखी लाङलाम सम्म तारजाली सहित पिसिसि बाटो निर्माण</u>	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	९,००	० ०.००	९,००	

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
१८६	४९८.२२.१.१४४	रिप खानेपानी निर्माण योजना	३११५६	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	६,००	० ०.००	६,००
१८७	४९८.२२.१.१४६	छेतने पोक गुम्बा निर्माण योजना क्रमागत	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१५,००	० ०.००	१५,००
१८८	४९८.२२.१.१४५	ईरू गुम्बा निर्माण योजना	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३०,००	० ०.००	३०,००
१८९	४९८.२२.१.१४५	ईरू गुम्बा निर्माण योजना	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
१९०	४९८.२२.१.१४०	भल्बुक छेकड गुम्बा किचेन निर्माण योजना	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१३,००	० ०.००	१३,००
१९१	४९८.२२.१.१४२	तितुर माखाड गुम्बा किचेन निर्माण	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण अनुदान	१	N/A	८,००	० ०.००	८,००
१९२	४९८.२२.१.१४१	क्रयाक छुलिङ गुम्बा किचेन निर्माण	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
१९३	४९८.२२.१.१४९	क्रयाक छेखाड गुम्बा किचेन निर्माण योजना	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१३,००	० ०.००	१३,००
१९४	४९८.२२.१.१५१	विहि स्वास्थ्य चौकी फर्निचर व्यवस्थापन योजना	३११६१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
८०४३६५०४२०६ चुमनुव्री गाउँपालिकावडा नं.६									
१९५	४९८.२२.१.१५२	वडा कार्यालय संचालन खर्च (मसलन्द समेत)	२२५२२	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	४,००	० ०.००	४,००
१९६	४९८.२२.१.१५६	सिधेत गाउँ पिसिसि बाटो निर्माण क्रमागत	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१	N/A	२०,००	० ०.००	२०,००
१९७	४९८.२२.१.१५४	सिधेत देखी दुम्चे सम्म गोरेटो बाटी मर्मत	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१२,००	० ०.००	१२,००
१९८	४९८.२२.१.१५९	ताँजु गाउँघर पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२०,००	० ०.००	२०,००
१९९	४९८.२२.१.१६१	कोज्योल खोला काठेपुल निर्माण	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	० ०.००	३,००
२००	४९८.२२.१.१५७	चुम्लिङ गाउँ पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२५,००	० ०.००	२५,००
२०१	४९८.२२.१.१५३	लोक्या खानेपानी निर्माण	३११५६	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
२०२	४९८.२२.१.१५८	छि खानेपानी निर्माण योजना	३११५६	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	० ०.००	३,००
२०३	४९८.२२.१.१५५	गोडले देखि चुम्चेत जाने बाटोमा चौतारा, प्रतिकालय, खानेपानी र डम्पिङ साईट निर्माण	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१	N/A	१५,००	० ०.००	१५,००
२०४	४९८.२२.१.१६०	बन्दे गुम्बा निर्माण योजना	३११५९	नेपाल सरकार - समानिकरण	१	N/A	२२,००	० ०.००	२२,००

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१							रु. हजारमा		
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष्य/इकाई	विनियोजन	खर्च (%)	मौज्दात	
				अनुदान					
८०४३६५०४२०७ चुमनुव्री गाउँपालिकावडा नं.७									
२०५	४९८.२२.१.१६२	वडा कार्यालय संचालन खर्च मसलन्द समेत	२२५२२	आन्तरिक स्रोत	१ N/A	४,००	० ०.००	४,००	
२०६	४९८.२२.१.१६३	लामागाउँ मुल बाटो पिसिसि	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	८,००	० ०.००	८,००	
२०७	४९८.२२.१.१६६	छुले गाँउ पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समानिकरण अनुदान	१ N/A	८,००	० ०.००	८,००	
२०८	४९८.२२.१.१७२	निले गाँउ पिसिसि बाटो निर्माण	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	८,००	० ०.००	८,००	
२०९	४९८.२२.१.१७४	बुर्जी ग्याविन निर्माण	३११५१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	६,००	० ०.००	६,००	
२१०	४९८.२२.१.१६४	गाडदोक पहिरो नियन्त्रण पहिरो	३११५४	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१ N/A	४,००	० ०.००	४,००	
२११	४९८.२२.१.१७५	निले गाउँ खानेपानी निर्माण योजना	३११५६	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	२०,००	० ०.००	२०,००	
२१२	४९८.२२.१.१६९	छेकम आ वि खानेपानी निर्माण	३११५६	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	३,००	० ०.००	३,००	
२१३	४९८.२२.१.१७१	झोड खानेपानी मर्मत तथा ढल निर्माण योजना	३११५६	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१ N/A	२,०९	० ०.००	२,०९	
२१४	४९८.२२.१.१७१	झोड खानेपानी मर्मत तथा ढल निर्माण योजना	३११५६	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	४,९१	० ०.००	४,९१	
२१५	४९८.२२.१.१६५	लुङ्गु खानेपानी मर्मत	३११५६	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१ N/A	६,००	० ०.००	६,००	
२१६	४९८.२२.१.१७०	चिफु गुम्बा लामा बस्ने घर निर्माण	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	२०,००	० ०.००	२०,००	
२१७	४९८.२२.१.१६७	फुर्पे गुम्बा निर्माण योजना क्रमागत	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	२५,००	० ०.००	२५,००	
२१८	४९८.२२.१.१७३	छेकम्पार स्वा चौकी काटर निर्माण	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१ N/A	५,००	० ०.००	५,००	
२१९	४९८.२२.१.१६८	बुद्ध आ वि पर्खाल निर्माण	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - प्रदेश सरकार	१ N/A	८,००	० ०.००	८,००	
२२०	४९८.२२.१.१७६	गलाङ गुम्बा मर्मत योजना	३११५९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	५,००	० ०.००	५,००	
८०४३६५०४३०१ चुमनुव्री गाउँपालिका - शिक्षा									
२२१	४९८.२२.१.२१८	प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षक तथा कार्यालय सहयोगीको पारिश्रमिक तथा पोशाक	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	५५,००	० ०.००	५५,००	
२२२	४९८.२२.१.२०९	गा पा शिक्षक अनुदान	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	२०,००	० ०.००	२०,००	
२२३	४९८.२२.१.२०८	शिक्षण शिकाई अनुदान शिक्षक/राहत/स्थानीय भत्ता थप	२११३१	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१ N/A	९,००	० ०.००	९,००	

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
२२४	४९८.२२.१.२०२	विद्यालय गाउँपालिका अन्तर्क्रिया तथा बैठक	२११३४	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	०	०.००	३,००
२२५	४९८.२२.१.२२५	प्रधानाध्यापक भत्ता थप	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,१०	०	०.००	३,१०
२२६	४९८.२२.१.२१३	विद्यालय सामाग्री व्यवस्थापन	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	०	०.००	३,००
२२७	४९८.२२.१.२०९	बाल विकास केन्द्रका लागि व्यवस्थापन खर्च	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५०	०	०.००	५०
२२८	४९८.२२.१.२११	वाल विकासका लागि शिक्षण शिकाई सामाग्री	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
२२९	४९८.२२.१.२११	ल्लो मा वि पुस्तकालय व्यवस्थापन	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	६,००	०	०.००	६,००
२३०	४९८.२२.१.२०४	बुद्ध मा वि पुस्तकालय व्यवस्थापन	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
२३१	४९८.२२.१.२००	विद्यालय सहयोगी पुस्तिका शिक्षण निर्देशिका लगायतका सामाग्री वितरण	२२३१३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
२३२	४९८.२२.१.२१७	शैक्षिक क्यालेन्डर छपाई	२२३१५	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,००	०	०.००	१,००
२३३	४९८.२२.१.२२४	शिक्षक तालिम व्यवस्थापन	२२५११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
२३४	४९८.२२.१.२२१	शिक्षकका लागि प्रश्नपत्र निर्माण कार्यशाला गोष्ठी	२२५११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	०	०.००	३,००
२३५	४९८.२२.१.२०६	विद्यार्थी शिक्षक र अभिभावक कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
२३६	४९८.२२.१.२२०	सामुदायिक विद्यालयहरुको परिक्षा संचालन तथा व्यवस्थापन खर्च	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
२३७	४९८.२२.१.२२३	प्रारम्भिक बाल विकासका लागि दिवा खाजा कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
२३८	४९८.२२.१.२०३	विद्यार्थी लक्षित सिप तथा क्षमता विकास तालिम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
२३९	४९८.२२.१.२०५	उत्कृष्ट विद्यार्थी शिक्षक सम्मान	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
२४०	४९८.२२.१.२१५	राष्ट्रिय रनिङ्गसिल्ड प्रतियोगिता संचालन	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१५,००	०	०.००	१५,००
२४१	४९८.२२.१.२२२	कक्षा १-३ को निरन्तर मुल्याकन	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
२४२	४९८.२२.१.२१६	शैक्षिक अवलोकन भ्रमण	२२६११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	०	०.००	३,००
२४३	४९८.२२.१.२०७	सिद्ध गणेश आवासिय छात्रावास	२७२११	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	७,५०	०	०.००	७,५०
२४४	४९८.२२.१.२१४	नुव्री आ.वि. आवासीय छात्रावास	२७२११	आन्तरिक श्रोत	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००

रु. हजारमा

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट बिनियोजन

क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष्य	इकाई	विनियोजन	खर्च (%)	मौज्दात
२४५	४९८.२२.१.२२६	श्रद्धा हिमाली आवासीय छात्रावास	२७२११	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	९,००	० ०.००	९,००
२४६	४९८.२२.१.२१०	विद्यार्थी छात्रवृत्ति	२७२११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	७,००	० ०.००	७,००
२४७	४९८.२२.१.२१२	सेराङ्गी गुम्बा आवासिय छात्रावास	२७२११	आन्तरिक स्रोत	१	N/A	१२,५०	० ०.००	१२,५०
२४८	४९८.२२.१.२२७	विद्यालयका लागि कम्प्युटर सहित सूचना/प्रविधि सामग्री खरिद	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
८०४३६५०४३०२ चुमनुव्री गाउँपालिका - स्वास्थ्य									
२४९	४९८.२२.१.२३४	पोषण सहजकर्ताको अपुग तलब थप	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,५०	० ०.००	१,५०
२५०	४९८.२२.१.२३१	सिर्दिवास स्वास्थ्य चौकी मेडिकल अधिकृत तलबभत्ता/सुविधा	२११११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१२,००	० ०.००	१२,००
२५१	४९८.२२.१.२३७	ल्याबमा कार्यरत कर्मचारीको जोखिम भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,००	० ०.००	१,००
२५२	४९८.२२.१.२३८	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका मासिक रिपोर्टिङ तथा कार्यक्रम भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
२५३	४९८.२२.१.२३३	औषधी/स्वास्थ्य सामग्री ढुवानी तथा दैनिक भ्रमण भत्ता	२११३९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
२५४	४९८.२२.१.२२९	पोषिलो झोला कार्यक्रम व्यवस्थापन	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	० ०.००	३,००
२५५	४९८.२२.१.२३५	स्वास्थ्य शाखा तथा स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन खर्च	२२३११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	० ०.००	४,००
२५६	४९८.२२.१.२३२	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका आधारभूत तथा पुनः ताजकी तालिम	२२५११	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
२५७	४९८.२२.१.२३६	संस्थागत सुकेरी प्रोत्साहन सचेतना कार्यक्रम	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	० ०.००	३,००
२५८	४९८.२२.१.२३९	पोषिलो झोला कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	० ०.००	३,००
२५९	४९८.२२.१.२३०	टोल टोलमा स्वास्थ्य परिक्षण कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
२६०	४९८.२२.१.२२८	डाटा भेरिफिकेशन कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	३,००	० ०.००	३,००
२६१	४९८.२२.१.२४०	सुकेरी आमा थप प्रोत्साहन भत्ता	२८१४९	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५०	० ०.००	५०
२६२	४९८.२२.१.२४४	ल्यापटप तथा प्रिन्टर खरिद	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	० ०.००	१०,००
२६३	४९८.२२.१.२४५	न्यूनतम स्वास्थ्य मापदण्ड सामग्री खरिद	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	० ०.००	५,००
२६४	४९८.२२.१.२४३	आइसप्याक जमाउने फ्रिज खरिद	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,५०	० ०.००	१,५०

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
२६५	४९८.२२.१.२४२	स्वास्थ्य सामग्री खरिद	३११२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
२६६	४९८.२२.१.२४१	औषधी राख्ने यक खरिद	३११२३	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,५०	०	०.००	१,५०
८०४३६५०४३०३ चुमनुव्री गाउँपालिका - कृषि										
२६७	४९८.२२.१.२५४	मौरीपालन व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५१२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
२६८	४९८.२२.१.२५२	कृषि तालिम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
२६९	४९८.२२.१.२५३	बालि उपचार शिविर	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
२७०	४९८.२२.१.२४६	कृषि औजार खरिद तथा ढुवानी	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
२७१	४९८.२२.१.२५१	माटो परिक्षण कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
२७२	४९८.२२.१.२४८	घरेलु मदिरा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
२७३	४९८.२२.१.२५०	रैथाने वाली संरक्षण तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
२७४	४९८.२२.१.२४९	विउ अनुदान	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
२७५	४९८.२२.१.२४७	मनास्लु स्याउ ब्रान्डिङ्ग	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
८०४३६५०४३०४ चुमनुव्री गाउँपालिका - पशु शाखा										
२७६	४९८.२२.१.३४८	औषधी खरिद	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
२७७	४९८.२२.१.३५१	पशु बन्ध्याकरण कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
२७८	४९८.२२.१.३५३	मासु पसल प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	१,००	०	०.००	१,००
२७९	४९८.२२.१.३५०	घुम्तीगोठ सामग्री वितरण कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	५,००	०	०.००	५,००
२८०	४९८.२२.१.३५४	पशु स्वास्थ्य शिविर	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	४,००	०	०.००	४,००
२८१	४९८.२२.१.३४९	आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
२८२	४९८.२२.१.३५२	पशु विमा कार्यक्रम	२२५२२	राजस्व बाँडफाँड - संघीय सरकार	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
८०४३६५०४५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)										

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष्य	इकाई	विनियोजन	खर्च (%)	मौज्दात
२८३	४९८.२२.१.२८२	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	१,८०	० ०.००	१,८०
२८४	४९८.२२.१.२८९	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरू समेत)	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२,९९,००	० ०.००	२,९९,००
२८५	४९८.२२.१.३१०	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२७,००	० ०.००	२७,००
२८६	४९८.२२.१.३१७	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरूको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	६,५९	० ०.००	६,५९
२८७	४९८.२२.१.३३०	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१२,०५	० ०.००	१२,०५
२८८	४९८.२२.१.२५७	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	१,४४	० ०.००	१,४४
२८९	४९८.२२.१.२५९	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	३,६४	० ०.००	३,६४
२९०	४९८.२२.१.२९२	स्थानीय तहका MIS Operator को लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२,४९	० ०.००	२,४९
२९१	४९८.२२.१.३२८	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमका पोषण सहजकर्ताको पारिश्रमिक	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	३,००	० ०.००	३,००
२९२	४९८.२२.१.२७८	स्थानीय तहका फिल्ड सहायकको लागत साझेदारी अन्तर्गत संघीय सरकारले व्यहोर्ने ७ महिनाको पारिश्रमिक बापतको रकम (बाँकी ६ महिनाको सम्बन्धित स्थानीय तहले व्यहोर्ने)	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२,३१	० ०.००	२,३१
२९३	४९८.२२.१.३०७	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	९,६४	० ०.००	९,६४

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट बिनियोजन

क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च (%)	मौज्दात	रु. हजारमा
२९४	४९८.२२.१.३२७	<u>रोजगार संयोजकको तलव</u>	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	४,५२	० ०.००	४,५२	
२९५	४९८.२२.१.३०८	<u>स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महंगी भत्ता र पोषाक भत्ता</u>	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२,९३,००	० ०.००	२,९३,००	
२९६	४९८.२२.१.२६४	<u>आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान</u>	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	२,९१	० ०.००	२,९१	
२९७	४९८.२२.१.२७२	<u>प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान</u>	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	१३,३१	० ०.००	१३,३१	
२९८	४९८.२२.१.३१६	<u>उद्यम विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक (एकमुष्ट)</u>	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	८,६५	० ०.००	८,६५	
२९९	४९८.२२.१.२९१	<u>प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान</u>	२११११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	४४,१०	० ०.००	४४,१०	
३००	४९८.२२.१.२७९	<u>रोजगार संयोजकको पोसाक</u>	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१०	० ०.००	१०	
३०१	४९८.२२.१.३२२	<u>राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक प्रोत्साहन र यातायात खर्च)</u>	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१४,००	० ०.००	१४,००	
३०२	४९८.२२.१.२७७	<u>एम.आई.एस.अपरेटर र फिल्ड सहायक पोशाक भत्ता</u>	२११२१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२०	० ०.००	२०	
३०३	४९८.२२.१.२६३	<u>रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च (मसलन्द, अनुगमन/ईन्सन्, रोजगारीमा खटिनु पूर्व अभिमुखिकरण, अन्य विविध खर्च)</u>	२२३११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१,००	० ०.००	१,००	
३०४	४९८.२२.१.२८४	<u>सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)</u>	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	७६	० ०.००	७६	
३०५	४९८.२२.१.२८६	<u>सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)</u>	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	५,०९	० ०.००	५,०९	
३०६	४९८.२२.१.२७३	<u>सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (स्थानीय विषय/मातृभाषाको समेत)</u>	२२३१३	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. -	१	N/A	१,५४	० ०.००	१,५४	

चुमनुत्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
		<u>व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान</u>								
३१९	४९८.२२.१.२६०	<u>शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	१,३९	०	०.००	१,३९
३२०	४९८.२२.१.२६१	<u>कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याक अध्यावधिक कार्यक्रम</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	३०	०	०.००	३०
३२१	४९८.२२.१.२७६	<u>आ.व. २०८१/८२ मा स्थापना भएका पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	६,००	०	०.००	६,००
३२२	४९८.२२.१.३०३	<u>विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	८,९६	०	०.००	८,९६
३२३	४९८.२२.१.२५५	<u>आन्तरीक रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरुलाई उध्यमशिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१,००	०	०.००	१,००
३२४	४९८.२२.१.३२०	<u>नियमित तथ्याकको गुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक, डाटा भेरिफिकेशन तथा भ्यालिडेशन एवम अर्धवार्षिक र वार्षिक समिक्षा</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
३२५	४९८.२२.१.३४०	<u>शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मूल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	४,५८	०	०.००	४,५८
३२६	४९८.२२.१.२६२	<u>आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१२,७४	०	०.००	१२,७४
३२७	४९८.२२.१.२८१	<u>तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	३,०८	०	०.००	३,०८
३२८	४९८.२२.१.२७५	<u>विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	२,७०	०	०.००	२,७०
३२९	४९८.२२.१.२९३	<u>सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	२०	०	०.००	२०
३३०	४९८.२२.१.३२१	<u>किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	८७	०	०.००	८७
३३१	४९८.२२.१.३२९	<u>शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत</u>	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	५,१७	०	०.००	५,१७

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष्य	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
		विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)								
३३२	४९८.२२.१.३२४	बिश्च रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२०	०	०.००	२०
३३३	४९८.२२.१.२६६	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	३१	०	०.००	३१
३३४	४९८.२२.१.२९४	स्थानीय तहको साझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरण, नियमित खोपमा विद्यालय केन्द्रित खोप अभियान सञ्चालन, सरसफाई प्रवर्द्धन कार्यक्रम निरन्तरता, खोपबाट बचाउन सकिने रोगहरूको खोजपडताल तथा निगरानी, पूर्ण खोप सुनिश्चिता र दिगोपनाका लागि व्यवस्थापन खर्च	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	५,५३	०	०.००	५,५३
३३५	४९८.२२.१.३१५	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चिता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	१,५६	०	०.००	१,५६
३३६	४९८.२२.१.३०५	जुनोटिक रोगहरू, AMR सम्बन्धि पैरवी तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम, AMR Day, Rabies Day	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२०	०	०.००	२०
३३७	४९८.२२.१.२६९	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२५	०	०.००	२५
३३८	४९८.२२.१.२६५	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	६३	०	०.००	६३
३३९	४९८.२२.१.३०२	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चिता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	७७	०	०.००	७७
३४०	४९८.२२.१.३१२	स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम पालिकाको Geo-referenced Water Supply, Sanitation and Hygiene(WASH) plan बनाउने कार्य	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२,००	०	०.००	२,००
३४१	४९८.२२.१.३९०	समुदाय स्तरमा नसर्ने रोग सम्बन्धि स्क्रिनिङ्ग (फागुन महिना) तथा जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१,५०	०	०.००	१,५०

रु. हजारमा

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१

चुमनुत्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
३४२	४९८.२२.१.२७४	पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्द्धन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [युरोपियन युनियन - नगद अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	२०,७५	०	०.००	२०,७५
३४३	४९८.२२.१.२९८	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामग्री ढुवानी र स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण तथा क्षयरोग कार्यक्रमको योजना तर्जुमा तथा कोर्ट विश्लेषण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	९५	०	०.००	९५
३४४	४९८.२२.१.३१९	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२५	०	०.००	२५
३४५	४९८.२२.१.३०६	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	६,२२	०	०.००	६,२२
३४६	४९८.२२.१.२८७	पशुपन्छिमा महामारी/आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	५०	०	०.००	५०
३४७	४९८.२२.१.३३३	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण)	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१,००	०	०.००	१,००
३४८	४९८.२२.१.३०९	पोषण कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	४,०४	०	०.००	४,०४
३४९	४९८.२२.१.२९७	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरुलाई नसर्ने रोग तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	६०	०	०.००	६०
३५०	४९८.२२.१.२९६	प्रजनन रूग्णता स्वास्थ्य सेवा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१,१६	०	०.००	१,१६
३५१	४९८.२२.१.३१४	स्थानिय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	८,१५	०	०.००	८,१५
३५२	४९८.२२.१.३३१	याक चोरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	६,५०	०	०.००	६,५०
३५३	४९८.२२.१.२६८	बिषादी सचेतना कार्यक्रम	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१,००	०	०.००	१,००
३५४	४९८.२२.१.३२६	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	१,४०	०	०.००	१,४०
३५५	४९८.२२.१.३३९	परिवार योजना सेवा	२२५२२	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु	१	N/A	२५	०	०.००	२५

चुमनुव्री गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखा
 कार्यालयको कोड : ८०४३६५०४३००

कार्यक्रम / परियोजना अनुसार बजेट विनियोजन

आ.व. : २०८२/८३ अवधी : २०८२/०४/०१-२०८२/०५/०१										रु. हजारमा
क्र.सं.	संकेत	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शीर्षक	स्रोत	लक्ष	इकाई	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)	मौज्दात
		<u>छात्रवृत्ति</u>								
३६८	४९८.२२.१.२९९	<u>विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिकालागि छनौट भएका (कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत) विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति</u>	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	९	०	०.००	९
३६९	४९८.२२.१.२९५	<u>विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान</u>	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना अनुदान (बैदेशिक)]	१	N/A	१,३४	०	०.००	१,३४
३७०	४९८.२२.१.३३८	<u>सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)</u>	२७२११	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान चालु [एस.इ.एस.पी. - सोधभर्ना हुने ऋण (बैदेशिक)]	१	N/A	४५,६६	०	०.००	४५,६६
३७१	४९८.२२.१.३४३	<u>भालुखोला झो.पु.</u>	३११५१	नेपाल सरकार - शसर्त अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	१	N/A	१०,००	०	०.००	१०,००
८०४३६५०४५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)										
३७२	४९८.२२.१.३४४	<u>सिद्ध गणेश आ.वि. छात्रावास निर्माण योजना</u>	३११११	नेपाल सरकार - विशेष अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	१	N/A	१,१०,००	०	०.००	१,१०,००
८०४३६५०४५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)										
३७३	४९८.२२.१.३४५	<u>बुढिगण्डकी फिलिम बजार मोटर बाटो निर्माण तथा स्तरोन्नती योजना</u>	३११५१	नेपाल सरकार - समपुरक अनुदान पुँजीगत [आन्तरिक ऋण - नगद (आन्तरिक ऋण)]	१	N/A	१,००,००	०	०.००	१,००,००
८०४३६५०४५२२ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विशेष अनुदान)										
३७४	४९८.२२.१.३४६	<u>पाती ढल व्यवस्थापन योजना</u>	३११५८	गण्डकी प्रदेश - विशेष अनुदान पुँजीगत	१	N/A	४०,००	०	०.००	४०,००
८०४३६५०४५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)										
३७५	४९८.२२.१.३४७	<u>फिलिम-लार्के पास पदमार्ग स्तरोन्नती योजना</u>	३११५१	गण्डकी प्रदेश - समपुरक अनुदान पुँजीगत	१	N/A	६०,००	०	०.००	६०,००
					कुल जम्मा		४७,४०,९८	०	०	४७,४०,९८

तस्विरहरू

उपाध्यक्ष महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत होमस्टे सञ्चालन सामग्री र विद्युतीय चुल्हो वितरण

उपाध्यक्ष महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत होमस्टे सञ्चालन सामग्री र विद्युतिय चुल्हो वितरण

कर संकलन घुम्ती अभियान

कर संकलन घुम्ती अभियान

किशोरी आत्मरक्षा तालिम कार्यक्रम

किशोरी आत्मरक्षा तालिम कार्यक्रम

२०८२।८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै अध्यक्ष निमा लामा

गाउँसभा १७ औं अधिवेशन

पूर्ण खोप दिगोपना घोषणा कार्यक्रम २०८२

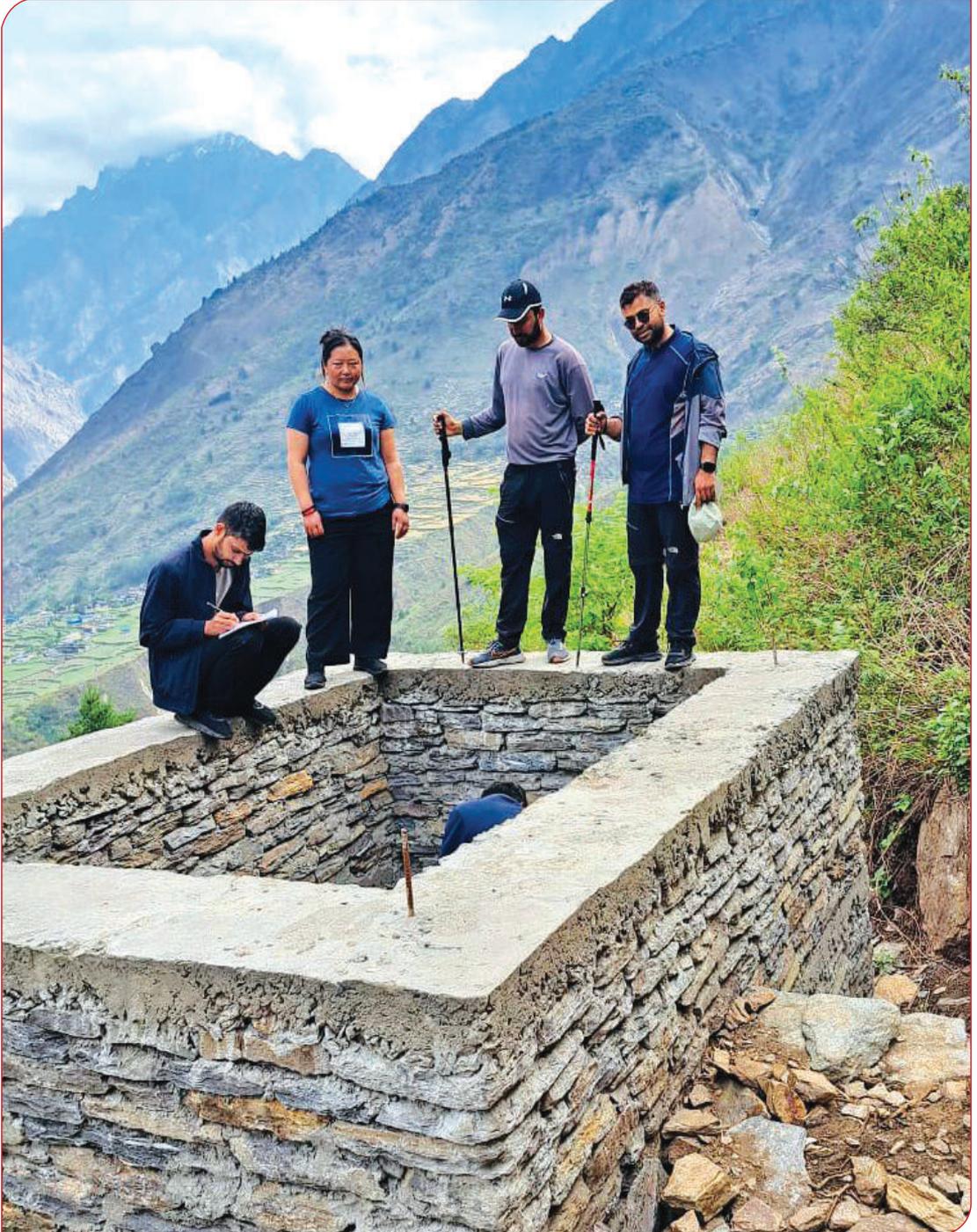
पूर्ण खोप दिगोपना घोषणा कार्यक्रम २०८२

योजना अनुगमन २०८१८२

ཡོ་མཚན་ འཕུལ་གྲུབ་ ༢༠༢༡༧༢

राष्ट्रपति रनिडशिल्ड कार्यक्रम २०८१

विद्यालय सम्मान कार्यक्रम २०८२ ल्हो पेमा सम्भवा मा वि चुमनुब्री २

गा पा अध्यक्ष नेपाल आदीवासी जनजाती महासंघको कार्यक्रममा मा मन्त्री पृथ्वी सुब्बा गुरूडबाट सम्मानित हुँदै

कक्षा ८ को वार्षिक परिक्षा अनुगमन

चुमनुब्री गाउँपालिका वडा नं १ र २ मा जग्गा निस्सा वितरण कार्यक्रम

मा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री रघुजी पन्त लाई चुमनुब्री गाउँपालिका शैक्षिक विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रम माग गर्दै अध्यक्ष निमा लामा

राजेन गुम्बा चुम भ्याली

संघीय, प्रदेश सांसद र जिल्लास्तर कार्यालयका कार्यालय प्रमुखसंग चुमनुब्री गाउँपालिका अन्तरक्रिया कार्यक्रम

